

М.П. Лобан
М.Р. Суднік

Арфаграфічны СЛОЎНІК

6-е выданне, дапоўненае
і ўдакладненае

Мінск
«Народная асвета»
1990

*Пад рэдакцыяй акадэміка АН БССР
К. К. Атраховіча (Кандрата Крапівы)*

Словарь содержит более 15 тысяч слов, которые могут вызвать трудности в написании.

В отдельных реестрах даны «трудные» в орфографическом отношении фамилии, личные имена и географические названия.

Лобан М. П., Суднік М. Р.

Л 68 Арфаграфічны слоўнік.— 6-е выд., дап. і ўдаклад.— Мн.: Нар. асвета, 1990.— 256 с.

ISBN 5-341-00373-X.

Лобан Н. П., Судник М. Р. Орфографический словарь.

Слоўнік змяшчае больш за 15 тысяч слоў, якія могуць выклікаць цяжкасці пры напісанні.

У асобных рэестрах дадзены «цяжкія» ў арфаграфічных адносінах прозвішчы, асабовыя імёны і геаграфічныя назвы.

4602030000—043

Л ————— 154—90

М 303(03)—90

ББК 81.2 Бел-4

ISBN 5-341-00373-X

© М. П. Лобан, М. Р. Суднік, са змянамі, 1990

ПРАДМОВА ДА ШОСТАГА ВЫДАНИЯ

Арфаграфічны слоўнік з'яўляецца дапаможнікам па беларускай мове, які вызначае правільнае напісанне найбольш цяжкіх у арфаграфічных адносінах слоў і іх форм. Тэарэтычнай асновай гэтага выдання служылі правераныя 30-гадовай практыкай «Правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі», якія былі распрацаваны ў поўнай адпаведнасці з «Удакладненнямі і частковымі зменамі беларускага правапісу», зацверджанымі Пастановай Савета Міністраў БССР 11 мая 1957 года.

Дадзенае, шостае выданне Арфаграфічнага слоўніка рыхтавалася праз 7 гадоў пасля выхаду ў свет пятага. Перыяд хоць і невялікі, але па сваёй значнасці прыкметны. Менавіта ў гэтыя гады распачалася рэвалюцыйная перабудова грамадства, дэмакратызацыя ўсяго ўкладу жыцця ў краіне, дзякуючы чаму чалавек пастаўлен у цэнтр увагі, а яго асобе забяспечваюцца неабмежаваныя магчымасці духоўнага росквіту, гарантуецца свабода шырокага карыстання роднай мовай, якой цяпер нададзены статус дзяржаўнай мовы. Важную ролю ў гэтай сувязі набывае павышэнне ўзроўню валодання пісьмовай культурай.

Адным з магчымых шляхоў ажыццяўлення гэтых задач з'яўляецца стварэнне адпаведных дапаможнікаў па беларускай мове для ўсіх, хто ёю карыстаецца. З арыентацыяй на аказанне пасільнай дапамогі ў вырашэнні адзначаных задач і рыхтавалася дадзенае выданне Арфаграфічнага слоўніка.

У структурных адносінах яно мала чым адрозніваецца ад пятага. У ім чытач знойдзе: асноўныя правілы беларускага правапісу; лексічны раздзел, што ўключае словы, якія могуць выклікаць цяжкасці пры

напісанні; раздзел геаграфічных назваў свету, часткова дапоўнены і дэталізаваны, у прыватнасці вызначаны сталічныя гарады і паказаны дзяржавы, да якіх яны адносяцца (*Капенгаген — сталіца Каралеўства Данія; Нікасія — сталіца Рэспублікі Кіпр*); гэта дэталізацыя мае на мэце садзейнічаць актыўнаму засваенню не толькі правільнага напісання, але і афіцыйнага наймення дзяржаў свету і іх сталіц. Затым ідзе раздзел прозвішчаў, якія на пісьме часта перадаюцца неаднастайна, у сувязі з чым патрабуюць уніфікацыі; нарэшце, структуру шостага выдання завяршае раздзел «Асабовыя імёны», які знаёміць чытачоў з дакументальнай формай асабовых імён і правільным іх напісаннем. Для зручнасці карыстання ў Слоўніку асобна даюцца мужчынскія імёны і асобна жаночыя.

Усяго Слоўнік ахоплівае звыш 15 тысяч слоў сучаснай беларускай літаратурнай мовы. Частковае абнаўленне лексічнага саставу ў гэтым выданні зроблена за кошт тых слоў, якія атрымалі пашырэнне і набылі асаблівую актуальнасць у наш час у сувязі з перабудовай і новым палітычным мысленнем (*аграном, галоснасць, дэмакратызацыя, інфарматыка, канфрантацыя, плюралізм, экалогія і інш.*).

Як даведнік арфаграфічнага прызначэння Слоўнік дае адно, прызнанае правільным, напісанне слова і не дапускае арфаграфічных варыянтаў. Што да варыянтаў словаўтваральных, вымаўленчых, стылістычных, то яны ў Слоўніку адлюстроўваюцца (напр.: *выгара́ць і выга́рваць, мігце́нне і мігаце́нне, разнако́лерны і рознакаляро́вы*). У асобных выпадках, калі правільнае напісанне блізкіх па вымаўленню слоў залежыць ад іх значэння, Слоўнік выкарыстоўвае гэты крытэрыў, напр.: *абвінава́чаны* (прызнаны вінаватым) і *абвінава́чваны* (той, хто абвінавачваецца).

Паколькі ў беларускай арфаграфіі націск адыгрывае ролю своеасаблівага крытэрыю правільнага напісання, ён паслядоўна ставіцца над кожным рэестравым словам, за выключэннем аднаскладовых слоў і слоў з літарай ё, якая ў беларускай мове не пад націскам не ўжываецца. У складаных жа словах, апрача асноўнага, ставіцца і пабочны націск, які служыць паказчыкам нарматыўнага словаўжывання і вымаўлення, напр.: *добра́сусе́дскі, са́маакў́пнасць, тэ́рмадына́міка*.

Адметную рысу шостага выдання Слоўніка складае сістэмна пададзеная сельскагаспадарчая лексіка, асабліва тая, што абазначае назвы палёў, з якіх сабраны ўраджай (*айсянішча, бульбянішча, вічанішча, гарохавішча, жытнішча, ільнянішча, капуснішча, ячнішча* і інш.).

Шырока тут прыводзяцца і назвы розных відаў спорту, якімі цікавіцца сучасная моладзь. У такіх назвах паслядоўна вызначаюцца канчаткі роднага склону, паколькі менавіта ў гэтым склоне часта дапускаюцца адступленні ад граматыкі (*баскетбол — баскетбола, тэніс — тэніса, хакей — хакея*).

Рэгламентуецца ў гэтым выданні напісанне такой значнай групы слоў, якой з'яўляюцца назвы страў і пітва. Належачы да катэгорыі рэчыўных назоўнікаў, яны захоўваюць у родным склоне канчаткі *-у, -ю* (*амлет — амлету, шніцэль — шніцэлю; булён — булёну, халаднік — халадніку; квас — квасу, ліманад — ліманад* і інш.). Разам з тым Слоўнік звяртае ўвагу на другую групу слоў, якая таксама мае дачыненне да рэчыўных назоўнікаў, аднак адрозніваецца ад першай групы канчаткамі *-а, -я* ў родным склоне. Да гэтай групы адносяцца розныя кандытарскія вырабы, што ўспрымаюцца як асобныя адзінкі, паштучна (*кекс — кекса, каравай — каравая, торт — торта* і інш.).

У сувязі з тым што за апошнія гады некаторыя замежныя дзяржавы ў працэсе развіцця зазналі змены не толькі ў грамадска-палітычным ладзе, але і ў сваіх назвах, спатрэбілася ў Слоўніку даць новыя назвы такіх дзяржаў. Цяпер чытач замест *Рэспублікі Астравы Зялёнага Мыса* знойдзе *Рэспубліку Каба Вэрдэ*; замест *Рэспублікі Бераг Слановай Косці* — *Рэспубліку Кот-д'Івуар*; замест *Верхняй Вольты* — *Буркіна Фасо*; замест *Гвінейскай Народнай Рэвалюцыйнай Рэспублікі* — *Гвінейскую Рэспубліку*, а замест *Паўднёвай Радэзіі* — *Рэспубліку Зімбабве*.

Пры падрыхтоўцы шостага выдання Арфаграфічнага слоўніка ўлічаны слушыя заўвагі чытачоў, а таксама замацаваныя практыкай перыядычнага друку напісанні асобных слоў і форм. Перш-наперш прыведзена ў адпаведнасць з афіцыйнымі найменнямі арфаграфія слоў *амудар'інскі, сырдар'інскі, тайваньскі, цяньцзіньскі, гаміньдан, гаміньданавец, ЮНЭСКА* і інш.

Падпарадкаваны адзіным прынцыпам падыходу напісанні канчаткаў роднага склону пэўных груп назоўнікаў мужчынскага і жаночага роду: *дыялог — дыялога, памост — памоста, плот — плота; лівень — ліўню, турнір — турніру, чэмпіят — чэмпіянату; жнеі — жней, клеці — клецей, лодкі — лодак, п'яўкі — п'явак, рэкі — рэк, школы — школ* і пад. Прымаючы пад увагу тое, што назоўнікі *марксізм, ленінізм, сацыялізм, камунізм* у пісьмовай практыцы пачалі шырока ўжывацца ў форме роднага склону з канчаткам *-у* (пры наяўнасці раней зацверджанага канчатка *-а*), Слоўнік не абыходзіць гэтай з'явы і адзначае яе шляхам падачы двух канчаткаў: *ленінізма(-му), марксізма(-му)*.

Усе заўвагі і дапаўненні да гэтага выдання просьба дасылаць у Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа АН БССР (220600, Мінск, ГСП, вул. Ф. Скарыны, 25).

395718

М. Р. Суднік

БЕЛАРУСКІ АЛФАВІТ

з паказаннем,
як правільна называць літары

Літары	Назвы літар	Літары	Назвы літар
Аа	а	Оо	о
Бб	бэ	Пп	пэ
Вв	вэ	Рр	эр
Гг	гэ	Сс	эс
Дд	дэ	Тт	тэ
(Дж дж)	джэ	Уу	у
(Дз дз)	дзэ	Ўў	у кароткае
Ее	е	Фф	эф
Её	ё	Хх	ха
Жж	жэ	Цц	цэ
Зз	зэ	Чч	чэ
Іі	і	Шш	ша
Ій	і кароткае	ы	ы
Кк	ка	ь	мяккі знак
Лл	эл	Ээ	э
Мм	эм	Юю	ю
Нн	эн	Яя	я

ПРЫНЯТЫЯ У СЛОЎНІКУ СКАРАЧЭННІ

ав.—авіяцыйны тэрмін
 а-вы.—астравы
 адз.—адзіночны лік
 адм.-тэрыт.—адміністрацыйна-тэрытарыяльны тэрмін
 анат.—анатамічны тэрмін
 бат.—батанічны тэрмін
 він.—вінавальны склон
 выкл.—выклічнік
 гандл.—гандлёвы тэрмін
 герц.—герцагства
 гіст.—гістарычны тэрмін
 дав.—давальны склон
 дап.—дапаўненне
 ж.—жаночы род
 жарт.—жартоўнае слова
 заал.—заалагічны тэрмін
 заг.—загадны лад
 займ.—займеннік
 зак.—закончанае трыванне
 зборн.—зборнае
 злучн.—злучнік
 і пад.—і падобнае
 іран.—іранічны
 кар.—каралеўства
 кн.—княства
 кул.—кулінарны тэрмін
 лінг.—лінгвістычны тэрмін
 літ.—літаратурны тэрмін
 ліч.—лічэбнік
 м.—мужчынскі род
 мат.—матэматычны тэрмін
 месн.—месны склон
 мін.—мінэралагічны тэрмін

міф.—міфалагічны тэрмін
 мн.—множны лік
 н.—ніякі род
 наз.—назоўнік
 напр.—напрыклад
 незак.—незакончанае трыванне
 нескл.—нескланяльны (назоўнік)
 нязм.—нязменнае слова
 пабачн.—пабочнае слова
 памянш.—памяншальнае
 перан.—пераноснае значэнне
 прык.—прыказка
 прым.—прыметнік
 прыназ.—прыназоўнік
 прысл.—прыслоўе
 р. мн.—родны склон множнага ліку
 родн.—родны склон
 рэсп.—рэспубліка
 с.-г.—сельскагаспадарчы тэрмін
 спарт.—спартыўны тэрмін
 спец.—спецыяльны тэрмін
 ст.—сталіца
 тв.—творны склон
 3 адз.—трэцяя асоба адз. ліку
 у размерк. знач.—у размеркавальным значэнні
 фізіял.—фізіялагічны тэрмін
 фін.—фінансавы тэрмін
 хім.—хімічны тэрмін
 шахм.—шахматны тэрмін
 што-н.—што-небудзь
 юр.—юрыдычны тэрмін

АСНОЎНЫЯ ПРАВІЛЫ ПРАВАПІСУ

УЖЫВАННЕ ВЯЛІКАЙ ЛІТАРЫ

§ 1. З вялікай літары пішацца першае слова тэксту, а таксама першае слова пасля кропкі, шматкроп'я, пыталніка і клічніка, якія стаяць у канцы сказа.

Заўвага 1. У вершах дапускаецца напісанне з вялікай літары першага слова кожнага радка незалежна ад папярэдніх знакаў прыпынку.

Заўвага 2. Пасля шматкроп'я, якое стаіць у сярэдзіне сказа і абазначае перапынак або замінку ў гутарцы, першае слова пішацца з малой літары: *А што вы скажаце на крытыка, Іван Ант... выбачайце, Мацвеевіч* (Бядуля).

Заўвага 3. З малой літары пішуцца і словы аўтара, што ідуць услед за прастай мовай і паказваюць, каму яна належыць: *«Самалёт!» — у захапленні крычаў Міколка* (Самуйлёнак). *«Што ты хочаш рабіць?» — з жахам запытаў Мірон* (Маўр).

§ 2. З вялікай літары пішацца першае слова пасля выклічніка або зваротка, якім пачынаецца сказ і пасля якога стаіць клічнік: *А-я-яй! Хто ж бы гэта мог падумаць! Гэтакі, здаецца, чалавек!..* (Крапіва). *О Нёман! Песня майго сэрца, краса палёў, краса нізін, люблю твой снеў, што ўдаль нясецца, люблю цябе, як родны сын!* (Русак).

Заўвага. Калі ж выклічнік стаіць у сярэдзіне сказа, тады першае слова пасля клічніка пішацца з малой літары: *І ляцім жа, браткі, э-эх! ляцім!.. Даганяй — не дагоніш...* (Лынькоў).

§ 3. З вялікай літары пішацца першае слова пасля двукроп'я ў наступных выпадках:

1. Калі гэта пачатак прастай мовы: *Маці пыталася часамі: «Дзе ты ўсё ходзіш, Міша?»* (Крапіва).

2. Калі гэта пачатак цытаты, якая з'яўляецца самастойным сказам: *Звяртаючы ўвагу маладых пісьменнікаў на неабходнасць глыбокага вывучэння мовы, Аляксей Максімавіч Горкі гаварыў: «Сапраўдная прыгажосць мовы, што дзейнічае як сіла, ствараецца дакладнасцю, яснасцю, гучнасцю слоў, якія афармляюць малюнкi, характары, ідэі кнігі».*

Заўвага. Калі ж цытата ўваходзіць у сказ як яго арганічная частка, тады яна пачынаецца з малой літары: *Уладзімір Ільіч Ленін пісаў пра Горкага, што ён «моцна звязаў сябе сваімі вялікімі мастацкімі творамі з рабочым рухам Расіі і ўсяго свету».*

§ 4. З вялікай літары пішуцца імёны, імёны па бацьку, прозвішчы, псеўданімы, празванні: *Іван Дамінікавіч*

Луцэвіч (Янка Купала), Кастусь Калінойскі, Бацька Мінай, Луі Арагон, Пётр Першы, Рычард Ільвінае Сэрца.

З а ў в а г а 1. Індывідуальныя назвы людзей, якія страцілі значэнне ўласных імён і набылі значэнне агульнай назвы, пішуцца з малой літары: *донжуан, мецэнат.*

З малой літары пішуцца і назвы фізічных адзінак, відаў вопраткі, зброі і інш., якія паходзяць ад індывідуальных назваў людзей: *ампер, фрэнч, браўнінг, напалеон* (пірожнае).

Індывідуальныя назвы людзей, якія ўжываюцца як агульныя назвы ў пагардлівым сэнсе, пішуцца з малой літары: *абломавы, хлестаковы, гарлахвацкія.*

З а ў в а г а 2. Назвы народаў, плямён, а таксама назвы, якія паказваюць нацыянальную прыналежнасць людзей, іх месцапражыванне, пішуцца з малой літары: *беларус, кітаец, француз, араб; ленінградзец, палачанін, масквіч.*

З а ў в а г а 3. Агульныя назвы, утвораныя ад уласных імён, пішуцца з малой літары: *ленінец, марксіст, пушкініст, талстовец.*

З а ў в а г а 4. Назвы пасадаў, тытулаў, ганаровых званняў, навуковых ступеней пішуцца з малой літары: *старшыня, прэзідэнт, міністр, прафесар, маршал, герой, народны паэт, заслужаны дзеяч мастацтваў, кароль, шах.*

Але ў назвах вышэйшых пасадаў і ў назвах вышэйшых ганаровых званняў СССР з вялікай літары пішацца кожнае слова: *Прэзідэнт СССР, Старшыня Вярхоўнага Савета, Старшыня Савета Міністраў, Герой Савецкага Саюза, Герой Сацыялістычнай Працы, Маршал Савецкага Саюза.*

§ 5. З вялікай літары пішуцца індывідуальныя назвы, якія адносяцца да міфалогіі і рэлігіі: *Антэй, Геркулес, Венера, Зейс, Пярун, Малох.*

З а ў в а г а. Індывідуальныя назвы міфалагічных істот, якія ператварыліся ў назвы агульныя, пішуцца з малой літары: *малох імперыялізму, пярун расшчапіў дрэва.* Таксама з малой літары пішуцца радавыя назвы міфалагічных істот: *дамавік, лясун, русалка, муза, німфа, фея.*

§ 6. З вялікай літары пішуцца клічкі жывёл: *Халстамер* (конь), *Рагуля* (карова), *Лыска* (сабака), *Мурка* (кошка).

З а ў в а г а. Калі ж клічкі ўжываюцца ў якасці назваў відаў жывёл, тады яны пішуцца з малой літары: *шарак* (заяц), *мішка* (мядзведзь).

§ 7. З вялікай літары пішуцца ў байках, казках, драматычных творах назвы дзеючых асоб, выражаныя імёнамі, якія звычайна з'яўляюцца агульнымі назвамі: *Асёл, Сава, Дуб, Шчупак, Леў, Мароз (Дзед Мароз)*.

§ 8. З вялікай літары пішуцца прыметнікі, утвораныя з дапамогай суфіксаў *-ев-* (*-ёв-*, *-ёў-*), *-ов-* (*-ав-*, *-аў-*), *-ін-* (*-ын-*) ад уласных імён людзей і клічак жывёл: *Коласавы творы, Міхасёвы кнігі, Мурчыны кацяняты*.

Аднак калі падобныя прыметнікі ўтвараюць навуковыя тэрміны або ўжываюцца ў выразах з пераносным значэннем, то яны пішуцца з малой літары: *піфагорава тэарэма, берталетава соль, ахілесава пята*.

§ 9. З вялікай літары пішуцца прыметнікі, утвораныя з дапамогай суфіксаў *-аўск-*, *-еўск-* або *-інск-*, калі яны ўваходзяць у састаў назваў, роўных па сэнсу назвам са словамі «імя», «памяці»: *Ленінская прэмія* (прэмія імя Леніна), *Купалаўскія чытанні* (чытанні памяці Купалы).

Ва ўсіх астатніх выпадках падобныя прыметнікі пішуцца з малой літары: *купалаўскі стыль, эзопайская мова, сувораўская тактыка, ленінская тэорыя* і г. д.

Заўвага. Прыслоўі, якія ўтвораны ад індыўідуальных імён людзей, заўсёды пішуцца з малой літары: *па-ленінску, па-сувораўску*.

§ 10. З вялікай літары пішуцца:

1. Назвы планет, зорак, сузор'яў: *Венера, Марс, Казярог, Сатурн, Уран, Плутон, Сітца, Воз* і інш.

Заўвага. Словы *сонца, месяц, зямля* пішуцца з вялікай літары тады, калі яны ўжываюцца ў якасці астранамічных назваў: *Вакол Сонца абарачаюцца наступныя планеты: Меркурый, Венера, Зямля (са сваім спадарожнікам Месяцам), Марс, Юпітэр, Сатурн, Уран, Нептун і Плутон; але: апрацоўка зямлі, сонца слепіць вочы*.

2. Індыўідуальныя геаграфічныя, адміністрацыйна-тэрытарыяльныя і іншыя назвы: *Беларусь, Кайказ, Азія, Грэнландыя, Сахара, Байкал, Мінск*.

Калі ж падобныя назвы складаюцца з некалькіх слоў, тады ўсе словы пішуцца з вялікай літары, апрача службовых слоў і радавых назваў (такіх, як: *зорка, камета, сузор'е; востраў, мора, рака, заліў, мыс; вуліца, плошча*, а таксама парадкавых абазначэнняў свяціл — *альфа, бэта* і інш.): *Млечны Шлях, Новая Зямля, Ста-*

рыя Дарогі, Злучаныя Штаты Амерыкі, возера Нарач, Балканскі паўвостраў, тропік Рака, Паўночны полюс, пік Леніна, вуліца Горкага, Спаская вежа, Красная плошча, Вялікі Крамлёўскі палац, альфа Малой Мядзведзіцы і інш.

У афіцыйных назвах дзяржаў усе словы пішуцца з вялікай літары (у тым ліку і слова *рэспубліка*): *Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, Беларускае Савецкае Сацыялістычнае Рэспубліка, Башкірская Аўтаномная Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка, Польская Рэспубліка, Народная Рэспубліка Ангола.*

З вялікай літары пішуцца і неафіцыйныя геаграфічныя назвы: *Савецкі Саюз, Краіна Саветаў, Савецкая Беларусь, Кіргізія, Закаўказзе, Слуцчына.*

З а ў в а г а. Назвы чатырох галоўных кірункаў свету (*поўдзень, поўнач, захад, усход, пайднёвы захад, паўночны ўсход* і г. д.) пішуцца з малой літары: *Самалёт узяў кірунак на поўнач.*

Але калі гэтыя назвы ўжываюцца ў значэнні краін, тады яны пішуцца з вялікай літары: *народы Усходу.*

§ 11. З вялікай літары пішуцца прыметнікі, утвораныя ад уласных геаграфічных назваў:

1. Калі яны ўваходзяць у састаў складаных геаграфічных назваў: *Мінская вобласць, Беларускі вакзал (у Маскве), Валдайскае ўзвышша.*

З а ў в а г а. Калі ж прыметнікі, утвораныя ад уласных геаграфічных назваў, ужываюцца не як уласныя, а як агульныя назвы, тады яны пішуцца з малой літары: *асфальтуюцца мінскія вуліцы, разбудовваюцца беларускія гарады.*

2. Калі яны ўваходзяць у састаў складаных індывідуальных назваў людзей у якасці іх прозвішчаў: *Сімяон Полацкі. Кірыл Тураўскі, Дзмітрый Данской.*

§ 12. У назвах гістарычных падзей, эпох, з'яў, гістарычных дакументаў, твораў мастацтва і іншых матэрыяльных помнікаў з вялікай літары пішацца першае слова, а таксама ўласныя імёны, якія ўваходзяць у іх састаў.

Сюды адносяцца:

1. Назвы, выражаныя адным назоўнікам: *Кастрычнік* (у значэнні ' Вялікая Кастрычніцкая сацыялістыч-

ная рэвалюцыя'), *Адраджэнне, Рэнесанс, Рэфармацыя* і інш.

Заўвага. Гэтыя ж словы могуць ужывацца і ў якасці агульных назваў, тады іх трэба пісаць з малой літары: *стыль рэнесанс, адраджэнне гаспадаркі*.

2. Назвы, выражаныя спалучэннем прыметніка, утворанага ад уласнага імя, з назоўнікам: *Парыжская камуна, Версальскі мір, Баркалабайскі летаніс, Літоўская метрыка*.

Заўвага. Калі ж у прыметніку, з якога пачынаецца такая назва, з'яўляецца прыстаўка, тады назва пішацца з малой літары: *дапятройская эпоха, пераднапалеонаўскія войны*.

3. Назвы, выражаныя ўсякім іншым спалучэннем назоўніка з пачатковым прыметнікам або лічэбнікам: *Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя, Вялікая Айчынная вайна, Доўгі парламент, Лютаўская рэвалюцыя, Сямігадовая вайна, Трэцяя рэспубліка* і інш.

Заўвага. Назвы гістарычных падзей, эпох, плыней, з'яў, якія не ўсведамляюцца як уласныя назвы, пішуцца з малой літары: *антычны свет, рэалізм, феадалізм, другая сусветная вайна* і інш.

§ 13. З вялікай літары пішацца першае слова ў назвах рэвалюцыйных свят і знамянальных дат: *Першае мая, Дзевятае студзеня, Новы год, Міжнародны жаночы дзень, Дзень артылерыі*.

Калі пачатковы парадкавы лічэбнік у такой складанай назве перадаецца лічбай, тады з вялікай літары пішацца наступнае за ім слова: *1 Мая, 9 Студзеня*.

Заўвага. Назвы дзён тыдня, месяцаў і інш. пішуцца з малой літары: *нядзеля, панядзелак, студзень, красавік*.

§ 14. З вялікай літары пішуцца ўсе словы ў поўных назвах ордэнаў, апрача слоў *ордэн* і *ступень*: *ордэн Леніна, ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэн Айчыннай вайны I ступені, ордэн Аляксандра Нейскага, ордэн Славы II ступені, ордэн Залатога Льва, ордэн Ганаровага Легіёна* і г. д.

За ўвага 1. У назвах знакаў узнагарод, знакаў адрознення і прызоў, якія бяруцца ў двухоссе, з вялікай літары пішацца першае слова, а таксама ўваходзячыя ў іх уласныя назвы: *ордэн «Мацярынская слава», «За абарону Масквы» (медаль), «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» (медаль), «Выдатны падводнік», «Выдатны артылерыст», «Кубак СССР» і інш.; але: «Знак Пашаны», медаль «Маршальская Зорка», медаль «Залатая Зорка», медаль «Серп і Молат».*

За ўвага 2. З вялікай літары пішацца першае слова і ў наступных назвах, якія не бяруцца ў двухоссе: *Ганаровая грамата, Чырвоны сцяг, Кніга гонару, Дошка гонару.*

§ 15. У назвах вышэйшых партыйных, урадавых, прафсаюзных устаноў і арганізацый Савецкага Саюза і саюзных рэспублік з вялікай літары пішуцца ўсе словы, якія ўваходзяць у састаў назвы, апрача службовых слоў і слова партыя: *Палітбюро Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза (Палітбюро ЦК КПСС), Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Беларусі (ЦК КПБ), Бюро ЦК КПБ, Усесаюзны Ленінскі Камуністычны Саюз Моладзі (ВЛКСМ), Вярхоўны Савет СССР (а таксама саюзных і аўтаномных рэспублік), Прэзідэнцкі Савет СССР, Савет Саюза, Савет Нацыянальнасцей, Савет Міністраў СССР (а таксама саюзных і аўтаномных рэспублік), Вярхоўны Суд СССР, Усесаюзны Цэнтральны Савет Прафесійных Саюзаў (ВЦСПС), Савецкая Армія, Ваенна-Марскі Флот.*

За ўвага 3. З вялікай літары пішуцца ўсе словы, апрача службовых, у назвах некаторых міжнародных арганізацый: *Сусветны Савет Міру, Генеральная Асамблея Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, Савет Бяспекі, Таварыства Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца.*

§ 16. У назвах міністэрстваў і іншых цэнтральных савецкіх устаноў і арганізацый (апрача адзначаных у § 15) з вялікай літары пішацца першае слова. Калі ў іх састаў уваходзяць уласныя імёны або назвы іншых устаноў і арганізацый, то гэтыя ўласныя імёны і назвы пішуцца так, як яны пішуцца пры самастойным ужыванні: *Акадэмія навук БССР, Міністэрства замежных спраў, Дзяржаўны камітэт Савета Міністраў СССР па навуцы і тэхніцы, Цэнтральнае статыстычнае ўпраўленне пры Савеце Міністраў СССР.*

§ 17. У поўных афіцыйных назвах савецкіх устаноў мясцовага значэння, вышэйшых навучальных устаноў, відовішчных прадпрыемстваў, прамысловых і гандлёвых арганізацый з вялікай літары пішуцца першае слова і ўсе ўласныя імёны, якія ўваходзяць у састаў такіх назваў: *Палац піянераў, Мінскі універсальны магазін, Выканаўчы камітэт Віцебскага абласнога Савета народных дэпутатаў, Мінскі дзяржаўны педагагічны інстытут імя А. М. Горкага, Беларуская дзяржаўная акадэмічная харавая капэла, Беларускі дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы.*

З а ў в а г а. Правіла гэтага параграфа адносіцца і да складаных назваў міжнародных і замежных цэнтральных устаноў, грамадскіх і прафесійных саюзаў: *Прэзідыум сейма Польскай Рэспублікі.*

§ 18. З вялікай літары пішацца першае слова ў афіцыйных назвах палітычных партый, калі назва не пачынаецца са слова *партыя*: *Народна-рэвалюцыйная партыя Лаоса, Бразільская камуністычная партыя, Камуністычная партыя Аўстрыі, Расійская сацыял-дэмакратычная рабочая партыя, Саюз 17 кастрычніка; але: партыя сацыялістаў-рэвалюцыянераў.*

§ 19. У назвах літаратурных твораў, газет, часопісаў, устаноў, прадпрыемстваў, якія бяруцца ў двукоссе, з вялікай літары пішацца першае слова і ўваходзячыя ў іх састаў уласныя імёны: *«Мінская праўда», «Літаратура і мастацтва»* (газеты), *«Камуніст Беларусі», «Работніца і сялянка»* (часопісы), *«Раскіданае гняздо»* (драма), *«Новая зямля»* (паэма), *«Векапомныя дні»* (раман), *«Смелыя людзі»* (фільм). *«Янка Купала»* (параход), *«Навука і тэхніка»* (выдавецтва), *«Серп і молат»* (завод), *«Крылы Саветаў»* (спартыўнае таварыства) і інш.

З а ў в а г а. У падвойных састаўных назвах з вялікай літары пішацца таксама і першае слова другой назвы: *«Залаты ключык, або Прыгоды Бураціна».*

§ 20. У розных афіцыйных пасланнях, лістах з вялікай літары пішацца займеннік **Вы** як форма ветлівага звяроту да адной асобы.

У асобым стылістычным ужыванні з вялікай літары пішуцца словы *Радзіма, Айчына, Чалавек, Мір, Свабода* і інш.

ПРАВАПІС ГАЛОСНЫХ

§ 21. Пасля *ж, ч, ш, р, ц* (не з *т* мяккага) і *д, т* пішуцца літары *а, э, о, у, ы*, а літары *я, е, ё, ю, і* не пішуцца: *жар, табель, жэрдка, цэгла, човен, рука, шыба, дымець, тыдзень*.

Абмежавана ўжываюцца літары *я, е, ё, ю* і пасля зычных *г, к, х*. Гэта пераважна словы іншамоўнага паходжання: *генерал, кеглі, Хельсінкі, гяур, Кяхта*.

Літары *о, э, а*

§ 22. Літара *о*, як правіла, пішацца толькі пад націскам. Не пад націскам на месцы *о* пішацца *а*: *бор — бары, горы — гары, холад — халады, арганізацыя, камунізм, бальшавік, Астап, Ашмянны, Адэса, пазна, хутка, дынама, брыта, лібрэта, Маладзёчна*.

Не пад націскам *о* захоўваецца ў канцы слова пасля галоснай: *трыю, Антонію, Більбаа, Ватэрлоо, Мантэвідэо*; але: *радыё*.

У аднаскладовых словах *бо, мо, то, што* заўсёды пішацца *о*.

§ 23. У невялікай групе слоў спалучэнні *ро, ло* не пад націскам пераходзяць у *ры, лы*: *кроў — крыві, дрэвы — дрывотня, крошка — крышыць, бровы — брыво, гром — грымёць, брод — брысці, скрогат — скрыгатаць, глотка — глытаць, блыхі — блыха*.

§ 24. Літара *э*, як правіла, пішацца толькі пад націскам. Не пад націскам на месцы літары *э* пішацца *а*: *цэны — цана, жэрдка — жардзіна*.

Літара *э* не пераходзіць у *а* не пад націскам у словах іншамоўнага паходжання: *рэвалюцыя, рэзідэнцыя, дэманстрацыя*, а таксама ў першай частцы складаных слоў, напрыклад: *шэравокі, рэдказубы*.

§ 25. Літара *э* ці *е* ў пачатку іншамоўных слоў пішацца ў залежнасці ад агульнапрынятага літаратурнага вымаўлення: *эра, эўрыка, эпас, этыка, Эзон, Эзель*; але: *егер, ерась, Еўропа*.

Пасля шыпячых, *р, ц* (не з *т* мяккага) і *д, т* пішацца

толькі *э: джэмпер, чэк, шэф, прагрэс, рэбус, цэгла, канцэрт, дэфіс, тэкст, тэхніка*; пасля астатніх зычных пішацца *е: бензін, метал, бетон, ветэран, гейзер, кекс, легенда*.

Аднак ёсць рад слоў, у якіх пасля падобных зычных пішацца *э: асэсар, бэз, бэлька, бэра, бэсціць, бэта* (назва літары), *вэрхал, галіфэ, зэдаль, кафэ, капэла, камізэлька, маянэз, мэ, нэндза, пэўна, пэндзаль, пэр, пенснэ, сэнс, сэр, сэрца, сурвэтка, турнэ, турнэпс, фэст, чвэртка*.

Пасля прыстаўнога *г* пішацца *э: гэты, гэтакі, гэтак, гэтулькі, адгэтуль, дагэтуль, гэі*.

Літары *е, ё, я*

§ 26. На месцы літары *е* ў першым складзе перад націскам пішацца *я: лес — ляснік, снег — сняжок, сцёны — сцяна, Нясвіж, Пячора, Яўціхіевіч, Ярмолена*.

Выключэнне: *дзевяты, дзесяты, семнаццаць, васьмнаццаць* і вытворныя ад іх.

Ва ўсіх астатніх складах як перад, так і пасля націску пішацца *е: верабей, вёсень, пёзд*.

Заўвага. Ва ўласных імёнах, імёнах па бацьку і прозвішчах пачатковае *я* захоўваецца незалежна ад месца націску: *Яўтух — Яўтуха, Ярмак — Ярмака*.

У словах іншамоўнага паходжання *е* захоўваецца ва ўсіх складах: *дэлегат, легенда, калектыв*. Выключэнне складаюць даўно запазычаныя словы: *гандаль, каляндар, літаратура, рамонт, сяржант* і некаторыя іншыя, якія падпарадкоўваюцца агульным правілам акання.

§ 27. Літара *ё*, як правіла, бывае толькі пад націскам, калі ж націск пры змене слова пераходзіць на іншы склад, то ў першым складзе перад націскам на месцы *ё* пішацца *я*, а ў астатніх складах як перад націскам, так і пасля націску на месцы *ё* пішацца *е: сёлы — сяло, вёдры — вядро, сёстры — сястра — сестрыны*.

Літары *і, й, ы*

§ 28. Словы са збегам зычных, першай з якіх з'яўляецца плаўная *л* або *р*, пішуцца з прыстаўным *і* або без

яго: *іржа і ржа, іржышча і ржышча, ілгаць і лгаць, ільнавод і льнавод* і г. д. Каб не памыліцца пры напісанні, трэба помніць, што без прыстаўнога *і* гэтыя словы пішуцца толькі ў тым выпадку, калі папярэдніяе слова канчаецца на галосную і яно не аддзелена знакам прыпынку. Ва ўсіх іншых выпадках, г. зн. пасля зычнай папярэдняга слова, пасля знака прыпынку або ў самым пачатку тэксту, у такіх словах пішацца прыстаўная літара *і*: *іржой накрылася жалеза*; але: *жалеза накрылася ржой*; на нараду сабраліся аграномы, заатэхнікі, ільнаводы; але: *нарада льнаводаў*; *араць іржышча*; але: *заворанае ржышча*.

Заўвага 1. Словы *лоб, лёд, лён* могуць мець прыстаўную літару *і* ва ўсіх склонах, акрамя назоўнага і вінавальнага (а слова *леў і ў* вінавальным склоне) адзіночнага ліку: *лён, ільну (льну), ільну (льну), лён, ільном (льном), аб ільне (льне); ільны (льны), ільнай (льнай), ільнам (льнам), ільны (льны), ільнамі (льнамі), аб ільнах (льнах)*.

Заўвага 2. Словы са збегам зычных, першай з якіх з'яўляецца літара *ж*, ва ўсіх выпадках пішуцца з прыстаўным *і*: *імгла, імчаць, імшара*.

Заўвага 3. Прыстаўное *і* не пішацца пасля галоснай у сярэдзіне слова: *заржавець, памкнуцца, вокамгненна*.

§ 29. На месцы *і* пішацца *ы*, калі прыстаўка канчаецца на зычную: *сыграць, сыскаць, абымішэлы, абыржавець, абысці, надышоў, узышоўшы, разысціся*.

Аднак галосная *і* захоўваецца пасля прыставак *і* часціц *між-, звыш-, пан-, суб-, транс-, контр-*: *міжрыгачыйны, звышмклівы, панісламізм, субінспектар, контр-ігра*.

§ 30. Пасля прыставак, што канчаюцца на галосную, пачатковае карэннае *і* скарачаецца: *зайсці, знайсці, прыйсці, выйсці, увайсці, перайсці; зайшоў, знайшоў, прыйшоў, выйшаў, увайшоў, перайшоў* і г. д.; але: *заікацца, заіскрыцца, заінтрыгаваць, заінець*.

Літары *у* і *ў*

§ 31. Літара *у* пішацца:

1. У пачатку слова, калі гэтым словам пачынаецца сказ: *Узмахам арліным няма перашкоды* (Колас).

2. У пачатку слова, калі гэта слова стаіць пасля зычнай або знака прыпынку: *Ад ураджаю ломіцца*

гумно (Панчанка); *Сякера, як маланка, узвілася ў дзедавых руках* (Колас).

3. У сярэдзіне або на канцы слова пасля зычнай: *журавіны, бульбянік, зарунець, дашчэнтэ*.

4. У пачатку ўласных імён: *Уладзімір, Уладзіва-сток, Урэчча, Унеча*.

5. У пачатку іншамоўных слоў: *універсітэт, універмаг, уверцюра*.

6. У сярэдзіне іншамоўных слоў, калі *у* ўтварае самастойны склад: *прэзідыум, калёквіум, фауна*.

§ 32. Літара *ў* пішацца:

1. У пачатку слова, калі папярэдняе слова канчаецца на галосную і паміж гэтымі словамі няма знака прыпынку: *Рака ўвайшла ў берагі*.

2. У сярэдзіне слова пасля галосных перад зычнымі або літарамі *е, ё, я, ю, і*, калі апошнія вымаўляюцца раздзельна з папярэдняй часткай слова: *наўздагон, заўважыць, сайю, сайеш, салаўя, салаўі*.

3. У канцы слова пасля галосных: *пісай, чытай, зной*.

4. Пачатковае *у* не скарачаецца ў асабовых імёнах людзей і ўласных геаграфічных назвах: *Марыя Ульянава, Маякоўскі Уладзімір; рака Урал, на Украіне*.

Іншамоўныя злучэнні галосных

§ 33. Злучэнне *іо* ў пачатку слова пад націскам перадаецца праз *іо*, а не пад націскам праз *іа*: *іён, Іосіф, іанізацыя, Іанічнае мора, Іаан*. Гэта ж злучэнне ў сярэдзіне слова пад націскам перадаецца праз *іё (ыё)*, а не пад націскам праз *ія (ыя)*: *аксіёма, біёлаг, патрыёт, рацыён, стадыён; бібліятэка, піянер, рацыяналізацыя, патрыятызм*, у канцы слова — праз *іо (ыо)*: *Токіо, Рёюдэ-Жанейра, рацыю; але: радые*.

Калі злучэнне *іо* вымаўляецца як адзін склад, прычым раздзельна з папярэднім зычным, то яно перадаецца пад націскам і ў канцы слоў праз *ьё*: *мільён, трыльён, шампіньён, Эскамільё*; пасля *б, п, в, ф, ж, г, к, х, д, т, р* і шыпячых — праз *'ё*: *Веро́к'ё*. У сярэдзіне слоў не пад націскам гэта злучэнне павінна перадавацца праз *'я*.

Злучэнне *йо* звычайна пад націскам і ў канцы слоў перадаецца праз *ё*, а не пад націскам праз *я*: *ёд, ёт, ёг, раён, Гюё, маянэз, раяніраванне, Альварэс дэль Ваё, Агаё*. У пачатку ўласных імён і геаграфічных назваў

злучэнне *йо* пад націскам захоўваецца: *Йо́жэф, Нью-Йо́рк*, не пад націскам перадаецца праз *яа*: *Яага́нсен*.

§ 34. Злучэнне *іа* перадаецца праз *ія* (*ыя*): *аві́яцыя, энтузі́язм, піяні́ст, сацыялі́зм, дыя́метр*.

Калі гэта злучэнне вымаўляецца як адзін склад, прычым раздзельна з папярэднім зычным, то яно перадаецца праз *ья*: *мі́льярд*, а пасля *б, п, в, ф, м, г, к, х, д, т, р* і шыпячых — праз *'я*: *Рэ́йк'явік*.

Злучэнне *яа* пасля галосных перадаецца праз *я*: *Саво́я, Маля́я, Ма́я*.

§ 35. Злучэнне *іе* перадаецца праз *іе* (*ые*): *гігі́ёна, абіту́рыэнт, іе́ра́рхія, Іеру́салім*.

Злучэнне *йе* пасля галосных перадаецца праз *е*: *праэ́кт, канве́ер, траекто́рыя, фаé, Феерба́х*; пасля зычных — праз *ье, 'е*: *рэ́льеф, ранце́, канфе́рансьé, Лавуа́зьé, н'éса, аб'éкт, прэм'ёра, Альф'ё́ры, Вая́н-Ку́чюр'é, Буш'é*.

§ 36. Злучэнне *йі* ва ўсіх выпадках захоўваецца без змены: *Бай́і, Рэ́мііі*.

Галосныя ў некаторых суфіксах

§ 37. Трэба адрозніваць суфіксы *-ак, -очак (-ачак)* ад суфіксаў *-ык, -чык*. Галосная *а* ў суфіксах *-ак, -очак (-ачак)* пры скланенні назоўнікаў выпадае: *сшы́так — сшы́тка, парада́к — пара́дку, каласо́чак — каласо́чка, сшы́тачак — сшы́тачка*, галосная *жы* ў суфіксах *-ык, -чык* застаецца: *но́жык — ножы́ка, до́жджык — до́жджыку, ка́меньчык — ка́меньчыка*.

§ 38. Суфікс *-ічк- (-ычк-)* трэба адрозніваць ад суфікса *-ечк- (-ачк-)*. Суфікс *-ічк- (-ычк-)* пішацца ў назоўніках жаночага роду, якія ўтварыліся ад слоў з суфіксам *-іц- (-ыц-)*: *ся́стрыца — ся́стрычка, мы́льніца — мы́льнічка*. У іншых выпадках пішацца суфікс *-ечк- (-ачк-)*: *дзя́дзька — дзя́дзечка, Ната́ша — Ната́шачка*.

§ 39. Трэба помніць, што суфікс *-ец (-ац)* пішацца ў назоўніках мужчынскага роду (*камсамо́лец, лене́нградзе́ц*), а суфікс *-іц- (-ыц-)* пішацца ў назоўніках жаночага роду (*лесві́ца, ла́сіца, стары́ца*).

§ 40. У суфіксе *-еньк-* пасля зацвярдзелых зычных на месцы *е* пішацца *а*: *беле́нькі, це́пленькі; до́бранькі, харо́шанькі*.

§ 41. З дапамогай суфікса **-ян-** утвараюцца дзеепрыметнікі ад дзеясловаў на **-яць**: *сеяць* — *сеяны*, *веяць* — *веяны*, *страляць* — *страляны*, *згуляць* — *згуляны*, а з дапамогай суфікса **-ен- (-ан-)** — ад дзеясловаў на **-іць**, **-ці**: *зрабіць* — *зроблены*, *купіць* — *куплены*, *знасіць* — *зношаны*, *скасіць* — *скошаны*, *завесці* — *заведзены*.

§ 42. Дзеясловы, якія ў першай асобе адзіночнага ліку канчаюцца на **-ую (-юю)**, у неазначальнай форме і форме прошлага часу маюць суфікс **-ава- (-ява-)**: *галасую* — *галасаваць*, *галасаваў*; *камандую* — *камандаваць*, *камандаваў*; *пакутую* — *пакутаваць*, *пакутаваў*; *даследую* — *даследаваць*, *даследаваў*; *малюю* — *маляваць*, *маляваў*.

Калі ж дзеясловы ў першай асобе адзіночнага ліку канчаюцца на **-ваю**, то ў неазначальнай форме і ў форме прошлага часу яны маюць суфікс **-ва-**: *адказваю* — *адказваць*, *адказваў*; *выконваю* — *выконваць*, *выконваў*.

У дзеясловах са збегам зычных перад суфіксам замест **-ва-** пішацца суфікс **-іва- (-ыва-)**: *падтрымліваю* — *падтрымліваць*, *падтрымліваў*; *падкрэсліваю* — *падкрэсліваць*, *падкрэсліваў*.

§ 43. Калі дзеяслоў у закончаным трыванні канчаецца на **-іць** з папярэдняй галоснай, то ў незакончаным трыванні і пераходзіць у **і**: *засвойць* — *засвойваць*, *загаіць* — *загойваць*.

ПРАВАПІС ЗЫЧНЫХ

§ 44. У прыстаўках **з-, уз-, раз- (роз-), без- (бяз-), цераз-** перад глухімі зычнымі замест з пішацца **с**: *ссыпаць*, *ссадзіць*, *схапіць*, *усхваляваць*, *раскідаць*, *роспіс*, *бесперастанку*, *бясспрэчна*, *цераспалосіца*.

Прыстаўка **з-** перадаецца праз **с-** і перад галоснымі **а, о, у**: *сагнаць*, *садзьмуць*, *сослепу*, *сосмеху*, *суняць*, *сурочыць*, а таксама перад ненаціскным **і**, якое пераходзіць пасля прыстаўкі ў **ы**: *сыграць*, *сыскаць*, *сыходзіцца*.

Заўвага. У словах, утвораных ад дзеяслова *ісці*, прыстаўка **з-** або **с-** пішацца ў залежнасці ад значэння слова: *сышоў*, *сыходзіць* (з ганка); але: *зыходзіць* (з меркаванняў).

§ 45. Зычныя *д, т*, стаўшы перад галоснымі *е, ё, і, ю, я* і перад мяккім *в*, пераходзяць у мяккія *дз і ц*: *люд — людзі, лета — леце, мяту — мяцеш, выток — выцякаць, два — дзве, двухсот — дзвесце*.

Прыставачнае *д* і суфіксальнае *т* перад мяккім *в* захоўваюцца: *адвесці, адведаць, у таварыстве, у грамадстве, на брытве*.

§ 46. У словах іншамоўнага паходжання *д, т* захоўваюцца нязменна. Пры гэтым галосныя *е, і, ю* пасля *д, т* перадаюцца адпаведна галоснымі *э, ы, у*: *дэлегат, дырэктыва, матэрыял, тыраж, авантура*.

Аднак перад суфіксамі і злучэннямі суфіксальнага паходжання *-ін-, -ір-, -ёр-, -еец-, -ейск-*, а таксама перад памяншальным суфіксам *-ік-* *д, т* перадаюцца праз *дз, ц*: *карціна, плаціна, лацінскі, камандзір, камандзіроўка, білецёр, гвардзеец, індзейскі, білецік; але: латынь*.

Заўвага. Неабходна запомніць, як пішуцца словы *дзюна, дзюшэс, арцель, бардзюр, эцюд, цюль, цітр, нацюрморт, уверцюра, нацюрн, цюркскі, цюльпан*.

§ 47. У імёнах уласных пішуцца *д, т* ці *дз, ц* у залежнасці ад таго, што чуецца ў вымаўленні: *Дзяніс, Дзюкло, Дзмітэрка, Гарыбальдзі, Дзясна, Дзвіна, Барадзіно, Уладзівасток, Градзянка, Плоўдзіў, Ціхан, Хрысціна, Цёркін, Ціханай, Ціміразей, Ціта, Вучэціч, Целяханы, Ціхвін, Быцень, Закарпацце, Церак, Цюмень, Цянь-Шань, Цяньцзін, Цюрынгія, Поці, Таіці, Гаіці, Тэклія, Тэвасян, Тэкерэй, Тэльман, Атэла, Шаптыцкі, «Юманітэ», Дадэ, Дэфо, дэ Бальзак, Дэтройт, Літвінай, Мардвінай*.

§ 48. Падоўжанае вымаўленне зычных *ж, з, л, н, с, ц, ч, ш* паміж галоснымі перадаецца на пісьме падваеннем адпаведных літар: *збожжа, маззю, галлё, карэнне, двукоссе, смецце, ламачча, зацішша*. Падоўжанае вымаўленне *дз* на пісьме перадаецца праз *ддз*: *суддзя, разводдзе*.

§ 49. Падваенне зычных у словах іншамоўнага паходжання ў беларускай мове не перадаецца: *каса, група, калектыў, граматыка, карэспандэнт*. Выключэнне складаюць словы: *ванна, манна, бонна, панна, Мекка, мецца, дурра* (расліна), *донна*.

§ 50. У агульных для рускай і беларускай моў словах

са злучэннямі *здн, рдц, стн, стл, лнц* паводле норм беларускага літаратурнага вымаўлення зычныя *д, т, л* у гэтых злучэннях выпадаюць і на пісьме не адлюстроўваюцца: *позна, сэрца, міласэрны, косны* (мозг), *слаць* (пасцель), *сонца*.

Заўвага. У прыметніках, утвораных пры дапамозе суфікса *-н-* ад назоўнікаў іншамоўнага паходжання з канцавым *ст*, злучэнне *стн* захоўваецца без змены: *баласт — баластны, фарпост — фарпостны, аванпост — аванпостны, кампост — кампостны, кантраст — кантрастны*.

§ 51. Злучэнне *дт* на канцы слоў іншамоўнага паходжання перадаецца праз *т*: *фарштат, Гумбальт, Кранштат*.

§ 52. Калі прыстаўка канчаецца той жа зычнай, якой пачынаецца корань слова, то гэта падваенне на пісьме захоўваецца: *аддаць, раззбраенне, рассыпаць, бяссонніца*.

Выключэнне: *расада, расол, расольнік*.

§ 53. Злучэнне *сч* на стыку прыстаўкі і кораня, як правіла, захоўваецца без змены: *расчыніць* (дзверы), *расчпіць* (кручкі), *усчаць* (гаворку). Трэба адрозніваць *сч* у гэтых словах ад *сшч* у словах *расшчпіць* (на дзве часткі), *расшчПЛЕННЕ* (ядра).

Выключэнне: *рошчына, шчасце, ушчуваць, нішчымы* і вытворныя ад іх.

§ 54. Калі корань слова канчаецца зычнай *н*, а суфікс пачынаецца з *н*, то на пісьме падваенне захоўваецца: *восень — асенні, корань — карэнны, перамена — пераменны, рэмень — раменны, дзень — дзённік*.

§ 55. У прыметніках, утвораных ад назоўнікаў на *-мя*, і вытворных ад гэтых прыметнікаў словах пішацца *нн*: *племя — племянны — пляменнік, імя — імянны — займеннік, стрэмя — страмянны, цемя — цемянны; але: полымя — палымяны*.

§ 56. Злучэнні *кс, тс, цс, чс*, якія ўтвараюцца на стыку кораня і суфікса або двух суфіксаў, перадаюцца праз *ц*: *савет+скі — савецкі, мастак+скі — мастацкі, славак+скі — славацкі, кравец+скі — кравецкі, ткач+скі — ткацкі*.

Заўвага. У геаграфічных назвах іншамоўнага (неславянскага) паходжання і вытворных ад іх словах злучэнне *кс* захоўваецца: *узбекскі, таджыкскі*.

§ 57. Злучэнні *сс, жс, шс* на стыку кораня і суфікса перадаюцца праз адно *с*: *беларус + скі* — *беларускі, таварыш + скі* — *таварыскі, множ + ства* — *мноства, пташ + ства* — *птаства*.

§ 58. У географічных назвах і вытворных ад іх словах зычныя кораня *з, ш, ж, г, х* з суфіксальным *с* не зліваюцца ў адно *с*, а захоўваюцца: *каўказскі, нясвіжскі, латышскі, выбаргскі, казахскі*. Зычныя *г, х* пры гэтым часам могуць чаргавацца з *ж, ш*: *старадарожскі* (Старыя Дарогі), *чэшскі* (чэх).

§ 59. Злучэнне *дс* на стыку кораня і суфікса на пісьме перадаецца нязменна: *грамадства, параходства, ленінградскі, гарадскі*.

§ 60. У назоўніках, утвораных ад назоўнікаў на *-ск*, *-цк* або ад прыметнікаў на *-скі, -цкі* пры дапамозе суфікса *-ын*, пішацца падвойнае *ч*: *Віцебск — Віцебшчына, Слуцк — Слуцшына, лагойскі — Лагойшчына, турэцкі — Турэччына*. Калі ж прыметнік на *-цкі* ўтвараецца ад назоўніка з канцавым зычным *т*, то ў назоўніках, утвораных ад такіх прыметнікаў, перад суфіксам *-ын* пішацца *тч*: *Брэст — брэсцкі — Брэстчына, стары свет — старасвецкі — старасветчына*.

§ 61. У зваротнай форме інфінітываў і дзеясловаў трэцяй асобы адзіночнага і множнага ліку пішацца падвойнае *ц*: *вучыцца, вўчыцца, вўчацца*. Падвойнае *ц* пішацца таксама ў лічэбніках *адзінаццаць, дванаццаць, трынаццаць, чатырнаццаць, пятнаццаць, шаснаццаць, семнаццаць, васемнаццаць, дзевятнаццаць, дваццаць, трыццаць*, акрамя гэтага, на канцы асноў у формах творнага склону гэтых лічэбнікаў: *адзінаццацю, дванаццацю* і г. д.

§ 62. Пры дапамозе суфіксаў *-чык, -чыц(а)* і *-шчык, -шчыц(а)* утвараюцца назоўнікі, што абазначаюць асобу чалавека па роду дзейнасці. Суфіксы *-чык, -чыц(а)* пішуцца, калі корань слова канчаецца на *д, т, з, с, ж, ч*: *дакладчык, лётчык, возчык, перапісчык, перабежчык*. Суфіксы *-шчык, -шчыц(а)* пішуцца, калі корань слова канчаецца на губныя *б, п, ф, в (ў)* або санорныя *м, н, р, л* і *й*: *бетоншчык, зборшчык, забойшчык, мадэльшчык, перакупшчык*.

§ 63. Прыстаўное *в* пішацца:

1. Перад пачатковым карэнным *у*: *вугал, вугаль, вуда, вудзільна, вуліца, вус, вусаты, вусны, вучань, ву-*

чыцца, вуха, вушанка; перад карэнным *у* пасля прыстаўкі: *абвугліванне, вывудзіць, завулак, завуголле, навучанне, навушнікі, папрывучаць, невуцтва*.

Заўвага. Неабходна запомніць напісанне слоў *навук, па-вуцінне*, а таксама некаторых уласных імён: *Навум, Тадэвуш, Матэвуш*.

2. Перад пачатковым націскным *о*: *вóзера, вóка, вóпыт, вóкрык, вóддаль, вóбласць, вóльха, вóсень, вóсна, вóстрай, вóбраз, вóбземлю*; перад націскным *о* пасля прыстаўкі: *завóчна, увóсень, увóгуле* (але: *набóгул, óкаць*), у словах *вакóл, вакóліца, навакóлле*.

Калі ж націск сыходзіць з *о* і на яго месцы становіцца *а*, то прыстаўное *в* не пішацца: *вóкны — акно́, вóльха — альхóвы, вóсень — асéнні, вóстрай — астра-вы́*. У словах *вóка, вóстры* захоўваецца прыстаўное *в* ва ўсіх формах незалежна ад націску: *вóка — вачэ́й, вóстры — вастры́ць — навастры́ць*.

3. У сярэдзіне некаторых імён перад націскным *о*: *Лявóн, Радзівóн, Селівóн*.

§ 64. Прыстаўное *в* не пішацца:

1. Перад пачатковым *у* ў словах іншамоўнага паходжання і ўласных імёнах: *універсітэ́т, універсальны́, унікальны́, урна́; Улья́на, Улья́най, Ула́, Ума́нь, Ура́л, Укра́іна*.

2. Перад *у* прыставачным або перад *у*, якое развілося з *в*: *ува́га, угнае́нне, удвух, удзел, умо́ва, ура́д, ураджай, участак, узгорак, узмор'е, ула́да, унук, уюн*.

3. Перад пачатковым націскным *о* ў словах іншамоўнага паходжання і ўласных імёнах (акрамя тых выпадкаў, калі беларускае слова — агульная назва выступае як імя ўласнае): *о́да, о́муль, о́нікс, о́пера, о́піум, о́птыка, о́пус, о́рган, о́рдэн о́рдэр, О́сла, О́мск, О́рша*; але: *Вóзера* (назва вёскі), *Вóгненная Зямля*.

ПРАВАПІС МЯККАГА ЗНАКА І АПОСТРАФА

Змякчальны мяккі знак

§ 65. Мяккі знак пішацца:

1. На канцы слова пасля мяккага зычнага: *дзень, соль, мазь, вось, глядзець, вудзіць, дзесяць, трыццаць*.

2. У сярэдзіне слова пасля мяккага зычнага перад цвёрдым: *бацька, дзядзька, пісьмо, Кузьма, вязьмо*.

3. У сярэдзіне слова пасля мяккага зычнага перад мяккім, які пры змене слова можа станавіцца цвёрдым: *барацьбе — барацьба, цьмяны — цьма, пісьменнік — пісьмо*.

§ 66. Мяккі знак пішацца пасля мяккага зычнага ў дзеясловах загаднага ладу:

1. На канцы ў другой асобе адзіночнага ліку: *стань, глянь, сядзь*.

2. Перад канчаткам *-ма* ў першай асобе множнага ліку: *станьма, гляньма, сядзьма*.

3. Перад канчаткам *-це* ў другой асобе множнага ліку: *станьце, гляньце, сядзьце*.

4. Перад зваротнай часціцай *-ся* ў другой асобе адзіночнага ліку: *кінься, агледзься*.

§ 67. Мяккі знак пішацца ў складаных лічэбніках *пяцьдзесят, шэсцьдзесят, пяцьсот, шэсцьсот, дзевяцьсот* і ў часціцы *-сьці*, якая ўваходзіць у састаў слоў: *хтосьці, штосьці, дзесьці, якісьці*, а таксама ў слове *ледзьве*.

§ 68. Мяккі знак таксама пішацца:

1. Пасля мяккага *л* перад зычным: *кольцы, пальцы, колькі, столькі, вельмі, сельскі, лепельскі*.

2. Пасля мяккага *н* перад суфіксам *-к-*: *песенька, вішанька*.

3. Пасля мяккага *н* перад суфіксам *-чык*, калі слова без суфікса *-чык* канчаецца мяккім знакам: *камень — каменьчык, прамень — праменьчык, агонь — агеньчык*.

4. Пасля мяккага *н* перад суфіксам *-ск-* у прыметніках, утвораных ад назваў месяцаў: *студзеньскі, снежаньскі, чэрвеньскі*.

5. У суфіксах *-еньк-, -аньк-, -эньк-*: *маленькі, старэнькі, прыгожанькі*.

§ 69. Мяккі знак не пішацца:

1. Пасля *ж, дж, ч, ш, р, ц* (не з *т* мяккага), *д, т*, а таксама пасля *б, п, м, в, ф*.

2. Пасля *з, с, ц, дз* перад мяккімі зычнымі, калі пры змене слова або пры замене яго другім словам таго ж кораня гэтыя мяккія зычныя не могуць стаць цвёрдымі: *звер, свет, дзверы; але: носьбіт*.

3. Паміж падоўжанымі зычнымі: *калоссе, ралля, насенне, Палессе, маззю*.

4. Перад суфіксам *-ск-* у прыметніках, утвораных ад назоўнікаў на *-нь*: *конь — конскі, Казань — казанскі, Любань — любанскі*.

Раздзяляльныя апостраф і мяккі знак

§ 70. Апостраф пішацца:

1. Паміж прыстаўкай, якая канчаецца на зычную, і коранем, які пачынаецца з галоснай *е, ё, ю, я* або націскага *і*: *ад'езд, пад'ём, раз'юшаны, аб'ява, аб'інець, між'ярусны*, а таксама пасля прыстаўкі *з-* у словах: *з'араць, з'імправізаваць, з'імшыць* і вытворных ад іх.

2. Губныя *б, п, в, ф, м*, глухія *г, к, х*, шыпячыя *ж, дж, ч, ш*, цвёрдыя *д, т і р* аддзяляюцца ад наступнай галоснай *е, ё, ю, я* і націскага *і* апострафам: *сям'я, куп'ё, саф'ян, куп'істы, Лук'янаў, надвор'е, Буш'е, В'етнам*.

Мяккі знак пішацца:

3. Пасля зычных *з, дз, л, н, с, ц* (з мяккага *т*) перад *е, ё, ю, я, і ў* словах іншамоўнага паходжання: *марсельеза, мільён, мільярд, мадзьяр, парцьеры, каньён, канферансье, Лавуазье, Цьер*.

4. Ва ўласных імёнах, утвораных ад імён на *-ій*, пасля зычных *л, с, ц, дз, н, з* перад суфіксальным *-ей- (-ев-)*: *Васільей, Васільевіч, Васільейка, Арсеньей, Арсеньевіч, Афанасьей, Афанасьевіч, Кандрацьеў, Кандрацьевіч, Аркадзьей, Аркадзьевіч*.

З а ў в а г а. Пасля *г, к, х* і збегу зычных, акрамя *нц*, перад суфіксальным *-ей- (-ев-)* пішацца *і (ы)*: *Георгіей, Георгіевіч, Акакіевіч, Яўціхіей, Іракліевіч, Яўлампіевіч, Ануфрыей, Ануфрыевіч, Дзмітрыей, Дзмітрыевіч*; але: *Вікенцьеў, Вікенцьевіч, Кліменцьеў, Кліменцьевіч*.

ПРАВАПІС КАНЧАТКАЎ

§ 71. Назоўнікі першага скланення з цвёрдай асновай у давальным і месным склонах адзіночнага ліку маюць канчатак *-е*: *сцяна — сцяне, хата — хаце, вада — вадзе, губа — губе*; у тым ліку імёны жанчын: *Ганна — Ганне, Агата — Агаце*, а таксама прозвішчы, якія ўтварыліся ад агульных назоўнікаў жаночага роду: *Краніва — Краніве, Скарына — Скарыне*.

Назоўнікі гэтага ж скланення, што абазначаюць імёны мужчын, у давальным і месным склонах пад націскам маюць канчатак *-е*, а не пад націскам *-у*: *Кузьма — Кузьме, Фамá — Фамé, Мікóла — Мікóлу, Мікіта — Мікіту*.

Канчатак *-е* маюць назоўнікі з асновай на *г, х*: *нага — назе, страха — страсе*.

Назоўнікі ж з асновай на *к* маюць пад націскам канчатак *-э*: *рука́ — руцэ́, талака́ — талацэ́*, а не пад націскам — канчатак *-ы*: *лы́жка — лы́жцы, піяне́рка — піяне́рцы*.

Заўвага. Назоўнікі мужчынскага роду з асновай на *к* у давальным і месным склонах маюць канчатак *-у*: *бацька — бацьку, саба́ка — саба́ку*.

Назоўнікі з асновай на *г, х*, што абазначаюць імёны і прозвішчы, у давальным і месным склонах адзіночнага ліку маюць канчаткі ў жаночым родзе *-е*, у мужчынскім родзе *-у*: *Саладу́ха — Саладу́се, Саладу́ху, Кні́га — Кні́зе, Кні́гу*.

Такія ж назоўнікі з асновай на *к* у жаночым родзе маюць канчатак *-ы*, у мужчынскім родзе *-у*: *Мураш́ка — Мураш́цы, Мураш́ку, Трапа́шка — Трапа́шцы, Трапа́шку*.

Прозвішчы, якія ўтварыліся ад агульных назоўнікаў ніякага роду або ад назоўнікаў, род якіх выразна не выступае, скланяюцца толькі ў тым выпадку, калі носьбітамі іх з'яўляюцца асобы мужчынскага полу. У давальным і месным склонах такія назоўнікі маюць канчатак *-у*: *Купа́ла — Купа́лу, Пічэ́та — Пічэ́ту, Глеб́ка — Глеб́ку, Сапе́га — Сапе́гу, Чабо́ха — Чабо́ху*.

§ 72. Назоўнікі першага скланення з асновай на шыпячыя і *р* у давальным і месным склонах адзіночнага ліку маюць канчатак *-ы*: *саж́а — саж́ы, кру́ча — кру́чы, нара́ — нары́*, а назоўнікі з мяккай асновай маюць канчатак *-і*: *зя́мля — зямлі́, сві́ння — свінні́*. Такія ж канчаткі маюць і прозвішчы, утвораныя ад агульных назоўнікаў першага скланення жаночага роду: *Гуш́ча — Гуш́чы, Зязю́ля — Зязю́лі*.

Прозвішчы на *-еня* (*-эня, -аня*), *-уня* (*-юня*) у давальным і месным склонах маюць канчатак *-і*: *Гальчэ́ня — Гальчэ́ні, Шабун́я — Шабун́і, Варвашэ́ня — Варвашэ́ні*.

§ 73. Назоўнікі жаночага роду з асновай на збег зычных, апошняя з якіх суфіксальнае *-к*, у родным склонах множнага ліку маюць чыстую аснову: *авечка́ — авечаќ, іголка́ — іголаќ, ножка́ — ножаќ, вешалка́ — вешалаќ*. Пры збегу іншых зычных у аснове назоўнікі

гэтага роду маюць канчаткі *-аў, -яў*: *вярба — вербаў, койдра — койдраў, кафедра — кафедрай, торба — торбай*; але: *форм, норм, ферм, фірм*.

Назоўнікі жаночага роду, якія ў назоўным склоне адзіночнага ліку маюць аснову на *й*, у родным склоне множнага ліку канчаюцца на *-ій (-ый), -ей (-эй)*: *акадэмія — акадэмій, біяграфія — біяграфій, дэлегацыя — дэлегацый, рэвалюцыя — рэвалюцый, падзея — падзей, траншэя — траншэй*.

§ 74. Назоўнікі другога скланення мужчынскага роду ў родным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак або *-а (-я)* або *-у (-ю)*.

3 канчаткам *-а (-я)* пішуцца:

1. Назоўнікі, што абазначаюць жывыя прадметы або што намі ўяўляюцца як жывыя прадметы: *студэнта, арла, Івана, Апалона, д'ябла, канібала*.

2. Назоўнікі, што абазначаюць нежывыя, але непадзельныя прадметы, г. зн. такія, частка якіх не можа называцца імем цэлага прадмета: *дома, камбайна, пярэ, кажуха, клёна* (у значэнні адзінкавай расліны), *каменя* (у значэнні адзінкавага прадмета), *пальца*.

3. Назоўнікі, што абазначаюць назвы ўстаноў, грамадскіх і гаспадарчых арганізацый, прадпрыемстваў, населеных пунктаў, вайсковых падраздзяленняў і часцей: *камсамол, атрада, калгаса, завода, Мінска, горада, палка, батальёна*.

4. Назоўнікі, што абазначаюць адзінкі розных вымярэнняў: *метра, грама, пуда, літра, гектара, рубля, франка, долара, года, века* (толькі ў значэнні 'сто гадоў'), *месяца, верасня, тыдня, дня, ампера, вольты, кулона*.

5. Назоўнікі, што абазначаюць назвы танцаў, гульняў, геаметрычных цел і фігур, і ўсе іншыя назоўнікі, што абазначаюць непадзельныя паняцці навуковага, спартыўнага і іншага характару: *вальса, балета, футбола, куба, квадрата, круга, косінуса, азімута, батута, гола*.

§ 75. 3 канчаткам *-у (-ю)* пішуцца:

1. Назоўнікі, што абазначаюць зборныя прадметы, матэрыял, рэчывы і наогул прадметы, часткі якіх можна назваць імем цэлага прадмета: *лесу, дубу* (у значэнні зборнага прадмета або ў значэнні матэрыялу), *пяску*,

гіпсу, цэменту, азону, алюмінію, ангідрыду, туману, лёду, крупніку, гуляшу, ячменю.

Выключэнне: *аўса, хлеба.*

2. Назоўнікі, што абазначаюць прасторавыя паняцці: *лугу, выгану, папару, лесастэпу.*

Заўвага. Назоўнікі з памяншальным значэннем, утвораныя ад зборных ~~паз...~~ і прасторавых, пішуцца з канчаткам *-а*: *садка, ляска, лужка, беражка; садочка, лясочка, лужочка, беражочка.*

3. Назоўнікі, што абазначаюць разумовыя паняцці, грамадскія фармацыі, навуковыя тэорыі, грамадскія і навуковыя плыні, розныя адчуванні, дзеянні, працэсы, стан, уласцівасці: *розуму, аб'ёму, поспеху, настрою, патрыятызму, матэрыялізму, капіталізму, імперыялізму, смаку, плачу, болю, жалю, бегу, смутку, смеху, страху, крыку, сну, спакою.*

4. Назоўнікі, што абазначаюць з'явы прыроды: *ветру, віхру, грому, марозу, змроку.*

§ 76. Назоўнікі другога скланення мужчынскага роду з цвёрдай асновай, што абазначаюць асобу чалавека, уласныя імёны і прозвішчы людзей, у месным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак *-е*: *партызан — аб партызане, брат — аб браце, Якуб — аб Якубе, Чэхай — аб Чэхаве.*

§ 77. Назоўнікі другога скланення мужчынскага роду з мяккай асновай і асновай на *й*, што абазначаюць асобу чалавека, уласныя імёны і прозвішчы, у месным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак *-ю*: *каваль — аб кавалю, Міхась — аб Міхасю, Васіль — аб Васілю, Гогаль — аб Гогалю, Мікалай — аб Мікалаю.*

Канчатак *-у* маюць падобныя назоўнікі з асновай на *г, к, х*, шыпячыя і *р, ц*: *настайнік — аб настайніку, дзеяч — аб дзеячу, качагар — аб качагару, Алег — аб Алегу, Мележ — аб Мележу, Гайдар — аб Гайдару, Кобец — аб Кобецу.*

§ 78. Назоўнікі трэцяга скланення ў творным склоне адзіночнага ліку пры зацвярдзелай аснове маюць канчатак *-у*, пры мяккай аснове — *-ю*. Пры гэтым апошні зычны асновы, калі ён стаіць пасля галоснага, падаўжаецца: *мышшу, ноччу, веліччу, граззю, арцеллю.*

Назоўнікі з асновай на *р*, губныя *б, п, в, ф, м* і *й* у творным склоне маюць таксама канчатак *-ю*, але зыч-

ныя асновы не падвойваюцца: *глыб'ю, Об'ю, Свір'ю, кроўю*.

§ 79. У родным склоне множнага ліку назоўнікі трэцяга скланення маюць канчаткі *-ей, -эй*: *арцельей, плячэй, народнасцей*.

§ 80. У назоўнікаў тыпу *селянін, мінчанін* пры ўтварэнні множнага ліку *-ін* выпадае: *сяляне, мінчане, армяне, славяне, грамадзяне*.

§ 81. Прозвішчы на *-аў (-оў), -еў (-ёў), -ін, -ын* у творным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак *-ым*: *Куляшоў — Куляшовым, Лявонцьеў — Лявонцьевым, Селязнёў — Селязнёвым, Шамякін — Шамякіным*.

З а ў ва га. У іншамоўных прозвішчах на *-ін, -ын, -аў, -оў* у творным склоне адзіночнага ліку пішацца канчатак *-ам*: *Дарвін — Дарвінам, Чаплін — Чаплінам, Бюлаў — Бюлавам*.

Геаграфічныя назвы з гэтымі суфіксамі ў творным склоне маюць канчатак *-ам, -ом*: *пад Барысавам, за горадам Жлобінам, пад Ціхвінам, Барадзіном*.

§ 82. Прыметнікі мужчынскага і ніякага роду з мяккай асновай у давальным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак *-яму*: *летняму, асенняму*. Гэтыя ж прыметнікі ў творным склоне адзіночнага ліку жаночага роду маюць канчатак *-яй (-яю)*: *летняй (летняю), асенняй (асенняю)*.

§ 83. Лічэбнікі *дзве, абедзве* ва ўскосных склонах захоўваюць мяккую аснову: *дзвюх, абедзвюх; дзвюм, абедзвюм; дзвюма, абедзвюма; аб дзвюх, аб абедзвюх*.

§ 84. У колькасных састаўных лічэбніках скланенню падлягае кожнае слова: *дваццаць восем, дваццаці васьмі, дваццаці васьмі, дваццаць восем, дваццацю васьмю, аб дваццаці васьмі; шэсцьсот пяцьдзесят сем, шасцісот пяцідзесяці сямі, шасцістам пяцідзесяці сямі, шэсцьсот пяцьдзесят сем, шасцюстамі пяццюдзесяцю сямю, аб шасцістах пяцідзесяці сямі*.

§ 85. Парадкавыя лічэбнікі жаночага роду ў родным склоне адзіночнага ліку пішуцца з канчаткамі *-ай (-ае), -яй (-яе)* не пад націскам і *-ой (-ое)* пад націскам: *восьмай (восьмае), друго́й (друго́е)*.

§ 86. Займеннік *нечы* мае наступныя склонавыя формы:

Адзіночны лік		Множны лік	
Мужчынскі род	Ніякі род	Жаночы род	
Н. <i>нечы</i>	<i>нечае</i>	<i>нечая</i>	<i>нечыя</i>
Р. <i>нечага</i>		<i>нечай (-ае)</i>	<i>нечых</i>
Д. <i>нечаму</i>		<i>нечай</i>	<i>нечым</i>
В. як Н. або Р.		<i>нечую</i>	як Н. або Р.
Т. <i>нечым</i>		<i>нечай (-аю)</i>	<i>нечымі</i>
М. (аб) <i>нечым</i>		(аб) <i>нечай</i>	(аб) <i>нечых</i>

§ 87. Дзеясловы абвеснага ладу цяперашняга часу першага спражэння ў першай асобе множнага ліку пішуцца з канчаткамі **-ем (-ам)** не пад націскам і **-ём (-ом)** пад націскам: *буду́ем, вывуча́ем, пі́шам; нясе́м, сцеражо́м.*

У другой асобе множнага ліку, калі націск падае на апошні склад, пішуцца канчаткі **-яце́ (-аце́)**, а не пад націскам **-еце (-аце)**: *і́дзяце́, неся́це́, бера́це́; чыта́еце, пі́шаце.*

§ 88. Дзеясловы абвеснага ладу цяперашняга часу другога спражэння ў другой асобе множнага ліку пішуцца з канчаткамі **-іце́ (-ыце́)** не пад націскам і **-іце́ (-ыце́)** пад націскам: *хо́дзіце́, гаво́рыце́; седзі́це́, бежы́це́.*

Канчаткі назоўнікаў у канструкцыях з прыназоўнікам *на*

§ 89. Назоўнікі мужчынскага і ніякага роду ў спалучэннях з прыназоўнікам *на*, як правіла, маюць канчатак **-е** або **-і** (у залежнасці ад асновы): *лазі́ць на дубе, блука́ць на горадзе, хадзі́ць на пакоі, ісці́ на следзе, загад на універсітэце, звесткі́ на раёне, на Савецкім Саюзе, гавары́ць на тэлефоне, выступа́ць на тэлебачанні, страля́ць на акопе, таварыш на атрадзе, плака́ць на сыне.*

Канчатак **-у (-ю)** пішацца:

а) калі спалучэнне мае размеркавальнае ці вылучальнае значэнне: *на кілаграму на чалавека, на вядру малака, перабра́ць на каліву, насі́ць на гарбузу, падабра́ць голас на тэмбру, на хімічнаму саставу, стаць на росту, пераўзыходзі́ць на таленту, агент на збыту, калега на пярэ, спаборніцтва на тэнісу, недакладны*

па сэнсу, вышэйшы па званню, розны па значэнню;

б) калі спалучэнне мае значэнне адрэзка часу, на працягу якога адбываецца дзеянне: *па тыдню ў ад'ездзе, па месяцу ў камандзіроўцы, па году не бачыцца*;

в) калі спалучэнне мае значэнне параўнання чаго-небудзь па велічыні: *качаны па вядру, казлякі па рэшату, цыбуры па сажню*;

г) калі прыназоўнік *па* ў спалучэнні з назоўнікам адпавядае значэнню слоў *паводле, адпаведна: па загаду дырэктара, па сігналу трывогі, працаваць па плану*.

АБ НАПІСАННІ РАЗАМ І ПРАЗ ЗЛУЧОК

Агульныя правілы

§ 90. Пішуцца разам:

1. Словы з прыстаўкамі: *абход, выезд, заказ, націск, прырост, выпрабаваны, прамежны, прадугледзец, разгарнуць, задоўга, увогуле*;

у тым ліку і з прыстаўкамі *звыш-, пасля-, анты-, архі-, інфра-, ультра-* і інш.: *звыштэрміновы, паслярэвалюцыйны, антыбіётых, архінебяспечны, інфрачырвоны, ультрафіялетава*.

2. Складанаскарочаныя словы: *калгас, партком, гарсавет, аўтарамонтны*.

§ 91. Пішуцца праз злучок:

1. Спалучэнні двух аднолькавых слоў: *ледзь-ледзь, ціха-ціха, чырвоны-чырвоны, читалі-читалі*.

2. Спалучэнні двух слоў з аднолькавай асновай, але з рознымі канчаткамі, суфіксамі ці прыстаўкамі: *адзін-адным, раз-праз, як-ніяк, дзе-нідзе, калі-нікалі, сам-насам, крыж-накрыж*; але: *адзін на адзін, з вока на вока*.

3. Спалучэнні двух блізкіх па значэнню слоў: *жыў-быў, жыць-пажываць, бокам-скокам, сям-там, сяды-тады, шыта-крыта, паіць-карміць, далей-болей*.

4. Літарныя скарачэнні складаных слоў і слоў, якія пішуцца праз злучок, напрыклад: *с.-г. — сельскагаспадарчы, ст.-б. — старажытнабеларускі, с.-д. — сацыял-дэмакрат*.

5. Складаныя словы, першай часткай якіх з'яўляюцца лічбы: *50-годдзе, 100-кіламетровы, 2-літровы*.

З а ў в а г а. Злучок знакам прыпынку не з'яўляецца.

Назоўнікі

§ 92. Пішуцца разам складаныя назоўнікі: *тор-фабрыкет, вадасховішча, земляробства, аэрафлот, авіябаза, веласпорт, кіначасопіс, аграбіялогія, грос-майстар, мікраклімат; Ленінград, Слаўгарад, Нава-полацк.*

§ 93. Пішуцца праз злучок:

1. Складаныя назоўнікі, утвораныя з двух самастойных назоўнікаў, якія не звязаны злучальнай галоснай і ўсведамляюцца як адно слова: *жар-птушка, канёк-гарбунок, генерал-маёр, прэм'ер-міністр.*

2. Складаныя адзінкі вымярэння: *кілават-гадзіна, чалавека-дзень; але: працадзень.*

3. Іншамоўныя назвы прамежкавых кірункаў свету: *норд-ост, норд-вест, зюйд-ост, зюйд-вест.*

4. Састаўныя прозвішчы і імёны: *Бялыніцкі-Біруля, Мамін-Сібірак, Дунін-Марцінкевіч, Жаліо-Кюры.*

5. Складаныя назвы некаторых населеных пунктаў з першай часткай *нова-, стара-, усць-, верх-:* *Нова-Барысай, Стара-Барысай, Стара-Віленская (вуліца), Усць-Каменагорск, Верх-Ірмень.*

6. Састаўныя геаграфічныя назвы, утвораныя з назваў частак геаграфічнага аб'екта, напрыклад: *Эльзас-Латарынгія; але: Чэхаславакія.*

7. Частка *пай-* з уласнымі назвамі: *пай-Мінска, пай-Беларусі.*

Заўвага. З іншымі назоўнікамі *пай-* пішацца разам: *пай-метра, пайгода, пайрубля.*

8. Назоўнікі з аднаслоўным прыдаткам: *хлалчук-гарэза, дзяўчына-красуня.*

Заўвага 1. Пры адваротным становішчы назоўніка і аднаслоўнага прыдатка злучок не пішацца, напрыклад: *красуня дзяўчына.*

Заўвага 2. Злучок не пішацца таксама ў злучэнні агульнага назоўніка з уласнай назвай: *рака Свіслач; але Свіслач-рака.*

Заўвага 3. Злучок не пішацца і ў злучэннях назоўнікаў, з якіх першы азначае радавое паняцце, а другі відавое: *расліна чабор, кветка настурцыя.*

9. Графічныя скарачэнні назоўнікаў, якія складаюцца з пачатку і канца слова: *б-ка (бібліятэка), т-ва (таварыства), а-вы (астрыавы), д-р (доктар).*

Прыметнікі

§ 94. Пішуцца разам:

1. Складаныя прыметнікі, утвораныя ад складаных назоўнікаў, якія пішуцца ў адно слова: *водаправодны* (водаправод), *новасібірскі* (Новасібірск).

2. Складаныя прыметнікі, утвораныя са злучэння слоў, падпарадкаваных адно другому: *народнагаспадарчы* (народная гаспадарка), *агульнанародны* (агульны для народа), *чарнаморскі* (Чорнае мора), *правабярэжны* (правы бераг).

3. Складаныя прыметнікі, якія ўтвораны з прыслоўя і прыметніка і абазначаюць адзінае паняцце: *глыбокапаважаны*, *вечназялёны*, *дойгатыравалы*.

Заўвага. Складаныя прыметнікі, у састаў якіх уваходзяць прыслоўі, не трэба блытаць са словазлучэннямі, якія складаюцца з прыслоўяў і прыметнікаў, напрыклад: *дыяметральна процілеглы*.

§ 95. Пішуцца праз злучок:

1. Складаныя прыметнікі, утвораныя ад складаных назоўнікаў, якія маюць злучок: *дызель-маторны* (дызель-матор), *сацыял-дэмакратычны* (сацыял-дэмакрат), *буда-кашалёўскі* (Буда-Кашалёва), *іль-дэ-франскі* (Іль-дэ-Франс); але: *маскварэцкі*.

2. Прыметнікі, утвораныя ад імён і прозвішчаў: *лей-талстойскі*, *рамэн-раланаўскі*.

Заўвага. Прыметнікі, утвораныя ад уласных імён са злучком, пры наяўнасці прыстаўкі пішуцца без злучка, у адно слова: *заісыкульскі*.

3. Прыметнікі, утвораныя з дзвюх ці больш асноў, якія абазначаюць раўнапраўныя паняцці: *партыйна-касамольскі*, *рабоча-сялянскі*, *руск-ўкраінскі*, *сіне-бела-чырвоны* (флаг).

4. Прыметнікі, утвораныя з дзвюх асноў, якія абазначаюць:

а) якасць з дадатковым адценнем, напрыклад: *горка-салёны*;

б) адценні колераў: *чырво-малінавы*, *блакітна-сіні*, *шэра-карычневы*, *малочна-белы*.

5. Прыметнікі, якія уваходзяць у састаў уласных геаграфічных назваў і пачынаюцца з *усходне-*, *заходне-*, *пўднёва-*, *пўночна-*: *Пўночна-Казахстанская вобласць*, *Пўднёва-Афрыканская Рэспубліка*.

Заўвага. Усе астатнія прыметнікі, якія ўтвораны з дзвюх ці больш асноў і не падыходзяць ні пад адно з прыведзеных правіл, пішуцца праз злучок: *палітыка-масавы, літаратурна-мастацкі, народна-дэмакратычны*.

Лічэбнікі

§ 96. Пішуцца разам:

1. Колькасныя лічэбнікі, апошнім элементам якіх з'яўляецца *-дзсят, -сце, -ста, -сот: пяцьдзсят, дзвесце, трыста, восемсот*.

2. Парадкавыя лічэбнікі, апошнім элементам якіх з'яўляецца *-дзсяты, -соты, -тысячны, -мільённы, -мільярдны* і г. д.: *пяцідзсяты, трохсоты, дзевяцітысячны, васьмідзсятцімільённы*.

§ 97. Пішуцца праз злучок:

1. Складаныя парадкавыя лічэбнікі на *-тысячны, -мільённы, -мільярдны* і г. д., калі першая іх частка напісана лічбамі: *600-мільённы, 8¹/₄-тысячны*.

2. Напісаныя лічбамі парадкавыя лічэбнікі з граматычнымі канчаткамі або часткамі іх: *1-ы, 2-і, 5-ая, 8-ая, 20-га, 30-ая, 40-му*.

Заўвага. Поўнасю граматычны канчатак пішацца, калі ён складаецца з адной або дзвюх літар: *6-ы, 8-ая, 10-ай, 40-ых, 50-ым*. Калі ж граматычны канчатак трохлітарны, то пры лічэбніку даюцца дзве апошнія: *9-га, 12-му, 40-му*.

3. Лічэбнікі, якія абазначаюць прыблізнасць, незалежна ад таго, напісаны яны лічбамі ці літарамі: *2-3 аркушы, праз 3-4 дні, хлопчык васьмі-дзевяці год, прайшоў год-другі* (у сэнсе 'першы-другі').

Заўвага. Пры абазначэнні прыблізнасці паміж састаўнымі колькаснымі лічэбнікамі, якія напісаны словамі, замест злучка ўжываецца працяжнік: *праз трыццаць пяць — трыццаць сем год*. Па-раўн.: *20-25 год*.

Прыслоўі

§ 98. Пішуцца разам:

1. Прыслоўі, утвораныя шляхам злучэння прыназоўнікаў з прыслоўямі: *напотым, назаўтра, назаўсёды, назаўжды, назусім, намнога, насупраць, удвайне, заўчора, паслязаўтра, замнога*.

Ад такіх прыслоўяў трэба адрозніваць спалучэнні

прыназоўнікаў з нязменнымі словамі, якія ўжываюцца ў падобных выпадках у значэнні назоўнікаў і з прыназоўнікамі пішуцца асобна: *падняць на ўра, адкласці на паслязайтра, рабіць за дзякуй, да зайтра, бралася на відно, ад цямна*.

2. Прыслоўі, утвораныя шляхам злучэння прыназоўнікаў з рознымі склонавымі формамі кароткіх прыметнікаў: *дабяла, дачыста, здалёк, зрэдку, спярша, справа, злева, зноў, сослепу, змалку, улева, управа, насуха, зацемна*.

3. Прыслоўі, утвораныя шляхам злучэння прыназоўнікаў *у* і *на* з рознымі склонавымі формамі зборных і колькасных лічэбнікаў: *удвух, удзвюх, удваіх, удвая, утрох, утраіх, надвае, натрае*.

4. Прыслоўі, утвораныя шляхам злучэння прыназоўнікаў з рознымі склонавымі формамі поўных прыметнікаў і займеннікаў: *урассыпную, упустую, збольшага, нашто, навошта, нізашто, потым, надта, зусім, затым*.

5. Прыслоўі, утвораныя шляхам злучэння прыназоўнікаў з рознымі склонавымі формамі назоўнікаў, пішуцца разам у тым выпадку, калі:

а) назоўнік, з якога ўтварылася прыслоўе, самастойна не ўжываецца: *бесперастанку, дашчэнт, досыць, знячэйку, знянацку, наапашкі, напавал, напрост, найцёк, нейдагад, нейспадзей, наасобку, наблізу, удаўжкі, упярэмышку*;

б) паміж назоўнікам і прыназоўнікам, ад якіх утварылася прыслоўе, нельга без змены сэнсу дадаць азначэнне або да назоўніка нельга паставіць склонавае пытанне: *даволі, дадому, замужам, зроду, наадварот, наадрэз, накрыж, напаказ, напрат, напралом, углыб, усур'ёз*;

в) прыслоўі маюць у сваім саставе назоўнікі *верх, ніз, перад, зад, бок, гара, век, пачатак, раз, ноч, вечар, ранак*: *зверху, наверх, уверх, уверсе; уніз, знізу, унізе; наперад, наперадзе, уперад; ззаду, назад, узад, узадзе; збоку, набок, убок; дагары, угіры, угару; навек, навікі; зранку, увечар, нанач і г. д.* Аднак пры наяўнасці паясняльных слоў да адпаведных назоўнікаў адзначаныя словы пішуцца асобна: *на верх гары, на ніз шахты, з боку сяла, з самага ранку, у зімовы вечар і г. д.*

6. Разам пішуцца і прыслоўі *таксама, гэтаксама, штодзень, штотыдня, штогод, штоночы*.

§ 99. Пішуцца праз злучок словы *па-першае, па-другое, па-трэцяе* і г. д., а таксама ўтвораныя ад прыметнікаў і займеннікаў прыслоўі, якія пачынаюцца з *па-* і канчаюцца на *-ку, -і (-ы), -аму (-яму), -ому (-ему, -йму)*: *па-гаспадарску, па-ленінску, па-руску, па-бацькоўску, па-латыні, па-чалавечы, па-добраму, па-ранейшаму, па-даўняму, па-веснавому, па-старому, па-свойму* і пад.

§ 100. У прыслоўях з прыстаўкай *па-*, утвораных ад складаных прыметнікаў, якія пішуцца праз злучок, злучок ставіцца толькі пасля *па-*: *па-сацыялдэмакратычнаму*.

Прыназоўнікі, злучнікі, часціцы, выклічнікі

§ 101. Пішуцца разам:

1. Прыназоўнікі, якія ўтварыліся шляхам зліцця прыназоўнікаў з назоўнікамі: *замест, наконт, накіталт, звыш*.

2. Прыназоўнікі, якія ўжываюцца і ў якасці прыслоўяў, утвораных шляхам зліцця прыназоўнікаў з назоўнікамі: *зверху, наперадзе, наперакор, уперад, услед* і пад.

3. Злучнікі, якія ўтварыліся шляхам зліцця прыназоўнікаў з займеннікамі ці словамі *колькі, столькі; затое, прычым, прытым, паколькі, паколькі*, у адрозненне ад спалучэнняў прыназоўнікаў з адпаведнымі займеннікамі ці неазначальна-колькаснымі словамі, напрыклад: *наволі, затое, грунтоўна*; але: *Яму вынеслі падзяку за тое, што ён добра працаваў*.

4. Займеннікі і прыслоўі:

а) з суфіксамі *-сь, -ся, -сьці*: *дзесь, хтось, чымся, кудысьці, якісьці*;

б) з прыстаўкай *а-*: *аніхто, анідзе, аніяк*.

§ 102. Пішуцца праз злучок:

1. Складаныя прыназоўнікі: *з-за, з-пад, з-над, па-над, з-па-над, па-за*.

2. Складаныя выклічнікі, падзыхуныя і гукапераймальныя словы: *о-го-го, ой-ой-ой, о-ё-ёй, а-я-яй, дзю-дзю-дзю, ха-ха-ха, дзын-дзын-дзын, ку-ку, трах-тарарах* і пад.

3. Слова з прыстаўкай *абы-* і суфіксамі *-небудзь*, *-колечы*: *абы-хто*, *абы-што*, *абы-як*, *абы-дзе*, *абы-адкуль*, *хто-небудзь*, *дзе-небудзь*, *куды-небудзь*, *як-колечы*.

Заўвага 1. Займеннікі *абы-хто* і *абы-што* пры спалучэнні з прыназоўнікамі пішуцца асобна (у тры словы): *абы ў каго*, *абы да каго*, *абы з чым*. Займеннік *абы-які* пры спалучэнні з прыназоўнікамі пішацца ў тры словы (*абы з якімі*) або ў два (з *абы-якімі*). Слова, вытворныя ад прыслоўя *абы-як*, з прыстаўкай *абы-* пішуцца разам: *абыякавы*, *абыякава*, *неабыякава*, *абыякавасць*, *абыякаваты*, *абыякавата* і пад.

Заўвага 2. Часціца *-такі* пішацца праз злучок у складзе слоў *даволі-такі*, *зноў-такі*, *так-такі*, *урэшце-такі* і *ўсё-такі*, а таксама ў тых выпадках, калі яна стаіць пасля дзеяслова: *Прыйшоў-такі сёння*. Ва ўсіх астатніх выпадках часціца *-такі* пішацца асобна: *Ён такі думае прыйсці*. *Ён усё ж такі думае прыйсці*.

§ 103. Пішуцца асобна:

1. Часціцы *бы (б)*, *жа (ж)*: *прачытай бы*, *узяла б*, *напісай жа*, *угледзела ж*.

2. Усе іншыя часціцы, а таксама часціца *што* ў такіх спалучэннях, як *пакуль што*, *амаль што*, *толькі што*, *сама што*, *хіба што* і пад.

Праваніс *не* і *ні*

§ 104. Часціца *не* пішацца разам:

1. Калі слова без *не* не ўжываецца: *непагадзь*, *нядоімка*, *нястача*, *нядзеля*, *непакоіць*, *ненавідзець*, *непахісны*, *няўлоўны*, *неўзабаве*, *няўхільна*, *нябось*.

2. З назоўнікамі, прыметнікамі і прыслоўямі, калі часціца *не* надае слову новае, процілеглае значэнне: *няшчасце* (бяда), *няпраўда* (хлусня), *непрыяцель* (враг), *невысокі* (нізкі), *недалёкі* (блізкі), *нялёгка* (цяжка), *нямнога* (мала).

3. З дзеепрыметнікамі, пры якіх адсутнічаюць паясняльныя словы або супрацьпастаўленне: *неапаўшае* *лісце* (але: *не апаўшае да зімы лісце*; *не апаўшае*, *а абабітае лісце*), *незасеянае поле* (але: *не засеянае вясною поле*; *не засеянае*, *а заворанае поле*).

4. З прыметнікамі і дзеепрыметнікамі пры наяўнасці паясняльных слоў, што абазначаюць ступень якасці. — *вельмі*, *зусім*, *амаль*, *часткова*, *выключна*, *у вышэйшай ступені*: *ён вельмі няветлівы*, *зусім няздатны*, *часткова непрыгодны*.

5. З займеннікамі і прыслоўямі, калі на *не* падае націск: *нехта, нешта, неяк, неадкуль, некуды, некалі, нэдзе, некага, некаму, нечага, нечаму, некім, нечым, нехаця, нельга*.

6. З часціцамі, напрыклад: *няўжо, няхай*.

7. У дзеяслоўнай прыстаўцы *неда-*, якая абазначае неадпаведнасць патрэбнай норме: *недалічваць, недамерваць, недаацэньваць*. Гэту прыстаўку трэба адрозніваць ад дзеяслоўнай прыстаўкі *да-* з папярэднім адмоўем, якая абазначае не даведзенае да канца дзеянне: *не дапісаць пісьма, не дачытаць кнігі, не далічыць да ста*.

§ 105. Часціца *не* пішацца асобна:

1. Ад дзеясловаў і дзеепрыслоўяў: *не хадзіў, не рабіў, не пытаў, не гледзячы, не зрабіўшы*.

2. Ад кароткіх дзеепрыметнікаў: *сенажаць не ўбрана, ворыва не скончана*.

3. Ад поўных дзеепрыметнікаў, пры якіх ёсць паясненныя словы: *не даворанае восенню поле, не працытаная да канца кніга*.

4. Ад назоўнікаў, прыметнікаў, дзеепрыметнікаў і прыслоўяў, калі ёсць або падразумываецца супрацьпастаўленне: *не прыяцель, а вораг; не праўда, а хлусня; перад намі была не высокая гара, а толькі ўзгорак; работа не скончаная, а толькі пачатая; на дварэ не цёпла, а холадна*.

5. Калі *не* ўваходзіць у састаў узмацняльных адмоўяў: *далёка не, зусім не, ніколькі не, нічуць не* і пад.: *сёлета ўраджай нічуць не горшы, чым летась; адказ быў далёка не бліскучы*.

6. Ад узмацняльных прыслоўяў, а таксама ад прыназоўнікаў і злучнікаў: *не вельмі, не зусім, не ад ..., не ў ...*.

7. Калі паміж займеннікам і адмоўем стаіць прыназоўнік: *не з чага, не за што*.

8. Ад нязменных слоў, якія не ўтвораны ад прыметнікаў і выступаюць у сказе ў якасці выказніка: *не трэба, не варта, не супраць, не шкода; але: нельга, няможна*.

9. Ад усіх слоў, што пішуцца праз злучок: *зроблена не па-мойму, не па-таварыску*.

§ 106. Часціца *ні* пішацца разам:

1. З займеннікамі, калі яна не аддзелена ад займен-

ніка прыназоўнікам: *ніхто, нішто, нікога, нічога, ніякі, нічый*; але: *ні з кім, ні ў кога, ні на што, ні да кога*.

2. З прыслоўямі: *ніколі, нідзе, нікуды, ніадкуль, ніяк, нізашто, ніколькі, нічуць, нізвання*, а таксама ў вытворных словах: *нічыйны, ніякава, ніякавата* і інш.

3. У словах *нібы, нібыта*.

§ 107. Ва ўсіх астатніх выпадках часціца *ні* пішацца асобна.

СКЛАДАНЫЯ СЛОВЫ

§ 108. Правапіс складаных слоў грунтуецца на вымаўленні слоў з адным або з двума націскамі.

З адным, асноўным націскам, як правіла, вымаўляюцца словы, у якіх гэты націск падае на першы склад другой часткі. Такія словы пры напісанні разглядаюцца як простыя: *скарахód, баяздóльны, геагрáфія*.

Заўвага. Прыметнікі *арфаграфічны, геаграфічны, манаграфічны, тапаграфічны* і пад. пішуцца так, як назоўнікі, ад якіх гэтыя прыметнікі ўтварыліся (*арфагрáфія, геагрáфія, манагрáфія, тапагрáфія*).

§ 109. Пабочны націск праяўляецца ў тых словах, у якіх асноўны націск падае не на першы склад другой часткі. У такіх словах пад пабочным націскам аднаўляецца этымалагічнае *о (ё)*: *аснóвапалажэ́нне, вагóнарамо́нтны, высóдкаі́дэйны, го́рнарабо́чы, жы́вёлагадо́ўля*.

Заўвага 1. У некаторых словах пабочны націск можа выразна праяўляцца і тады, калі асноўны націск падае на першы склад другой часткі. У гэтых выпадках пад пабочным націскам захоўваецца *о (ё)*: *малóчкаі́слы, збóджжазді́ча, вóдкаме́нне, вóдналы́жны, го́рнару́дны* і некаторыя іншыя.

Заўвага 2. Словы *фота, мота, проці, што* ў складаных словах захоўваюць *о*: *фóтакар́тка, фóтако́пія, фóтазды́мак, фóтасу́вязь; мо́тапéзд, мо́талóдка, мо́такрós, мо́таго́нкі*; але: *матавóз, матацы́кл* і вытворныя ад іх: *штóдзэ́нна, штóмэ́сячна, штóгóд, прóцілё́глы, прóціра́кавы*.

Заўвага 3. Захоўваецца *о (ё)* у першай частцы і тых складаных слоў, другая частка якіх пачынаецца з *ў*: *марóзайсто́йлівы, то́рфаўбо́рачны, збóджжаўбо́рка*.

Заўвага 4. У складаных словах, першай часткай якіх з'яўляецца слова *кіно*, пабочны націск праяўляецца на першым складзе: *кі́накарці́на, кі́наапа́рат, кі́наэкран, кі́нафэстыва́ль*.

Заўвага 5. Слова *радыё* ў складаных словах не змяняе свайго напісання: *радыёхва́ля, радыё́прыёмнік, радыё́кро́пка*.

Заўвага 6. Слова *святло* ў складаных словах не змяняе свайго напісання, калі націск у другой частцы падае не на першы склад: *святлоаддача*, *святлоадчуванне*, *святлолюбівы*, *святлоўстойлівы*, *святлоэкран*, *святловыпраменьванне*, *святловыпрамянэнне*, *святлокапіраванне*, *святлолячэнне*, *святломаскіроўка*, *святлонепранікальны*, *святлорассеянне*, *святлосігналізацыя*.

Калі ж націск падае на першы склад другой часткі, тады першая частка пішацца ў форме *святла*: *святлабоязь*, *святлалюб*, *святламер*, *святлафёр*, *святланосны*, *святлатэхнік*, *святлацень*, *святлафільтр*.

§ 110. Ненаціскае *э* ў першай частцы складаных слоў захоўваецца: *мэтазгодна*, *рэдказубы*, *шэравокі*, *тэлебачанне*, *шэсцьсот*; але: *шасцісот*, *шасцістам* і г. д.

Заўвага 8. Слова *шаснаццаць*, як і ўсе іншыя падобнага ўтварэння словы (*адзінаццаць*, *дванаццаць*, *трынаццаць* і г. д.), пры напісанні разглядаецца як простае слова.

§ 111. У складаных словах, утвораных ад лічэбніка ў форме роднага склону і якога-небудзь іншага слова, першая частка пішацца так, як пішацца яна ў родным склоне лічэбніка, будучы асобным словам: *трохдзённы*, *чатырохтённы*, *шасціствольны*, *шасцісоты*, *сямігодка*, *васьмігадовы*, *васьмісоты*, *дзевяціградусны*, *дзевяцікласнік*, *саракагоддзе*, *саракапяцітённы*, *двухсотметровы*.

Заўвага 1. Лічэбнікі *сто* і *дзевяноста* ў якасці першай часткі складаных слоў пішуцца без змены: *стодзённы*, *стотысячны*, *дзевяностагадовы*, *дзевяностарублёвы*; але: *стагоддзе*, *станожка*.

Заўвага 2. Складаныя словы, у якіх першай часткай з'яўляецца лічэбнік *адна*, не маюць пабочнага націску і пішуцца як простыя словы: *аднагадовы*, *адначасова*, *адназначны*, *аднаразовы*, *аднапавярховы*.

Заўвага 3. Частка *поў*- пішацца з *о* толькі пад націскам, не пад націскам *о* пераходзіць у *а*: *поўнач*, *поўдзень*, *поўгоддзе*, *поўвоўстрай*, *напаўдчынены*.

Заўвага 4. Лічэбнік *дзе*, калі ўжываецца ў якасці першай часткі складаных слоў, уніфікуе родавую форму па аналогіі з лічэбнікам *два*: *двукоссе*, *двукроп'е*, *двухдолны*, *двухзменны*, *двухмойны*, *двухтысячны* і пад.

§ 112. Калі складаныя словы маюць у сваім саставе больш за дзве часткі, то кожная частка пішацца як асобна ўзятае слова. Напрыклад, напісанне слова *авіяматарабудаванне* можна праверыць праз напісанне слоў: *авія*, *матор*, *будаванне*; *аэрафотапрыбор* — праз напісанне слоў: *аэра*, *фота*, *прыбор*.

Заўвага. У якасці асобнай часткі могуць выступаць складаныя словы, якія ўтварыліся самастойна: напрыклад, для слова *паравозавагонарамонтны* частка *паравоз* павінна разглядацца як самастойная.

§ 113. Злучальнымі галоснымі ў складаных словах могуць быць пры мяккай аснове першай часткі літары *е, я*, пры цвёрдай — *а, о*; прычым літара *о* можа быць толькі пад націскам: *дабрабы́т, мно́гаты́мны, чарнаво́кі; куро́дым, сыро́ватка, тэхно́лаг; ву́глездабы́ча, конегадо́ўля, насеннеа́чышча́льны; е* ў першым складзе перад націскам перадаецца праз *я*: *Але́няго́рск, куля́-ме́т, саляко́п, верхня́лужыцкі, сярэ́дняру́скі.*

СКЛАДАНАСКАРОЧАНЫЯ СЛОВЫ

§ 114. Кожная састаўная частка складанаскарочанага слова пішацца так, як яна пісалася б у адпаведным асобна ўзятым поўным слове: *кампарты́я, гарсаве́т, прафсаю́з, сацспабора́нства, сельма́г.*

Заўвага. У апошняй частцы некаторых складанаскарочаных слоў пад націскам можа аднаўляцца этымалагічнае *о*, якога ў поўным слове не бывае: *райко́м* (раённы камітэт), *нарко́м* (народны камісар), *селько́р* (сельскі карэспандэнт), *парто́рг* (партыйны арганізатар), *галоўхарчпро́м, дзяржагрэпро́м* і інш.

§ 115. На мяжы састаўных частак раздзяляльныя апостраф і мяккі знак не пішуцца: *цэхячэ́йка*; але *ь* як знак мяккасці ў такіх выпадках пішацца: *косце́-утыль.*

§ 116. У пачатку састаўных частак складанаскарочаных слоў *і, е, ю, я* не пераходзяць у *ы, э, у, а*: *дзярж-інспекцы́я, педінстыту́т, палітінфармацы́я, Дзяржжурвы-давецтва́* і інш.

§ 117. Складанаскарочаныя словы, якія абазначаюць уласныя назвы ўстаноў і арганізацый, пішуцца з вялікай літары: *Саю́мін СССР, Дзяржплан БССР, Белпрафсавет, Массавет.*

ЛІТАРНЫЯ АБРЭВІАТУРЫ

§ 118. Абрэвіатуры пішуцца разам, без кропак, без злучкоў і без апострафаў.

Заўвага. Спалучэнні дзвюх абрэвіатур, якія маюць самастойнае значэнне, пішуцца асобна: *ЦК КПБ, АН БССР* і інш.

§ 119. Вялікімі літарамі пішуцца:

1. Усе абрэвіатуры, якія чытаюцца па назвах літар: *СССР, БССР, КПСС*.

2. Усе абрэвіатуры, якія чытаюцца па гуках і абазначаюць назвы такіх устаноў і арганізацый, у якіх першае слова пішацца з вялікай літары: *БАМ, ТАСС, МХАТ*, а таксама *БЕЛТА*.

3. Абрэвіатуры, у якіх адна частка чытаецца па назвах літар, а другая па гуках, калі ў такіх абрэвіатурах ёсць хоць адно слова, якое пры поўным ужыванні пішацца з вялікай літары: *ЦДСА, ЦСУ, ДТСААФ*.

Заўвага. Абрэвіатуры, якія пішуцца вялікімі літарамі, пэраважна не скланяюцца. Калі ж некаторыя з такіх абрэвіатур набылі ўласцівасць скланяцца, тады адпаведныя склонавыя канчаткі дапісваюцца да іх малымі літарамі без апострафа: *МХАТа, ТАССам*.

§ 120. Абрэвіатуры, якія чытаюцца па гуках ці па гуках і літарах, калі яны абазначаюць агульныя назвы, пішуцца малымі літарамі: *нэл, цэц* і інш.

Розныя графічныя скарачэнні

З літарнымі абрэвіатурамі не трэба змешваць умоўных графічных скарачэнняў, якія ўжываюцца на пісьме, але заўсёды чытаюцца поўнасю.

§ 121. Пры графічных скарачэннях ставіцца кропка і захоўваюцца тыя ж знакі і пачатковыя літары, якія ўласцівы поўнаму напісанню: *В.-Д. к.* (Волга-Данскі канал).

Заўвага. Стандартныя скарачэння абазначэнні метрычных мер пішуцца без кропак: *га* (гектар), *см* (сантыметр), *кг* (кілаграм), *км* (кіламетр) і інш.

§ 122. Пры скарачэнні слоў трэба помніць, што няможна скарачаць на галосную і на *ь*, на *й* і на *ў*.

Пры спалучэнні дзвюх аднолькавых зычных скарачэнне робіцца пасля першай зычнай: *насен. фонд*, а не *насенн. фонд*.

Пры збегу дзвюх або некалькіх розных зычных скарачэнне робіцца пасля апошняй зычнай: *народн. творчасць*, а не *народ. творчасць*, *руск. мова*, а не *рус. мова*.

ПРАВІЛЫ ПЕРАНОСУ

§ 123. З аднаго радка ў другі словы пераносяцца па складах. Але адну літару, хоць яна і ўтварае склад, няможна ні пакідаць, ні пераносіць у новы радок.

§ 124. Пры пераносе няможна:

1. Пакідаць у канцы радка або пераносіць у новы радок дзве аднолькавыя зычныя, якія стаяць паміж галоснымі.

Правільна:

двац-цаць

насен-не

збож-жа

Няправільна

двацц-аць, два-ццаць

насе-нне

збо-жжа

2. Аددзяляць зычную ад наступнай галоснай.

Правільна:

вя-нок

кані-кулы

Няправільна

вян-ок

канік-улы

3. Аددзяляць *й, ў* ад папярэдняй галоснай.

Правільна

май-скі

праў-да

Няправільна

ма-йскі

пра-ўда

Але пры пераносе складаных слоў, у якіх другая частка пачынаецца на *ў, гэта ў* пры першай частцы не пакідаецца.

Правільна

сена-ўборка

Няправільна

сенаў-борка

4. Аددзяляць *ь і ' (апостраф)* ад папярэдняй зычнай.

Правільна

буль-ба

бур'-ян

Няправільна

бул-ьба

бур'-ян

5. Раздзяляць *дж, дз*, калі яны абазначаюць адзін гук.

Правільна

*даж-джы
ура-джай
радзі-ма
на-дзея*

Няправільна

*дажд-жы
урад-жай
рад-зіма
над-зея, надз-ея*

З а ў в а г а. Калі *дж*, *дз* не складаюць аднаго гукa, а з'яўляюцца звычайным спалучэннем прыставачнай *д* з карэннымі *ж*, *з*, тады пры пераносе такія спалучэнні раздзяляюцца: *пад-жары*, *ад-значыць*, *пад-земны*. Тое ж можна сказаць і ў дачыненні спалучэння *шч*: *раш-чыняць*, *уш-ча-міць*.

§ 125. Пры пераносе складаных слоў няможна пакідаць у канцы радка адну пачатковую літару другой асновы.

Правільна

пяці-працэнтны

Няправільна

пяціп-рацэнтны

§ 126. Пры пераносе слоў з прыстаўкамі і часціцамі *не*, *ні* няможна разбіваць аднаскладовую прыстаўку (часціцу), калі за ёй ідзе зычная.

Правільна

*раз-мах
ня-стомны*

Няправільна

*ра-змах
няс-томны*

Аднаскладовыя прыстаўкі на зычную, за якімі ідуць галосныя (апрача *ы*), могуць разбівацца пераносам: *без-аварыйны* і *бе-заварыйны*; *без-умойна* і *бе-зумойна*; *пад-аконнік* і *па-даконнік*.

Калі ж пасля такіх прыставак стаіць літара *ы*, тады частку слова, якая пачынаецца з *ы*, пераносяць не дазваляецца.

Правільна

*па-дыход, пады-ход
ра-зыграць, разыг-раць*

Няправільна

*пад-ыход
раз-ыграць*

Двухскладовыя прыстаўкі пераносяцца па складах: *пера-бегчы* і *не-рабегчы*; *пада-браць* і *па-дабраць*.

§ 127. Пры пераносе слоў з прыстаўкамі няможна пакідаць у канцы радка пры прыстаўцы пачатковую частку кораня, калі яна не з'яўляецца складам: *на-браць*, а не *наб-раць*.

З а ў в а г а. Выключэнне з гэтага правіла складаюць словы, у якіх пасля прыставак ідуць *й, ў*. У такіх словах літары *й, ў* застаюцца пры прыстаўцы: *дай-сці, дайс-ці; зай-тра, зайт-ра*.

§ 128. У складанаскарачаных словах аднаскладовыя часткі пры пераносе не разбіваюцца.

Правільна

гар-ком

Няправільна

га-рком, гарк-ом

§ 129. Абрэвіятуры, якія складаюцца з адных пачатковых літар або са спалучэння літар і лічбаў, пераносам не разбіваюцца: *СССР, БССР, ТАСС, Ту-154, МАЗ-530*.

З а ў в а г а. У папярэдніх параграфях разгледжаны ў асноўным тыповыя выпадкі пераносу частак слоў у новы радок. Але трэба мець на ўвазе тое, што на практыцы могуць сустрацца як зусім не падлягаючыя пераносу словы (*Азія, фае, авёс, асот, асець*), так і такія словы, якія можна пераносіць некалькімі спосабамі (*ся-стра, сяс-тра, сяс-ра; тавары-ства, таварыс-тва, таварыст-ва*). Да ліку апошніх звычайна будуць адносіцца словы са збегам зычных у суфіксальнай частцы.

§ 130. Не дазваляецца пераносіць прозвішчы, пакідаючы на канцы папярэдняга радка ініцыялы або іншыя ўмоўныя скарачэнні, якія адносяцца да прозвішчаў, напрыклад няможна пераносіць *Я. | Купала; К. М. | Міцкевіч; акад. | Карскі; праф. | Пічэта; т. | Грыгор'еў; гр. | Шаплыка; ван | Бетховен*.

§ 131. Пры пераносе няможна адрываць скарачаныя назвы мер ад тых лічбаў, да якіх яны адносяцца: *1917 | г.; XX | ст.; 330 | га; 75 | км; 20 | см²; 16 | кг*.

§ 132. Пры пераносе няможна адрываць ад лічбаў звязаныя з імі злучком граматычныя канчаткі: *1 | -е; 5 | -га; 10 | -му*.

§ 133. Пры пераносе няможна разбіваць умоўныя графічныя скарачэнні тыпу *і г. д., і інш., г. зн., т-ва*.

СЛОУНІК

А

аазіс, -са
 абабак, -бка; *р. мн.* -бкаў
 абабэгчы, абягў; абяжым, аб-
 жыцё
 абабіць, *незак.* абіваць
 абабраць, абярў; абярóm, аб-
 рацё; *незак.* абіраць
 абавязак, -зку
 абавязаць, -вяжў, -вяжаш, -вя-
 жа
 абагаціць, -гачў, -гаціш; -га-
 цім, -гаціцё
 абагачэнне
 абagnaць, абганю, абгониш; аб-
 гоняць
 абаграваць, -раю; -раём, -раяцё
 абагуліць, *незак.* абагульваць
 (маёмасць)
 абагульванне
 абагульненне
 абагульніць, *незак.* абагульніць
 (вопыт, думкі і пад.)
 абадзьмуць; -мём, -мяцё; *незак.*
 абдзімаць
 абазваць, абзавў; абзавём, аб-
 завяцё
 абазначаць і абазначваць
 абакрасці, *незак.* абкрадаць
 абанемэнт, -та
 абанэнт, -та
 абанкруціцца
 абáпал

абапэ́рціся, -пру́ся; -про́мся,
 -праце́ся; *незак.* апіра́цца
 абапёрты
 абараназдольнасць
 абара́нак, -нка
 абара́ны і абво́раны
 абарача́льнасць
 абарачэ́нне
 абарда́ж, -жу, *месн.* -жы
 абаро́нца, -цы, *дав., месн.* -цу,
тв. -цам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
 -цы, *тв.* -цай
 абаро́т, -ро́ту, *месн.* -ро́це
 абары́ген, -на; *р. мн.* -наў
 абвадні́ць, *незак.* абвадні́ць
 абва́л, -лу
 абвалака́ць
 абвастры́ць, абза́стру, абво́ст-
 рыш
 абве́сны (лад)
 абве́стка, *дав., месн.* -стцы;
р. мн. -так
 абве́сці; абва́дзём, абва́дзяцё
 абве́траць, -раю, -раеш, рае
 абве́шаць, -шаю
 абвінава́ўца, -цы, *дав., месн.*
 -цу, *тв.* -цам
 абвінава́чаны (*прызнаны віна-
 ватым*)
 абвінава́чваны (*той, хто абві-
 навачваецца*)
 абві́ць, абаўю; абаўём, абаўяцё
 абво́д, -ду
 абво́днены

абвóдны (канáл)
 абвóрваць, абвóрваю
 абвóстрыны
 абвóгліванне
 абвяржэнне
 абвясціць, абвяшчú, абвёсціш;
     незак. абвяшчаць
 абвяшчэнне
 абгавóрваць
 абгáрваць і абгараць
 абгарóджаны
 абгарóджваць
 абгладжаны
 абгладжваць
 абгледзець, -джу, -дзіш
 абгóн, -ну
 абгóрнуты
 абгóртваць
 абгрунтаваны
 абдарыць, абдарú, абдóрыш
 абдзёўбаць
 абдзімаць, зак. абадзьмуць
 абдзяўбаны
 абдымаць і абнімаць
 абéд, -ду, па абéдзе
 абéдзе, -дзюх, дав. -дзюм,
     тв. -дзюма
 абéдзены
 аб'эдзены
 аб'эдкі, -каў
 абéднены
 аб'эзд, -ду, (дарога) -да
 аб'эджаны
 аб'эздчык, -ка
 абеззаражаны
 абеззаражванне
 абеззаразіць, -ражу, -разіш
 абеззямелены
 аб'экт, -та
 аб'ектываваны
 аб'ектывізацыя
 аб'ектывізм, -му
 аб'ектывісцкі

аб'ектыў, -тыва
 аб'ектыўны
 абéлены
 абеліск, -ка
 аберацыйны
 аберацыя
 абёрнуты
 абертóн, -ну
 абéруч
 абескаляроўваць
 аб'ёсці, аб'ём, аб'ясі, аб'ёсць;
     аб'ядзім, аб'ясцё, аб'ядуць
 аб'ёсціся, аб'ёмся, аб'ясіся,
     аб'ёсца; аб'ядзімся, аб'ясцё-
     ся, аб'ядуцца
 аб'ехаць, аб'еду
 аб'ём, -му
 аб'ёмнасць
 абжаць, абажну́; абажнём, аба-
     жняцё
 абжóра, -ры, дав., месн. -ру,
 тв. -рам; (у ж. р.) дав., месн.
     -ры, тв. -рай (-раю); р. мн.
     -жор і -жораў
 абзавёсціся; -вядзёмся, -ведзя-
     цёся
 абзавóдзіцца, -джуся
 абза́ц, -ца
 абіва́ць, зак. абабіць
 абівачны
 аб'іnelly
 аб'інец, незак. аб'іньваць
 абісінец, -нца, месн. -нцу
 абітурыéнт, -та
 абіўка, дав., месн. -ўцы
 абіўны
 абкапаны
 абка́т, -ту
 абка́тваць
 абка́чванне (ад абкачаць — аб-
     ка́чваць)
 абкладáне
 абклáсці; абкладзём, абкладзяцё

абклёены
 абклёйваць
 абкляваны
 абкляваць, *незак.* абклёўваць
 абко́м (абласны камітэт), -ма
 абко́пванне
 абко́пваць
 абко́чванне (*ад* абкаціць — аб-
 ко́чваць)
 абко́шваць
 абкру́жыць і акру́жыць
 абкру́жэнне і акру́жэнне
 абку́саны
 аблажны́ (дождж)
 аблама́ны
 аблама́цца, абло́міцца
 аблама́ць, абламлю́, абло́міш;
незак. абло́мліваць; аблама́ў;
заг. абламі́
 абла́на (абласны аддзел на-
 роднай адукацыі), *нескл., м.*
 абласны́ Савёт; *але:* аблсавёт
 аблвыканко́м (абласны выканаў-
 чы камітэт), -ма
 абляе́зненява́ць
 аблэ́зці
 аблэ́пліваць, -ваю
 аблёт, -ту
 аблё́таць (*усюды пабыць*)
 аблі́гацця, *р. мн.* -цый
 абліцава́ны
 аблі́ць, абалью́; абальё́м, аба-
 лья́це
 аблі́чча, *месн.* -ччы
 абло́га, *дав., месн.* абло́зе; *р. мн.*
 -ло́г і -ло́гаў
 абло́жны (*ад* абло́га)
 абло́мліваць
 абляма́ваць, *незак.* аблямо́ў-
 ваць
 аблясі́ць, абляшу́, аблэ́сіш
 абма́зка, *дав., месн.* -зцы
 абмало́т, -ту

абмалява́ны
 абмата́ны
 абматы́чыць
 абмежаваны́
 абме́н, -ну
 абме́р, -ру, *месн.* -ры
 абме́рванне
 абме́рваць і абмяра́ць
 абме́рзнуць, абме́рз, абме́рзла
 абмеркава́ны
 абме́рці, абамру́; абамро́м, аба-
 мра́це
 абме́сці; абмяшэ́м, абмеця́це
 абме́рзлы
 абміну́ць; -нём, -ня́це
 абму́ляны
 абму́ляць, -ляю
 абмундзі́раваны́
 абмяле́лы
 абмяле́нне
 абмяні́ць, -ню́ (*ненаўмысна*
ўзяць што-н. замест свайго)
 абмяня́ць, -няю́ (*сваё на раўна-
 цэннае чужое*)
 абмяра́ць і абме́рваць
 абмярце́лы
 абмя́ць, абамну́; абамнё́м, аба-
 мня́це
 абнаві́ць, абнаўлю́, абно́віш
 абнадзе́іць, -дзею́, -дзеі́ш; *незак.*
 абнадзе́йваць
 абнаро́даванне
 абнаро́даваць, -ду́ю, -дуеш
 абніма́ць і абдыма́ць
 абно́ўлены
 абняду́жаць, -жаю́
 абнясла́віць, -слаўлю́, -славі́ш
 абогатва́рэнне
 абодва́, абодвух, *дав.* абодвум,
тв. абодвума
 або́е, абаі́х, *дав.* абаі́м, *тв.*
 абаі́мі
 або́з, -зу

аббі, аббѣ, *адз. няма*
 абпальваць
 абпраменьванне
 абраз, -за; *мн. -зы*
 абразіць, абражу, абразіш
 абрасіць, -раш, -росіш
 абрастаць, -таю
 аброць, *тв. -ццю*
 абрубліванне
 абрус, -са; *мн. абрусы*
 абруч, -ча, *месн. -чы*
 абрыдзець і абрыдаць
 абрыко́с, -са, (*зборн., матэрыял.*)
 -су
 абрыс, -су
 абрысаваны
 абрыў, -рыву
 абрэвіяту́ра
 абрэз, -зу, (*зброя*) -за
 абрэзак, -зка; *р. мн. -зкаў*
 абса́джаны
 абсалютызм, -му
 абсалюты́цкі
 абсерваторы́я, *тв. -рыяй*
 абсеў, абсе́ву
 абска́рджаны
 абска́рдзіць, -джу, -дзіш; *незак.*
 абска́рджаць
 абслуго́вы (*персанал*)
 абсмаліць (*смалой*), *незак.* аб-
 смольваць
 абсмяяць, -мяю, -мяеш; -мяём,
 -мея́це
 абста́віны, -він, *адз. няма*
 абсталява́ны
 абстрагава́цца
 абстраля́ны
 абстру́гваць
 абструкцыяні́зм, -му
 абстрэ́л, -лу, *месн. -ле*
 абцы́са
 абцы́с, -су, *месн. -се*
 абсява́ць і абсе́йваць

абтапта́ны
 абто́птаць
 абто́чваць
 абумо́віць, -моўлю, -мо́віш
 абумоўляваць
 абурэ́нне
 абў́так, -тку
 абутко́вы
 абў́ць, абў́ю, абў́е
 абха́зец, -зца, *месн. -зцу*
 абха́зка, *р. мн. -зак*
 абха́зскі
 абхо́д, -ду, (*лясны ўчастак*)
 -да
 абхо́джаны
 абхо́дчык, -ка
 абца́с, -са
 абце́рці, абатру́, абатрэ́ш, аба-
 трэ́; абатро́м, абатра́це, аба-
 тру́ць; *незак.* абціра́ць
 абцярэ́ліваць
 абча́саны
 абча́сваць
 абшале́ваны
 абша́р, -ру, *месн. -ры*
 абшука́ць (*зрабіць вобыск*)
 абы-адку́ль
 абыва́цель, -ля
 абыгра́ны
 абы́грываць
 абы-дзе́
 абы-калі́
 абы-ко́лькі
 абы-куды́
 абылга́ць, абылгу́; абылжо́м,
 абылжа́це
 абымшы́ць (*ха́ту*)
 абымшы́лы
 абымшы́ць (*зарасці мохам*)
 абыржа́вэлы
 абысці́, абыду́, абы́дзеш, абы-
 дзе; абы́дзем, абы́дзеце, абы-
 дуць; абышо́ў

абысціся, абыдўся, абыдзешся,
 абыдзецца; абыдземся, абы-
 дзецця, абыдзецца
 абы-хто, абы-каго; *але:* абы ў
 каго, абы да каго
 абы-чый, абы-чыйго; *мн.* абы-
 чыё
 абы-што, абы-чаго, абы-чым;
але: абы з чым
 абы-як
 абыякава
 абы-які, абы-якога, абы-якім;
але: абы з якім
 аб'ява
 аб'явіцца, аб'яўлюся, аб'явішся
 абягаць
 аб'ядзенне
 аб'яднальны
 аб'яднанне
 аб'яднацца
 аб'яднаць
 абядніць, -ню, абедніш
 аб'ядноўваць
 абязбольшванне
 абязводжаны
 абязводжваць, *зак.* абязводзіць
 аб'язджаць
 абяздолец (самоу), -лею,
 -лееш
 абяздоліць (каго-небудзь), -лю,
 -ліш
 абяззброіць
 аб'язны
 абярнуцца
 абярэмак, -мка
 абясколераны
 абясколерванне
 абясколерыцца
 абяскроўліванне
 абяссілец (самоу), -лею
 абяссіліць (каго-небудзь), -лю
 абяссільваць
 абяссмерціць, -рчу, -рціш

абяссэніць, -ншу, -нціш
 абясцэніцца
 абясшкоджваць, *зак.* абясшкё-
 дзіць
 аб'яўляць, -ляю, -ляеш, -ляе
 авадазень, -дні, *месн.* -дні
 авалодванне
 авангэрд, -да
 аванзала, -лы, *дав., месн.* -ле
 аванпост, -та
 аванпостны
 аванс, -су, *месн.* -се
 авансаванне, -сую, -суюш, -сую
 авансцэна
 авантура
 авантурызм, -му
 авантурыст, -та
 авантурыстычны
 авантурысцкі
 аварац, -ра, *месн.* -рау
 аварыйнасць
 аварыя, *тв.* -рыяй
 авачыя, *тв.* -чыяй
 авечка; *мн.* авечкі, авечак
 авёс, аўс
 авія... — першая частка складаных слоў,
 пішацца заўсёды разам
 авіяатрад, -да
 авіябаза, *р. мн.* -баз
 авіядэсант, -та
 авіядзімка, *дав., месн.* -мцы
 авіялайнер, -ра
 авіялінія, *тв.* -ніяй
 авіямадэлізм, -му
 авіямётаслужба
 авіяпошта, *дав., месн.* -шце
 авіятар, -ра, *месн.* -ру
 авіяцыйна-спартыўны
 авіяцыйны
 авіяцыя, *тв.* -цыяй
 авяваць, -ваю
 агаласіць, агалашу, агалосіш
 агаласоўка, *дав., месн.* -соўцы

агалашэнне
 агараджальны
 агарадзіць, агараджу, агаро-
 дзіш
 агарод, -да
 агароджа
 агароджванне
 агародніна
 агародны
 агат, агату, аб агаце
 агент, -та
 агэнці
 агэнцтва
 агеньчык, -ку (дайце агень-
 чыку), -ка (ні аднаго агень-
 чыка)
 агітаваць, агітую
 агітатар, -ра, *месн.* -ру
 агітацыйна-масавы
 агітацыя, *тв.* -цыяй
 агіткалектыў, -тыву
 агітпункт, -та
 агледзец, -джу, -дзіш
 аглобля, *тв.* -ляй; *р. мн.* агла-
 бэль, *дав.* аглоблям
 аглухнуць
 агляд, -ду
 аглядчык, -ка
 агнастыцызм, -му
 агніста-чырвоны
 агностык, -ка
 агнямёт, -мэта
 агнястрэльны
 агняцвёт, -цвёту
 агонія, *тв.* -ніяй
 агонь, агню; Вечны агонь
 агорклы
 агоркнуць
 агортваць
 агра...— першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам
 аграбіёлаг, -га, *месн.* -гу
 аграбіялагічны

аграбіялогія, *тв.* -гіяй
 агразатэхніка
 агразатэхнічны
 агракомплекс, -су
 агралёсамеліярацыя, *тв.* -цыяй
 аграметэаралогія
 аграномія, *тв.* -міяй
 аграпрапаганда
 аграпрóm, -му
 аграрна-індустрыяльны
 аграрна-прамысловы
 агратэхніка, *дав., месн.* -ніцы
 агратэхнічны
 агрэгат, -та, (*сумесь*) -ту
 агрэсар, -ра, *месн.* -ру
 агрэсія, *тв.* -сіяй
 агрэст, -ту
 агульнаабавязковы
 агульнаадукацыйны
 агульнавядомы
 агульнадаступны
 агульнадзяржаўны
 агульнаразумёлы
 агульнанародны
 агульнанацыянальны
 агульнапрызнаны
 агульначалавечы
 агурок, -рка; *мн.* агуркі
 агурочнік, -ку
 адабраць, адбярэ; адбярóm, ад-
 бераце
 адагнуць; -нём, -няце
 адабраць, аддзярэ; аддзярóm,
 аддзераце
 адажыо, *нязм., н.*
 адазвацца, адзавуся; адзавёмся,
 адзавяцёся
 адазваць, адзаву; адзавём, адза-
 вяце
 адамкнёны і адамкнуты
 адамкнуць; -нём, -няце
 адасіт, -ту
 адáптар, -ра, *месн.* -ры

адапта́цыя, *тв.* -цыяй
адапхну́ць; -нём, -няце
адарва́ць; -вём, -вяце
адасла́ны
адасла́ць, адашлю́; адашлём,
адашляце́
адбі́ць, адаб'ю́; адаб'ём, ада-
б'яце́
адбо́й, -бою́, (*малаток*) -бо́я,
месн. -бо́і
адбо́р, -ру, *месн.* -ры
адбры́ці, адбрыду́; адбрыдзём,
адбрыдзяце́
адбудава́ны
адбудо́ўчы
адбуксі́раваны
адвазі́ць (*кончыць вазіць*), ад-
важۇ́, адво́зіш, адво́зіць
адвака́цкі
адвала́чы, -лакۇ́, -лачы́ш; -ла-
чо́м, -лачаце́
адва́р, -ру, *месн.* -ры
адваява́ны
адвэ́ці, адвязۇ́; адвязём, ад-
везяце́
адвэ́ку, *присл.; але:* ад ве́ку,
наз. з прыназ.
адвэ́ці, адвядۇ́; адвядзём, адве-
дзяце́
ад відна́ да відна́
адво́д, -ду, *месн.* -дзе
адво́з, -зу
адво́зіць, адво́жу, адво́зіш
адвучы́ць, адвучۇ́, адвучы́ш; ад-
вۇ́чаць
адвячо́ркам
адгаво́рванне
адгадава́ны
адгада́ны
адга́дванне
адгали́нава́нне
адгало́сак, -ску
адганя́ць, -няю

адгарадзі́ць, -раджۇ́, -ро́дзіш;
-ро́дзяць
адга́рваць і адга́раць
адгара́джаны
адгара́джванне
адгара́ць
адгіна́ць
адгла́джаны
адгла́дзіць, *незак.* адгла́джваць
адго́н, -ну
адго́р'е, *месн.* -р'і
адго́рнуты
адго́ртваць
адграфлё́ны
адгу́л, -лу
адгусці́, адгудۇ́; адгудзём, ад-
гудзяце́
адгэту́ль
аддава́ць; аддаём, аддаяце́
адда́дзены
адда́ленасць
адда́ліца, -лю́ся, -лі́шся
адда́насць
адда́ца, адда́мся, аддасі́ся, ад-
да́сца; аддадзі́мся, аддасце́ся
адда́ць, адда́м, аддасі́, адда́сць;
аддадзі́м, аддасце́, адда-
ду́ць
аддэ́л, -ла
аддзя́каваць, -кую́, -куеш
аддзяле́нне
аддо́йваць
аддрукава́ны
ад'э́зд, -ду
ад'э́здзіць, ад'э́зджу, ад'э́здзіш
ад'э́ці, ад'ём, ад'ясі́, ад'э́сць;
ад'ядзі́м, ад'ясе́, ад'яду́ць
ад'э́сціся, ад'ёмся, ад'ясі́ся, ад'-
э́сца; ад'ядзі́мся, ад'ясе́ся,
ад'яду́цца
ад'э́хаца, ад'э́дуся, ад'э́дзешся,
ад'э́дзеца; ад'э́дземся, ад'-
э́дзецеся, ад'э́дуцца

ад'ехаць, ад'еду, ад'эдзеш, ад'-
эдзе
аджыць; аджывём, аджывяце
адзвінець
адзеравянёлы
адзёр, адрў, *месн.* -ры
адзін-адзінюткі
адзін-адным
адзінаначалле
адзінаўладдзе
адзінаццаты
адзінаццаць
адзінка, *дав., месн.* -нцы
адзінкавасць
адзін на адзін
адзінота
адзінότητα
адзіночка, -кі, *дав., месн.* -ку,
тв. -кам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
-чцы, *тв.* -кай (-каю); *р. мн.*
-чак
адзіночналікавы (назобўнік)
адзіинства
адзічэць, -чэю, -чэеш
адзнáчыць, *3 мн.* адзнáчаць
адзывáцца, -вáюся
адзыўны; Адзыўная грамата
адзявáцца, -вáюся
адзявáць, -вáю
адкáз, -зу
адказáць, адкажў, адкажаш, ад-
кажа
адкáзнасць
адкáзчык, -ка
адкалóць, адкалю, адкóлеш, ад-
кóле
адкамандзіраваць, -рўю
адкапáны
адкасіць, адкашў, адкóсіш
адкáт, -ту
адкаціць, адкачў, адкóціш
адкíдаць, *незак.* адкíдваць
адкíдны

адкíнуць, *незак.* адкíдаць
адклáд, -ду
адкладáць і адкладваць
адклáсці, -ладў, -ладзеш, -ладзе;
-ладзём, -ладзяце
адкóл, -лу
адкóлаты
адкóпваць
адкóрм, -му
адкóс, -су
адкóшваць, -ваю
адкрыццё, -цця
адкрýць (*адкрыць сход*)
адкўль
адкўль-небудзь
адкупіць, адкуплю, адкўпіш;
незак. адкупляць
адкупны
адлажыць, адлажў, адлóжыш;
адлóжаць
адлама́ны
адлама́цца, адлóміцца
адлама́ць, адламлю, адлóміш;
незак. адлóмліваць; адлама́ў;
заг. адламі
адлэгчы, *3 адз.* адляжа
адлэжаць і адляжаць
адлёт, -ту
адлётáць (*кончыць лётáць*),
-таю, -таеш, -тае
адлі́га, *дав., месн.* адлі́зе; *р. мн.*
адлі́г і адлэ́га, адлэ́г
адлі́к, -ку
адлі́ў, -ліву
адлі́ць, адалью́
адлічыць, *3 мн.* адлі́чаць
адлóмліваць
адлята́ць (*самалёт адлята́е ў 5*
гадзін)
адляце́ць, адлячў, адляці́ш, ад-
ляці́ць; адляці́м, адлеці́це, ад-
ляця́ць
адме́нна

адмѣраць, адмѣраю; *незак.* ад-
мѣрваць
адмѣрці, 3 адз. адамрѣ; 3 *мн.*
адамрўць
адмѣсці, адмятў; адмяцѣм, адме-
цяцѣ
адмѣрзлы
адмѣршы
адміністравáнне
адміністравáць, -рўю
адміністрацыйна-гаспадáрчы
адміністрацыйна-тэрытарыяльны
адміністрацыйна-ўпраўлѣнчы
адміністрацыйны
адміралцѣйства
адмóуе
адмяніць, -нó
адмяняць, -няю
адна́, адно́й і адна́е
адназактовы
аднаасóбнік, -ка
аднаасóбны
аднабако́ва
аднабо́кі
аднабо́ртны
аднавалéнтны
аднавёславы
аднаві́ць, аднаўлю́, адно́віш, ад-
но́віць
аднагадо́вы
аднадóльны
адназарáдны
аднайме́нны
аднакалѣ́йка, *дав., месн.* -ка-
лѣйцы; *р. мн.* -калѣек
аднакалі́берны
аднакаляро́вы
аднакапы́тны
аднакара́нны (*пра слова*)
аднаклѣ́тачны
аднаматóрны
аднапавярхо́вы
аднапалча́нін, -на

аднапляме́ннік, -ка
аднаразо́вы
аднасастáўны
аднаскладо́вы
аднася́льча́нін, -на, *месн.* -ніне
аднатыпо́васць
аднацылі́ндравы
адначасо́ва
адначáсны
аднашэ́рсны
адне́кваца
адне́сці, аднясу́; аднясе́м, адне-
сяцѣ
адно́лькавасць
адóлець, адóлею, адóлееш, адó-
лее; *незак.* адóльваць
адóніс, -су
адóрвень, -ня
адпавéдна (*чаму і з чым*)
адпаі́ць, адпа́ю, адпо́іш
адпакўтаваць, -хўтуу
адпа́с, -су
адпа́свіць, -су́; -се́м, -сяцѣ
адпаўза́ць і адпоў́зваць
адпаўза́ці; -зе́м, -зяцѣ
адпачы́нак, -нку
адпачы́ць; -чнѣм -чняцѣ
адпі́лава́ць, -лўю; *незак.* адпі́лоў-
ваць
адпі́наць, -на́ю, -на́еш; *зак.* ад-
пня́ць і адапну́ць
адпі́саць, адпі́шу́, адпі́шаш, ад-
пі́ша; *незак.* адпі́сваць
адпі́ць, адап'ю́; адап'ѣм, ада-
п'яцѣ
адплаці́ць, адплачу́, адпла́ціш;
незак. адпла́чваць
адплѣ́сці, -лятў; -ляцѣ́м, -лецяцѣ
адплы́ццѣ
адплы́ць; -лыве́м, -лывяцѣ
адпо́мсціць, -мшчу, -мсці́ш
адпо́р, -ру, *месн.* -ры
адправáджваць

адпрасаваны
 адпрацаваны
 адпрэгчы; адпражóm, адпража-
 це
 адпрэжаны
 адпудзіць, -джу; -дзіш; *незак.*
 адпуджваць
 адпуснік, -ка
 адпусціць, адпушчý, адпýсціш
 адпýць, адапнý; адапнём, ада-
 пняце
 адпýць, адпýкý, адпýчэш, адпý-
 чэ; адпýчóm, адпýчаце, адпý-
 кýць
 адраджáцца, *зак.* адраджéцца
 адраджэнне
 адрэзу, *присл.*
 адрамантаваць, -тýю
 адранцвэць
 áдрас, -са
 адрасаваны
 адрасáнт, -та
 адрасáт, -сáта
 áдрас-каляндáр, áдраса-кален-
 дарá
 адрачыся, адракýся, адрачэшся;
 адрачómся, адрачацеся
 адрódжаны
 адры́ў, -ры́ву
 адрэгуляваны
 адрэгуляваць, -лýю
 адрэдагаваны
 адрэдагаваць, -гýю
 адрэзаць, -жу, -жаш, -жа-
 адрэналін, -ну
 адсáдзіць, адсáджý, адсáдзіш;
незак. адсáджваць
 адсáртаваць, -тýю
 адсвэчваць
 адсвяткаваць, -кýю
 адсэдзець, -джу, -дзіш *і* адся-
 дзець, -джу, -дзіш; *заг.* ад-
 сядзі

адскакаць, -скачý, -скачаш, -ска-
 ча
 адскóк, -ку
 адскóчыць
 адскрэбці, -рабý; -рабём, -рабяце
 адспяваны
 адстраляны
 адсýтнічаць
 адсысаць, *зак.* адассáць
 адсýль
 адсячы, -сякý, -сячэш, -сячэ;
 -сячóm, -сечаце; *незак.* ад-
 сякаць
 адтýль
 адтэрмінаваць, -нýю; *незак.* ад-
 тэрмінóўваць
 адукаваны
 адукаваць, -кýю
 адукацыйны
 адсýль
 адушаўлёны
 адфармаваць, -мýю
 адфíльтраваны
 адхíнуць, -нём, -няце
 адхón, -ну, па -не
 адцадзіць, -цаджý, -цэдзіш; -цэ-
 дзяць
 адцвiсці
 адцёрці, адатрý, адатрэш, ада-
 трэ; адатрóm, адатраце
 адцэджаны
 адцэджваць
 адцяжка, -жкi, *дав., месн.* -жцы
 ад цямнá
 ад цямнá да цямнá
 адцясніць, -нý, -ніш; адцесніце
 адцяць, адатнý, адатнэш; ада-
 тнём, адатняце
 адча́йна
 адчапіць, адчаплý, адчэпіш
 адчуванне
 адчýжанасць
 адчыніць, адчынý, адчыніш

адчэпшчык, -ка
 адштурхнуць; -нём, -няцё
 адыграць, *незак.* адыгрываць
 адыёзнасць
 адымжэць
 адымчаць; -чым, -чыцё
 адысці, адыдў, адыдзеш, ады-
 дзе; адыдзем, адыдзеццэ, ады-
 дуць
 адыход, -ду
 адыходзіць, -ходжу, -ходзіш
 адыходніцтва
 адэкалон, -ну
 адэкватна
 ад'юнкт, -та
 ад'юнктура
 ад'ютант, -та
 ад'ютанцкі
 ад'язджаць
 аёр, -ру, *месн.* -ры
 ажаніцца, ажанюся, ажэнішся
 ажыўлена
 ажыццёўлены
 ажыццявіць, *незак.* ажыццяў-
 ляць
 ажыццяўленне
 ажыятаж, -жу, *месн.* -жы
 азакерыт, -ту
 азанатар, -ра, *месн.* -ры
 азараць, 3 адз. -рае
 азароны
 азарт, -ту
 азарыць, 3 адз. -рыць; 3 *мн.*
 азораць
 азатнаваты
 азатнавацісты
 азбэст, -ту
 аздабленне
 аздоблены
 азелянёны
 азеляніць, -ню, азялёніш; азя-
 лёнім, азялёніце
 азірнуць; -нём, -няцё

азіяцкі
 азначаны (*не блытаць з адзна-
 чаны!*)
 азнаямленне
 азон, -ну
 азот, -ту
 азотнакіслы
 азотнасвінцовы
 азотністакіслы
 айсберг, -га, *месн.* -гу
 айчым, -ма
 айчынны; Вялікая Айчынная
 вайна
 акаваны
 акадэмізм, -му
 акадэмік-сакратар, акадэміка-
 сакратар
 акадэмічны
 акадэмія, *тв.* -міяй; Акадэмія
 навук БССР
 аказаны
 аказаць, акажу
 акалічнасць
 акамадацыя, *тв.* -цыяй
 акампанемэнт, -ту
 акампаніатар, -ра, *месн.* -ру
 аканіцы, -ніц
 аканне, *н.*
 акантаваны
 акапаны
 акардэаніст
 акардэон, -на
 акбамарын, -ну
 акварыум, -ма
 акварэль, -лі, *тв.* -ллю, *ж.*
 акведук, -ка, *месн.* -ку
 акёнца, *р. мн.* -нцаў
 акідваць, акідваю
 акінуты; акінутыя зэмлі
 акісляльнік, -ку
 акіян, -на
 акіянаграфія, *тв.* -фіяй
 акіянічны

акіянскі

акліматызава́цца, -зуюся, -зўешся

акмеі́зм, -му

акно́; *мн.* во́кны, акон, во́кнам

аконны

акопваць

акот, -ту

акра́ец, -ра́йца, *месн.* -ра́йцы

акро́паль, -ля

акру́жнасць, *р. мн.* -сцей

акры́лены

акрыхі́н, -ну

акрыя́ць, акрыяю

акрэдытава́ны

акрэдыты́ў, -ты́ва

акрэ́сліць, -лю; *незак.* акрэ́сліваць

аксамі́т, -ту

аксесуа́р, -ра, *месн.* -ры

аксіё́ма

аксі́яматы́чны

аксю́маран, -на

акта́эдр, -ра

актуа́льнасць

акты́візава́ны

акты́візава́ць, -зую

акты́ў, акты́ву

аку́лавыя

акуля́ры, -раў, *адз.* няма

акумулява́нне

аккумулята́р, -ра, *месн.* -ры

акуну́цца; -нёмся, -няце́ся

аку́нь, -ня

акупáнцкі

акупацы́йны

акупі́раваць, -рую

акупі́ць, -плю, -піш; *незак.* акупля́ць і акуплі́вацьакусты́ка, *дав., месн.* -тыцыакуше́рка, *р. мн.* -ракакце́р, -ра, *месн.* -ру

акцы́з, -зу

акцыяне́р, -ра, *месн.* -ру

акцыяне́рны

акце́нт, -ту

акцэнтава́ць, -ту́ю

акце́пт, -ту

акы́н, -на

алагі́зм, -му

алатро́пія

алгебраі́чны

алеаграфі́чны

алеагра́фія, *тв.* -фіяйалеа́ндр, -ра, (*зборн.*) -руалеба́стр, -ру, *месн.* -рыалего́рыя, *тв.* -рыяйале́гры, *нескл., н.* (*латарэя*)аледзяне́ць, -нёю, -нёеш; *незак.*

ледзяне́ць

але́й, алею

александры́йскі

александры́т, -ту

але́невы

але́негадо́ўля

але́негадо́ўчы

аленябы́к, -ка

аленяво́д, -да

аленяня́ і аленяне́, -няня́ці

але́шнік, -ку

алжы́рац, -рца, *месн.* -рцуа́лібі, *нязм., юр.*аліга́рхія, *тв.* -хіяйаліга́тар, -ра, *месн.* -ры

аліза́рын, -ну

алімпі́йскі

алімпі́яда, *р. мн.* -піядаліте́рацыя, *тв.* -цыяй

алкага́лізм, -му

алма́з, -за, (*матэрыял*) -зу

алфа́віт, -та

альбатро́с, -са

альвео́ла

а́льма-ма́тэр, *нескл., ж.*

альпі́йскі

альпіні́зм, -му

а́льт, -та
 альтруі́зм, -му
 альтерна́тыва
 а́льфа-прамяні́, а́льфа-прамяне́ў
 а́льфа-часці́цы, а́льфа-часці́ц
 альха́ і во́льха, аб альсе́ і аб
 во́льсе; *мн.* во́льхі, -хаў
 а́льцінг, -га
 а́льянс, -су
 а́льяс, -су, (*адзінкавая расліна*)
 -са
 алю́вій, -вію
 алювія́льны
 алюміні́евы
 алюміні́й, -нію
 алю́р, -ру
 амаладжэ́нне
 амальгамава́ць, -му́ю
 ама́ль што
 аманáл, -лу
 амані́мія, *тв.* -міяй, *месн.* -міі
 амаралі́зм, -му
 амартыза́тар, -ра, *месн.* -ры
 аме́га, *дав., месн.* аме́зе
 аме́тыст, -та, (*матэрыял*) -ту
 аме́цце
 амё́ба, *р. мн.* амё́б
 амёбападо́бны
 амі́як, -ку
 амле́т, -ту
 амні́стыя, *тв.* -тыяй
 амнісці́раваць, *зак. і незак.*
 амонжэ́лаці́н, -ну
 амо́ній, -нію
 амо́нім, -ма
 ампе́р, -ра; *р. мн.* ампе́р
 ампе́р-гадзі́на, ампе́р-гадзі́ны
 амперме́тр, -ра
 ампі́р, -ру
 ампула́, *нязм., н.*
 ампутава́ць, -ту́ю
 амфібра́хій, -хія
 амфітеáтр, -ра

амярцве́лы
 амярцве́нне
 амярцве́ць
 анабі́ёз, -зу
 анакрэанты́чны
 аналагі́чны
 ана́ліз, -зу
 аналі́зава́ць, -зу́ю
 аналі́тык, -ка
 аналі́тыка-сінтэты́чны
 аналі́тычны
 анама́стыка, *дав., месн.* -тыцы
 ананáс, -са, (*зборн.*) -су
 ана́пест, -та
 ана́рха-сіндыкалі́зм, -му
 анархі́зм, -му
 ана́рхія, *тв.* -хіяй
 анатава́ць, -ту́ю
 ана́там, -ма
 анатамі́раванне
 анатамі́чны
 аната́цыя, *тв.* -цыяй; *р. мн.* -цый
 анахарэ́т, -та
 анахрані́зм, -му
 ангажэ́мент, -та
 ангідры́д, -ду (*хімічнае злучэ́нне*)
 ангідры́т, -ту (*мінерал*)
 а́нгла-амерыка́нскі
 а́нгла-саве́цкі
 а́нгласаксо́нец, -нца, *месн.* -нцу
 а́нгласаксо́нскі
 англафі́л, -ла
 англі́йскі
 англі́цызм, -ма
 анда́нтэ, *нязм., н.*
 анда́рак, -ка
 анда́тра, *р. мн.* -раў
 анекдаты́чны
 анекдо́т, -та, па -це; *але: у*
размерк. знач. па -ту
 ане́ксія, *тв.* -сіяй
 анемоме́тр, -ра, *месн.* -ры

анероїд, -да
 анестезіраваць, -рую
 анестезія
 аніколі
 анілін, -ну
 аніс, -са (*гатунак яблыкаў, зборн.*) -су
 аніхто
 анічога
 аніяк
 аніякі
 анкалогія, *тв.* -гіяй
 анколаг, -га, *месн.* -гу
 анофелес, -са
 ансамбль, -бля
 антаганізм, -му
 антаганістычны
 антагенез, -зу
 анталогія, *тв.* -гіяй; *р. мн.* -гій
 антарктычны
 антракт, -ту
 антрапаграфія, *тв.* -фіяй
 антрапалагічны
 антрапалогія
 антрапамарфізм, -му
 антрапалаг, -га
 антрацыт, -цыту, *месн.* -цыце
 антрэко́т, -ту
 антрэпрэ́нёр, -ра
 антрэсо́ль, -лі, *ж.*
 антыбіётык, -ку
 антыквар, -ра, *месн.* -ру
 антыло́па, *р. мн.* -ло́п
 антыпартыйны
 антырэлігійны
 антысавецкі
 антысеміты́зм, -му
 антысэптыка
 антытаксін, -ну
 антытэ́за
 антытэ́зіс, -са
 антыфашы́цкі
 антыцыклон, -ну

антычны
 антэ́на, *р. мн.* антэ́н
 ану́
 ануляваць, -люю
 анфа́с, *присл.*
 апавясціць, -вяшчу́, -вясціш;
 -вясці́м, -весці́це; *незак.* апа-
 вяшча́ць
 апавяшча́нне
 апáд, -ду
 апазі́цыйны
 апазі́цыяне́р, -ра, *месн.* -ру
 апазнава́ць; -наё́м, -наяце́
 апазна́ны
 апакры́фічны
 апáл, -лу
 апалагё́тыка, *дав., месн.* -тыцы
 апаласка́ць, -лашчу́, -ло́шчаш,
 -ло́шча; *незак.* апало́скваць
 апалча́нец, -нца, *месн.* -нцу
 апалча́нскі
 апанава́ць, -ну́ю
 апане́нт, -та
 апаплексі́чны
 апа́ражні́ць, -ражню́, -ро́жніш,
 -ро́жніць
 апа́ражні́ць, -ня́ю
 апа́ра́т, -та, (*штат супрацоў-
 нікаў*) -ту
 апа́ро́жнены
 апа́ро́с, -су
 апа́ртуні́зм, -му
 апа́ртуні́стычны
 апа́ртэ́ід, -ду
 апа́сіяна́та
 апа́стэры́ёры, *присл.*
 апа́ты́т, -ту
 апа́тыя
 апаў́дні, *присл.*
 апаў́заць, -за́ю
 апаў́зіці; -зе́м, -зяце́
 апафе́бз, -зу
 апаэ́тызава́ць, -зу́ю

апекаваць, апякую
 апельсін, -на, аб -не; але: даць
 па апельсіну
 апеляцыйны
 апендыцыт, -ту
 апенька, *дав.* -ныцы; *р. мн.* -нек
 апераджэнне
 апера́тар, -ра, *месн.* -ру
 апера́тыўнасць
 апера́тыўны (*дзе́йсны*)
 апера́цыйны (*хіру́ргічны*)
 аперэ́цыя, *тв.* -цыяй
 аперы́раваць, -ры́рую, -ры́руеш
 апера́та, *р. мн.* -ра́т
 апеты́т, -ты́ту
 апе́ць, апяю́; апяём, апеяце́
 апи́лаваць, -лю́ю; *незак.* апи́лоў-
 ваць
 апи́рацца, *зак.* абапе́рціся
 апи́саць, апи́шу, апи́шаш
 апи́сваць, -ваю
 апи́ладзіраваць, -дзі́рую
 апи́ладысменты, *адз. няма*
 апи́ламбаваць, -бу́ю
 апи́лаціць, апи́лачу́, апи́лаціш
 апи́лачаны
 апи́лачваць, -чваю, -чваеш
 апи́лікацыя, *тв.* -цыяй
 апи́ло́мб, -бу
 апи́страф, -фа
 апи́ўзе́нь, -зня
 апи́ўзне́вы
 апи́ўна́чы, *прысл.*
 апи́рава́ны
 апи́рануты і апи́ранены
 апи́рану́ць, -ну́, -неш, -не; апи́ра-
 нем, апи́ра́нец
 апи́рача́
 апи́ры́краць, -раю
 апи́тымáльны
 апи́тымі́зм, -му
 апи́тымі́стычны
 апи́тычны

аптэ́ка, *дав., месн.* аптэ́цы; *р. мн.*
 -тэ́к
 апу́стошаны
 апу́сцяць, -сцяе́
 апу́сціць, апу́шчу́, апу́сціш
 апи́ну́цца, -ну́ся, -не́шся, -не́цца;
 -не́мся, -няце́ся, -ну́цца
 апи́рсква́льнік, -ка
 апи́рсква́нне
 апи́тваць, *зак.* апи́таць
 апи́ваць, *зак.* апи́ць
 апи́каць (*ад* апи́чы)
 апи́кун, апекуна́
 апи́ня́нец
 апи́рэджаны
 апи́рэджа́нне
 апи́рэдзі́ць, -рэ́джу, -рэ́дзіш, -рэ́-
 дзі́ць
 апи́ча́тваць, *зак.* апи́ча́таць
 апи́чы, апи́ку́, апи́ча́ш, апи́ча́;
 апи́чо́м, апи́чаце́
 апи́гутанг, -га, *месн.* -гу
 апи́ндава́ць, -дую́
 апи́нжавы
 апи́нжа́рэя
 апи́хіс, -су, *месн.* -се
 апи́ць; апи́ом, апи́це́
 апи́шэ́нне
 апи́тра́ж, -жу, *месн.* -жы
 апи́гаддэ́л, -ла
 апи́гана́-ми́неральны
 апи́гана́ўт, -та
 апи́гана́вана
 апи́гана́цыйна-гаспада́рчы
 апи́гана́цыйны
 апи́гана́цыя; Апи́гана́цыя Аб'-
 яднана́х На́цыяй (ААН)
 апи́гі́зм, -ма
 апи́гбу́ро, *нязм.*
 апи́гва́да
 апи́генці́нец, -нца, *месн.* -нцу
 апи́гме́нт, -та
 апи́гме́нтаваць, -ту́ю

ардынарац, -раца, *месн.* -рацу
 ардынатура
 ардэнаносец, -носца, *месн.* -носцу
 ардэнаносны
 ар'ергард, -да
 аржаны
 аркестраваны
 аркэстр, -ра
 аркестранці
 арлеан, -ну, *хім.*
 арлекін, -на
 арлец, арляцў
 арлянн і арлянн, -няці
 армія, *р. мн.* арміі; Савецкая
 Армія, Чырвоная Армія
 армяк, -ка
 арнамент, -ту
 арнаментаваны
 арнаўтка
 арніталогія
 арнітолаг, -га, *месн.* -гу
 арол, арла
 арпэджыо, *нязм.*
 арсенал, -ла
 артадаксальны
 артадокс, -са
 артадоксія
 артапэд, -да
 артапедычны
 артафосфарны
 артацэнтр, -ра, *месн.* -ры
 артдывізіён, -на
 артыкль, -ля, *месн.* -лі
 артыкуляваць, -люю
 артыкуляцыйны
 артылёрыя, *тв.* -рыяй
 артыст, -та, *месн.* -сце
 артыстычны
 артышок, -ка
 артэзіянскі
 артэрыя, *тв.* -рыяй
 артэрыяльны
 артэрыясклероз, -зу

арфаваць, арфую
 арфаграфічны
 арфаграфія
 арфаэпічны
 арфаэпія
 архаізм, -ма
 архаічны
 археаграфія
 археалогія
 археолаг, -га, *месн.* -гу
 архіварыус, -са, *месн.* -се
 архідэя
 архіпелэг, -га, *месн.* -гу
 архірэй, -рэя, *месн.* -рэю
 архітраў, -рава
 архітэктар, -ра, *месн.* -ру
 архітэктоніка
 архітэктўра
 архітэктўрна-будаўнічы
 архіў, -хіва
 арцель, *тв.* -ллю; *р. мн.* -лей
 арцельны
 арыгінал, -ла
 арыентавацца
 арыенталізм, -му
 арыенцір, -ра, *месн.* -ры
 арыенціраваць
 арыёза, *нескл., н.*
 арыстакратызм, -му
 арыстакратычны
 арытмічны
 арыфмэтыка
 арыфмэтычны
 арыфмограф, -фа
 арыфмомэтр, -ра
 арышт, -ту
 арыштаваны
 арэпаг, -га, *месн.* -гу
 арэндны; арэндны падрэд, -ду
 арэомэтр, -ра
 арэхападобны
 арэшнік, -ку
 асадак, -дку

асаджаны
асаджваць, *зак.* асадзіць
асакá, *дав., месн.* асацэ
асамблея; Генеральная Асамблея Арганізацыі Аб'яднаных Нацый
асанáнс, -су
асартымент, -ту
асацыіравацца
асацыятыўны (асацыятыўнае ўўўлённе)
асацыяцыйны (асацыяцыйны капітал)
асацыяцыя
асвётніцкі
асвóйванне
асвóйваць
асвяжыць; -жым, асвежыце
асвятліць, асвятлю, асвётліш;
незак. асвятляць
асвятляльны
асвяціць, асвяху, асвёціш
асвячаць, -чаю
асённе-зімóвы
асённі
асецін, -на
асечжа, -кі, *дав., месн.* -чцы
асігнаваны
асіметрычны
асімілявацца
асімілятыўны
асіннік, -ку
асіра-вавілónскі
асістэнт, -та, *месн.* -нце
асісціраваць, -рую
аскёпак, -пка
аскетызм, -му
аскрабаць, -баю
аскрэбены
аскрэбці; аскрабём, аскрабце
аслянá і аслянё, -няці
асляпіць, асляплю, аслéпіш
асмáлены

асмаліць (кабанá), *незак.*
асмáльваць
асмóл, -лу
асмяяць; асмяём, асмеяце
аснáшчаны
аснашчённе
аснёжаны
асно́вапалажённе
асно́вапалóжны
асóт, -ту
аспéкт, -ту
аспіра́нці
аспі́рын, -ну
аспрэчаны
астралагічны
астралогія
астранамічны
астраномія
астрафі́зіка, *дав., месн.* -зіцы
астро́лаг, -га, *месн.* -гу
астóджаны
астóджваць, *зак.* астудзіць
астыгматы́зм, -му
астыць, астыну, астынеш, астыне
астэро́ід, -да
асóджаны
асуджа́ць (учы́нак)
асóджваць (у судзе́)
асуджённе
асудзіць, -джу́, -дзіш
асфа́льт, -ту
асфальтава́ны
асцё, -ця
асцыло́граф, -фа
асцяро́га, *дав., месн.* -зе
асэнсавáць, -сую; *незак.* асэнсóўваць
асэсар, -ра, *месн.* -ру
асядла́ны
асяро́дак, -дка
асяро́лдзе
асячы́, асяку́, -чэш, -чэ; -чом, асечаце́

атабарыца
 атава́рваць
 атаві́зм, -му
 атаві́стычны
 атакава́ны
 атамахо́д, -да
 атамі́зм, -му
 атамі́стычны
 а́тамна-раке́тны
 а́тамны
 аташэ́, *нескл., м.*
 атаяса́міць, -млю
 атаяса́мліваць, -ваю
 а́тлас, -са
 атла́с, -су
 атле́т, -лёта, *месн.* -лёце
 атле́тыка
 атлусце́ць
 атмасфе́ра
 а то
 атракцыён, -на
 атрапа́ны
 атрапа́ць, атраплю́, атрэ́плеш,
 атрэ́пле
 атрапа́н, -ну
 атраса́цца
 атрафа́раваны
 атрафа́я, *тв.* -фіяй
 атруці́ць, атручу́, атру́ціш
 атру́чваць, -ваю
 атруче́нне
 атрыбу́т, -та
 атры́маны
 атрыма́ць, *незак.* атры́мліваць
 атрэ́сці, атрасу́; атрасе́м, атра-
 ся́це
 атулі́ць, -лю́, -ліш; *незак.* ату́ль-
 ваць
 атынкава́ны
 атынкава́ць, *незак.* атынко́ўваць
 атэ́ізм, -му
 атэ́істычны
 атэ́ль, -ля, *тв.* -лем

атэ́ль, *нязж., н.*
 атэ́расклеро́з, -зу
 атэ́ставаны
 атэста́т, -та
 атэста́цыйны
 аўдые́нцыя, *тв.* -цыяй
 аўдыто́рыя, *тв.* -рыяй
 аўкцыён, -ну
 аўстра́ліец, -лі́йца, *месн.* -лі́йцу
 аўстры́ец, -ры́йца, *месн.* -ры́йцу
 аўсю́к, -кў
 аўся́нішча
 аўт, аўта
 аўта... — першая частка складаных
 слоў, пішанца заўсёды разам
 аўтаба́за, *р. мн.* -ба́з
 аўтабі́яграфі́чны
 аўтабі́яграфі́я
 аўтаблакіро́ўка, *дав., месн.* -ро́ў-
 цы
 аўтабра́нявік, -неві́ка
 аўтага́раж, -жа́
 аўтагене́з, -зу
 аўтаге́нны
 аўтадры́зіна
 аўтазаво́д, -да
 аўтаі́нспекцы́я, *тв.* -цыяй
 аўтамабі́лебудаўні́чы
 аўтамабі́лізі, -му
 аўтамабі́льна-тра́ктарны
 аўтамагі́страль, *тв.* -ллю
 аўтама́т, -та
 аўтаматызава́ны
 аўтаматы́зм, -му
 аўтаматы́ка, *дав.* -тыцы
 аўтаматы́чны
 аўтаномі́я, *тв.* -міяй
 аўтапаі́лка, *р. мн.* -лак
 аўтапакры́шка
 аўтапа́рк, -ка
 аўтапла́стыка, *дав., месн.* -тыцы
 аўтапо́езд, -да
 аўтапрабе́г, -гу

аўтаралі, *нескл., н.*
 аўтарызаваны
 аўтарытэт, -ту, (*чалавек*) -та
 аўтасамазвэл, -ла
 аўтасчэпка
 аўтасэрвіс, -су
 аўтатранспарт, -ту
 аўтобус, -са
 аўторак, -рка
 аўтсайдэр, -ра
 аўтэнтчны
 аўцабык, -ка
 афарызм, -ма
 афарыстычны
 афганец, -нца, *месн.* -нцу
 афэкт, -ту
 афэра, -ры
 аферыст, -та, *месн.* -сце
 афіцыез, -за
 афіцыйна-дзелавы (стыль)
 афіцыйны
 афіцыянт, -та
 афішыраваны
 афрыканец, -нца, *месн.* -нцу
 афсэт, -ту
 ахаладжальны
 ахаладжэнне
 ахаладзіць, *незак.* ахалоджваць
 ахвяраваць, -рую
 ахінуць; -нём, -няцё
 ахоўны; Ахоўная грамата
 ацверазіць, -ражў, -рэзіш, -рэ-
 зіць
 ацерабіць, ацераблю, ацярэбіш
 ацёк, -ку
 ацёл, -лу
 ацынкаваны
 ацётон, -ну
 ацэтылён, -ну
 ачарсцвёлы
 ашаламіць, -млю, -лومیш
 аштрафаваны
 ашукань (падмануць)

ашчадбанк, *р. мн.* -каў
 ашчадлівасць
 ашчаслівіць, -ліўлю
 ашчыпаны
 ашыёк, ашыйка
 аэрадром, -ма
 аэрадынамічны
 аэраклуб, -ба
 аэранавігацыя
 аэранаўт, -та
 аэраплан, -на
 аэрапорт, -та; *мн.* аэрапорты
 аэрастатыка
 аэрафлёт, -ту
 аэрафотаздымка, *дав., месн.*
 -мцы
 аэробус, -са
 а-я-йй, *выкл.*

Б

баабаб, -ба, (*зборн., матэ-
 рыял*) -бу
 баба-яга, (*у казках: Баба Яга*)
 бабёр, -бра, *месн.* -бры
 бабіт, -ту
 бабовішча
 бабоўнік, -ку
 баварац, -рца, *месн.* -рцу
 баваўнавод, -да
 баваўнаводчы
 баваўнароб, -ба
 баваўнянка
 баваўняны
 бавоўнаачышчальны
 бавоўнакамбайн, -на
 бавоўнанарыхтоўка
 бавоўнапрадзэнне
 бавоўнасушылка
 бавоўнаўборачны
 багабарац, -рца, *месн.* -рцу
 багавінне
 багаж, -жў, *месн.* -жы

багатыр, -ра, *месн.* -ру
бага́це
багерма́йстар, -тра, *месн.* -тру
баге́т, -ту
багу́н, -ну́
бада́й што
бадзё́расць
бадмінто́н, -на
база́льт, -льту
базані́т, -ніту
базáр, -ру
ба́зіс, -су
байкатава́ць, -ту́ю
байко́т, -ту
бакала́ўр, -ра, *месн.* -ру
бакáс, -са́ (*птушка*)
баксе́р, -ра, *месн.* -ру
баксі́т, -сіту
бактэрыёлаг, -га
бактэрыяло́гія
баламу́ціць, -му́чу, -му́ціш
бала́нс, -су
балансавáць, -су́ю
бала́ст, -ту
бала́стны
балаці́равацца
балбата́ць, -бачу́, -бóчаш
балга́ра-саве́цкі (дагаво́р)
балга́рска-ру́скі (слоўні́к)
балеры́на, *р. мн.* -рын
балéт, -та
балéткі, -так; *адз.* балéтка
балетма́йстар, -тра, *месн.* -тру
балі́стыка
балі́стычны
бало́цісты
балтарéз, -за
балты́ец, -ты́йца
балты́йскі
балы́к, -ку́
баль, ба́лю, на ба́лі
бальза́каўскі
бальза́м, -му

бальзамі́раванне
бальзамі́раваць, -рую, -руеш
баль-маскара́д, баль-маскара́ду
бальні́ца, *р. мн.* -ніц
бальшаві́зцыя
бальшаві́зм, -му
бальшаві́цкі
бальша́к, -ка́
балю́страда, *р. мн.* -ра́д
балю́чы
баля́сы
бамбаво́з, -за
бамбамё́т, -та
бамбардзі́р, -ра, *месн.* -ру
бамбардзі́роўка, *р. мн.* -вак
бамбасхо́вішча
бамбі́ць, -блю́, -бі́ш
бамбу́к, -ку
банáн, -на, (*зборн.*) -ну
банапарты́зм, -му
бандáж, -жа́, *месн.* -жы́
банды́т, -та, *месн.* -ды́це
бандыты́зм, -му
бандэро́ль, -лі, *тв.* -ллю, *ж.*
банкéт, -ту
банкру́цтва
бапты́зм, -му
бапты́сцкі
бараві́к, -ка́
барада́ч, -ча́, *месн.* -чу́
баразна́; *мн.* баро́зны, баразё́н
бараметры́чны
барана́; *мн.* баро́ны, баро́н
баранавáльшчык
баранавáць, -ну́ю
бараско́п, -па
барацьба́
барацьбі́т, -бі́та, *месн.* -біце́
барбары́с, -су
барвёна́к, -нку
бардзю́р, -ра, *месн.* -ры
бардо́, *ням.* (*колер*)
бар'е́р, -ра, *месн.* -ры

баржѡм, -му
 барэджэй
 баркарѡла, ж.
 барѡдаўка, р. мн. -вак
 барѡдаўчаты
 барѡка, *нескл., н.*
 барѡметр, -ра, *месн.* -ры
 барсук, -ка
 барый, -рыю, *тв.* -рыем
 барыкада
 барыт, -ту
 барытѡн, -на
 барыш, -шў, *месн.* -шы
 барэльѣф, -фа
 бас, баса
 басанѡж, *присл.*
 басанѡжкі, -жак; *адз.* баса-
 нѡжка
 басейн, -на
 баскетбѡл, -ла
 баскскі (*ад баск*)
 бастѡн, -на, (*тканіна*) -ну
 бастыён, -на
 батальён, -на
 батанічны
 батут, -та, *месн.* -тўце
 батыст, -ту
 батыставы
 батысфѣра
 батэрфляй, -ляю
 баўтануць; -нѣм, -няцѣ
 баўтун, -на (*яйцо*)
 баханка, р. мн. -нак
 бахчавѡдства
 бацвінне
 бацька, -кі, *дав., вѣн., месн.* -ку,
тв. -кам; *мн.* бацькі, бацькаў
 бацькаўшчына
 бацькі (*бацька і маці*), -коў
 бачыць, 3 мн. бачаць
 баяздольнасць
 баязлівец, -ліўца, *месн.* -ліўцу
 баяць, баю, баеш; баюць

бег, бегу
 бегемѡт, -та
 бегчы, бягў, бяжыш; бяжым, бе-
 жыцѣ, бягўць
 бѣдства
 бѣжанец, -нца, *месн.* -нцу
 безабарѡннасць
 безаварыйнасць
 безаглядкі
 безадказна
 безадкладна
 безадрыўна
 безапеляцыйна
 безгаспадарчасць
 безгустѡўнасць
 бѣздараж, -жы, *тв.* -жжу
 бездарѡжжа
 беззаганны
 беззапавѣтна
 безмястѡўны
 безмямелле
 без канца; *але:* бяскѡнца (*бяс-
 кѡнца доўга*)
 без промаху
 без разбѡру
 без тѡлку
 безуладдзе
 без упынку
 безупынна
 безыдѣйнасць
 безыменны
 безыніцыятўны
 без'языкі
 бейсбѡл, -ла
 бекѡн, -ну
 бекѡнны
 бѣлабарѡды
 бѣлабѡкі
 бѣлавалѡсы
 бѣлавата-блакітны
 бѣлавата-ружѡвы
 бѣлавѣжскі
 бѣлагаловы

бэлагвардзеец, -дзе́йца
 беладонна
 белакáменны
 белакро́уе
 белару́с, -са, *месн.* -се; *мн.* бела-
 ру́сы (*не* беларусы́!)
 беларусізм, -ма
 беласнежны
 белетры́ст, -та
 белетры́стыка
 белетры́стычны
 бельведэ́р, -ра
 бельгіец, -гійца, *месн.* -гійцу
 бельэта́ж, -жа, *месн.* -жы
 бемоль, -ля, *месн.* -лі, *м.*
 бенефі́с, -су, *месн.* -се
 бензін, -ну
 бензо́л, -лу
 бе́раг, -га; *мн.* берагі
 берагавы
 берагчы, берагу́, беражэ́ш; бера-
 жо́м, беражаце́
 беражо́к, -жкá
 берасце́нь, -сня́
 бервяно́, -на́; *мн.* бярэ́ны; *зборн.*
 бярэ́нне
 бертале́тава соль
 берэ́йтар, -ра, *месн.* -ру
 берэ́т, -та
 бесе́мерава́нне
 беска́зырка, *р. мн.* -рак
 бескаляро́вы і бяско́лерны
 бескане́чнасць
 бескантро́льны
 бескары́слівы
 бескары́сны (*дарэмны*)
 бесклапо́тнасць
 беспаве́траны
 беспадста́ўна
 беспазваночны́я
 беспакара́на
 беспамылко́ва
 беспераста́нку

бесперспекты́ўны
 беспрацо́ўе
 беспраце́нтна-выйгрышны
 беспрэце́дэнтны
 беспялё́сткавы
 бессардэ́чна
 бессаро́мна
 бессі́стэмнасць
 бессмяро́тнасць
 бесста́ро́нні
 бесха́рактарнасць
 бесцы́рымónна
 бето́н, -ну
 бето́наво́з, -за
 бето́намяша́лка
 бето́наўкла́дчык, -ка, *месн.* -ку
 бефстро́ганаў, *нескл., м.*
 бібліё́граф, -фа
 біблія́графічны
 біблія́графі́я
 бібліяте́ка, *дав., месн.* -тэ́цы
 бібліяте́ка-чыта́льня, бібліяте́кі-
 чыта́льні
 бібліяфі́л, -ла
 біве́нь, біўня́
 біё́граф, -фа
 біёлаг, -га, *месн.* -гу
 біё́ніка, *дав., месн.* -ні́цы
 бізнэ́с, -су
 бізнэ́смен, -на
 біква́дратны
 білабі́яльны
 білеце́р, -ра, *месн.* -ру
 більдапа́ра́т, -та
 білье́н, -на
 білья́рд, -да
 біме́та́л, -лу
 бінакуля́рны
 біно́кль, -ля, *месн.* -лі
 біно́м, -ма
 бі́нт, бі́нту, *тв.* бі́нтам; *мн.*
 бі́нты
 бісектры́са, *р. мн.* -тры́с

бісер, -ру
бісквіт, -ту
бісульфат, -ту
бітва, дав., месн. бітве; р. мн.
-тваў
бітум, -му
біштэкс, -су
біць, б'ю, б'еш, б'е; б'ём, б'яцё,
б'юць
біцэпс, -са
біцюг, -га
бія... (пад націскам біё...) —
першая частка складаных слоў, пі-
шанца заўсёды разам
біягенёз, -зу
біяграфічны
біяграфія, р. мн. -фій
біялагічны
біялогія
біястанцыя
біясфэра
біяхімічны
біяхімія
блажэць, -жэю
блакіраваць, -рую
блакіт, -ту
блакітна-шэры
блакнот, -та, аб -це; але: у раз-
мерк. знач. па -ту
бландзін, -на
бледнавата-ружовы
блёдна-жбўты
блёдна-сіні
блёкат, -ту
бліжэй і бліжэй
бліндаж, -жа
бліндзіраваць, -рую
бліскавіца
бліцтурнір, -ру
блішчасты
блішчэць, -шчў, -шчыш
блок, -ка
блокпост, -та

блок-сiгнал, блок-сiгнала
блок-сiстэма, блок-сiстэмы
блудзіць, -джў, блўдзіш
блукэць, -каю
блыха, дав., месн. блысё
блўмінг, -га, месн. -гу
блякла-сіні
блякнуць
бляск, -ку
бляхар, бляхарá, месн. -рў
бляшаны
бóбрык, -ку
бóбслей, -лея
бóгабайзны
бое... (пры націску на першым складзе
другой часткі складанага слова —
бая...)
бóегалоўка, тв. -кай
бóезабеспячэнне
бóезапáс, -су
бóекамплéкт, -та, аб -це; але:
у размерк. знач. па -ту
бóепрыпáсы, адз. няма
бой, бóю, месн. аб баі
бóйна, р. мн. бóень
бóкам-скóкам
бокс, -са
боль, бóлю, тв. бóлем, месн. бó-
лі, м.
больш-мёнш
бóмбакідáнне
бóна (грашовы дакумент)
бóндар, -ра, месн. -ру
бóнна (выхавацелька)
бор, бóру, у бары
бóрзда, прысл.
бóрмашына
бóрментóл, -лу
борт, -та; мн. барты
бóртінжынёр, -ра, месн. -ру
бóртмехáнік, -ка
бóртніцтва
бóртпpавaднік, -ка

бѣтрадыст, -та
 борць, бѣрць
 боршч, баршчѹ
 бѣчкападобны
 бѣязь, тв. бѣязь
 браджѣнне
 бразгат, -ту
 бразджаць
 браканьѣр, -ра, месн. -ру
 бракѣр, -ра, месн. -ру
 брам-стѣкьга, брам-стѣнги
 брандспѣйт, -та
 бранзавѣць, -зѹ
 браніраваны (ад браніраваць)
 браніраваны (ад браніраваць)
 браніраваць, -рую (замацоў-
 ваць)
 браніраваць, -рую (пакрываць
 бранѣю)
 бранхіт, -ту
 браня, -ні (абліцоўка)
 бранябойны
 бранявѣжа, р. мн. -вѣжаў
 бранявік, браневіка
 браняносец, -но́сца, месн. -но́сцы
 браняпѣезд, -да; мн. брѣнепа-
 язды
 бранясілы, -сіл, адз. няма
 бранятанкавы
 брас, -су
 брасіст, -та
 бра́ткі (кветкі), -так, адз. няма
 брат-сястра́ (кветкі), брат-ся-
 стры
 братѣрства
 браўнінг, -га, месн. -гу
 брацкі
 браць, бяру́; бяро́м, бераце́
 брашу́ра, р. мн. -шу́р
 брод, бѣ́ду, па -дзе; мн. брады
 бром, бѣ́му
 бѣ́мавадародны
 бѣ́мажэлаці́н, -ну

бѣ́мацѣто́н, -ну
 бѣ́мбензо́л, -лу
 бѣ́міставадародны
 бѣ́не... (пры націску на першым скла-
 дзе другой часткі складанага слова
 браня...)
 бѣ́неды́візі́я, р. мн. -зі́й
 бѣ́немашы́на
 бѣ́нетранспарце́р, -ра
 бѣ́нзале́іейшы́чк, -ка
 бѣ́нхаскапі́я
 бѣ́нь і бѣ́ня, -ні (замацаванне)
 бѣ́ўдзі́ць, -джу, бѣ́ўдзі́ш
 брус, -са, па -се; але: у размерк.
 знач. па -су; мн. -сы; зборн.
 бѣ́уссе
 бѣ́усні́чна-чы́рво́ны
 бѣ́усча́тка, дав., месн. -тцы
 бѣ́ўта, кязм., н.
 бѣ́ўта-то́на
 бруцэ́лѣ́з, -зу
 бѣ́ўво, -ва́; мн. бѣ́вы, -ваў
 бѣ́гадзі́р, -ра
 бѣ́дж, -джа
 бѣ́ўдкі
 бѣ́зы́нт, -ту
 бѣ́рыке́т, -ту
 бѣ́рыля́нт, -та, па -це; але: у раз-
 мерк. знач. па -ту
 бѣ́ры́таць (каня́)
 бѣ́ры́тва, дав., месн. -тве; р. мн.
 -тваў
 бѣ́ры́твенны
 бѣ́ры́фінг, -гу
 бѣ́ўдзень, -дня, месн. -дні
 будаў́нік, -ка
 будаў́ні́цтва
 будаў́ні́ча-манта́жны
 будзі́ць, -джу́, бѣ́ўдзі́ш
 бѣ́ўны (дзе́нь)
 бѣ́ўны (неспакойны)
 бѣ́ўны́ (бѣ́ўно́е зѣ́рне, бѣ́ўная
 ра́гата́я жы́вѣла)

бук, бўка, (зборн., матэрыял)
 бўку
 буквάρ, -ра, *месн.* -ры
 букваваць, -сую
 буксіраваць, -рую
 булён, -ну
 бульбянік, -ку
 бульбянішча
 бульвар, -ра
 бульдазерыст, -та
 бульдóзер, -ра
 бумеранг, -га
 бундэсвэр, -ра
 бундэстаг, -га, *месн.* -гу
 буравата-карычневы
 буравэснік, -ка
 бўра-зялёны
 бурат-мангól, бурат-мангóла
 бурат-мангóльскі
 бурачнішча
 бургамістр, -ра, *месн.* -ру
 буржуазія
 буржуазна-дэмакратычны
 буржуазна-памешчыцкі
 бурштын, -ну
 бўсел, -сла; *мн.* -слы
 буслянй і буслянё, -няці
 бут, бўту
 бутэлька, *дав., месн.* -льцы; *р. мн.*
 -лек
 бутэрбрóд, -да
 бухгáлтар, -ра, *месн.* -ру
 бухгалтэрыя, *тв.* -рыяй
 бўцы, бўцаў; *адз.* бўца, -цы
 быльнік, -ку
 быццё
 бэж, *нязм.*
 бэжавы
 бээ, бэзу
 бэлька, *дав., месн.* -льцы; *р. мн.*
 -лек
 бэра (слўцкая бэра); *р. мн.* бэр
 бэrsaць

бэсціць, бэшчу, бэсціш
 бэ́та (назва літары)
 бюджёт, -ту, *месн.* -це
 бюджётна-фінансавы
 бюлетэнь, -тэня, *месн.* -тэні
 бюракратызм, -му
 бюрó, *нязм., н.;* Бюрó ЦК КПБ
 бюстгáльтар, -тара
 бядняцка-серадняцкі
 бязвóддзе
 бязвызна
 бязвыхадны
 бяздоказнасць
 бязла́ддзе
 бязлэссе
 бязры́б'е
 бяз'ядзерны
 бялізна
 бялók, -лка, (*рэчыва*) -ку
 бярэ́знік, -ку
 бярэ́мя (бярэ́мя дроў), *дав.,*
месн. -мя, *тв.* -мем
 бяскóнца (бяскóнца доўга)
 бяскра́йнасць
 бяспра́ўе
 бяспро́йгрышны
 бяссме́рце
 бяссóнніца
 бяспрэ́чна
 бяссéнсавы
 бяссéнсца
 бясшэ́сны

В

ва́біць, ва́блю, ва́біш
 вага́, *дав., месн.* вазé
 вагóнабудаўнічы
 вагóнаважáты
 вагóнарамóнтны
 вагён-рэстарáн, вагóна-рэстарá-
 на
 вагён-цыстэрна, вагóна-цыстэр-
 ны

вадабóязь, *тв.* -ззю
 вадавóз, -за
 вадаём, -ма
 вадазліў, -ва (*збудаванне*)
 вадакачка, *р. мн.* -чак
 вадалаз, -за
 вадамёрны
 ваданос, -са
 вадаплаўны
 вадапóй, -пóю, *месн.* -пóі
 вадарód, -ду
 вадаспад, -да (*збудаванне*)
 вадаспúск, -ка, (*дзеянне*) -ку
 вадасхóвішча
 вадасцёк, -ка (*труба*)
 вадзіць, ваджý, вóдзіш
 вадкасць, *р. мн.* -сцей
 вадэвіль, -ля
 ваенкóм, -ма
 ваенкóр, -ра, *месн.* -ру
 ваенна...— першая частка складаных
 слоў, пішацца праз злучок (акрамя
 слоў: ваённаабавязаны, ваённапалóн-
 ны, ваеннаслўжачы)
 ваённаабавязаны
 ваённа-вучэбны
 ваённа-інжынэрны
 ваённа-марскі; Ваённа-Марскі
 Флот СССР
 ваённа-павётраны; Ваённа-Па-
 вётраны Флот СССР
 ваённа-патрыятычны
 ваённапалóнны
 ваённа-палявы
 ваённа-рэвалюцыйны
 ваённа-санітарны
 ваеннаслўжачы
 ваённа-стратэгічны
 ваённа-тэхнічны
 ваённа-шэфскі
 ваённа-юрыдычны
 ваенрýк, -ка
 ваентóрг, -рга, *месн.* -ргу

ваентэхнік, -ка
 ваенурáч, -ча́, *месн.* -чý
 вазелін, -ну
 вазіць, важý, вóзіш
 вакалізм, -му
 вакáльна-інструментáльны
 вакáльна-сцэнічны
 вакаме́р, -ра
 вакóл
 вакóліца, *р. мн.* -ліц
 вакóлічны
 ва́куум, -му
 ва́куум-апарáт, ва́куум-апарáта
 ва́куум-фільтр, ва́куум-фільтра
 вакы́на
 валавы́ (дахóд)
 валакно́, *р. мн.* валóкнаў
 валачы́
 валейбóл, -ла
 валлэ́, *месн.* -ллі
 валтóрна
 валтúзіць, -тúжу, -тúзіш
 вальнадúмец, -мца, *месн.* -мцу
 вальс, -са
 вальта́ж, -жý, *месн.* -жý
 вальтме́тр, -ра, *месн.* -ры
 вальфра́м, -му
 валéндацца
 валютары́зм, -му
 валяр'ян, -ну
 ванáдый, -дыю, *месн.* -дыі
 вандалі́зм, -му
 ванілін, -ну
 ва́нна, *р. мн.* ва́ннаў
 ва́нька-ўста́нька, ва́нькі-ўста́нькі
 вар, -ру, *месн.* ва́ры
 варане́ц, -нцý
 варанне́
 вара́тар, -ра́, *месн.* -рý
 вар'іраваць, -рую
 варштáт, -та́та, на -це; *але:*
у размерк. знач. па -ту
 варыя́нт, -та

варыяцыйны
 варыяцыя, *р. мн.* -цый
 вар'явацца
 вар'яцтва
 васал, -ла
 васемнаццацагадовы
 васемнаццаць, *тв.* -цаццю
 васілёк, -лька
 васпаваты
 вастравёрхі
 вастраджюбы
 вастракрылы
 вастралісты
 вастраносы
 вастраслоўіць, -слоўлю
 вастрыё
 вастрыльны
 вастрынні
 вастрыць, вастру, вострыш
 вастрэць
 васьмёра, -мярых
 васьмёрка, *р. мн.* -рак
 васьмівёславы
 васьмівугольнік
 васьмігадзінны
 васьмігадовы
 васьмігранны
 васьмідзясятнік
 васьмідзённы
 васьмікласнік
 васьмініог, -нога, *месн.* -ногу
 васьмірадкоўе
 васьмісоты
 васьмітысячны
 васьмушка, *р. мн.* -шак
 васьмярык, васьмерыка
 ват-гадзіна, ват-гадзіны
 ватмётр, -ра
 ват-секунда, ват-секунды
 ватэрпаліст, -ста
 ватэрпола
 ваўкадаў, -дава
 ваўнамайка, *р. мн.* -маёк

ваўначоска
 ваўністасць
 ваўчанні і ваўчанё, -няці
 ваўчок, -чка
 вахцёр, -ра, *месн.* -ру
 вацін, -ну
 ваціраваць, -рую
 вашчыць, вашчу, вошчыш
 ваявода, *дав., месн.* -дзе
 вегетарыянец, -нца, *месн.* -нцу
 вегетатыўны (*раслінны*)
 вегетацыйны (*які адносіцца да росту расліны*)
 ведамасны (*ад ведамства*)
 веэрападобны
 везці, вязу; вязём, везаць
 век-вяком
 вектар-функцыя, вектар-функцыі
 вела... — першая частка складаных слоў, пішацца заўсёды разам
 веладром, -ма
 велакрос, -су
 вёламотаспорт, -ту
 вёлапрабег, -бегу, *месн.* -бегу
 веласіпед, -да
 веласіпедыст, -ста, *месн.* -сце
 веласпорт, -рту
 велізарны і вялізарны
 велікадушны
 велікакніжацкі
 велікасвецкі
 велічнасць
 велічынні; *мн.* -чыні, -чынь
 велічэзны
 вельвёт, -ту
 велюр, -ру
 венгэрац, -рца, *месн.* -рцу
 венгэрска-рускі
 венералогія
 венеролаг
 венецыянскі
 вѣнзель, -ля

вентыляцыя, *тв.* -цыяй
 верабей, -б'я
 вераб'іны
 вераб'янн і вераб'янё, -няці
 веранда, *р. мн.* -даў
 верас, -су; *мн.* -сы, -соў
 верасень, -сня
 вераснёвы
 верацёнападобны
 верацяно
 верашчака, *дав., месн.* -шчацы;
р. мн. -шчак
 вербалоз, -зу
 вербальны; Вербальная нота
 вермішэль, -лі, *тв.* -ллю, *ж.*
 вернападданніцкі
 вернісаж, -жу
 версіфікатар, -ра
 вертыкаль, -лі, *тв.* -ллю, *ж.*
 вертыкальна-свідравальны
 верф, верфі, *тв.* верф'ю, *ж.*
 верфавы
 верх, -рху, *месн.* -рсе
 верхнезубны
 верхнесілезскі
 верхнялужыцкі
 вершаскладанне
 вёсела (*не* вясёла!)
 веснавы
 вестготы, -таў
 вестыбулярны
 вестыбюль, -ля, *месн.* -лі
 вёсці, вяду, вядзеш, вядзё; *вя-*
дзём, ведзяце
 всяліць, -лю, -ліш
 всяло́сць
 вётлівасць
 в'етнамец, -мца, *месн.* -мцу
 вётраухавік, -ка
 вётраўлоўнік, -ка
 ветурач, -ча
 ветэран, -на
 ветэрынар, -ра, *месн.* -ру

ветэрына́рна-заатэхнічны
 вёцер, вётру; *мн.* вятры
 вёчар, -ра
 вечары́нка, *месн.* -нцы, *р. мн.* -нак
 вечназялёны
 вечнамёрзлы
 веялка, *дав., месн.* -лцы; *р. мн.*
 -лак
 веяць, вёю, вееш, вее; веем,
 вееце
 вёрстка, *дав., месн.* -тцы
 відазмяненне
 відарыс, -са
 відовішча, *р. мн.* -вішчаў
 відэатэлефон, -на
 відэлец, -льца, аб -цы; *але: у раз-*
мерк. знач. па -цу
 візантыйскі
 візір, -ра
 візіраваць, -рую
 візіт, -ту
 візуальны
 віка-аўсяны
 вікторыя-рэгія, вікторыі-рэгіі
 вільгаць, *тв.* -ццю
 вільготнасць
 вінаград, -ду
 віндсерфінг, -га
 вінегрэт, -ту
 віньетка, *р. мн.* -так
 вір, віру, *месн.* віры; *мн.* віры
 віраваць, віруе
 віраж, -жў, *месн.* -жы
 віртуоз, -за
 вірус, -са
 вісець, вішу, вісіш, вісіць; вісім,
 вісіце
 віслаўхі
 вісмут, -ту
 вітамін, -ну
 вітамінізаваць, -зую
 віхар, віхру (*вечер*)
 віхор, віхра (*валасы*)

віцмундзір, -ра, *месн.* -ры
віць, ую, уэш, уé; уём, уяцэ, уюць
віцэ...— першая частка складаных

слоў, пішанца праз злучок

віцэ-адміра́л, віцэ-адміра́ла
віцэ-кónсул, віцэ-кónсула
віцэ-прэзідэ́нт, віцэ-прэзідэ́нта
віча́нішча

вішанька, *р. мн.* -нек

вішні́к, -ку́

вішча́ць, вішчу́, вішчы́ш; ві-
шчы́цэ

віяду́к, -ка

віяланча́ль, *тв.* -ллю

ВЛКСМ (Усесаю́зны Ле́нінскі
Камуністы́чны Саю́з Мо́ладзі)

ВНУ (вышэйшая навуча́льная
ўста́но́ва)

во́бад, -да; *мн.* абады́

во́бземлю, *прыв.*

во́бласць, *р. мн.* абласце́й

во́браз, -за

во́бразнасць, -цю

во́гнезяме́льскі

во́гнеенеб́яспэ́чна

во́гненны

во́гнепакло́ннік

во́гнетрыва́лы

во́гнетушы́цель

во́гнеўсто́лівы

во́даадво́д, -да

во́даадлі́ў, -лі́ву

во́даахо́ўны

во́даачышча́льны

во́дагра́зеляча́бніца

во́дазабеспа́чэнне

во́дазмяшча́нне

во́даляча́бніца, *р. мн.* -ніц

во́дамаслазапра́ўшчык

во́дана́ліўны

во́данапо́рны

во́данепрані́кальны

во́дапада́ча

во́дападзе́л, -лу

во́дапалі́ўны

во́даправо́д, -да

во́даправо́дна-каналіза́цыйны

во́дапрыёмні́к, -ка

во́дар, -ру

во́даразбо́рны

во́даразмеркава́льнік, -ка

во́дарэгулю́ючы

во́даўсто́йлівы

во́дачарпа́лка, *р. мн.* -лак

во́дблеск, -ку

во́дгалас, *месн.* -се

во́дгук, -ку

во́дгу́лле

во́дда́ль

во́дзы́ў, -зы́ву

во́дмель, -лі, *тв.* -ллю

во́дналы́жны

во́дна-мато́рны

во́днаспарты́ўны

во́днатра́нспартны

во́днаэне́ргеты́чны

во́дпаве́дзь, *тв.* -ддзю

во́дпуск, -ку; *мн.* адпускі́

во́дсвет, -ту

воена́ча́льнік, -ка

во́зера; *мн.* азё́ры, азё́р

во́йска; *мн.* во́йскі, -скаў

во́камгне́нна

во́кіс, -су, *месн.* -се

во́клі́к, -ку

во́ласападо́бны

во́левыа́ўле́нне

во́лжскі́

вольна́наёмны

во́льт-ампе́р, -ра

во́льха і альха́

во́піс, -су

во́пыт, -ту

во́раг, -га, *месн.* -гу

ворс, во́рсу, аб во́рсе

во́сем, васьмі́, *тв.* васьмі́ю

восьмдесят, *родн., дав., месн.*

васьмідзесяці, *тв. васьмюдзе-
сяцю*

восемсѳт, васьмісѳт, *дав. васьмі-
ста́м, тв. васьмюста́мі, месн.*

васьміста́х

вѳсень, *тв. вѳсенню*

вѳсеньскі

вѳспа

вѳстравуго́льнік, -ка

вѳстрадѳці́ытны

вѳстраза́рзны

вѳстраінфекцы́йны

вѳстракамбіна́цыйны

вѳстраканцо́вы

вѳстрапаху́чы

вѳстраў; *мн. астравы́*

вѳсь, вѳсі, вѳссю; *мн. вѳсі, вѳсей,
вѳсямі, аб вѳсях*

вѳсь-вѳсь, *присл.*

вѳсьмы

вѳсці, вѳсцяў, вѳсцямі, *адз. няма*

вѳтум, -му

вѳўк, вѳўка і вѳўка́

вѳўнаапрацо́ўчы

вѳўнапрадзе́нне

вѳхра і ѳхра

вѳцат, вѳцату, *месн. -цаце*

вѳчы, вачѳй, *тв. вача́мі*

вѳгаль, вѳгалю; *мн. вугалі; зборн.
вугѳлле*

вѳглебетѳн, -ну

вѳглевадарѳд, -ду

вѳглездабы́ча

вѳглепрамысло́васць

вугляво́д, -ду

вугляво́з, -за

вугляко́п, -па

вугляно́сны

вугляро́д, -ду

вуглясо́с, -са

вугѳльчык

вугѳр, -грѳ

вудзі́льна, *р. мн. -наў*

вуж, вужа́

вудзѳчка, *р. мн. -чак*

вѳзел, вѳзла, (*чыгункі*) вѳзла́

вѳзкаплѳначны

вѳзкарадко́вы

вѳлачка, *р. мн. -чак*

вѳлей, вѳлея і вулля́; вуллі́,
вуллѳў

вѳліца, *р. мн. вѳліц*

вулканізава́ць, -зѳю, *зак. і незак.*

вулкані́зм, -му

вундѳркі́нд, -нда

вѳсы, вѳсоў

вѳчань, -чня, *тв. -чнем*

вучѳбна-трѳніро́вачны

вѳшы, *тв. вуша́мі*

ВЦСПС (Усесаѳзны Цѳнтра́ль-
ны Саве́т Прафѳсі́йных Саѳ-
заў)

вы́араць, -ру, -раш

вы́арфаваць, вы́арфую

вы́бавіць, вы́бѳўлю, вы́бавіш

вы́балбатаць, -бачу, -бачаш, -ба-
ча

вы́бар, -ру, *месн. -ры*

вы́бары, -раў

вы́бача́ць (*каму і без дап.*)

вы́бачѳнне

вы́бегчы, вы́бегу, вы́бежыш; вы́-
бежым, вы́бежыце

вы́біць, вы́бію

вы́браць, вы́беру, вы́бѳраш, вы́-
бера

вы́бух, вы́буху, аб вы́буху

вы́бухѳванебяспѳчны

вы́валачы, -лаку, -лачаш, -лача;
-лачам, -лачаце

вы́вараце́нь, -тня; *мн. -ратні*

вы́вастры́ць

вы́вѳзці, -зу

вы́вѳсці, вы́веду, вы́ведзеш

вы́вѳтрываць

вѣвѣць, вѣвсю, вѣвѣш, вѣ-
 вѣе; *незак.* вѣвѣйваць
 вѣвѣх, вѣвѣху, аб вѣвѣху
 вѣвѣць, вѣвѣю, вѣвѣш, вѣвѣе
 вѣвудзіць, -джу, -дзіш; *незак.*
 вѣвуджваць
 вѣвучэнне
 вѣваржэнне
 вѣгаблеваць, -блюю
 вѣгаблеваны
 вѣгаворваць
 вѣган, -ну
 вѣгаралы
 вѣгараць, -рае і вѣгараць, -вае
 вѣгладжаны
 вѣгладзіць, *незак.* вѣгладжваць
 вѣгляд, -ду
 вѣглядзец
 вѣгнанец, -нца, *месн.* -нцу
 вѣгортваць, -ваю
 вѣгравіраваны
 вѣгук, -ку
 вѣдавец, -даўца
 вѣдатак, -тку
 вѣдаткаванне
 вѣдзеўбіц, -бу
 вѣдраць, вѣдзеру, вѣдзераш,
 вѣдзера; вѣдзерам, вѣдзераце,
 вѣдзеруць
 вѣдрэсіраваць, -рую
 вѣдубіць, -блю, -біш
 вѣдумляць
 вѣдых, вѣдыху, аб вѣдыху
 вѣезд, -ду
 вѣездзіць, -джу, -дзіш
 вѣесці, вѣем, вѣесі, вѣесць;
 вѣедзім, вѣесце, вѣедуць
 вѣехаць, вѣеду, вѣедзеш, вѣ-
 едзе; вѣедзем, вѣедзец
 вѣжым, -му
 вѣйграваць, -раю; -раём, -раяце;
зак. вѣйграць
 вѣйгрыш, -шу

вѣйсці, вѣйду, вѣйдзеш, вѣйдзе
 вѣканаўца, -цы, *дав., месн.* -цу,
тв. -цам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
 -цы, *тв.* -цай (-цаю)
 вѣкас, -су, *месн.* -се
 вѣкаціца, вѣкачуся, вѣка-
 цішся
 вѣкіпец, 3 адз. вѣкіпіць
 вѣклець, вѣклею; вѣклеяць
 вѣкленчыць, *незак.* вѣклэнч-
 ваць
 вѣклепаць, -паю і вѣклеплю
 вѣклік, -ку
 вѣклічнік, -ка
 вѣкёнваць
 вѣкёнванне
 вѣкормліваць
 вѣкочваць
 вѣкошваць
 вѣкраслены
 вѣкройваць
 вѣкрутаць, адз. *няма*
 вѣкрык, -ку
 вѣкуп, -пу
 вѣламаны
 вѣламаца, 3 адз. вѣламіца
 вѣламаць, вѣламяю, вѣламіш;
незак. вѣломліваць; вѣламаў;
заг. вѣламі
 вѣлепіць, вѣлеплю, вѣлепіш
 вѣлет, -ту
 вѣлік, -ку
 вѣліняць, -няю
 вѣліць, вѣлью, вѣльеш, вѣлье
 вѣломліваць
 вѣлучэнец, -нца, *месн.* -нцу
 вѣмавіць, вѣмаўлю, вѣмавіш
 вѣмерлы
 вѣмесіць, вѣмешу, вѣмесіш
 вѣмова (*спагнанне*), *р. мн.* вѣ-
 моў
 вѣмусіць, вѣмушу, вѣмусіш; *не-*
зак. вѣмушаць

вымя, вы́мя, вы́мю, вы́мя, вы́мем,
 аб вы́мі; вы́мі, вы́мяў, вы́мям,
 вы́мі, вы́мямі, аб вы́мях
 вы́нас, -су
 вынаходства, *р. мн.* -ваў
 вы́нік, -ку
 вы́няньчыць, *незак.* вы́няньчваць
 вы́няць, вы́му, вы́меш, вы́ме;
 вы́мем, вы́меце, вы́муць
 вы́падак, -дку
 вы́пасвіць, -су, -сеш, -се
 вы́пацаць, -каю, -каеш, -кае
 вы́песціць, выпешчу, выпесціш
 вы́пісаць, вы́пішу, вы́пішаш, вы́-
 піша
 выпла́чванне
 вы́плыць, вы́плыу
 выпрабава́нне
 вы́прагчы, -рагу, -ражаш, -ража;
 3 *мн.* -рагуць
 выпраме́нванне
 вы́прасаваны
 вы́прасці, -раду, -радзеш, -ра-
 дзе
 вы́працаваць, -цую
 выпро́стваць
 выпро́шваць
 выпудзіць, -джу, -дзіш
 выпукла-ўвагну́ты
 вы́пуск, -ку
 выпуска́нне, -нні
 выпырхнуць, *незак.* выпы́рхваць
 выпы́тваць
 выраджэ́нец, -нца, *месн.* -нцу
 выраза́ць, -заю і вырэ́зваць,
 -ваю
 выраста́ць, *зак.* вы́расці
 выро́шчваць
 высакаво́льтавы і высакаво́льтны
 высакаго́рны
 высакаме́рна
 высакапа́рна
 высакапро́бны

высакаро́ддзе
 высакаро́дны
 высакаро́слы
 высакасбо́расны
 высакасбо́ртны
 высакайкасны
 высакосны (год)
 вы́светліць
 вы́свідраваць, -рую; *незак.* вы-
 свідро́ўваць
 вы́свістаць, -вішчу; *незак.* вы́сві-
 стваць
 высвятля́ць
 вы́сеў, вы́севу
 вы́сечы, вы́секу, вы́сечаш, вы́-
 сеча
 вы́слаць, вы́шлю (па по́шце)
 вы́слаць, вы́сцелю
 вы́слізнаць, *незак.* вы́слізгаваць
 высдо́каадукава́ны
 высдо́кааўтарыта́тны
 высдо́кабарто́вы
 высдо́кавіта́мінны
 высдо́кагату́нко́вы
 высдо́каі́дэйны
 высдо́какалары́йны
 высдо́каквалі́фікава́ны
 высдо́камаста́цкі
 высдо́капраце́нтны
 высдо́касцяблё́вы
 высдо́катэхні́чны
 высдо́каўраджа́йны
 высдо́каўрачы́сты
 вы́спець, -пее; *незак.* вы́спяваць
 выстава́чна-де́манстрацы́йны
 вы́стаўка; Вы́стаўка дасягнё́нняў
 наро́днай гаспада́ркі (ВДНГ)
 вы́студзіць, -джу, -дзіш; *незак.*
 вы́студжа́ць
 вы́сысаць, *зак.* вы́ссаць
 вы́сяваць, -ваю
 вы́сякаць, *незак.*
 вы́творча-тэхні́чны

вытворча-фінансавы
 вытворча-эканамічны
 выткаць, вытку, вытчас, вытча
 выток, -ку
 вытоптаць
 выточваць
 вытралеваць
 выхад, -ду, (*дзверы, вароты і пад.*) -да
 выхадны
 выцверазіць, *незак.* выцвярэж-
 ваць
 выцяць, вытну, вытнеш, вытне
 вычарціць
 вычасаць, вычашу, вычашаш,
 вычаша
 вычэрпваць
 вычэрчваць
 вышыня; *мн.* вышыні, вышынь
 вышэйпададзены
 вышэйпамянёны
 выязджаць
 выязны
 вэксаль, -ля
 вэлюм, -му
 вэндзіць, -джу, -дзіш
 вядро; *мн.* вёдры, вёдзер і вёдраў
 вяз, вяза. (*зборн., матэрыял*)
 вязы
 вязальна-трыкатажны
 вялікадзяржаўны
 вяндліна і вянгліна
 вяпрук, вепрук
 вярба; *мн.* вёрбы, -баў
 вярблюджы
 вярбнік, вербняк
 вярзі, -зў, -зэш, -зэ; -зўць
 вярхоўны; Вярхоўны Савёт
 СССР; Вярхоўны Савёт БССР
 вяршыня; *мн.* вяршыні, вяршынь
 вяршыцельны; Вяршыцельная гра-
 мата
 вясёлле, *месн.* -ллі

вясённа-пасяўны
 вясёння-лётні
 вяха; *мн.* вэхі, вех

Г

гаалён, -ну
 габардзін, -ну
 габарыт, -ту
 габляваны
 гаварун, -на
 гаворка, *дав., месн.* -рцы
 гадаванец (*чалавек*) -нца, *месн.*
 -нцу
 гадзіннік, -ка
 гадзюка, *дав., месн.* -дзюцы;
р. мн. -дзюк
 гады ў рады
 газаасвятленне
 газаачышчальнік, -ка
 газагенератар, -ра
 газалін, -ну
 газападобны
 газаправод, -да
 газель, *тв.* -ллю
 газэта, *месн.* -зеце
 газіраваны
 газіфікаваць, -кўю
 газіфікацыя, *тв.* -цыяй
 гай, гаю, аб гаі; *але:* у гаі
 гаймарыт, -рыту, *месн.* -рыце
 галава; *мн.* галовы, галоў; з лі-
 чэбнікамі 2, 3, 4 галавы
 галавакружэнне
 галаваломка, *дав., месн.* -мцы
 галалёд, -ду
 галандзец, -дца, *месн.* -дцу
 галандскі
 галантарэйны
 галасаванне
 галаслоўны
 галённае
 галерэя

галёц, -льця, *месн.* -льцы
 галій, -лію
 галіна і галіна (у дрэва), *тв.*
 -най, -ной (-ною)
 галіна, *тв.* -ной (навукі, гаспа-
 даркі)
 галінасты
 галіфэ, *нязм., н.*
 галёснасьць
 галоўбух, -ха, *месн.* -ху
 галоўнакамандуючы
 галоўпаштаміт, -та
 галоўурач, -ча, *месн.* -чў
 галоўхарчпрóm, -ма
 гальванапластыка, *дав., месн.*
 -тыцы
 гальванометр, -ра
 гальштук, -ка
 галюцынацыя
 гамеапát, -пáта, *месн.* -пáце
 гамерычны
 ганарár, -ру
 ганарóвы; Ганарóвая грамата
 гáндаль, -длю, *месн.* -длі
 гáндальёр, -ра, *месн.* -ру
 гáндбóл, -ла
 гáндлёва-прамыслóвы
 ганчár, -ра, *месн.* -рў
 гáньба, *р. мн.* гáньбаў
 гáньбаваць, -бўю
 гáньбіць, -блю, -біш
 гарá, *р. мн.* гор
 гараджáнін, -на
 гарадзіць, гараджў, гарóдзіш
 гарадóшнік, -ка, *месн.* -ку
 гарадскі Савёт; *але:* гарсавёт
 гарáж, -жа, *месн.* -жў
 гаранá, *нязм., м.*
 гарантаваць, -тўю
 гарáнтыя, *р. мн.* -тый
 гарвыканкóм, -ма
 гардзіна, *р. мн.* -дзін
 гардэмарын, -на

гардэнія
 гардэрóб, -ба, (*адзенне*) -бу
 гаркóм, -ма
 гаркóта
 гарманіраваць, -рую
 гáрнец, гáрца, *месн.* гáрцы
 гарнір, -ру
 гарнік, -ка
 гарніцкі
 гарóх, гарóху, аб гарóсе
 гарóхавішча
 гартаванне
 гартэнзія
 гáрус, -су
 гаршкóвы
 гаршчóк, гаршкá
 гарызóнт, -та
 гарыла, *ж.*
 гарэза, *агульн.; м. дав.* -зу,
тв. -зам; *ж. дав., месн.* -зе,
тв. -зай (-заю)
 гарэзаваць, -зую
 гарэльёф, -фа
 гаспадарчаразлікóвы
 гасразлік, -ку
 гастралёр, -ра, *месн.* -ру
 гастраляваць, -лўю
 гастранамічны
 гастрýт, -ту
 гасцінец, -нца
 гасціннасьць
 гасціць, гашчў, гóсціш
 гатавáльня, *р. мн.* -няў
 гатўнак, -нку
 гатункóвы
 гатычны (стыль)
 гаўбіца
 гаўптвáхта
 гафрыраваны
 гафт, -ту
 гаціць, гачў, гáціш
 гвардзеец, -дзэйца, *месн.* -дзэйцу
 гвардзэйскі

гвардыя

геа... — першая частка складаных слоў, пішацца заўсёды разам

геабатаніка

геаграфічны

геаграфія

геадэзічны

геалагічны

геалогія

геаметрычны

геаметрыя

гэатрапізм, -му

геафізічны

геахімічны

гэахраналогія

гэацэнтрызм, -му

гэацэнтрычны

гегемонія

геэна (пекла)

гэйзер, -ра, месн. -ры

гекзаметр, -ра, месн. -ры

гексэдр, -ра, месн. -ры

гектават-гадзіна, гектават-гадзіны

гектаграфавіць, -графую

гектаметр, -ра, месн. -ры

гектар, -ра, месн. -ры

гектограф, -фа

гелія... — першая частка складаных слоў, пішацца заўсёды разам

геліяграфія

геліятрапізм, -му

геліятроп, -па, (мін., бат., зборн.) -пу

геліятэрапія

геліяцэнтрызм, -му

генацыд, -ду

генеалагічны

генеалогія

гэнезіс, -су

генерал-бас, генерал-баса

генерал-губернатар, генерал-губернатара

генерал-дырэктар, генерал-дырэктара

генералісімус, -са

генералітэт, -ту

генерал-лейтэнант, генерал-лейтэнанта

генерал-маёр, генерал-маёра

генерал-палкоўнік, генерал-палкоўніка

генеральны; Генеральная Асамблея Арганізацыі Аб'яднаных Нацый; Генеральны сакратар ЦК КПСС

генетыка, дав., месн. -тыцы

генетычны

гэній, -нія, месн. (аб вышэйшай творчай здольнасці) -ніі; (аб чалавеку) -нію

геніяльны

географ, -фа

геолаг, -га, месн. -гу

геолагаразведаны

гераізм, -му

геральдыка

геральдычны

герб, герба

гэрбавы

гербарый, -рыя, месн. -рыі

геркулес, -са, (крупы) -су

германій, -нію, месн. -ніі

герметычны

герой, -роя, месн. -рою; Герой Савецкага Саюза; Герой Сацыялістычнай Працы

гібрыдызацыя

гіганцкі

гігіена

гіграскапічны

гідра... (пад націскам гідро...) — першая частка складаных слоў, пішацца заўсёды разам

гідраавіяцыя

гідрабіялогія

гідрамётэаслужба, -бы
 гідрастатычны
 гідрасульфiт, -ту, *месн.* -фіце
 гідра́т, -ту
 гідраўлічны
 гідраэлектрастанцыя
 гідро́граф, -фа
 гідро́ліз, -зу
 гідро́метр, -ра, *месн.* -ры
 гі́ена (*жывёліна*)
 гільяціна
 гімна́стыка, *дав., месн.* -тыцы
 гімнасты́чны
 гімнасцёрка
 гінекало́гія
 гінеко́лаг, -га, *месн.* -гу
 гіпапата́м, -ма
 гіпатэну́за
 гіпатэты́чны
 гіпербало́ід, -да
 гіпнатызава́ць, -зю́
 гіпнатызе́р, -ра, *месн.* -ру
 гіпно́з, -зу
 гіпо́тэза
 гіпс, -су
 гіпсаванне
 гіпю́р, -ру, *месн.* -ры
 гістарыёграф, -фа
 гістары́чна-літарату́рны
 гістары́чна-рэвалюцы́йны
 гістары́чнасць, *тв.* -сцю
 гістары́чна-філалагі́чны
 гістары́чна-філасо́фскі
 гістарыяграфі́чны
 гістарыягра́фія
 гіяцы́нт, -та, (*мін., бат., зборн.*)
 -ту
 гладкашэ́рсны
 гладчэйшы
 гладыё́лус, -са
 глады́тар, -ра, *месн.* -ру
 глаўбе́рава соль
 глебаапрацо́ўчы

глебаахо́ўны
 глебазна́вец, -знаўца, *месн.*
 -знаўцу
 гледзячы
 глеісты
 глётча́р, -ра, *месн.* -ры
 глі́на-саламя́ны
 гліса́нда, *нязм., н.*
 глісе́р, -ра, *месн.* -ры
 гліце́рына
 глум, глу́му
 глуханямы́
 глухме́нь, -ні, *ж.*
 глу́хнуць
 глу́ш, -шы, *тв.* глу́шшу
 глушэ́ц, -шца́, *месн.* -шцы́
 глыб, *родн., дав., месн.* глыбі́;
але: у глыбі́, *тв.* глыб'ю́
 глыбакаво́дны
 глыбакаду́мны
 глыбі́ня, глыбі́ні; *р. мн.* глыбі́нь
 глыбо́капаважа́ны
 глыбо́кашано́ўны
 глыну́ць, *незак.* глыта́ць
 глыто́к, -тка́
 гляда́ч, гледа́ча, *месн.* -чу́
 глядзе́льны
 глядзе́ць, -джу́, -дзі́ш; -дзі́м, гле-
 дзі́це
 глянэ́ц, -нцу, *месн.* -нцы
 глянцава́ць, -цу́ю
 гнасеалагі́чны
 гнасеало́гія
 гнасты́цызм, -му
 гнаяві́к, гнаеві́ка
 гнаяро́дны
 гнаясхо́вішча
 гнездава́нне
 гнейс, -су
 гне́сці, гняту́, гняце́ш, гняце́;
 гняце́м, гнеця́це
 гніла́сны
 гніллё́

гнѣпагру́зчык, -ка
 гнѣраскідальнік, -ка
 гні́стык
 гні́ўца, гні́ўся; гнѣ́мся, гня́це́ся
 гну́ць, гну; гнѣ́м, гня́це
 го́галь-мо́галь, го́галь-мо́галю
 го́гат, -ту
 год, го́да; *але:* з го́ду ў год; год
     ад го́ду; *мн.* гады́, гадо́ў і год
 год-другі
 го́дзе, *ням.*
 го́днасьць
 го́лагаловы
 го́лад, -ладу, *месн.* -ладзе
 го́ланасѣ́нныя
 го́лас, -су, (*пры галасаванні*)
     -са
 го́луб, -ба; *мн.* галубы́
 го́льф, -фа
 го́ман, -ну
 го́нар, -ру, *месн.* -ры
 го́нг, го́нга
 го́ні, го́ней, *адз. няма*
 го́нкі, го́нак, *адз. няма, спарт.*
 го́нты, -таў, *адз. го́нта*
 го́рад; *мн.* гарады́
 го́радабудаўні́цтва
 го́рад-геро́й, го́рада-геро́я
 го́ра-кіраўні́к, го́ра-кіраўні́ка
 го́ран, го́рна
 го́расць
 го́раўтварэ́нне
 го́рача
 горб, гарба́
 го́рдзіеў ву́зел
 го́рка-салёны
 горн, го́рна
 го́рназаво́дскі
 го́рназдабыва́ючы
 го́рналы́жны
 го́рна-лясі́сты
 го́рнапрамы́словы
 го́рнарабо́чы

го́рнару́дны
 го́рнастра́лковы
 го́ршаць
 го́рыч, -чы, *тв.* -ччу
 го́сьць, го́сьця, *тв.* -сцем, *месн.*
     -сцю; *р. мн.* гасце́й
 го́тыка, *дав., месн.* -тыцы
 го́цкі (*ад го́ты*)
 граб, гра́ба, (*зборн., матэрыял*)
     грабу́
 граба́р, -ра́, *месн.* -ру́
 грабе́ж, -бязу́
 грабе́ньчык, -ка
 грабе́ц, -бца́, *месн.* -бцу́
 грабя́нец, -нца́
 гравё́р, -ра, *месн.* -ру
 гра́вій, -вію, *месн.* -віі
 град, гра́ду
 градабо́й, -бо́ю, *месн.* -бо́і
 граданача́льнік, -ка
 градзі́раванне
 гра́зелячэ́бніца
 гразь, гразі́, *тв.* гра́ззю
 грамадзя́нін
 грамадзя́нства
 грама́дска вытвóрчы
 грама́дска кары́сны
 грама́дска неабхо́дны
 грама́дска-палі́тычны
 грама́дска-экана́мічны
 гра́мата; Адзыўна́я гра́мата;
     Вярыцельна́я гра́мата; Гана-
     ро́вая гра́мата; Пахва́льная
     гра́мата; Ратыфіка́цыйна́я гра́-
     мата
 грам-а́там, грам-а́тама
 грама́тыка, *дав., месн.* -тыцы;
     р. мн. -тык
 грама́тычны
 грам-кало́рыя, грам-кало́рыі
 грам-мале́кула, грам-мале́кулы
 грамо́вы
 грампласці́нка, *дав., месн.* -нцы

грандыёзны
 граніт, -ніту
 грануляваны
 гратэск, -ку
 графалогія
 графёма, *р. мн.* -фём
 графіт, -фіту
 графóлаг, -га, *месн.* -гу
 грацыёзны
 грача́нішча
 грачаня́ і грачанё́, -ня́ці
 грашо́ва-рэчавы
 грашы́ць, грашу́, грэшыш, грэ-
 шыць; грэшым, грэшыце, грэ-
 шаць
 грог, -гу
 грóзьба
 грóмаадвóд, -да, па -дзе; *але:*
у размерк. знач. па -ду
 грóмападóбны
 грóнкападóбны
 грóсмáйстар, -стра, *месн.* -стру
 грóсмáйстарскі
 грот-ма́чта, грот-ма́чты
 грош, грóша, *месн.* грóшы; *мн.*
 грóшы, грóшаў
 грóшы, -шай, *дав.* грашáм, *тв.*
 грашáмі
 грубашэ́рсны
 грукáтскі
 грукáсціць, -шчу, -сціш
 гру́дзі, -дзёй, *тв.* -дзя́мі і -дзьмі,
адз. няма
 груз, гру́зу
 гру́заабарóт, -ту
 грузаві́к-самазва́л, грузавіка́-са-
 мазва́ла
 грузаё́містасць
 грузапад'ёмні́к, -ка
 грузд, -да́
 гру́зкі
 гру́знуць
 гру́зчык, -ка

грук, -ку
 гру́кат, -ту
 груката́ць, -качу́, -ко́чаш, -ко́ча
 грунта́вы
 грунта́га, *дав., месн.* -зе
 групава́ць, -пую
 групаўшчы́на
 групóўка, *дав., месн.* -ўцы; *р. мн.*
 -вак
 гру́ша, -шы
 грыб, грýба, *тв.* грýбам
 грыгары́янскі (каляндáр)
 грýзці; грызём, грызяце́
 грыме́ць, -млю́, -міш
 грымёр, -ра, *месн.* -ру
 грымі́равáнне
 грып, грýпу
 грэ́баваць, -бую
 грэ́бенепадóбны
 грэ́бенечасáльны
 грэ́бень, -беня; *мн.* грабяні́,
 -нёў
 грэ́блевы (*ад* грэ́бля)
 грэ́блівы (*ад* грэ́баваць)
 грэ́бці, грабу́; грабе́м, грабяце́
 грэ́йдэр, -ра, *месн.* -ры
 грэ́йпфрут, -та
 грэ́надзе́р, -ра, *месн.* -ру
 грэ́цкі (арéх)
 грэ́часкі (грэ́чаская мо́ва)
 грэ́чка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
 -чак
 губе́рнскі
 губе́рня, *р. мн.* -рняў
 гу́бна-губны́
 гу́бна-зубны́
 гудра́ніраваць, -рую
 гудро́н, -ну
 гуж, гу́жа, *тв.* гу́жам, *месн.*
 аб гужы́
 гузы́р, -ра́, *месн.* -ры́
 гук, гу́ку, (*фанетычны тэрмін*)
 гу́ка

гуказáпіс, -су, *месн.* -се
 гукапераймáльны
 гукапіс, -су, *месн.* -се
 гукаспалучэ́нне
 гукаўлоўні́к, -ка
 гуллі́вы
 гу́льдэн, -на
 гуля́ш, -шў, *месн.* -шы
 гумані́зм, -му
 гуманісты́чны
 гума́ннасць
 гу́мар, -ру, *месн.* -ры
 гума́рысты́чны
 гума́рэска, *р. мн.* -сак
 гума́нны
 гума́рабі́к, -ку
 гусі́цкі, *гіст.*
 густ, гу́сту, *месн.* гу́сце
 гу́ста-зялёны
 гу́станасе́лены
 гу́ста паса́джаны
 густа́шэрсны
 гусці́, гуду́, гудзе́ш, гудзе́; гу-
 дзе́м, гудзя́це, гуду́ць
 гусь, -сі, *тв.* гу́сся
 гуся́ня і гуся́нэ, -няці
 гута́рковы
 гуча́ць
 гушча́р, -ру́, *месн.* -ры
 гушчы́ня
 гэ́бель, гэ́бля
 гэ́й, *выкл.*
 гэту́лькі
 гяу́р, -ра, *месн.* -ру

Д

дабрабы́т, -быту
 дабраво́лец, -льца, *месн.* -льцу
 дабрадзе́й, -дзе́я, *месн.* -дзе́ю
 дабра́нач, *выкл.*
 дабра́творны
 дабра́ць, дабяру́; дабяро́м, да-
 бе́раце

дабрачы́нец, -нца, *месн.* -нцу
 дабра́йкасны
 дабры́дзень; *але:* до́бры дзень
 дабры́сці, -брыду́; -брыдзе́м,
 -брыдзя́це
 дабя́ля, *присл.*
 давае́нны
 даве́р'е
 даве́рху, *присл.*
 даві́дна
 даво́лі-такі, *присл.*
 дагаво́р, -ру, (*дакумент*) -ра
 дагаво́рваць
 дагадзі́ць, дагаджу́, даго́дзіш,
 даго́дзіць; *незак.* дагаджа́ць
 дага́рваць і дага́раць
 дага́ры (дага́ры нага́мі); *але:*
 да га́ры (да га́ры тры кіла-
 ме́тры)
 дагле́дзець, -джу, -дзі́ш (дзі́ця)
 дагля́дзець (да канца́)
 дагма́тызм, -му, *месн.* -ме
 даге́туль, *присл.*
 дада́так, -тку
 да́дзены
 дадо́му, *присл.*
 дадэ́каэ́др, -ра, *месн.* -ры
 дажа́ць, -жну́; -жнё́м, -жня́це
 дажджава́нне
 дажджа́вік, -ка
 дажджлі́вы
 дажы́нкі, -нак, *адз. няма*
 да запатрабава́ння
 да зарэ́зу
 да заў́тра
 дазво́л, -лу
 дазі́метр, -ра, *месн.* -ры
 дазі́метры́чны
 дазі́метры́я
 дазо́р, -ру, (*атрад*) -ра, *месн.*
 -ры
 даі́ць, даю́, до́іш; *3 мн.* до́яць
 дайграві́ць, -раю́; -раё́м, -рая́це

дайграць, -раю
 дайсіі, дайду́, дойдзеш
 даканчваць і дакончваць
 дакастрычніцкі
 дактыль, -ля, *месн.* -лі
 даку́ка, *дав., месн.* даку́цы
 даку́ль, *присл.*
 дакуме́нт, -та
 дакументава́ць, -ту́ю
 далáй-ла́ма
 далако́п, -па, *месн.* -ко́пе
 далама́ны
 далама́цца, дало́міцца
 далама́ць, даламлю́, дало́міш;
незак. даломліваць; далама́ў;
заг. даламі́
 даламі́т, -ту
 далéй
 да́лей-бо́лей
 далё́ка-далё́ка
 далё́каўсхо́дні
 даліка́тнасць
 даліка́тэс, -су
 дало́нь, *тв.* -нню, *ж.*
 дальнабо́йны
 дальта́нізм, -му
 далягля́д, -ду
 дамаро́слы
 дама́скі (дама́ская сталь)
 дамата́кны
 даміні́ён, -на
 дамкра́т, -та
 дамча́ць
 да́ныя; статысты́чныя да́ныя
 дані́зу; *але:* з ве́рху да ні́зу
 дано́счык, -ка
 данты́ст, -ста, *месн.* -сце
 да пабачэ́ння
 да па́ры
 дапасава́ны
 да паўно́чы
 да паўсме́рці
 дапі́льнава́ны

дапрацава́ны
 дапрызы́ўнік, -ка
 дап'яна́, *присл.*
 дарава́льны; Дарава́льная гра́-
 мата
 даражы́ць, -жۇ́; -жыце́
 даражэ́нькі
 дарві́нізм, -му
 даро́жна-будаўні́чы
 дарэвалю́цыйны
 дарэфо́рменны
 дарэ́чы
 дарэ́шты
 дасве́дчанасць
 даскана́ла
 даскра́бці; даскра́бём, даскра́-
 бяце́
 дасла́ць, -шлю́; -шляце́
 дасле́даванне
 дасле́даваць, -дую
 дасле́днік, -ка
 дасле́дчык, -ка
 дасло́ўна, *присл.*
 да сме́рці
 даспадо́бы, *присл.*
 даста́так, -тку
 дасу́ха, *присл.*
 дасці́пны
 дасы́та, *присл.*
 дасю́ль, *присл.*
 дасягне́нне
 дасягну́ць, дасягну́, дасягне́ш
 дату́ль
 датэ́рміно́ва
 даўгавэ́чнасць
 даўгагры́вы
 даўгале́цце
 даўгано́гі
 даўгано́сік, -ка
 даўгано́сы
 даўгата́ (*геагр.*) -ты́; *мн.* даў-
 го́ты, даўго́т
 даўгача́сны

даўгашы́і, -шы́яя, -шы́яе
 даўгашэ́рсны
 даўгунéц, -нцú, *месн.* -нцý
 даўжы́ня, -ні
 даўно́міну́лы
 даўны́м-даўно́
 да ўпа́ду
 даха́ты, *прysl.*; *але:* да ха́ты,
наз. з прыназ.
 даць, дам, дасі́, дасць; дадзі́м,
 дасце́, даду́ць
 даце́нт, -нта, *месн.* -нце
 даце́нцкі
 дая́мнá
 дача́сна
 да ча́су
 дачка́, *дав.*, *месн.* дачцэ́; *мн.*
 до́чкі, дачо́к, до́чкам, до́чкамі,
 до́чках
 даччы́н, -на́, -но́
 дачы́рвана
 дачыста́
 дашчы́паць, дашчы́плю, дашчы́п-
 леш, -пле
 дашчы́нту
 два, двух, двума́
 дваі́стасць
 дваі́ць, дваю́, дво́іш, дво́іць;
 дво́ім, дво́іце, дво́яць
 дваі́няты, дваі́нят
 двана́цаціпе́рсны
 двана́цацаць, *тв.* -цаца́ццю
 два́цаціго́ддзе
 два́цацаць, *тв.* два́цаца́ццю
 дваябо́рства
 дваяка́ўвагну́ты
 дво́е, дваі́х, дваі́мі
 дво́еўла́ддзе
 двор, у двары́, на двары́; *але:*
 на дварэ́ (не ў памяшканні)
 двуко́ссе
 двукро́п'е

двуха́ктовы
 двухба́ковы
 двухбо́ртны
 двухва́ле́нтны
 двухве́рсны
 двухга́ловы
 двухго́ддзе
 двухдо́льны
 двухза́начны
 двухка́ляро́вы і двухко́лерны
 двухкі́ламе́тровы
 двухлі́тровы
 двухме́тровы
 двухмі́ліме́тровы
 двухно́гі
 двухпа́вархо́вы
 двухпу́тны
 двухсе́рыйны
 двухскла́довы
 двухсо́тгадо́вы
 двухсо́тго́ддзе
 двухсо́тгра́мовы
 двухство́лка, *дав.*, *месн.* -лцы;
р. мн. -лак
 двухсе́нсавасць
 двухфу́зеля́жны
 двухчле́н, -на, *месн.* -не
 двух'я́русны
 джаз-арке́стр, джаз-арке́стра
 джаз-кварте́т, джаз-кварте́та
 джа́ла, *р. мн.* -лаў
 джаць
 жоўль, -ля, *месн.* -лі
 джу́нгле́, -ляў, *адз.* няма
 джут, джу́ту
 джы́гіт, -гіта
 джын, -на, (*гарэлка*) -ну
 джу́у-джу́цу, *нескл.*, *н.*
 джэм, -му
 джэ́мпер, -ра
 джэ́нтльме́н, -на, *месн.* -не
 дзве, дзвюх, *дав.* дзвюм, *тв.*
 дзвюма́, *месн.* аб дзвюх

дзвѣрцы, -рцаў
 дзвѣры, дзвярэй, *тв.* -рамі і -рмі,
адз. няма
 дзвѣсце, двухсѣт, *дав.* двумстам,
тв. двумастамі
 дзевяноста, *нязм.*
 дзевяностагоддзе (90-годдзе),
 -дзя
 дзевяностапяцігадовы (95-гадо-
 вы)
 дзевятнаццаць, *тв.* -ццаццю
 дзсвяты
 дзевяцісѣты
 дзѣвяць, *тв.* -ццю
 дзевяцера, дзевяцярых
 дзед-марѣз, дзѣда-марѣза, (*у каз-
 ках*) Дзед Марѣз
 дзеепрымѣтнік, -ка
 дзеепрыслоўе
 дзѣканне
 дзе-кѣлечы, *абл.*
 дзе-нѣбудзь
 дзе-нідзѣ
 дзень, дня, *дав.* дню, *месн.* аб
 дні; па дню; *р. мн.* дзѣн; Дзень
 Перамѣгі; Дзень вѣдаў
 дзень пры дні
 дзень у дзѣн
 дзернарѣз, -за
 дзѣсьці
 дзѣсятак, -тка
 дзѣсятнік, -ка
 дзѣсяты
 дзѣсяцера, дзѣсяцярых
 дзѣсяцігоддзе
 дзѣсяцікіламетры
 дзѣсяціметры
 дзѣсяціміліметры
 дзѣсяціна
 дзѣсяць, *тв.* -ццю
 дзѣсяцярэчны
 дзѣці, дзѣцѣй, дзѣцям, дзѣцѣмі
 дзець, дзѣну, дзѣнеш, дзѣне

дзеядольнасць, -сці
 дзѣянне
 дзеяслоў, -слова
 дзѣяч, -ча, *месн.* -чу; *мн.* дзѣя-
 чы, -чаў
 дзѣран, -рну
 дзѣрка
 дзівасіл, -лу
 дзівіцца, дзѣлюся, дзівішся, дзѣ-
 віцца
 дзікабрэз
 дзікарѣслы
 дзіця і дзіцѣ, *родн., дав., месн.*
 дзіцяці, *тв.* дзіцем і дзіцѣм
 дзіцятка
 дзіцячы
 дзічка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
 -чак
 дзын-дзын-дзын
 дзындра
 дзѣмухавѣц, -хаўца
 дзѣмѣхаць
 дзѣмуць
 дзюна
 дзявоцкі
 дзявочы
 дзядзінец, -нца, *месн.* -нцы
 дзѣдзька, -кі, *тв.* -кам; *мн.*
 дзѣдзькі
 дзѣдоўнік, -ку
 дзѣжэ; *мн.* дзѣжы, дзѣжаў
 дзяк, дзяка
 дзѣкаваць (дзѣкую вам)
 дзѣкуй; шчѣры дзѣкуй
 дзѣкуючы (камѣ-чамѣ)
 дзѣльба
 дзѣляга, *дав., месн.* дзѣлягу
 дзѣлянка, *месн.* -нцы; *р. мн.* -нак
 дзѣляцкі
 дзяржкантрѣль, -лю
 дзяржкрѣдыт, -ту
 дзяржплан; Дзяржплан СССР
 дзяржстрах, -ху, *месн.* -ху

дзяржыдрэва
 дзярыно́ва-падзёлісты
 дзясна́; *мн.* дзе́сны, дзе́снаў
 дзяўбі́ці, -бу́, -беш, -бе́; -бём,
 дзеўбя́це
 дзяўчы́на, *р.* *мн.* -чы́н
 дзя́цел, дзя́тла
 днё́ачышча́льны
 днё́паглы́бнік
 днява́ць, днё́ю
 до́блесны
 до́браахво́тны
 до́бразычлі́вы
 до́брасумле́нны
 до́брасусе́дскі
 до́браўпара́дкаванасць
 до́гляд, -ду
 дождж, дажджу́
 до́каз, -зу
 до́казнасць, *тв.* -сцю
 до́ктар, -ра; *мн.* да́ктары
 до́лар, -ра, *месн.* -ры
 до́лата
 дом, до́ма, (*месцажыхарства*)
 до́му
 до́макіраўні́цтва
 до́маўладальні́к, -ка
 до́маўла́снік, -ка
 до́менны
 до́меншчы́к, -ка
 до́нжуа́н, -на
 до́нкіхот, -хота́, *месн.* -хо́це
 до́нкіхо́цтва
 до́нна
 до́піс, -су, *месн.* -се
 до́пуск, -ку
 до́света, *присл.*
 до́світка́м, *присл.*
 до́следна-пака́зальны
 до́сыць-такі
 доў́габаро́ды
 доў́гавало́сы
 доў́гатрыва́лы

доў́гатэрміно́вы
 доў́гачака́ны
 до́шка, *р.* *мн.* до́шак
 драбі́ны, -бі́н, *адз.* -бі́на
 драбна́лесце
 драбна́лісты
 драбнатва́ры
 дражджава́нне
 драматы́зм, -му
 драма́ць, драмлю́, дрэ́мlesh
 дра́нцвець
 драп-велью́р, дра́пу-велью́ру
 драсе́н, -снў
 дра́тва, *дав., месн.* дра́тве
 дра́твенны
 драўня́навалакні́сты
 драўня́настру́жкавы
 драўня́на-хмызня́ковы
 драць, дзяру́, дзярэ́ш, дзярэ́;
 дзяро́м, дзераце́, дзяру́ць
 дроб, -бу; *мн.* -бы
 дробна́буржуа́зны
 дробна́зярні́сты
 дробна́калі́берка
 дробна́маянтко́вы
 дробна́тава́рны
 дробна́ўла́сніцкі
 дроб́язнасць, *тв.* -сцю
 дроб́язь, *тв.* -зсю
 дрóванарыхто́ўкі
 дро́вы, дроў, дрыва́м, дрыва́мі,
адз. *няма*
 дро́гкі
 дро́жджы, дражджэ́й, *адз.* *няма*
 дро́сель, -ля, *месн.* -лі
 друго́гадо́днік, -ка
 друго́разо́вы
 дру́к, дру́ку
 дру́кава́ны
 дрыва́воз, -за, *месн.* -зе
 дрыва́ко́л, -ла, *месн.* -ле
 дрыва́сёк, -ка
 дры́гавічы, -чоў

дрыгаценне
 дрыгвяністы
 дрыжаць; -жым, -жыце
 дрызіна
 дрымота
 дрымучы
 дрэваапрацовачны
 дрэваапрацоўчы
 дрэванасаджэнне
 дрэвападобны
 дрэвастой, -тою
 дрэдноут, -та
 дрэйф, дрэйфу
 дрэйфаваць, дрэйфую
 дрэнаж, -жў, *месн.* -жы
 дрэнажаванне
 дрэнна
 дрэсіраваны
 дрэсіроўшчык, -ка
 дуалізм, -му
 дуб, дуба, (*зборн., матэрыял*)
 дубу
 дубальтовы
 дубліраванне
 дубляж, -жў, *месн.* -жы
 дубняк, -кў
 дўгападобны
 дудзёне
 дўдка, *дав., месн.* -дцы; *р. мн.*
 дўдак
 дум-дўм (*куля*), *нескл.*
 дур, дўру
 дурнап'ян, -ну
 дўрра (*расліна*)
 дуст, дўсту
 дух, дўху, у духў
 духмень, -ні, *ж.*
 духоўнасць, -ці
 душагрэйка
 душá ў душў
 дуэль, *тв.* -ллю, *ж.*
 дуэт, -та
 дыверсáнт, -та

дыверсійна-тэарыстычны
 дывэрсія, *тв.* -сіяй; *р. мн.* -сій
 дывертысмент, -та
 дывідэнд, -нду, *месн.* -ндзе
 дывідэндны
 дывізіён, -на
 дывізія, *тв.* -зіяй
 дыдактызм, -му
 дыдактычны
 дыёз, -за
 дыэта
 дыетхарчаванне
 дыетычны
 дызайн, -ну
 дызайнер, -ра, аб дызайнеру
 дызель, -ля
 дызель-матёр, дызель-матёра,
месн. дызель-матёры
 дызель-поезд, дызель-поезда
 дызель-электраход, дызель-элек-
 трахода
 дызентэрыіны
 дызентэрыя, *тв.* -рыяй
 дыктаваць, -тўю
 дыктарскі
 дыктáнт, -та, *месн.* -нце
 дыктатўра, *р. мн.* -тўр
 дыктоўка, дыктоўцы
 дыкцыя
 дылёма
 дылетáнт, -та, *месн.* -нце
 дылетáнцкі
 дыліжáнс, -са, *месн.* -се
 дымець, 3 адз. дыміць; 3 *мн.*
 дымяць
 дыміць, дымлю, дыміш, дыміць
 дыназаўр, -ра, *месн.* -ры
 дына́ма, *нескл., н.*
 дына́ма-машы́на, дына́ма-машы́-
 ны
 дынамі́зм, -му
 дынамі́т, -ту
 дынамі́чны

дынамóметр, -ра, *месн.* -ры
 дына́стыя, *р. мн.* -тый
 ды́нга, *нязм., м.*
 дыпкур'ёр, -ра, *месн.* -ру
 дыплама́нт, -та
 дыпламаты́чны
 дырыжа́бль, -бля, *месн.* -блі
 дырыжо́р, -ра, *месн.* -ру
 дырыжа́раваць, -рую
 дырэ́ктар, -ра, *месн.* -ру; *мн.* ды-
 рэ́ктары
 дырэ́ктыва, *р. мн.* -тыў
 дысанáнс, -су, *месн.* -се
 дысерта́цыя, *тв.* -цыяй
 дысіміляты́ўны
 дысіміля́цыя
 дыскава́нне
 ды́скант, -та
 дыскатэ́ка, *месн.* -тэцы
 дысквалі́фікава́ць, -кўю
 дыскрымінава́ць, -нўю
 дыскрэдыта́цыя, *тв.* -цыяй
 дыскусі́йны
 дыскуці́раваць, -рую
 дыслаці́раваць, -рую
 дыспаці́цыя, *тв.* -цыяй
 дыспансе́р, -ра, *месн.* -ры
 дыспётча́р, -ра, *месн.* -ру
 дыспрапо́рцыя, *тв.* -цыяй
 ды́спут, -ту
 дыспутава́ць, -тўю
 дыста́нцыя, *тв.* -цыяй; *р. мн.*
 -цый
 дыстрафі́я, *тв.* -фіяй
 дыстылява́нне
 дысцыплі́на, *р. мн.* -лін
 дыфасге́н, -ну
 дыферэнцы́ял, -ла
 дыферэнцы́яцыя
 дыфіра́мб, -мба
 дыфто́нг, -нга, *месн.* -нгу
 дыфтэ́рыйны
 дыфтэ́рыт, -ту

дыфу́зія, *тв.* -зіяй
 дыхну́ць; -нём, -няце́
 ды́шаль, -шля, *месн.* -шлі
 дыяганáль (метр дыяганáлю;
але: мат. дыўжыня́ дыяганáлі)
 дыягна́з, -зу
 дыягра́ма, *р. мн.* -гра́м
 дыядэ́ма
 дыякрыты́чны (знак)
 дыяле́кт, -ту
 дыялекталогі́я
 дыялектызм, -ма
 дыяле́ктыка
 дыяле́ктыка-матэрыялісты́чны
 дыялекты́чны
 дыяло́г, -ло́га, *месн.* -ло́гу
 дыяме́нт, -та
 ды́яметр, -ра, *месн.* -ры
 дыяме́тральна прэціле́глы
 дыяпазі́тыў, -ты́ва
 дыяпазо́н, -ну
 дыяптры́я
 дыяра́ма, *р. мн.* -ра́м
 дыятэ́рмічны
 дыяфра́гма
 дэбарка́дэр, -ра, *месн.* -ры
 дэбатава́ць, -тўю
 дэба́ты, -таў
 дэ́бет, -ту
 дэбі́т, -ту
 дэбі́тор, -ра, *месн.* -ру
 дэбо́ш, -шу
 дэбю́т, -ту
 дэбютава́ць, -тўю
 дэві́з, -за
 дэгаза́цыя, *тв.* -цыяй
 дэгенера́цыя, *тв.* -цыяй
 дэграда́цыя, *тв.* -цыяй
 дэгустáтар, -ра, *месн.* -ру
 дэдукты́ўны
 дэзаргані́заваны
 дэзаргані́затар
 дэзарыента́цыя

дэзерцір, -ра, *месн.* -ру
 дэзінфармацыя, *тв.* -цыяй
 дэзінфекцыя, *тв.* -цыяй
 дэізм, -му
 дэкада́нс, -су, *месн.* -се
 дэкадэ́нства
 дэкалі́тр, -ра
 дэкальтава́ны
 дэкальта́, *нязм.*
 дэкараты́ўна-прыкладны
 дэкараты́ўны (дэкараты́ўныя
 расліны)
 дэкарацыйны (звязаны з афар-
 мленнем сцэны)
 дэкара́цыя, *р. мн.* -цый
 дэкары́раваць, -рырую
 дэка́эдр, -ра, *месн.* -ры
 дэкваліфіка́цыя, *тв.* -цыяй
 дэклама́цыя, *тв.* -цыяй
 дэкла́раваць, -ру́ю
 дэкла́саваны
 дэко́рум, -му
 дэкрэ́т, -та
 дэлегава́ць, дэле́гую
 дэлега́т, -та, *месн.* -га́це
 дэ́льта-прамяні
 дэлю́вій, -вію, *месн.* -віі
 дэмабіліза́цыя, *тв.* -цыяй
 дэмаго́гія, *тв.* -гіяй
 дэмакратыза́цыя
 дэмакраты́зм, -му
 дэмакра́тыя, *тв.* -тыяй
 дэмані́чны
 дэманстра́цыя, *тв.* -цыяй
 дэманта́ж, -жы́, *месн.* -жы́
 дэманці́раваць, -ці́рую
 дэмаркацыйны
 дэма́рш, -шу, *месн.* -шы
 дэ́мас, -су
 дэма́скірава́ць, дэма́скірую
 дэмілітарызава́ны
 дэмі́сезо́нны
 дэмі́ург, -га, *месн.* -гу

дэ́мпі́нг, -гу, *месн.* -гу
 дэнансава́ць, -сую́
 дэна́турат, -ту
 дэ́ндзі, *нязм., м.*
 дэ́ндрарый, -рыя, *месн.* -рыі
 дэ́нці́н, -ну
 дэпа́ртамент, -та
 дэпéша, *р. мн.* дэпéш
 дэпо́, *нязм., н.*
 дэ́прэсі́ўны
 дэ́прэ́ся, *тв.* -сіяй
 дэпу́тат, -та, аб -це; *але:* па
 дэпу́тату ад ...
 дэ́рмаці́н, -ну
 дэса́нт, -ту
 дэсе́рт, -ту
 дэспаты́зм, -му
 дэталёвы
 дэ́тана́цыя, *тв.* -цыяй
 дэ-фа́кта
 дэфармава́цца
 дэфе́кт, -ту
 дэфі́с, -са, *месн.* -се
 дэфі́цыт, -ту
 дэцыгра́м, -ма
 дэцылі́тр, -ра, *месн.* -ры
 дэцыме́тр, -ра, *месн.* -ры
 дэцыметрóвы
 дэцэ́нтралі́заваны
 дээ́скала́цыя
 дэ-ю́рэ, *нязм.*
 д'я́бал, д'я́бла, аб д'я́бле

Е

ева́нгелле, *месн.* -ллі
 егі́пецкі
 егі́птолаг, -га, *месн.* -гу
 егі́пцяні́н, -на
 егі́пцянка, *дав.* -нцы
 е́днасць
 е́зджаны
 е́здзіць, е́зджу, е́здзіш

езуіт, -та
 езуітызм, -му
 ёлка, *дав., месн.* ёлцы
 ёльнік, -ку
 ерэтык, -ка
 есаўл, -ла
 есентукі, -коў, *адз. няма (вада)*
 есці, ем, ясі, есць; ядзім, ясцё,
 ядучь; *заг.* еш, ёшце
 еўрапеец, -пёйца
 еўрапеізацыя, *тв.* -цыяй
 еўрапéйскі
 ёхаць, ёду, ёдзеш, ёдзе; ёдзем,
 ёдзеце, ёдуць

Е

ёг, *родн.* ёга, *месн.* ёгу
 ёга, -гі (*вучэнне*)
 ёд, ёду, аб ёдзе
 ёдафóрм, -му
 ёдзісты
 ёдны
 ёлачны
 ёлка (*нивагодняя*)
 ёлкасць, *тв.* -сцю
 ёлкі (ёлкае мэсла)
 ёмістасць, *тв.* -сцю
 ёмісты
 ёт, ёта
 ётаваны
 ётавы
 ётацыя, *тв.* -цыяй

Ж

ж, жа, *часціцы* (пішуцца асобна
 ад папярэдняга слова)
 жабó, *нязм., н.*
 жаваранак, -нка
 жазло, -ла; *мн.* жэзлы
 жакéй, -кéя, *месн.* -кéю
 жакéй-клóб, -ба

жаласліва
 жалёзабетóн, -ну
 жаль, жáлю, *месн.* жáлі
 жалязняк, -кú, (*лапата*) -ка
 жамчужына, *р. мн.* -жын
 жангліраванне
 жаніцьба, *р. мн.* -баў
 жанóцкасць
 жанр, -ру
 жанчына-ўрач, жанчыны-ўрача
 жараб'ёўка, *дав., месн.* -ёўцы;
р. мн. -вак
 жараб'я і жарабё, -бяці, *тв.* -бём
 жаралó, -ла; *мн.* жэрлы, жэрлаў
 жаргóн, -ну
 жардніак, -кú, *зборн.*
 жар-птúшка. *дав., месн.* жар-
 птúшцы
 жарства
 жарсцвяны
 жарт, -ту
 жартаўліва
 жаўтавата-чырвоны
 жаўтагрúды
 жаўтарóты
 жаўтатвáры
 жаўтацвёт, -ту
 жаўтóк, -тка
 жаўтúха, *дав., месн.* -тúсе
 жаўцізна
 жах, -ху
 жвір, жвіру, аб жвіры
 жнівень, жніўня
 жнівеньскі
 жнівó
 жняя, *тв.* жняёй (-ёю); *р. мн.*
 жней
 жняярка, *дав., месн.* -рцы; *р. мн.*
 -рак
 жóлабападóбны
 жóлуд; *мн.* жалуды
 жóрны, жóрнаў і жарóн, *адз.*
 няма

жорсткасць
 жоўкнуць
 жоўтавалосы
 жоўта-зялёны
 жоўцевыдзялённе
 жоўць, *тв.* жоўцю
 жрэц, жраца, аб жрацу
 жудасны
 жук-пльвунец, жука-пльвунца
 журавель, жураўля, аб жураўлі
 журавіны, журавін; *адз.* журавіна
 журналісцкі
 журы, *нязм., н.*
 жывако́ст, -ту
 жывапіс, -су, *месн.* -се
 жывёлавод, -да
 жывёлагадоўля
 жывёлалячэбніца
 жывёлапрамысловы
 жывіць, жыўлю, жывіш
 жыжка
 жыллёва-будаўнічы
 жыллёва-бытавы
 жыллёва-камунальны
 жым, -му
 жытні, -ня, -няе
 жытнішча
 жыў-быў, жыла-была, жыло-было
 жыццесцвярджалны
 жыццё-быццё, жыцця-быцця
 жыццёвасць, -сці
 жыццядзейнасць
 жыццяпіс, -су
 жыццярадасна
 жыць; жывём, жывяце
 жыць-пажываць
 жэлацін, -ну
 жэле, *нязм., н.*
 жэмчуг, -гу, *месн.* -гу
 жэньшэнь, -ня, (*лякарства і зборн.*) -ню

жэрабя (кінуць жэрабя)
 жэрдзе, *зборн.*
 жэстыкуляваць, -люю
 жэтён, -на, *месн.* -не; *але:* па аднаму жэтону

3

заадно́, *присл.; але:* за адно́, *ліч. з прыназ.*
 заазёрны
 заакія́нскі
 заалогія
 заамінімум, -муму
 заапа́рк, -ка
 заара́ць; зааро́м, заараце́
 зааса́д, -да
 заатэ́хнік, -ка
 заахво́чвалны
 забалаці́раваць, -рую
 забало́чванне
 забальза́міраваць
 забаранава́ны
 забарыкадава́ны
 забэ́льваць
 забеспяча́нне
 за бе́сцань
 забінтава́ны
 заблакі́раваць, -рую і -рую
 забой, -бою, *месн.* -боі
 забойца, -цы, *дав., месн.* -цу, *тв.* -цам; (*у ж. р.*) *дав., месн.* -цы, *тв.* -цай (-цаю)
 забра́згаць
 забракава́ны
 забрані́раваны (*замацаваны*)
 забрані́раваны (*пакрыты бра-нёю*)
 забрыта́ць (*каня*)
 забяспэ́чыць, *незак.* забяспэ́чваць
 за́вадзь, *тв.* -ддзю
 заваё́ўнік, -ка

завалакаць і завалакваць
 завалачы, -лакú, -лачэ́ш, -лачэ́;
 -лачо́м, -лачаце́
 за́вараце́нь, -ратня, *месн.* -ратні
 заваро́т, -ту
 завару́ха, *дав., месн.* -ру́се
 заваява́ны
 заве́дама
 завéзці, -вязу́; -вязе́м, -везаце́
 завербава́ны
 заве́ршваць (*стог і пад.*); *зак.*
 завяршы́ць
 завéсці, -вяду́; -вядзе́м, -ведзяце́
 завéшваць, *зак.* завéсіць
 завéшчаны
 заве́рстваць, *зак.* завярста́ць
 за́відна
 завіду́шчы
 завінава́чана́сць
 завіру́ха, *дав., месн.* -ру́се
 завіто́к, -тка́
 завіха́нне
 завішча́ць
 заво́бланы
 заво́д, -да, (*у механізме*) -ду
 заво́д-аўтама́т, заво́да-аўтама́та
 заво́дакіраўні́цтва
 заво́дскі
 заво́дчык, -ка
 заво́з, -зу
 заво́йкаць
 заво́лжскі
 заво́рваць
 заво́стрыны
 заво́хкаць
 заво́чна
 заво́чнік, -ка
 за во́чы
 заво́шта
 завуа́ліраваны
 завуго́лле, *месн.* -ллі
 заву́жваць, *зак.* заву́зіць
 заву́лак, -лка

заву́сеніца
 заву́чваць
 заву́шніцы, -ніц
 завы́сіць, завы́шу
 за́вязка, *дав., месн.* -зцы
 завя́зка, *літ.*
 за́вязь, *тв.* -ззю
 завялі́кі
 завя́льваць
 завярбо́ўваць, *зак.* заверба-
 ва́ць
 завярста́ны
 завярша́ць (*справу*)
 завяшча́льнік, -ка
 завяшча́нне
 завяшча́ць
 загаво́р, -ру, *месн.* -ры
 зага́д, -ду, (*дакумент*) -да
 зага́дваць, -ваю
 за́гадзя
 зага́дка, *месн.* -дцы
 зага́дчык (*чаго*), -ка
 загаі́ць, -гаю́, -гоі́ш
 загало́вак, -лоўка
 загало́ўны
 зага́ннасць
 заганя́ны
 зага́р, -ру, *месн.* -ры
 загараджальны (*аго́нь*)
 за́гарадзь, *тв.* -ддзю
 за́гарадка, *дав., месн.* -дцы;
р. мн. -дак
 за́гарадны
 зага́рваць і зага́раць
 загаро́джваць
 загартава́насць
 загартава́ны
 загарто́ўванне
 загарэ́ць; -ры́м, -рыце́
 загасі́ць, загашу́, загасі́ш; зага́-
 сяць
 загасці́цца, загашчу́ся, загосці́ш-
 ся; *2 мн.* загосці́цеся

загаціць, загачу́, зага́ціш; *незак.*

зага́чваць

за́гваздка, *дав., месн.* -дцы

загі́бшчык, -ка

загіна́сты

загі́пнатызава́ны

загі́псава́ць, -сую

загла́джаны

загла́джваць

загле́дзеца і загля́дзеца

заглу́хлы

заглу́хнуць

заглуша́ць і заглу́шваць

заглы́тваць, *зак.* заглыта́ць

заглад́анне і загла́дванне

заглад́аць і загла́дваць

заглад́э́нне

загля́нуць, -ну́, -не́ш, -не́

загнёт, -ту

загні́ці

заго́йвацца

заго́н, -ну, (*палоска зямлі*) -на

заго́ншчык, -ка

заго́р'е, *месн.*, -р'і

заго́ртваць

заграба́нне

заграбу́шчы

заграза́ць, *зак.* загра́знуць

загра́ніца

за гра́ніцай

за гра́ніцу

загрува́сціць, -ва́шчу, -ва́сціш;

незак. загрува́шчваць

за́грудкі

загружа́ць, -жаю́

загружа́ць

загру́зіць, -гружу́, -гру́зіш

загру́зка, *месн.* -зцы

загру́знуць

загру́зчык, -ка

загрунтава́ны

загры́вак, -ры́ўка

загрыза́ць

загры́зены

загры́зці

загры́пірава́ны

загра́бці; заграбе́м, заграбя́ць

загубі́ць, загублю́; загубя́ць

загу́льваць

загу́мё́нне

загусі́, загуду́; загудзе́м, загу́-

дзяце́, загуду́ць; загу́ў, загула́

загу́шчаны

загу́ркаць

задавальне́нне

задавальне́нны, *зак.* задаво́ліць

задава́цца; -яце́ся

задаво́лены

зада́дзены (уро́к)

задажджы́цца

зада́рам і задарма́

зада́так, -тку

зада́ткі, -ткаў

зада́ць, зада́м, задасі́, зада́сць;

зададзі́м, задасце́

задво́ркі, -ркаў, *адз. няма*

задзеравяне́лы

задзе́ўбаць

задзі́маць, *зак.* задзьму́ць

задзі́рысты

задзьму́хаць, *незак.* задзьму́х-
ваць

задзяўба́ны

задзяўба́ць і задзяўба́ці

за́днепаднябе́нны

за́днеязы́чны

задо́брываць

задо́брыць; 3 *мн.* задо́браць

задо́к, -дка́

задо́рага

задо́раны

задо́ўга

задрапі́рава́ны

заду́мваць

заду́мё́ннасць

задыме́ць, задыме́ла

задыміць, -млю, -міш, -міць;
-мім, -міце
задыяк, -ка
задыякальны
заёдзь, *тв.* -ддзю
заезд, -ду
заезджаны
заезджы
заездзіць, -джу, -дзіш
заёзны (двор)
заёсці, заём, заясі; заядўць
зажынкi, -нак, *адз. няма*
завяаць; зазавём, зазавяце
завычай, *прысл.; але: за звычай,*
наз. з прыназ.
зазэмлены
зазяць
зазімак, -мку
зазнайка, -кі, *дав., месн. -ку, тв.*
-кам; (у ж. р.) дав., месн. -цы,
тв. -кай (-каю); р. мн. -наек
зазнаны
зазор, -ру
зазубень, -бня, *месн. -бні*
зазывацца
зазямліць, зазямлю, зазёмліш;
3 мн. зазёмляць
заігрыванне
заігрываць
заіка, -кі, *дав., месн. -ку, тв.*
-кам; (у ж. р.) дав., месн. -цы,
тв. -кай (-каю); р. мн. заік
заіканне, *месн. -нні*
заікацца
заіклівы
заікнўца
заінелы
заінець, заінею
заінтрыгаваны
заінтрыгаваць, *незак. заінтры-*
гоўваць
заіскрыцца
зайграць

зайздрасць, *тв. -сцю*
зайздросны
зайздросціць, -рошчу, -рошціш;
заг. зайздросыце
займальнасць, *тв. -сцю*
займацца
займённік, -ка
займёжны
зайсці, зайдў, зойдзеш; зойдуць
зайчаня і зайчанё, -няці
закабалены
закабаліць
закабалёння (*стан*)
закабальванне (*дзеянне*)
закаваны
закавулак, -лка
закавырысты
заказ, -зу, *месн. -зе*
заказаць, закажў, закажаш; *не-*
зак. заказваць
заказчык, -ка
закайвацца
закаласаваць
закалупіць, -луплю, -лупіш; *3 мн.*
-лупяць
закалыхаць, -лышў, -лышаш
закампаставаць, -тўю (*с.-г.*)
закампасціраваць (*білет*), -ці-
рую
заканадаўства
заканадаўчы
заканазнаўства
заканазнаўчы
заканамёрнасць
заканамёрны
закансерваваны
закансерваваць
заканспектаваць, -тўю, -тўеш
заканчэнне
закапаны
закапваць (*ад капаць*)
закапрызіць, -рыжу, -рызіш, -ры-
зіць

закаркаваны
 закаркаваць, *незак.* закаркоў-
 ваць
 закарчанёлы
 закасаваны
 закасаваць, -сёю, -сёеш
 закасаць, -саю, -саеш, -сае;
незак. закасаваць
 закаснеласць
 закаснелы
 закасцянеласць
 закаціць, *незак.* заκόчваць
 закачаць, *незак.* закачваць
 закашляцца
 закаяцца
 закахтаць, *3 адз.* закохча
 закашваць
 закід, -ду
 закіданы
 закідванне
 закідваць, *зак.* закідаць
 закілзаць, *незак.* закілзваць
 закіпанне і закіпванне
 закіпець, *незак.* закіпаць і за-
 кіпваць
 закіпяціць, -пячу, -пяціш; *3 мн.*
 -пяцяць
 закіс, -су
 закітаваны
 заклад, -ду
 закладваць і закладаць
 закладзены
 заклапочваць
 заклёны
 заклёйваць, *зак.* заклёіць
 заклеймаваны
 заклёпваць, *зак.* заклапаць
 заклёпшчык, -ка
 заклік, -ку
 заклікаць, -лічу
 закліноўваць
 заклапаны
 заколаты

закон, -ну, (*дэкрэт*) -на
 законапалажэнне
 законапарушальнік, -ка
 законапраэкт, -та
 законнасць
 закончыць, -чу, -чыш
 заκόпваць
 закоўзаны
 заκόчваць, *зак.* закаціць
 закрунуты
 закоў, -роў, *месн.* -роі
 закоўваць
 закругліць, *незак.* закругляць
 закрылак, -лка
 закрыццё, *месн.* -ціі
 закрыць (*закрыць сход*)
 закрэпка, *дав., месн.* -пцы, *р. мн.*
 -пак
 закрэсліванне
 закупліванне
 закупляць і закупліваць
 закусачная-аўтамат, закусачнай-
 аўтамата
 закусваць
 закутак, -тка
 зала, *р. мн.* залаў
 залазаванне
 заламаны і заломаны
 заламацца, заломіцца
 заламаць, заламлю, заломіш; *не-*
зак. заломліваць; заламаў;
заг. заламі
 залатавёрхі
 залатагузка
 залатакудры
 залатаносны
 залатарунны
 залататканы
 залатнік, -ка
 залатуха, *дав., месн.* -тўсе
 залаціста-аранжавы
 залаціста-жоўты
 залёжаць, -жу, -жыш

зáлежы, -жаў
 залéпліваць
 залéтась
 залéташні
 залéчванне
 залёт, -лёту
 залі́заць, -ліжу́, -ліжаш
 залі́к, -ку
 залі́таваць, -ту́ю
 залі́ў, -лі́ва
 залі́хва́цкі
 залі́чваць і залі́чаць
 залі́шне
 залóм, -му
 залóмліваць
 залп, зáлпа
 заляга́нне
 залямантава́ць, -ту́ю
 зáмак, зáмка
 зáмалада
 замалё́ўваць
 замалява́ны
 зáмаразкі, -каў
 замардава́ны
 замарóжванне
 замарóджваць
 замарынава́ны
 замаўка́ць, зак. замóўкнуць
 зама́х, -ху, месн. -ху
 замацава́ны
 замглёны
 замглі́ць
 замéр, -ру, месн. -ры
 замéрзнуць, замéрз, замéрзла
 замéрці, замру́; замёр, замéрла
 замéс, -су, месн. -се
 замéст
 замéсці; замяце́м, заме́цяце
 зáмець, тв. -ццю
 замё́рзлы
 замжэ́ць
 замно́га
 замóрак, -рка

замóўчванне
 замóшчванне
 зáмуж
 зáмужам
 замóужжа, месн. -жжы
 замóўляць
 замурава́ны
 замча́ць
 зáмчышча, месн. -шчы
 зáмша, месн. -шы
 замшэ́лы
 замшэ́ць
 замы́льваць
 за мяжо́й
 за мяжу́
 замяні́цель, -ля, тв. -лем
 замярза́нне
 замя́ўкаць
 замяша́нне
 замяшча́льны
 замяшча́нне
 зáнава
 занáдта
 занасі́ць, незак. занóшваць
 занато́ўваць
 зандзі́раванне
 занепада́ць
 занепако́ены
 занóс, -су
 занумарава́ны
 заняво́ленне
 занядба́ны
 заняду́жаць, -жаю
 заняпа́д, -ду
 заняпа́сці
 заня́так, -тку; заня́ткі, -ткаў
 заня́тасць
 за́благ, -га, месн. -гу
 зáпаведзь, тв. -ддзю
 запаве́т, -ту
 запаво́лены
 западо́зраны
 западо́зрываць

за па́зухай
 запазы́чанне (тое, што запазы-
 чана)
 запазыча́ць, -чаю́ і запазы́чваць,
 -ваю
 запазы́чванне (дзеянне)
 запáл, -лу, (прыстасаванне) -ла
 запалéнне
 запáлкі, -лак
 запалóхванне
 запалымне́ць
 запальні́ца
 запáльчывасць
 запалѣ́рны
 запані́брата, прысл.
 за́пар, прысл.
 запáрванне
 запáрнік, -ка
 запарóжац, -жца, месн. -жцу
 запару́шваць, зак. запарушы́ць
 запáс, -су
 запáслівасць
 запасны́
 запаты́лак, -лка
 за паўца́ны
 запáшнік, -ка
 запеленгава́ць, -гую́
 запéрці; за́про́м, запраце́
 запéў, -пéву
 запéчча, месн. -ччы
 за́пінка, дав., месн. -нцы
 за́піс, -су
 запламбава́ць, -бую́
 заллэ́снецъ, -нею
 заплы́ў, -лы́ву, месн. -лы́ве
 запля́міць
 запля́млены
 заплята́ць
 запóзна
 запо́р, -ру, месн. -ры
 за поў́нач
 запрагра́міраваць, -рую, -руеш,
 -руе

запраектава́ць, -тую́
 запра́ўшчык, -ка
 за́прóс, -су
 за́про́шваць і запраша́ць
 за́пру́джванне
 за́прыго́нванне
 за́прэ́гчы, -рагу́, -ражэ́ш; -ра-
 жо́м, -ража́ць
 за́прэ́жка, дав., месн. -жцы
 запужа́ць, незак. запужа́ць
 за́пуск, -ску
 за́пусце́нне
 запы́рскваць
 запэ́ўненне
 запэ́ўніць, незак. запэ́ўніваць
 за́пэ́цкаць
 за́пява́ла, -лы, дав., месн. -лу,
 тв. -лам; (у ж. р.) дав., месн.
 -ле, тв. -лай (-лаю)
 за́пяка́нка, дав., месн., -нцы
 за́пярэ́сціць
 за́пя́сце, месн. -сці
 за́пяча́тваць, зак. за́пяча́таць
 зарабо́так, -тку
 зараджáнне (стрэ́льбы)
 зараджа́ць
 зараджэ́нне (жыцця́)
 зара́дзіць, 3 адз. зара́дзіць; (аб
 збажы́не) зара́дзіць
 зара́дка, дав., месн. -дцы; р. мн.
 -дак
 заража́льнасць
 заражэ́нне
 за́раз
 зара́з
 заразі́ць, заражу́, заразі́ш
 зарака́цца
 зара́нак, -нку
 зарапа́д, -ду
 за́раснік, -ку
 зарачы́ся, зараку́ся, зарачэ́шся;
 зарачо́мся, зарача́еся
 з'ара́ць (мяжу́)

зардзэца
 заржавець
 заржаць
 заробак, -бку
 зародак, -дка
 зарок, -ку
 зарплата, *дав., месн.* -плаце
 зарубка, *дав., месн.* -бцы
 зарумянiцца
 зарунець
 заручыны, -чын, *адз. няма*
 зарыва
 зарэкамендаваць, -дую
 зарэчча, *месн.* -ччы
 засаджваць
 засакрэціць, -рэчу
 засаўка, *дав., месн.* -цы; *р. мн.*
 -вак
 засваяльнасць
 засведчаны
 засвойваць
 засёк, -ка
 засёленасць
 засень, *тв.* -нню
 засеў, -сэву
 засэчка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
 -чак
 засівераць, -раю
 засіласаваны
 засілле, *месн.* -ллі
 заскакваць
 заскародзіць, -джу
 заскарузлы
 заскварваць
 заскок, -ку
 засланка, *дав., месн.* -нцы; *р. мн.*
 -нак
 заслаць, засцялю, засцелеш, за-
 сцэле
 заслаць, зашлю
 заслізгаець, -гачу, -гочаш
 заслуга, *дав., месн.* -лўзе; *р. мн.*
 заслуг

засмагнуць
 засмажваць
 засмечанасць
 засмучанасць
 засмучэнне
 засмяяць; засмяём, засмеяце
 заснавальнік, -ка
 заснаванне
 засол, -лу
 заспакоенасць
 застой, -тою, *месн.* -тоі
 застрахаваны
 застрашванне
 застругваць
 застрэшак, -шка
 застрэшша, *месн.* -шшы
 застэнаграфаваны
 засупоньваць, *зак.* засупоніць
 засуха, *месн.* -сусе; *р. мн.* -сух
 засухаўстойлівы
 засцежка, *дав., месн.* -жцы; *р. мн.*
 -жак
 засцежка-маланка, засцежкі-ма-
 ланкі
 засціць, зашчу, засціш, засціць
 засцярога, *дав., месн.* -розе;
р. мн. -рог
 засядацель, *тв.* -лем, *месн.* -лю
 затаварванне
 затапаны
 затаўка, *дав., месн.* -ўцы; *р. мн.*
 -вак
 затвор, -ра, *месн.* -ры
 затое, *злучн.; але:* за тое, *займ.*
з прыназ.
 затойваць
 затор, -ру, *месн.* -ры
 затрымцець
 затхласць
 затхлы
 затым, *прысл.; але:* за тым,
займ. з прыназ.
 заўдавець

заўжды
 заўком, -ма
 заўсёдашні і заўсёдны
 заўтрашні
 заўчасна
 заўчора
 захаванасць
 за́хад, -ду; наро́ды За́хаду
 захапляльнасць
 захва́льванне
 захво́рванне
 захо́д, -ду
 заходнебелару́скі
 заходнегерма́нскі
 заходнееўрапе́йскі
 заходнесібі́рскі
 заходнеславя́нскі
 заходняру́скі
 захо́п, -пу
 захра́снуць, *незак.* захра́саць
 зацві́сці
 зацві́танне
 зацвярджа́нне
 зацвярдзе́нне
 за́цемна
 за́цеpla
 зацерышы́ць, зацерышу́, зацяру́-
 шыш
 заціка́ўленасць
 заці́шак, -шку
 заці́ша, *месн.* -шышы
 зацкава́ць, *незак.* зацко́ўваць
 зацьме́нне
 заце́ментава́ць, -тую
 зацю́каць
 заця́мненне
 зацяру́шваць
 зачарава́ны
 зачарві́вець
 зачарсцве́лы
 зачарсцве́ць
 зачы́н, -ну
 зачына́льнік, -ка

зачы́ніць, зачыню́, зачы́ніш, за-
 чы́ніць
 зачы́ншчык, -ка
 зачы́тваанне
 зачэ́пка, *дав., месн.* -пцы
 зачэ́пліванне
 зачэ́пшчык, -ка
 зачэ́рпваць, *зак.* зачарпну́ць
 зачэ́сванне
 зашклёны
 зашмо́ргваць
 зашпі́льваць
 зашрубо́ўваць
 заштэ́мпелява́ць, -люю
 зашча́міць, зашчамлю́, зашча́міш
 зашча́пка, *дав., месн.* -пцы;
р. мн. -пак
 зашчыме́ць
 зашча́мліваць
 зашы́йны
 зашыфрава́ны
 заязджа́ць
 за́яц, за́йца, аб за́йцы; *мн.* за́й-
 цы́, за́йцоў
 за́ячы і за́ечы
 зба́вэнне
 зба́віцель, -ля, *месн.* -лю
 зба́жына
 збалансава́ць, -сую
 зба́н, зба́на
 збе́г, збе́гу
 збіра́льніцтва
 збі́цень, збі́тню, аб збі́тні
 зблі́зку
 збля́клы
 збо́жжавытво́рчы
 збо́жжазаку́пка
 збо́жжазда́ча
 збо́жжапаста́ўка
 збо́жжаўбо́рка
 збо́й, збо́ю, аб збо́і
 збо́ку, *прysl.*; *але:* з бо́ку на
 бок. *наз.* з прына́з.

збо́ку прыпе́ку
 збо́льшага
 збор, збо́ру, аб збо́ры
 збо́рачна-аўтама́тычны
 збо́рка, *дав., месн.* -рцы
 збо́рнік, -ка
 збо́ршчык, -ка
 збо́ры, -раў, *адз. няма*
 збо́чваць
 збрашурава́ны
 збраяно́сец, -но́сца, *месн.* -но́сцу
 зброд, збро́ду, аб збро́дзе
 збро́длівы
 збро́я, *тв.* збро́яй (-яю)
 збры́сці, *незак.* збрыда́ць
 збу́цвэлы
 збы́т, збы́ту, аб збы́це
 збэ́сціць, збэ́шчу
 збэ́шчаны
 збянтэ́жана́сць
 звады́яцкі
 звады́яш, -ша, *месн.* -шу
 зва́лка, *дав., месн.* -лцы; *р. мн.*
   -лак
 званáр, -ра́, *месн.* -ру́
 званéц, -нцу́, *месн.* -нцы́
 звані́ца, *р. мн.* -ні́ц
 зва́рванне
 зва́рка, *дав., месн.* -рцы; *р. мн.*
   -рак
 зваро́т, -ту
 зваро́так, -тка
 зва́ршчык, -ка
 звар'я́цець, -цею́
 зве́зці, звязу́; звязе́м, звезя́це
 звення́вы
 звер, зве́ра, аб зве́ры; *мн.* звяры́
 зве́рабóй, -бо́ю, *месн.* -бо́і
 зве́раво́д, -да
 зве́раво́дства
 зве́рагадо́ўля
 зве́рало́ў, -ло́ва
 зве́рало́ўства

звераня́ і зверанё́, -ня́ці
 зве́расаўга́с, -са
 зве́ргнуць
 зве́рка, *дав., месн.* -рцы; *р. мн.*
   -рак
 зве́рху
 зве́рху ўні́з
 зве́ршчык, -ка
 зве́рына́
 зве́сткі, -так
 зве́сці, звяду́, звязе́ш; звязе́м,
   зведзя́це
 зве́чара, *прysl.; але:* з ве́чара
   да ра́нку, *наз. з прыназ.*
 зве́чарэ́ць
 зве́шваць
 зве́яць, зве́ю, зве́еш, зве́е
 зве́ліна
 зве́нець
 зве́слы
 зве́іты
 зве́х, зве́ху, аб зве́ху
 зве́хну́ты
 зве́ць, саўю́
 зво́дка, *дав., месн.* -дцы; *р. мн.*
   -дак
 з во́ка на во́ка
 звон, званá, (*гучанне*) збо́ну
 зво́нкагало́сы
 зво́нкасць
 зво́нку
 зву́жэнне
 звы́чай, -чаю́, *месн.* -чаі́
 звы́чка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
   -чак
 звы́шадчува́льны
 звы́шва́ртасць
 звы́шда́льнабо́йны
 звы́шінду́стрыяліза́цыя
 звы́шмагу́тны
 звы́шпла́навы
 звы́шправо́днасць
 звы́шпрагра́мны

звышпрыбытак, -тку
 звышранні
 звышскóрасны
 звышурóчна
 звышціск, -ку
 звышчалавёк, -ка
 звышчуллівасць
 звышштáтны
 звя́га, -гі, *дав., месн.* -зе
 звяглівасць
 звязак, -зка
 звязанасць
 звязачны
 звязанне
 звязка, *дав., месн.* -зцы; *р. мн.*
   -зак
 звязнасць
 звяно́, *мн.* звёны; *зборн.* звё́нне
 звярга́ць
 звяр'ё́, -р'я́, *месн.* -р'і
 звяржэ́нне
 звярзці́
 звярста́ны
 звярста́ць
 звярта́ць
 звяры́нец, -нца, *месн.* -нцы
 згаво́р, -ру, *месн.* -ры
 згавора́насць
 згаво́рлівасць
 згадзі́ць, згаджу́, зго́дзіш
 згалéлы
 зга́ніць
 зга́ньбіць, -блю, -біш
 згара́льнасць
 з гарáчкі
 зга́рваць і згара́ць
 згаса́ць, *зак.* зга́снуць
 згі́б, згібу́
 згледзе́ць, -джу, -дзіш
 зглумі́ць, -млю́, зглу́міш
 зго́дна (зго́дна з пастанова́й)
 зго́дніцтва
 з го́ду ў го́д

згон, зго́ну
 зго́ркнуць
 зго́ртванне
 зго́ртаваць
 зграба́ць
 згра́я, *тв.* -яй; *р. мн.* зграй
 згрупава́ць, -пую́
 згрэ́бці, зграбу́; зграбе́м, згра-
   бяце́
 згуртава́насць
 згу́стак, -тка
 згусці́ць, згушчу́, згу́сціш, згу́-
   сціць; згу́сцім, згу́сціце, згу́с-
   цяць; *незак.* згушча́ць
 згушча́льнік, -ка
 здабыва́нне
 здабы́так, -тку
 здабы́тчык, -ка
 здабы́ццё
 здавальне́нне
 здавальня́ць
 здавальня́юча
 з даве́н-даўна́
 здаво́ленасць
 здаво́льваць
 здага́длівасць
 здалёк
 здаравя́ка, -кі, *дав., месн.* -ку,
   тв. -кам; *р. мн.* -каў
 здаро́ўе, *месн.* -роўі
 здарэ́нне
 зда́тнасць
 зда́тчык, -ка
 здаўме́цца
 здаўна́
 здаўных-даўна, *присл.*
 зда́цца, зда́мся, здасі́ся, зда́-
   сца; здадзі́мся, здасце́ся, зда-
   ду́цца
 здво́йванне
 здзе́йсніць, -сню
 здзек, -ку
 здзе́кавацца (*не* здзе́квацца!)

здзэкліва
здзёлка, *р. мн.* -лак
здзельна
здзельна-акордны
здзельна-прагрэсіўны
здзельна-прэміяльны
здзельшчына
здэравяненне
здэравянецъ
здзець, здзэну
здзеўбаць
здзівіць, здзіўлю, здзівіш
здзірванэлы
здзьмухаць, *незак.* здзьмухваць
здзьмуць, *незак.* здзімаць
здзяваць, -ваю, -ваеш, -вае
здзяйсненне
здзяйсняць, *зак.* здзейсніць
здзяўбаць і здзяўбці
здзяцінецъ
з дня на дзень
здолецъ, здолее
здольшчына
здор, здору
здравіца, *р. мн.* -віц
здрэджваць, *зак.* здрэдзіць
здрэдніцтва
здранцвэласць
здранцвэлы
здратаваць, -тую
здраўніца, *р. мн.* -ніц
здўру, *прысл.*
здымак, -мка
з'едліва
з'езд, з'езду, (*форма грамадскай дзейнасці*) з'езда
з'ездаўскі
з'ездзіць, з'езджу, з'ездзіш
зеландзец, -ндца
зеландка, *р. мн.* -дак
зеландскі
зеленавокі
зэлень, *тв.* -нню

зэлле, аб зэлли
зеяніна
зеяніць, зеяню, зяленіш
зеянюсенькі
зэмец, -мца, *месн.* -мцу
зёмлеапісанне
зёмлекапалка
зёмлекарыстанне
зёмлетрасэнне
зёмлеўладанне
зёмлеўласнік, -ка
зёмлеўпарадкаванне
зёмлеўпарадчы
зёмлечарпалка, *р. мн.* -лак
землябітны
землязнаўства
землякоп, -па
землямёр, -ра, *месн.* -ру
земляробства
землярыйка, *дав., месн.* -рыйцы;
р. мн. -рыйек
землясóc, -са
земнаводныя
земснарад, -да
зензубель, -беля, *месн.* -белі
зеніт, -ту
зеніт-тэлескоп, зеніт-тэлескопа
зенітка, *р. мн.* -так
зенітчык, -ка
зэрне, зэрня
зэрнеачыстка
зэрнеачышчальны
зэрнебабовы
зэрневы
зэрнедрабілка, *р. мн.* -лак
зэрнекамбайн, -на
зэрнепагрузчык, -ка
зэрнесаўгас, -са
зэрнесушылка, *р. мн.* -лак
зэрнеўлоўнік, -ка
зэрнеэлеватар
зерняёд, -да
зернясхвішча, *р. мн.* -шчаў

з'єсці, з'єм, з'ясі, з'єсць; з'ядзім,
з'ясцє, з'ядуць
зефір, -ру, *месн.* -ры
зєлкі, зєлак, *адз.* *няма*
зжавать, зжую; зжуєм, зжуюцє
зжаць, сажнў; сажнєм, сажняцє
зжывать
з-за
ззяду
ззывать
ззянне
зігзэг, -га, *дав., месн.* -гу
зігзэг-машына
зімні і зімовы
зімовішча, *месн.* -шчы
з'імправізаваны
з'імправізаваць, -зўю
з'імшыць
злабадзєннасць
злавєсна
злэзіць, злэжу, злэзіш
зламаны і зломаны
зламацца, зламлюся, зломішся
зламаць, зламлю, зломіш; *незак.*
зломліваць; зламаў; *заг.* зламі
зламысна
злапомны
зларадна
зласліва
зласлівец, -ліўца
зласлоўе, *месн.* -лоўі
злачынец, -нца, *месн.* -нцу
злачыньства, *р. мн.* -ваў
злашчасны
злаякасны
злєва
злєгчы, злєгу, злєжаш
злєпак, -пка
злєплєны
злєпліваць
злєгку
злєт, злєту, аб злєце
злєтаць

злізваць
зліпáцца, *зак.* зліпнуцца
злітак, -тка
зліў (*прыстасаванне*) зліва, аб
зліве
зліць, салью, сальєш, сальє; са-
льєм, сальяцє
злбдзей, -дзея; *мн.* зладзєі
злом, злóму
злбмак, -мка
злбснїк, -ка
злосць
злбўжыванне
злбязыкасьць
злўчнїк, -ка
злучбк, -чкá
злыбеда
злыдзєнь, -дня, *месн.* -дню
зляжальы
зляпіць, -пліу, злєпіш
зляцєць, злячў, зляціш; зляцяць
змагáр, -ра, *месн.* -рў
змагчы, змагў, змбжаш
змáзачны
змáзка, *дав., месн.* -зцы; *р. мн.*
-зак
змáзчык, -ка
змалаціць, -лачў, -лбціш
змалєўваць
змáлку
змалываны
змалываць, -лбю
зман, змáну
змáнлівы
з маху
змацбўваць
змєєгалбўнїк, -ку
змєєпадобны
змєй, змєя, аб змєі; *р. мн.* змєяў
змєй-гарыньчы, змєя-гарыньчы
змєнлівасць
змєннасць
змєншыць, *незак.* змєншваць

змёншчык, -ка
 змераць, -раю
 змёрзнуць, змёрз, змёрзла;
 змёрзлі
 змёркнуцца, *незак.* змяркацца
 змест, зместу, аб змесце
 змесці, змяту; змяцём, змецяцё
 змешваць, -ваю
 змеябораць, -рца
 змеявік, змеєвіка
 змеявёд, -да
 змеяёд, -да
 змеянн*я* і змеянн*ё*, -нн*я*ці
 з міну́ты на міну́ту
 змóклы
 змóладу
 змóршчыць
 змóтваць
 змóўленасць
 змóўчаць і змаўчаць
 змóўшчык, -ка
 змрок, змро́ку
 зму́ляны
 зму́ляць
 зму́сіць, зму́шу, зму́сіш
 зму́чанасць
 змы́лак, -лка
 змы́чка, *дав., месн.* -чцы
 змяі́ны
 змя́клы
 змякча́льны
 змянéнне
 змяншéнне
 змярза́нне
 змясці́ць, змяшчу́, змесці́ш
 змяша́ць, -шаю
 змяшча́льнасць
 змяшчéнне
 змяшэ́нне
 змяя́, *тв.* -ёй (-ёю); *р. мн.* змей
 з-над
 знадво́рку
 знадво́рны

знайсці, знайдú, знóйдзеш
 знак; Знак я́касці
 з налё́ту
 з наско́ку
 знамяна́льнасць
 знаро́к
 знáтнасць
 знато́к, -такá
 знаха́р, -ра́, *месн.* -ру́
 знахо́дка, *дав., месн.* -дцы; *р. мн.*
 -дак
 знахо́длівасць
 значéнне, *р. мн.* -нн*я*ў
 зневажа́нне
 зневажа́ць, *зак.* знява́жыць
 знелюбі́ць, знелюблú, знялю́-
 бiш
 знемагчы́ся, знемагу́ся, знямó-
 жашся, знямóжацца; знямó-
 гуцца
 знемажéнне
 зненавідзець, -джу
 знервава́насць
 знéшне
 знéшнепаліты́чны
 знíзу
 зніма́ць, знімаю́
 знітава́ць, -ту́ю
 знішча́льнік, -ка
 знішчéнне
 знос, знóсу
 знóсак, -ска
 знóсіны, знóсін, *адз. няма*
 зноў, знóў-такі
 знябы́цца
 знява́га, *дав., месн.* -ва́зе; *р. мн.*
 -ва́г
 зняна́цку
 знясі́ленасць
 знясі́лець, знясі́лею (*аб сабе*)
 знясі́ліць, знясі́лю (*каго-н.*)
 знясла́віць, -лаўлю
 зняць, зніму́

знячэўку
 здаветэрына́рны
 здагеаграфі́я
 здагігі́ёна
 здапалеанталогія́
 зо́лак, -лку
 зо́латава́лосы
 зо́латаздабы́ча
 зо́латапрамы́сло́васць
 зо́латашука́льнік, -ка
 зо́на, р. мн. зон
 зонд, зо́нда, аб зо́ндзе
 зоркападо́бны
 з-пад
 з-па-над
 здра́ніць, -дню́, -дні́ш
 з разбе́гу
 з разго́ну
 з разма́ху
 зра́зы, -заў, адз. няма
 зра́нку, прысл.; але: з ра́нку да
 ве́чара, наз. з прыназ.
 зрашча́нне
 зро́ду, прысл.; але: з ро́ду, наз.
 з прыназ.
 зрок, зро́ку
 зро́слапялё́сткавы
 зро́шчваць
 зруб, зру́ба
 зрубі́ць (ха́ту)
 зрух, зру́ху
 зру́шваць
 зрушэ́нне
 зры́ў, зры́ву, аб зры́ве
 зрэ́б'е, месн. -б'і
 зрэ́дку
 зрэ́з, зрэ́зу, аб зрэ́зе
 зрэ́зак, -зка
 зрэ́званне
 зрэ́зчык, -ка
 зрэ́шты
 зуб, анат. зу́ба; зу́бы, зубо́ў

зуб (зу́бец), зу́ба; зу́бы, зубо́ў;
 зборн. зу́б'е
 зу́балячэ́бніца
 зу́бапра́тэ́зны
 зубе́ц, -бца́, месн. -бца́
 зубра́нн і зубра́нне́, -ня́ці
 зубча́сты
 зусі́м, прысл. (зусі́м до́бра); але:
 з усі́м, займ. з прыназ. (з усі́м
 ска́рбам)
 зухава́тасць
 з хо́ду
 з ча́сам
 з ча́су на ча́с
 зы́рка
 зыхо́дзіць (грунтава́цца на
 чым-н.)
 зыхо́дны
 зычлі́васць
 зычлі́вец, -ліўца, месн. -ліўцу
 зэ́длік, -ка
 зю́йд-ве́ст, зю́йд-ве́сту
 зю́йд-о́ст, зю́йд-о́сту
 зя́блевы (зя́блевае во́рыва)
 з'я́ва, р. мн. з'яў
 з'яда́ць
 з'язджа́ць
 з'ядна́нне
 зязю́ля, тв. -ляй (-ляю); р. мн.
 -зю́ль
 з'ялча́ць
 зямля́; мн. зе́млі, зямéль; але:
 Зямля́ (планета)
 зямля́к, земляка́
 зямля́не, -я́н
 зямля́нка
 зямля́цтва
 зярні́стасць
 зярня́тка і зёрнетка; р. мн. -так
 з'яўле́нне
 з'яхі́днічаць
 зя́ць, зя́ця, аб зя́цю

I

іанасфэра
іанізацыя, *тв.* -цыяй
іанійцы
і г. д. (і гэтак далей)
ігланогія
ігласкúрыя
ігліца
ігнараваць, -рую
ігòлкападобны
ігòлкатрымальнік, -ка
ігòлкафільтр, -ра
іграць
ігрòк, іграка́
ігрышча, *месн.* -шчы; *р. мн.* -шчаў
ігрэк, -ка
ідалішча, *месн.* -шчу
ідыёма, *р. мн.* -маў
ідылія, *тв.* -яй
ідыяматыка, *дав., месн.* -тыцы
ідыятызм, -му
ідэаграфія, *тв.* -фіяй
ідэа́л, -лу
ідэалізаваць, -зую
ідэалізм, -му
ідэалогія, *тв.* -яй
ідэальнасць
ідэйна-маста́цкі
ідэйна-паліты́чны
ідэйна-тэарэты́чны
ідэ́нтычнасць
ідэо́лаг, -га, *месн.* -гу
іерагліфі́чны
іе́ра́рхія, *тв.* -хіяй
іе́ро́гліф, -фа
ізалява́насць
ізаля́тар, -ра, *месн.* -ры
ізаляцыяні́зм, -му
ізамарфі́зм, -му
ізаме́р, -ра, *месн.* -ры
ізасейсмі́чны
ізато́п, -па

ізатро́пнасць
ізатэ́рмічны
ізу́мруд, -да, (*матэрыял*) -ду
іканагра́фія
іканапі́с, -су, *месн.* -се
ікаса́эдр, -ра, *месн.* -ры
*ілга́ць (лгаць), ілгу́ (лгу),
ілжэ́ш (лжэш), ілжэ́ (лжэ);
ілжом́ (лжом), ілжаце́ (лжа-
це), ілгу́ць (лгуць)
*ілгу́н (лгун), -на́, *месн.* -не́
*ілжэ́вучо́ны (лжэ́вучо́ны)
*ільвя́ня (львя́ня) і ільвя́не́
(львя́не)
*ільго́та (льго́та), *р. мн.* -го́т
*ільдзі́на (льдзі́на), *р. мн.* -дзі́н
*ільнаво́дства (льнаво́дства)
*ільнамя́лка (льнамя́лка), *р. мн.*
-лак
*ільнапу́нкт (льнапу́нкт), -та
*ільнасе́мя (льнасе́мя)
*ільнасе́ялка (льнасе́ялка),
р. мн. -лак
*ільнатка́цкі (льнатка́цкі)
*ільнатры́ер (льнатры́ер), -ра,
месн. -ры
*ільно́ачышча́льнік (льно́ачы-
шча́льнік), -ка
*ільно́валакно́ (льно́валакно́)
*ільно́заво́д (льно́заво́д), -да
*ільно́камба́йн (льно́камба́йн),
-на
*ільно́прадзе́нне (льно́прадзе́н-
не)
*ільно́прамысло́васць (льно́пра-
мысло́васць)
*ільно́трапа́лка (льно́трапа́лка),
дав., месн. -лцы
*ільно́траста́ (льно́траста́)

*Аб напісанні слоў з прыстаў-
ным і або без яго гл. § 28
«Асноўных правіл правапісу».

*Ільнѡчасанне (льнѡчасанне)

*Ільнянішча (льнянішча)

*Ільняны (льняны)

*Ільсніцца (льсніцца)

ілюзія, *тв.* -зіяй

ілюзіянізм, -му

ілюзёрнасць

ілюмінаваць, -нўю

ілюмінацыя, *тв.* -цыяй

ілюстрацыйнасць

ілюстрацыя, *тв.* -цыяй

імавернасць

імажынізм, -му

імбір, -ру

імгла

імгліць

імглісты

імгненне

іменна

іменны (іменнае скланенне)

імжа

імжэць

імігрыраваць, -грырую

іміграцыя, *тв.* -цыяй

імітатар, -ра, *месн.* -ру

імітацыя, *тв.* -цыяй

імкненне

імкніцца, -нёмся, -няцёся

імпазэнтнасць

імпарт, -рту, *месн.* -рце

імпартаваць, -тўю

імпарцёр, -ра, *месн.* -ру

імператар, -ра, *месн.* -ру

імператўінасць

імперфэкт, -кта, *месн.* -кце

імперыялізм, -му

імперыялістычны

імперыялісцкі

імправізацыя, *тв.* -цыяй

імпрэсарыю, *нязм., м.*

імпрэсіянізм, -му

імпульс, -су

імпульсіўнасць

імпэт, -пэту

імунітэт, -тэту

імховы

імчаць

імшанік, -ку

імшара, *р. мн.* -шар і -шараў

імшысты

імшэць

імя, *родн.* імя (імені), *дав.* імя

(імені), *тв.* імем (іменем),

месн. імі (імені); *мн.* імі (іме-

ны), імяў (імён)

імяніннік, -ка

імяніны, -нін, *адз. няма*

імянны (спіс)

інахадзь, *тв.* -ддзю

іначай

інвентар, -рў, *месн.* -ры

інвентарызацыя

інвэрсія, *р. мн.* -сій

інвэсціраваць, -рую

інгаліяцыя, *тв.* -цыяй

індаеўрапейстыка, *дав., месн.*

-тыцы

індаеўрапейскі

інданезіец, -зійца, *месн.* -зійцу

індзеец, -дзэйца, *месн.* -дзэйцу

(жыхар Амерыкі)

індуктывізм, -му

індўкцыя, *тв.* -цыяй

індўстрыя, *тв.* -рыяй

індўстрыялізаваць, -зўю

індўстрыялізацыя, *тв.* -цыяй

індўстрыяльна-калгасны

індывідуалізм, -му

індывідуум, -ма

індыец, -дўйца, *месн.* -дўйцу

(жыхар Індыі)

індўй, -дўю, *месн.* -дўі

індўк, -ка

* Аб напісанні слоў з прыстаўным і або без яго гл. § 28 «Асноўных правіл правапісу».

індыка́тар, -ра
 індыферэнтны
 індычаня́ і індычанё́, -няці
 індычка, *р. мн.* -чак
 індыянка, *р. мн.* -нак
 індэкс, -са
 індэтэрміні́зм, -му
 ін'экцыя, *тв.* -цыяй
 інерва́цыя, *тв.* -цыяй
 інэртнасць
 інжыне́р, -ра, *месн.* -ру
 інжыне́р-віцэ-адміра́л, -ла (*званне*)
 інжыне́р-канстру́ктар, -ра, -ра (*пасада*)
 інжыне́р-капіта́н, -на (*званне*)
 інжыне́р-маё́р, -ра (*званне*)
 інжыне́р-меха́нік, -ра, -ка (*пасада*)
 інжыне́рна-будаўнічы
 інжыне́рна-тэхнічны
 інжыне́рна-фізічны
 інжыне́р-эканамі́ст, -ра, -та (*пасада*)
 інжыне́р-элеќтрык, -ка (*званне*)
 інжы́р, -ра (*зборн., плады*)
 -ру
 інжэ́ктар, -ра, *месн.* -ры
 іні́цыялы
 іні́цыятарства
 іні́цыяты́ва
 інкарпарава́ць, -рую
 інкарпара́цыя, *тв.* -цыяй
 інкаса́цыя, *тв.* -цыяй
 ін-кварт́а, *прысл.*
 інко́гніта, *нязм.*
 інкруста́цыя, *тв.* -цыяй
 інкрустава́ны
 інкрымінава́ць, -нўю
 інкуба́тар, -ра, *месн.* -ры
 інкуна́була, *р. мн.* -бул
 інсінуі́раваць, -рую
 інспектава́ць, -ту́ю

інспірава́ць, -рую
 інспіра́цыя, *тв.* -цыяй
 інста́нцыя, *тв.* -цыяй
 інструкта́ж, -жу, *месн.* -жы
 інструме́нт, -та, (*зборн.*) -ту
 інсты́нкт, -ту
 інсцэні́раваць, -рую
 інтаксіка́цыя, *тв.* -цыяй
 інтраду́кцыя, *тв.* -цыяй
 інтраспе́кцыя, *тв.* -цыяй
 інтры́га, *дав., месн.* -ры́зе; *р. мн.* -тры́г
 інтрыгава́ць, -гу́ю
 інтрыга́нства
 інтуі́тыві́зм, -му
 інтуі́тыўна
 інту́іцыя, *тв.* -цыяй
 інты́мнасць
 інтэ́грава́ць, -рую
 інтэ́гра́л, -ла
 інтэ́лект, -ту
 інтэ́лектуалі́зм, -му
 інтэліге́нтнасць
 інтэліге́нцкі
 інтэ́нданцтва
 інтэнсі́ўнасць
 інтэнсі́фікава́ць, -ку́ю
 інтэнсі́фіка́цыя, *тв.* -цыяй
 інтэ́рас, -су, *мн.* інта́рэсы
 інтэрвака́льны
 інтэрва́л, -лу
 інтэрве́нцкі
 інтэрвенцыя́ні́сцкі
 інтэрв'ю́, *нязм., н.*
 інтэрв'ю́іраваць, -рую
 інтэрв'ю́ёр, -ра, *месн.* -ру
 інтэр'е́р, -ра, *месн.* -ры
 інтэрме́дыя
 інтэрна́т, -та
 інтэрнацыяна́л, -ла
 інтарні́раванне
 інтарні́раваць, -рую
 інтэрпеля́цыя, *тв.* -цыяй

інтэрпрэтава́ць, -ту́ю
 інтэрпрэта́тар, -ра, *месн.* -ру
 інтэрпрэта́цыя, *тв.* -цыяй
 інфанта́рыя
 інфа́ркт, -ту
 інфармава́ць, -му́ю
 інфарма́тыка, *дав.* -тыцы
 інфармацыйна-рэкла́мны
 інфе́кцыя, *тв.* -цыяй
 інфі́льтра́т, -ра́та
 інфіні́тыў, -ты́ва
 інфля́цыя, *тв.* -цыяй
 ін-фо́ліо, *нязм.*
 інфузо́рыя
 інцыдэ́нт, -ту
 іншага́родні
 іншазэ́мец, -мца, *месн.* -мцу
 іншасказа́льнасць
 іо́н, іо́на
 іо́ній, -нію, *месн.* -ніі
 іо́нны
 іпадро́м, -ма
 іпры́т, -ту
 ірады́цыя, *тв.* -цыяй
 іра́нец, -нца, *месн.* -нцу
 іранізава́ць, -зую́
 ірані́чнасць
 ірацыяналі́зм, -му
 ірацыяна́льнасць
 *і́рвану́ць (рвану́ць)
 *і́рва́ць (рваць); *мн.* і́рвём
     (рвём), і́рвяце́ (рвяце́)
 *і́рдзе́ць (рдзець)
 *і́ржа́ (ржа)
 *і́ржаве́ць (ржаве́ць)
 *і́ржа́нне (ржа́нне)
 *і́ржа́ць (ржаць)
 *і́ржы́шча (ржы́шча)
 *і́ржэўні́к (ржэўні́к), -ку

* Аб напісанні слоў з прыстаўным *і* або без яго гл. § 28 «Асноўных правіл правапісу».

і́рла́ндзец, -ндца, *месн.* -ндцу
 і́рыга́тар, -ра, *месн.* -ру
 і́рыга́цыя, -ыі, *р. мн.* -ый
 і́ры́дыевы
 і́ры́дый, -дыю, *месн.* -дыі
 і́рэа́льнасць
 і́ск, і́ску
 і́скавы
 і́скраўлоўні́к, -ка
 і́скрынка, *р. мн.* -нак
 і́скры́ць
 і́сла́ндзец, -ндца, *месн.* -ндцу
 і́снава́нне, *месн.* -нні
 і́снава́ць, і́сную
 і́снасць
 і́сны
 і́спа́на-партуга́льскі
 і́спа́нец, -нца, *месн.* -нцу
 і́спы́ты, -таў
 і́стотна́сць
 і́стэ́рыя, *тв.* -ры́яй
 і́сце́ц, і́сця́, аб і́сціу́
 і́сці, і́ду, і́дзе́ш, і́дзе́; і́дзе́м, і́дзяце́
 і́сці́на, *р. мн.* -ін
 і́талья́нец, -нца, *месн.* -нцу
 і́удзе́йства
 і́хтые́л, -лу
 і́хтыяза́ўр, -ра, *месн.* -ры
 і́хтыяло́гія
 і́хтыяфа́уна
 і́шыяс, -су

Я

яга́ўрт, -ту (*напітак*)
 я́ркшы́р, -ра (*парода свіней*)
 я́ркшы́рскі
 я́шкар-а́лінскі
 я́мене́ц, -нца
 я́менка, -кі
 я́менскі
 я́менцы, -цаў

К

каагуліраваць, -рую
 каалін, -ну
 кааліцыйны
 кааперавацца
 кааператар, -ра, *месн.* -ру
 кааператыў, -ва
 кааперацыя, *тв.* -цыяй
 кааптаваць, -тую
 кааптацыя, *тв.* -цыяй
 каардынаваць, -ную
 каардыната, *дав., месн.* -наце
 каардынацыйна-вылічальны
 каардынацыя, *тв.* -цыяй
 кабалістыка
 кабалістычны
 кабардзінец, -нца, *месн.* -нцу
 кабатаж, -жу, *месн.* -жы
 кабель, -лю, *месн.* -лі
 кабзёр, -ра, *месн.* -рў
 кабінэт, -та, па -це; *але: у раз-
мерк. знач. па -ту*
 кабінэтны (стол)
 кабінэцкі (крызіс)
 кавадла, *тв.* -лам, *н.; р. мн.* -дляў
 кавалёр, -ра, *месн.* -ру
 кавалергард, -да, *месн.* -дзе
 кавалергардскі
 кавалерыст, -та
 каваль, -ля, *месн.* -лю
 кавальска-прэсавы
 каваны і кованы
 кавачіна
 каверкот, -ту
 кавун, -на
 кавыль, -лю, *месн.* -лі
 каганец, -нца, *месн.* -нцы
 кагор, -ру, *месн.* -ры
 кадаўб, -ба
 кадаўбец, -бца
 кадзь, *тв.* кэддзю
 кэдмій, -мію, *месн.* -міі

кадр, -ра (кадр з фільма)
 кадры, -раў (падрыхтоўка кад-
раў)
 кадрыля, *тв.* -ляй (-ляю)
 кадыфікаваць, -кую
 кадыфікацыйны
 кадэін, -ну
 кадэт, -та
 кадэцкі
 кажух, -ха, *месн.* -хў (-сё)
 казак, -ка; *мн.* -кі, -коў
 казахскі
 казакі
 казачтва
 казачка (*ад казак*)
 казначасць
 казашка (*ад казах*)
 казеін, -ну
 казеінавы
 казэлец, -льцу
 казённы
 казінец, -нцу, *месн.* -нцы
 казка, *дав., месн.* -зцы; *р. мн.*
-зак
 казляні і казляне, -няці
 казуістыка
 казус, -су
 казытанне
 казытаць, -зычў, -зычаш
 казырог, -га, *месн.* -гу; сузор'е
 Казярога
 кайданы, -наў (-ноў), *адз. няма*
 какава, -вы
 какадў, *нязм., м.*
 какаін, -ну
 кактус, -са, (*зборн.*) -су
 кактэйль, -лю
 калабарацыяніст, -та
 калаідальны
 каламазь, *тв.* -ззю, *ж.*
 каламуць, *тв.* -ццю, *ж.;*
 каланізаваны
 каланісцкі

каланіялізм, -му
 каланіялісцкі
 каланіяльны
 каларату́ра
 калары́метр, -ра, *месн.* -ры
 калары́т, -ту
 калары́фер, -ра, *месн.* -ры
 каласні́к, -ка́
 калаўро́т, -та
 калга́с, -са
 кале́га, -гі, *дав., месн.* -гу, *тв.*
   -гам; (*у ж. р.*) *дав., месн.* -зе,
   тв. -гай (-гаю); *р. мн.* -лёг
 калегі́яльнасць
 кале́дж, -джа (*у Англіі*) і ка-
   ле́ж, -жа (*у Францыі*)
 кале́жскі
 калейдаско́п, -па
 кале́ка, -кі, *дав., месн.* -ку, *тв.*
   -кам; (*у ж. р.*) *дав., месн.* -цы;
   тв. -кай (-каю); *р. мн.* калёк
 кале́ктар, -ра, *месн.* -ры
 калекты́ўізм, -му
 калекты́ўісцкі
 калекты́ў, -ты́ву, *месн.* -ты́ве
 калекцыяне́р, -ра, *месн.* -ру
 калекцыяні́раваць, -рую
 кале́на; *мн.* -ні, -няў; (*у танцы*
   і *інш.*) кале́ны, -лён
 каленко́р, -ру, *месн.* -ры
 кале́цтва
 калёкві́ум, -му
 калі́бр, -ру, (*інструмент*) -ра
 калібраме́р, -ра, *месн.* -ры
 калі́бры, *нязм.*
 калі́ б там ні было́
 калі́графі́я, *тв.* -фі́яй
 калі́дор, -ра, *месн.* -ры
 ка́ліевы
 калі́зі́я, *тв.* -зі́яй; *р. мн.* -зі́й
 калі́йна-фо́сфарны
 калі́-не́будзь
 калі́-ні́калі

калі́сьці
 калі́т, -ту
 ка́ліўца, *н.*; *р. мн.* -цаў
 каліфо́рній, -нію, *месн.* -ніі
 калма́ты
 калмы́цкі
 кало́дзеж, -жа, *месн.* -жы
 кало́дый, -дыю, *месн.* -дыі
 кало́іды, -даў; *адз.* кало́ід, -ду
 кало́на, *р. мн.* кало́н
 кало́наважа́ты
 кало́нлі́чба, *р. мн.* -чбаў
 кало́нты́гул, -ла
 кало́ссе, *тв.* -ссем
 калчада́н, -ну
 кальві́ль, -ля, (*зборн.*) -лю
 калье́, *нескл., н.*
 калькава́ць, -ку́ю
 калько́граф, -фа
 калькулява́ць, -лю́ю
 кальра́бі, *нязм., ж.*
 ка́льцый, -цыю, *месн.* -цыі
 кальцыні́раваны
 кальцы́т, -ту
 ка́льцэкс, -су
 кальчу́га, *дав., месн.* -чўзе; *р. мн.*
   -чўг
 калякве́тнік, -ка
 каляндáр, календарá
 каляндáрны
 каляпо́люсны
 калясардэ́чны
 каля́я, -ля́і; *р. мн.* калё́й
 камандáрм, -ма
 камандзі́р, -ра, *месн.* -ру
 камандзі́роўка, *р. мн.* -вак
 кама́ндна-асабі́сты
 кама́ндуючы, -чага
 кама́р, -ра́, *месн.* -ры́
 камба́йнабудавáнне
 камба́йнер, -ра, *месн.* -ру
 ка́мбі́й, -бію, *месн.* -біі
 камбіко́рм, -му

камбінаваць, -нўю
 камбінацыйны
 камбінезён, -на
 камбрыг, -га, *месн.* -гу
 кáмбуз, -за
 камвóльна-сукóнны
 камдыў, -ды́ва
 камедыёграф, -фа
 камедыйны
 камедыянства
 камель, -мля́; *р. мн.* -млёў
 камендáнци
 кáменедраб́лка, *дав., месн.* -лцы;
р. мн. -лак
 камённаву́гальны
 каментáрый, -рыя, *месн.* -ры́
 каменціраваць, -цірую
 кáмень, кáменя, (*матэрыял*) кá-
 меню; па -ні: *але: у размерк.*
знач. па -ню; мн. камяні, -нёў;
зборн. ка́менне
 ка́меньчык, -ка
 каменяб́ітны
 каменябóец, -бóйца, *месн.* -бóйцу
 каменялóмня, *р. мн.* -мень і -мняў
 каменярэз, -за
 каменячóс, -са
 кáмера-абскúра, кáмеры-абскúры
 камергёр, -ра, *месн.* -ру
 камерды́нер, -ра, *месн.* -ру
 кáмер-лакéй, кáмер-лакéя
 камертóн, -на
 кáмер-ю́нкер, кáмер-ю́нкера
 кáмер-ю́нкерскі
 камётападо́бны
 камі́зэлка, *дав., месн.* -льцы;
р. мн. -лек
 ка́мінак, -нка
 Ка́мінтэ́рн, -на
 ка́місары́ят, -та
 ка́місары́цкі
 ка́місі́йны
 ка́місі́янэр, -ра, *месн.* -ру

камітэ́т, -та
 камітэ́цкі
 камóда, -ды
 кампазі́цыйны
 кампа́ктны
 кампанавáць, -нўю
 кампанéнт, -та
 кампаньё́н, -на
 кампа́ртыя, *р. мн.* -тый
 кампаставáць, -тўю, *с.-г.*
 кампасці́раваць, -рую (бі́лет)
 кампенсавáць, -сўю
 кампенсáцыя, *тв.* -цыя́й
 кампетэ́нтнасць
 кампетэ́нцыя, *тв.* -цыя́й
 кампіля́ць, -лўю
 камплéкцыя, *тв.* -цыя́й
 камплемéнт, -ту (*рэчыва*)
 камплі́мэнт, -та (*пахвала*)
 кампóт, -ту
 кампóст, -ту
 кампóстны
 кампóсцер, -ра, *месн.* -ры
 кампрамета́ваць, -тўю
 кампрамета́цыя, *тв.* -цыя́й
 кампрамі́с, -су
 кампрэ́сар, -ра, *месн.* -ры
 камп'ю́тэр, -ра
 камсамóл, -ла
 камсамóлец, -льца, *месн.* -льцу
 камсамóльска-маладзё́жны
 камсастáў, -та́ву
 камсо́д, -да
 камсо́рг, -га, *месн.* -гу
 камуна́льна-быта́вы
 камуна́льна-жыллё́вы
 камуна́р, -ра, *месн.* -ру
 камуні́зм, -ма (-му)
 каму́-ні́камў
 каму́ніка́цыйны
 камуні́ст, -та
 камуні́стычны
 камутáтар, -ра, *месн.* -ры

камуфляж, -жу, *месн.* -жы
 камфартабельны
 камфóра, *фарм.* і камфара
 камфóравы
 камфóрт, -ту
 камюнікэ, *нязм., н.*
 камяк, -ка
 камякаваты
 камяністы
 камяніца
 канавакапальнік, -ка
 канавóд, -да
 канáдзец, -дца, *месн.* -дцу
 канакра́дства
 канáл, -ла
 каналізава́ць, -зую
 кананічнасць
 канапáс, -са
 канаплявóдства
 канаплянішча
 канапляны
 канáтнік, -ку
 канваіраваць, -рую
 канвее́р, -ра, *месн.* -ры
 канвеерыза́цыя, *тв.* -цыяй
 канве́рсія, *тв.* -сіяй
 канве́рт, -та, па -це; *але:* раз-
 даць па канве́рту
 канве́ртар, -ра, *месн.* -ры
 канво́й, -во́ю, *месн.* -во́і
 канву́льсія
 кангалéзцы
 кангламерáт, -ту
 кангрэ́с, -са
 кангрэ́смён, -на
 кандыда́т, -та, *месн.* -це; *але:*
 па аднаму кандыда́ту
 кандыда́ту́ра
 кандыда́цкі
 канды́тар, -ра, *месн.* -ру
 канды́цыя, *тв.* -цыяй
 канды́цыяне́р, -ра, *месн.* -ры
 кандэля́бр, -ра, *месн.* -ры

кандэнсавáць, -сую
 кандэ́нсатар, -ра, *месн.* -ры
 кандэ́нсáцыя, *тв.* -цыяй
 канéц, -нцá, *месн.* -нцý
 канéчне (*абавязкова*)
 каніба́л, -ла
 канікулы, *адз. няма*
 канікуля́рны
 кані́стра
 каніфо́ль, *тв.* -ллю
 каніфо́льна-шкі́пна́рны
 кані́чны
 канкарда́т, -та
 канкрэ́тна-гіста́ры́чны
 канкрэ́тызава́ны
 канкрэ́тызава́ць, -зую
 канку́рыраваць, -рую
 каноплеапрацо́ўчы
 каноплі, канапéль, *адз. няма*
 кано́э, *нескл., н.*
 кано́э-адзіно́чка, кано́э-адзіно́чкі
 кансали́дава́ць, -дую
 кансана́нс, кансана́нсу
 кансананты́зм, -му
 кансервава́ць, -рву́ю
 кансерва́тар, -ра, *месн.* -ру
 кансервато́рац, -рца, *месн.* -рцу
 кансервато́рыя, *тв.* -яй
 кансерваты́зм, -му
 кансерваты́ўнасць
 кансе́рвы, -ваў, *адз. няма*
 кансілі́ум, -му
 кансі́стэ́нцыя, *тв.* -цыяй
 канспектава́ць, -ту́ю
 канспірава́ць, -ру́ю
 канспіра́тыўнасць
 канстатава́ць, -ту́ю
 канструкты́вiзм, -му
 канструкты́ўны
 канструява́ць, -ру́ю
 канстыту́цыйна-демакраты́чны
 канстыту́цыя; Канстыту́цыя
 СССР

канстытуцыянальны, *фізіял.*
 кансультаваць, -тую
 кансульта́нт, -та
 канта́кт, -ту
 канта́кта-стыкавы
 кантаміна́цыя, *тв.* -цыяй
 кантраба́нда
 кантраба́с, -са
 кантраве́рза
 кантра́кт, -та
 кантракта́цыя, *тв.* -цыяй
 кантралё́р, -ра, *месн.* -ру
 кантра́льта, *нескл., н.*
 кантралява́ць, -люю
 кантрама́рка, *р. мн.* -рак
 кантрапу́нкт, -та
 кантра́ст, -ту
 кантра́стны
 кантрасці́раваць, -рую
 кантро́ль, -лю, *месн.* -лі
 кантро́льна-вымяра́льны
 кантро́льна-насе́нны
 кантро́льна-ўліко́вы
 кантрыбу́цыя, *тв.* -цыяй
 кантынгéнт, -ту
 кантынéнт, -та
 кантынента́льны
 кантыя́нства
 кантэй́нер, -ра, *месн.* -ры
 кантэкст, -ту
 канфедэра́цыя, *тв.* -цыяй
 канфе́ранс, -су
 канфе́рансье, *нязм., м.*
 канфе́рэ́нц-за́ла, канфе́рэ́нц-за́лы
 канфе́ці, *нязм., н.*
 канфі́дэнцы́йны
 канфіскава́ць, -кую
 канфі́цюр, -ру
 канфлі́кт, -ту
 канфо́рка, *дав.-рцы; р. мн.* -рак
 канфранта́цыя
 канфу́з, -зу
 канцавы

канцла́гер, -ра, *месн.* -ры
 канцыля́рска-бюракра́тычны
 канцыля́рыя
 канце́нтры, -раў, *мат.*
 канце́нтрава́ць, -рую
 канце́нтра́т, -ту
 канце́нтра́цыя
 канце́нтрычнасьць
 канце́пцыя
 канце́рн, -рна
 канце́рт, -та, па аднаму кан-
 цэ́рту
 канце́ртма́йстар, -тра, *месн.* -тру
 канце́рці́на, *нязм., н.*
 канце́сіяне́р, -ра, *месн.* -ру
 канча́так, -тка
 канье́н, -на
 канькабе́жац, -жца, *месн.* -жцу
 канькі́, -коў; *адз.* канёк, -нька́
 канья́к, -ку
 кан'ю́кту́ра
 кан'ю́кты́віт, -ту
 каню́шня, *р. мн.* каню́шань
 канюшы́наце́рка
 канюшы́нішча
 капата́ж, -жу, *месн.* -жы
 капее́чка
 капё́ж, капяжу́, аб капяжы́
 капё́йка, *р. мн.* капее́к
 капельды́нер, -ра, *месн.* -ры
 капельма́йстар, -тра, *месн.* -тру
 капё́ц, -пца́, *месн.* -пцы́
 кап'ё́, аб кап'і́; *мн.* ко́п'і
 капі́ляр, -ра, *месн.* -ры
 капі́равальна-фрэ́зерны
 капі́раваць, -рую
 капі́тал, -лу
 капі́талаўкладанне
 капі́талі́зм, -му
 капі́тан-дырэ́ктар, капі́тан-ды-
 рэ́ктара
 капі́тан-лейтэ́нант, капі́тан-лей-
 тэ́нанта

капітан-лейтенант-інжынер, капі-
тан-лейтенанта-інжынера
капітанскі
капітулянства
капітэль, *тв.* капітэллю; *р. мн.*
капітэлей
капнуць; капнём, капняцэ
капрон, -ну
капрычыо, *нязм., н.*
капсуль, -ля
каптур, -ра, *месн.* -ры
каптэнармус, -са
капуснік, -ку, (*вечарынка*) -ка
капуснішча
капэла, *р. мн.* капэл
капялюш, капелюша, аб капе-
люшы
кап'яносец, -но́сца, *месн.* -но́сцу
карабэль, -бля́, *месн.* -блі
караблебудаванне
караблеваджэнне
караблекрушэнне
каравай, -ва́я
карагод, -да
карак, -рка
каракулевы
каракуль, -лю, *месн.* -лі
каракуляводства
кара́л, -ла
кара́лі, -ляў
карамель, -лі, *тв.* -ллю
каранёвы (каранёвая сістэма)
каранішча (*вялікі карань*)
караннік, -ка
каранцін, -ну, (*санітарны пункт*)
-на
караняёд, -да
караняножка, *р. мн.* -жак
караняплód, -да
каранярэзка, *р. мн.* -зак
караткагрывы
каратканогі
каратканосік, -ка

караткахвэлевы
караткахвóсты
караткашы́і, -шы́яя, -шы́яе
караткашэ́рсны
каратэ́, *нязм., н.*
кара́чкі, на кара́чках
карбаліт, -ту
карбанат, -ту
карбарунд, -ду
карбід, -ду
карбóлка, *дав., месн.* -лцы
карбюрáтар, -ра, *месн.* -ры
кардана́жны
кардо́н (*ваен.*), -на
кардо́н (*папера*), -ну
кардыёграф, -фа
кардыягра́ма
кардэбалёт, -ту
кар'ёр (*бег*), -ру
кар'ёр (*месца распрацоўкі вы-
капняў*), -ра
кар'еры́цкі
каржакава́ты
кармаку́хня, *р. мн.* -ку́хань
карманьёла
кармасу́мель, *тв.* -ссу
кармін, -ну
карнава́л, -лу
каро́ль, караля́, аб каралю́
каро́мысел, -сла
каро́ткавалóсы
каро́ткаметра́жны
каро́ткатэрміно́вы
каро́ткахваля́вік, -ка
каро́ткачасо́вы
карпа́ранцкі
карпатлі́васць
картаграфава́ць, -графу́ю
картатэ́ка, *дав., месн.* -тэ́цы;
р. мн. -тэк
картатэ́тчык, -ка
картэ́ж, -жу, *месн.* -жы
картэ́зіянец, -нца, *месн.* -нцу

картэль, -ля, *месн.* -лі
 кáртэр, -ра, *месн.* -ры
 карўнкі, -нак; *адз.* карўнка, *дав., месн.* -нцы
 карўпцыя
 кáрцэр, -ра, *месн.* -ры
 кáрыес, -су
 карыкату́рны
 карыслівы
 карыфе́й, -фе́я, *месн.* -фе́ю
 карыята́да, *р. мн.* -ты́даў
 карэ́, *нязм., н.*
 карэ́ец, -рэ́йца, *месн.* -рэ́йцу
 карэ́ктнасць
 карэ́кту́ра, *р. мн.* -ту́р
 карэ́кціраваць, -рую
 карэ́нішча (*не бытаць з кара-нішча!*)
 карэ́нны (карэ́ннае насéльніцтва)
 карэ́ньчык, -ка
 карэ́спандава́ць, -ду́ю
 карэ́спандэ́нт, -та, па аднаму́
 карэ́спандэ́нту
 карэ́спандэ́нцыя, *тв.* -цыя́й
 карэ́ц, -рца́
 карэ́янка, *р. мн.* -нак
 ка́са
 касабóкі
 касаварóтка, *р. мн.* -так
 касавóкі
 касáтар, -ра, *месн.* -ру
 каса́цыйны
 касéканс, -са
 касі́нусо́іда
 касі́р, -ра, *месн.* -ру
 каска́д, -да
 касмагра́фія
 касмадро́м, -ма
 касмана́ўт, -та, па аднаму́ кас-мана́ўту
 касмана́ўтыка, *дав., месн.* -тыцы
 касмапалі́зм, -му

касме́тыка
 касмі́чны
 касні́к, -ка́
 кассё́
 кастанье́ты, -ньёт; *адз.* кастань-ёта
 кастры́васць
 кастры́чнік, -ка; *але:* Кастры́ч-нік (*рэвалюцыйнае свята*); Вя-лі́кая Кастры́чні́цкая сацыялі-сты́чная рэвалю́цыя
 кастэ́т, -та
 касцюме́р, -ра, *месн.* -ру
 касцю́міраваць, -рую
 касьба́
 катаклі́зм, -му
 каталагі́заваць, -зу́ю
 ката́ліз, -зу
 каталі́цтва
 ката́лог, -га, *месн.* -гу і -зе
 ката́нгенс, -са
 ка́тар, -ру, *месн.* -ры (*захвор-ванне*)
 катастрафі́чны
 катóд, -да
 катэ́гары́чны
 катэ́го́рыя
 катэ́дж, -джа
 ка́тэр, -ра
 ка́тэт, -тэта
 кауза́льнасць
 каўбаса́; *мн.* каўба́сы, -ба́с
 каўка́зец, -зца, *месн.* -зцу
 каўне́р, -няра́, *месн.* -няры́
 каўсты́чны
 каўчу́к, -ку́
 каўчу́канос, -са
 каўча́г, -га, *месн.* -гу
 кафе́дра; *мн.* кафе́дры, -драў
 кафетэ́рый, -рыя, *месн.* -рыі
 кафэ́, *нескл., н.*
 кафэ́-закусачная, кафэ́-закусач-най

кафэ-марожанае, -нага
кафэ-рэстаран, кафэ-рэстарана
кахецінец, -нца, *месн.* -нцу
кацёл, катла, -ле; *але: у* размерк.

знач. па катлў

каціравацца
кацяло́к, -лка́
кацяня́ і кацянё́, -ня́ці
качаня́ і качанё́, -ня́ці
качарга́, *месн.* -рэ́; *мн.* качэ́ргі,
-ргаў

качканос, -са

качы́ны

кашале́к, -лька́

ка́шаль, -шлю

кашнэ́, *нязм., н.*

кашубы́, -баў

кашча́васць

кашчэ́й, -чэ́я, *месн.* -чэ́ю

кашэ́ль, кашалё́, аб кашалё́

каэ́фіцые́нт, -та

каю́т-кампа́нія, каю́т-кампа́ніі

квадра́тна-гнездавы́

квадрыльё́н, -на

ква́зінавуко́вы

квалі́фікава́ць, -ку́ю

квант, кванта

квартэ́т, -та

кварц, кварцу́, аб кварцы́

кварцы́т, -ту

квас, -су

кватарава́ць, -ру́ю

кватара́нт, -нта, -нце; *але: у*

размерк. знач. па -нту

кватэ́ранайма́льнік, -ка

квахту́ха, *дав., месн.* -ту́се; *р. мн.*

-ту́х

кваша́ніна

кветало́жа

кветано́жка, *дав., месн.* -жцы;

р. мн. -жак

кветано́сны

кветкаво́дства

кве́тнік, -ка

кве́цень, -це́ні

квіе́тызм, -му

кві́нтыльё́н, -на

кві́нтэсе́нцыя

кві́нтэ́т, -та

кво́рум, -му

кегельба́н, -на

ке́глі, ке́гляў; *адз.* ке́гля

кедр, -ра, (*матэрыял*) -ру

кекс, -са

ке́ліх, -ха, *месн.* -ху

ке́лля

ке́льня, *р. мн.* ке́льняў

ке́мліва́сць

ке́мпінг, -га

ке́наф, -фу

кенгуру́, *нескл., м.*

кентаў́р, -ра

керага́з, -за

ке́рамі́ка

кесо́н, -на

кетме́нь, -ня, *месн.* -ні

кефа́ль, *тв.* -ллю, *ж.*

кефі́р, -ру, *месн.* -ры

кібе́рне́тыка

кіё́ск, -ка

кізі́льнік, -ку

кізя́к, -ку́

кі́й, аб кі́і; *мн.* кі́і

кілава́т-ампе́р, кілава́т-ампе́ра

кілава́т-гадзі́на, кілава́т-гадзі́ны

кілаво́льт, -та

кілагэ́рц, -ца, *месн.* -цы

кілаграма́метр, -ра, *месн.* -ры

кілагра́м-кало́рыя, кілагра́м-ка-

ло́рыі

кілаграмо́вы

кілагра́м-сі́ла, кілагра́м-сі́лы

кіладжо́ўль, -ля

кілалі́тр, -ра

кіламе́тр (*не кіло́метр!*), -ра,

месн. -ры

кіламетра́ж, -жу, *месн.* -жы
кіламе́тр-гадзі́на, кіламе́тр-га-
дзі́ны
кіламе́травы
кілза́ць
кіло́, *нязм., н.*
кільва́тэр, -ра, *месн.* -ры
кіма́но, *нязм., н.*
кімо́граф, -фа
кіна... — першая частка складаных
слоў, пішацца заўсёды разам
кінаактры́са, *р. мн.* -актры́с
кінаапа́ра́т, -та
кінаапе́ра́тар, -ра, *месн.* -ру
кінаапо́весць
кінабу́дка, *р. мн.* -дак
кінавытвóрчасць
кінадрамату́ргія
кіназа́ла, *р. мн.* -лаў
кіназды́мка, *р. мн.* -мак
кінака́др, -ра, *месн.* -ры, па ад-
наму́ кінака́дру
кінакаме́дыя, *р. мн.* -дый
кінамеха́нік, -ка
кінаперасо́ўка, *р. мн.* -вак
кінапрака́т, -ту
кінарэ́парта́ж, -жу, *месн.* -жы
кінасеа́нс, -са, *месн.* -се, па кіна-
сеа́нсу ў дзень
кінатэа́тр, -ра, *месн.* -ры
кінафестыва́ль, -лю, *месн.* -лі
кінафікава́ць, -кую
кінаэкра́н, -на
кінематагра́фія
кінемато́граф, -фа
кіне́тыка, *дав., месн.* -тыцы
кіно́, *нязм., н.*
кінжа́л, -ла
кіпа́рыс, -са, (*матэрыял*) -су, па
-се; *але:* пасадзіць па аднаму́
кіпа́рысу
кіпе́нь, -пню і -пеню
кіпець, -пця

кіраўні́к (*чаго*), -ка́
кіргі́зка, *р. мн.* -зак
кіселепадо́бны
кісе́ль, -сялю
кісла́род, -ду
кісла́родна-ацэтыле́навы
кісла́родна-зва́рачны
кісла-салодкі
кісло́таўтваральны
кісце́нь, -цяня́, *месн.* -цяні́
кіся́я
кітабо́ец, -бо́йца, *месн.* -бо́йцу
кіта́ец, -та́йца, *месн.* -та́йцу
кітаі́стыка, *дав., месн.* -тыцы
кітаязна́вец, -наўца, *месн.* -наўцу
кіта́йка, *р. мн.* -нак
кіце́ль, -ля, па -лі; *але:* у раз-
мерк. *знач.* па -лю
кішо́нны
кішо́нь, -ні, *ж.*
кіяскё́р, -ра, *месн.* -ру
клавіа́ту́ра, *р. мн.* -ту́р
кла́рне́т, -та
кла́рнеты́ст, -та
кла́сава варо́жы
класі́фікава́ць, -кую
класі́цызм, -му
класі́чны
кла́сна-ўро́чны
клеева́рэнне
кле́енне
кле́ены
клеепадо́бны
кле́ймава́ць, кля́ймую
кле́йстар, -ру, *месн.* -ры
клеката́ць, 3 адз. кляко́ча
клерыкалі́зм, -му
кле́ць, кле́ці; *р. мн.* кле́цей
клеява́рня
клён, -на, (*зборн., матэрыял*),
-ну
кля́інт, -та
кля́і́нцкі

клінапіс, -су, *месн.* -се
 клінкер, -ру, *месн.* -ры
 клішэ, *нязм.*, *н.*
 клбун, -на
 клубень, -бня, *месн.* -бні
 клубніцы, -ніц
 клубняплód, -да
 клубок, -бка
 кліўшнепадóбны
 кляпаны
 клятва, *месн.* -тве
 клятвенны
 клятча́сты
 кляцьба́
 кмен, кмéну
 кні́га, *р. мн.* кні́г
 кні́гавыдавец, -даўца́, *месн.*
 -даўцу́
 кні́гага́ндаль, -длю, *месн.* -длі
 кні́газна́вец, -наўца, *месн.* -наў-
 цу
 кні́га́рня, *р. мн.* -рань
 кні́гасхо́вішча
 кнот, -та
 кні́жацкі
 кні́ства
 ко́бальт, -ту
 код, ко́да
 ко́дэкс, -са, *месн.* -се
 ко́ка-ко́ла, ко́ка-ко́лы
 ко́клюш, -шу, *месн.* -шы
 ко́ксабензо́л, -лу
 ко́ксахі́мія
 кол, кала́; *мн.* калы́; *зборн.* ко́лле
 ко́ла-гу́сенічны
 ко́лас, -са, па -се; *але:* разда́ць
 па ко́ласу; *мн.* каласы́; *зборн.*
 кало́ссе
 ко́лерачу́ллівасць
 ко́лішні
 ко́лькі-не́будзь
 ко́льцападо́бны
 ко́міваяжо́р, -ра, *месн.* -ру

ко́мін, -на; *мн.* ка́міны
 ко́мі-пя́рмяк, -пермя́ка
 ко́мі-пя́рмяцкі
 ко́мплекс, -су
 ко́навязь, *тв.* -зэю, *р. мн.* -зэй і
 канавя́зь, *р. мн.* -зэй
 ко́негадо́ўля
 ко́незаво́д, -да
 ко́нкурс, -су
 ко́ннагвардэ́ец, -дзе́йца, *месн.*
 -дзе́йцу
 ко́нна-ру́чны
 ко́ннаспарты́ўны
 ко́ннік, -ка
 ко́нніца
 ко́нтраге́нцтва
 ко́нтр-адміра́л, ко́нтр-адміра́ла
 ко́нтр-адміра́льскі
 ко́нтрата́ка
 ко́нтра́гра
 ко́нтрмане́ўр, -ру, *месн.* -ры
 ко́нтрме́ра
 ко́нтрразве́дка
 ко́нтррэвалю́цыя
 ко́нтруда́р, -ру, *месн.* -ры
 ко́нусападо́бны
 ко́нь, каня́, па -ні́; *але:* ко́ж-
 наму па каню́; *мн.* ко́ні, ко́ней,
 ко́нямі (ко́ньмі); *але:* два кані́,
 пяць кане́ў
 ко́паскладальні́к, -ка
 ко́п'епадо́бны
 ко́ранеклубнясхо́вішча
 ко́ранепадо́бны
 ко́рань, ко́раня; *мн.* карані́;
зборн. карэ́нне
 ко́ратка, прысл.
 ко́ркападо́бны
 ко́рм, -му
 ко́рмавытво́рчасць
 ко́рмазапа́рнік, -ка
 ко́рмамяша́лка
 ко́рмаўбо́рачны

кóрпацца
 кòсавугóльнiк, -ка
 кóсiнуc, -са
 кòсмас, -су, *месн.* -се
 кòснамазгавы
 кòснаязыкi
 косць, кóсцi, на касцi; *мн.* кóсцi,
 касцéй
 кòтлападóбны
 кóўдра, *р. мн.* кóўдраў
 кпiны, кпiн, *адз.* няма
 кпiць, кплю, кпiш; *2 мн.* кпiцé
 кравéцкi
 крадзéж, -дзяжý, *месн.* -дзяжý
 краёвугóльны
 краiна, *р. мн.* краiн; Краiна
 Савéтаў
 край, краё, на краi, (*адм.-тэ-
рыт.*) краё
 кракавýк, -ка
 кракёт, -та (*гульня ў шары*)
 краманьёнец, -нца, *месн.* -нцу
 краменязём, -му
 краменякiслы
 крамлёўскi
 крамянiстасць
 кранаўшчык-эскавáтаршчык, кра-
 наўшчыкá-эскавáтаршчыка
 краштэйн, -на
 крапéж, -паяжý, *месн.* -паяжý
 крапiвá
 красавáцца
 красавiцкi
 красамóўства
 красвóрд, -да
 красмёнка, *дав., месн., -нцы*
 красналэссе
 красцiся, крáдуся
 краталóўка
 крáтэр, -ра, *месн.* -ры
 краявiд, -ду
 краявы
 краязнáвец, -наўца, *месн.* -наўцу

краязнáўства
 крòвазварót, -ту
 крòвазлiцé
 крòвазмяшэнне
 крòвападцёк, -ку
 крòвапралiцé
 крòватачыць
 крòваўтварэнне
 крòвацячэнне
 крóiльны
 крок, -ку
 кроль, -лю
 крòнцыркуль, -ля
 кроп, -пу
 крòпельнава́дка
 крòплепадóбны
 крос, крòсу
 крòсны, красён, *адз.* няма
 крòтадранáжны
 кроў, крывi, *тв.* крòўю i крывёю
 крòхкi
 круг, -га, *месн.* -зе; *мн.* кругi
 крúгаабарót, -ту
 крúгаварót, -ту
 крúгавярчэнне
 кругагля́д, -ду
 круглалiсты
 кругласýтачны
 круiз, -зу
 крумкачaнiя i крумкачанё, -нiцi
 крúпник, -ку
 крупчáсты
 крúтабярэжны
 крутарóгi
 крухмáл, -лу
 крухмáла-пáтачны
 крыва́ва-чырвóны
 крываду́шнiчаць
 крыважэрны
 крыванóгi
 крыванóсы
 крывапiвец, -пiўца, -пiўцу
 кывасмók, -ка

кываўнік, -ку
 кывацёк, -ку
 кывашыі
 кывічы, -чóў
 кывянóсны
 кыгалóm, -му
 кыгахóд, -ду
 кыжанóсец, -нóсца, *месн.* -нóсцу
 кыжа́цкі
 кыжачóк, -чкá
 кыж-на́крыж
 кры́зіс, -су
 крыкёт, -та (*гульня ў мяч*)
 крыланóгія
 крылó, *мн.* крылы; *зборн.* крылле
 крыміналістыка
 крымінóлаг, -га, *месн.* -гу
 крымплén, -ну
 крымплéнавы
 крыптагра́ма
 крытыка-бібліяграфічны
 крытыка́нства
 крыты́цызм, -му
 крытэ́рый, -рыю, *месн.* -рыі
 крыхабóр, -ра, *месн.* -ру
 крышталагра́фія
 крышталіза́цыя
 крышталóграф, -фа
 крыштáль, -ля
 крышы́ць, крышу́, крышыш; кры-
 шаць
 крыялі́т, -лі́ту, *месн.* -лі́це
 крэазóл, -лу
 крэазóт, -ту
 крэ́да, *нязм., н.*
 крэды́т, -ту
 крэдытаздóльнасць
 крэдыто́р, -ра, *месн.* -ру
 крэ́йсэр, -ра, *месн.* -ры
 крэ́йсэр-авіянóсец, крэ́йсэра-
 авіянóсца
 крэ́йсіраваць, -рую
 крэ́кінг-працэ́с, крэ́кінг-працэ́су

крэкі́раваць
 крэм, -му
 крэма́то́рый, -рыя, *месн.* -рыі
 крэм-брулэ́, *нязм., н.*
 крэ́мень, -ню, *месн.* -ніі
 крэ́мні́й, -нію, *месн.* -ніі
 крэм-со́да, крэм-со́ды
 крэп-гафрэ́, *нескл., м.*
 крэпдэшы́н, -ну
 крэп-жа́ржэ́т, крэп-жа́ржэ́ту
 крэп-саці́н, крэп-саці́ну
 крэп-фа́евы
 крэ́сіва
 крэ́сла-ло́жак, крэ́сла-ло́жка
 крэці́нізм, -му
 крэ́чат, -та
 ксі́лóграф, -фа
 кубамéтр, -ра, *месн.* -ры, па
 кубамéтру на чалавё́ка
 кúбел, -бла
 кубéлец, -льца, *месн.* -льцы
 кубі́цкі
 куды б ні (куды б ні гляну́ў,
 усю́ды...)
 куды-ко́лечы
 куды не (куды не піса́ў ён!)
 куды-не́будзь
 куды ні (куды ні гля́неш, усю́ды
 лес)
 куды́сьці
 куды́ там
 кúжалы́, -лю, *месн.* -лі
 кужэ́льны
 кúзня, *р. мн.* кúзняў
 кука́рда
 ку-клу́кс-кла́н, ку-клу́кс-кла́на
 ку́клукскла́наўцы
 куко́ль, -лю, *месн.* -лі
 кукуруза́водчы
 кукуру́знішча
 кула́цтва
 куля́ш, -ляшу́, *месн.* -ляшы́
 кулі́ч, -ча

кулу́ары, *адз. няма; р. мн. -раў*
 кульміна́цыйны
 культ, -ту; культ пра́цы
 культаддзёл, -ла
 культінвентар, -ру́, *месн. -ры*
 культма́савы
 культпахо́д, -ду, *месн. -дзе, па*
 культпахо́ду ў ме́сяц
 культу́рна-асве́тны
 культу́рна-ма́савы
 культыва́ць, культыву́ю
 культыва́тар, -ра, *месн. -ры*
 культыва́цця
 куляб́яка, *р. мн. -каў*
 кулямётчык, -ка
 кумп́як, -ка
 кумы́с, -су
 кумы́сальча́бніца
 куні́чы
 кўпалападо́бны
 купа́лле
 купарва́с, -су
 купец́тва
 куп'ё́, аб куп'і́
 купіна́рэз, -за
 куп'і́сты
 куплеты́ст, -та
 кўпля-про́даж, кўплі-про́дажу
 купэ́, *нязм., н.*
 купэ́йна́сць
 купэ́йны
 купю́ра, *р. мн. купю́р*
 кура́ня і кура́нё, -ня́ці
 кураса́дня
 курасле́н, -пу
 курга́н, -на́; *мн. курганы́; кур-*
 га́н Сла́вы
 ку́рдскі
 кур'е́р, -ра, *месн. -ру*
 кур'е́з, -зу
 кур'е́зны
 куро́дым, -му
 куро́ртна-сана́торны

курс, -са, (*напрамак*) -су
 курса́нцкі
 курса́раваць, -рую
 кусці́стасць
 кўфа́р, -фра, *месн. -фры*
 кўфел́ь, -фля, *месн. -флі*
 кўхня́, *р. мн. кўхань*
 кўхо́нны
 кучара́віцца
 кюве́т, -та
 кюрасо́, *нязм., н.*

Л

лабагрэ́йка, *дав., месн. -грэ́йцы;*
р. мн. -грэ́ек
 лаба́ра́нцкі
 лабі́рынт, -та
 лабіялі́зава́ны
 лабіялі́за́цця
 лага́рыфм, -ма
 лага́рыфмава́ць, -му́ю
 лага́рыфмі́чны
 лад, ла́ду, аб ла́дзе
 ладдзя́, *тв. -ддзёй (-ддзёю)*
 ла́жанне
 ла́зеншчык, -ка
 ла́зер, -ра
 ла́зневы
 лазня́к, -кў
 лазу́рыт, -ту
 лайда́цтва
 лакалі́зава́ць, -зу́ю
 лакама́біль, -ля, *месн. -лі*
 лакаматы́ў, -ты́ва, *месн. -ты́ве;*
у размерк. знач. па -ты́ву
 лакані́зм, -му
 лака́ут, -ту
 лакаута́ваць, -ту́ю
 лакафа́рбавы
 лакі́рава́ны
 ла́кмус, -су
 лакто́метр, -ра, *месн. -ры*

ламаны і ломаны
 ламáцца, ламлюся, лóмішся
 ламáць, ламлю, лóміш; ламáў;
 заг. ламі
 ламáчча
 лам'ё, лам'я, аб лам'і
 лангёт, -ту
 ландскнехт, -та
 ландтаг, -га, месн. -гу
 ландшафт, -ту
 лándыш, -ша, (зборн.) -шу, месн.
 -шы, па лándышу (па адной
 кветцы)
 ланжэрóн, -на
 ланка́стэрскі
 ланцúг, -га, месн. -гú
 ланцэт, -та
 ланцэтнік, -ка
 лапавúхі
 ла́паць, ла́пця; р. мн. лап-
 цей
 лапцява́ты
 лапчастанóг, -га, месн. -гу
 ларнёт, -та
 ларóк, -рка
 ларынгалóгія
 ларынгаскапія
 ларынгіт, -ту
 ларынгóлаг, -га, месн. -гу
 ласасі́на
 ласóсь, -ся, месн. -сі
 ласúнак, -нку
 ласьён, -ну
 ласяня́ і ласянё, -ня́ці
 лата́к, -такá (жолаб)
 латарéйны
 латарэ́я, тв. -рэ́яй
 лато́, нязм., н.
 лато́к, -тка́ (прадава́ць з латка́)
 лату́невы
 латыні́заваны
 латы́нь, тв. -нню; але: лаці́нка,
 лаці́нскі

латы́фúндыя
 латы́ш, -ша́, месн. -шу́
 латы́шскі
 лаўн-тэ́ніс, лаўн-тэ́ніса
 лаўр, -ра, (зборн.) -ру, месн. -ры
 лаўра́вішнёвы
 лаўра́вішня
 лаўро́вы
 лаўрэ́ат, -та, месн. -це
 лаўса́н, -ну, па -не
 лахмо́цце
 лаці́нскі; але: латы́нь
 ла́шчыца
 лайа́льнасьць
 ла́янка
 ла́яць, ла́ю; ла́юць
 *лга́ць (і́лгаць), лгу (і́лгу́),
 лжэ́ш (і́лжэ́ш), лжэ́ (і́лжэ́)
 *лгу́н (і́лгу́н), лгуна́ (і́лгуна́)
 леапа́рд, -да
 ле́бедзь, -дзя
 лебядá
 лебядзі́ны
 лё́ваапарту́ністы́чны
 лё́вабярэ́жжа
 лё́вафла́нговы
 лега́льны
 лега́та, прысл.
 лега́нда
 легіён, -на
 лега́раваць
 легі́тымі́зм, -му
 легі́тымі́раваць, -рую
 легі́яне́р, -ра, месн. -ру
 легкава́гавы
 легкава́жнасьць
 легкаве́р'е
 легкадúмны
 легкакры́лы

* Аб напісанні слоў з прыстаў-
 ным і або без яго гл. § 28 «Асноў-
 ных правіл правапісу».

легканогі
 легкаплаўкі
 легкаходны
 легорні, -на
 легпром, -ма
 лёгчы, лягу, ляжаш
 ледавік, -ка
 ледакол, -ла, аб -ле; *але:* па
 аднаму ледаколу
 ледарэз, -за
 ледасёк, -ка
 ледастаў, -таву
 ледасховішча
 ледаход, -ду
 лёдзьве
 ледзь-лёдзь
 ледзянёц, -нца
 ледзяністы
 ледзяны
 ледніковы
 ледэрын, -ну
 лёжань, -жня
 лезгінка
 лезгінскі
 лёзці
 лейбарыст, -та
 лейбарысцкі
 лейб-гвардыя, лейб-гвардыі
 лейб-гусар, лейб-гусара
 лейб-эскадрон, -на
 лёйкападобны
 лейкацыт, -та
 лейкома
 лейтматыў, -тыву
 лейтэнант, -та, аб -нце; *але:* па
 аднаму лейтэнанту
 лейтэнанцкі
 лёйцы, лёйцаў
 лейчына і ляйчына
 лёкавы
 лёкарскі
 лексэма, *р. мн.* лексэм
 лексікаграфія, *тв.* -фіяй

лексікалогія, *тв.* -гіяй
 лексікограф, -фа
 лексіколаг, -га, *месн.* -гу
 лексікон, -ну
 лёктар, -ра, *месн.* -ру
 лектёрый, -рыя, *месн.* -рыі
 лекцыённы
 ленавацца
 лёнасьць
 лёнінец, -нца, *месн.* -нцу
 ленінізм, -ма (-му)
 лёнінскі; Ленінская прэмія, Лё-
 нінскі Камуністычны Саюз Мо-
 ладзі Беларусі (ЛКСМБ)
 лёплены
 лес, лёсу, аб лёсе; *мн.* лясы
 лёсаапрацоўчы
 лёсаахова
 лесавік, -ка
 лесаводства
 лесавоз, -за
 лесавывазка
 лёсагадоўля
 лёсаяспадарка
 лёсакамбінат, -та
 лёсаматэрыял, -лу
 лёсанарыхтоўкі, -товак
 лёсанасаджэнне
 лесадарк, -ку
 лёсасадка, *дав., месн.* -дцы
 лесапільня
 лёсапрамысловасць
 лёсапрамысловец, -лоўца, *месн.*
 -лоўцу
 лёсараспрацоўка
 лесаруб, -ба
 лёсасаджалка, *дав., месн.* -лцы
 лесасёка, *дав., месн.* -сёцы; *р. мн.*
 -сék
 лесасёялка, *р. мн.* -лак
 лесасплаў, -лаву
 лесастэп, -пу
 лесастэпавы

лѣсасушѣльны
 лесатундра
 лѣсатѣхнічны
 лесахімія
 лесаэкспарт, -ту
 лѣсвіца
 лѣсвічны
 лѣтазлічэнне
 лѣтапіс, -су, месн. -се
 летаргія
 лѣтась
 лѣтні
 лѣтнік, -ка
 летуцэнне
 *леў, льва (ільва́); *мн.* левы (ільвы́)
 леўко́й, -ко́я, (*зборн.*) -ко́ю
 леў-талстоўскі
 лешч, ляшча́, аб ляшчы́; злавілі па ляшчы́
 лёгенька
 лёгкаатлѣт, -лѣта, *месн.* -лѣце
 лёгкаатлѣтыка
 лёгкавагавік, -ка́
 лёгкавыканальны
 лёгказасваяльны
 лёгкаматёрны
 лёгкапраходнасць
 лёгкаранены
 лёгкарухомасць
 лёгкаўзброены
 лёгка́я, *адз.* лёгкае
 *лѣд, лёду (ільду́), на лѣдзе; *мн.* льды (ільды́)
 лёдагенератар, -ра, *месн.* -ры
 лёдаўтварэнне
 *лѣн, льну (ільну́); льны (ільны́)
 *лѣн-даўгунѣц, льну (ільну́)-даў-гунцу́

* Аб напісанні слоў з прыстаўным і або без яго гл. § 28 «Асноўных правіл правапісу».

лѣн-кудравѣц, льну (ільну́)-ку-драўцу́
 лѣс, лѣсу
 лѣска́т, -ту
 лѣстачка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.* -чак
 лѣт, лѣту
 лѣтанне
 лѣтчык-касмана́ўт, *месн.* аб лѣтчыку-касмана́ўце
 *лжывасць (ілжывасць)
 *лжэвучо́ны (ілжэвучо́ны)
 лібералі́зм, -му
 ліберальна-буржуа́зны
 ліберальна-манархі́чны
 ліберальні́цаць, -чаю
 лібрэ́та, *нязм., н.*
 лібрэ́тыст, -та
 лівень, ліўню, аб ліўні
 лівер, -ру, *месн.* -ры
 лі́га, *дав., месн.* лі́зе
 лігра́йн, -ну
 лідзіраваць, -рую
 лі́дэр, -ра, *месн.* -ру, (*судна*) -ры
 лі́к, лі́ку
 лікапо́дый, -дыю
 ліквідава́ць, -дую
 ліквіда́тарства
 ліквіда́цыйны
 лікѣ́р, -ру
 лілава́ты
 ліліпу́т, -та
 ліліпу́цкі
 лімана́д, -ду
 лімі́т, -ту
 лімітава́ць, -тую
 лімо́нна-жоўты
 лімо́ннакі́слы

* Аб напісанні слоў з прыстаўным і або без яго гл. § 28 «Асноўных правіл правапісу».

лімузін, -на
 лімфадэніт, -ту
 лімфатычны
 лінагравюра
 лінатыпія
 лінгвістыка, *дав., месн.* -тыцы
 лінгвістычны
 лінэіць
 лінзападобны
 лінія, *тв.* -ніяй
 лінкёр, -ра, *месн.* -ры
 лінолеум, -му
 лінчаванне
 ліпень, ліпеня, аб ліпені
 ліпеньскі
 ліпняк, -кў
 лірападобны
 лірахвост, -та
 лірызм, -му
 лірыка-драматычны
 лірыка-эпічны
 лісахвост, -ту, *бат.*
 ліслівец, -ліўца, *месн.* -ліўцу
 ліст, *мн.* лісты; *зборн.* лісце і лісцё
 лістаж, -жў
 лістаносец, -но́сца, *месн.* -но́сцу
 лістапад, -да, (*ападанне лісця*)
 -ду
 лістападаўскі
 лістапракátчык, -ка
 лісто́к, -тка́
 лістоўніца
 лісяня́ і лісяне́, -ня́ці
 літаб'яднанне
 літаграфаваны
 літар (*дакумент*), -ра, *месн.*
 -ры
 літара
 літарáтар, -ра, *месн.* -ру
 літарáтарскі
 літарату́ра
 літаратуразна́вец, -зна́ўца, *месн.*
 -зна́ўцу

літарату́рна-крыты́чны
 літарату́рна-маста́цкі
 літарату́рна-музы́чны
 літарату́рна-публіцы́стычны
 літгурто́к, -тка́
 літманта́ж, -жў, *месн.* -жы́
 літо́вец, -то́ўца, *месн.* -то́ўцу
 літр, літра, аб літры; *але:* па
 літру малака́
 літра́ж, -жў
 літро́вы
 літый, -тыю
 ліўняме́р, -ра, *месн.* -ры
 ліфце́р, -ра, *месн.* -ру
 ліха́цтва
 ліха́ч, -ча́, *месн.* -чу́
 ліхвя́р, -ра́, *месн.* -ру́
 ліхта́р, -ра́, *месн.* -ры́
 ліце́йна-механі́чны
 ліце́йшчык, -ка
 лі́цца, лье́цца; лью́цца
 лі́ццё
 лі́ць, лью́; льё́м, лья́це; *заг.* лі́,
 лі́це
 лі́цэі́ст, -та
 лі́цэ́нзі́я
 лі́чбавы
 лі́чыльна-аналі́тычны
 лі́чыльна-вылі́чальны
 лі́чыць, лі́чу́, лі́чыш
 лі́шаепадо́бны
 лі́шайні́к, -ку
 лі́шак, -шку
 лі́яна
ЛКСМБ (Лёні́нскі Камуні́стычны
 Саю́з Мо́ладзі Бе́лару́сі)
 *лоб, лба, (і́лба́); *мн.* лбы (і́лбы́)
 лог, ло́гу, у ла́гу
 ло́дар, -ра, *месн.* -ру

* Аб напісанні слоў з прыстаў-
 ным і або без яго гл. § 28 «Асноў-
 ных правіл правапісу».

ло́дка, *р. мн.* ло́дак
 ло́жнакласі́цызм, -му
 ло́зунг, -га, *месн.* -гу
 лой, ло́ю, аб ло́і
 лом, ло́ма (*інструмент*)
 ло́маны
 ло́пасцевы
 ло́пух, -ху, *месн.* -ху
 лорд-ме́р, лорд-ме́ра, аб лорд-ме́ру
 лось, лася́; па ласі́; *але:* ко́жнаму
     па ласю́
 ло́таць, *тв.* -ццю
 луб, лу́бу
 лу́бін, -ну
 луг, лу́гу; *мн.* лугі́, -гоў
 лугаво́дства
 лужо́к, -жка́
 луна́цызм, -му
 луна́цік, -ка
 лушчы́льнік, -ка
 лы́жачка, *дав., месн.* -чцы
 лы́жка, *дав., месн.* -жцы
 *льві́ны (ільві́ны)
 *льві́ца (ільві́ца)
 *львя́ня (ільвя́ня) і львя́нэ (іль-
     вя́нэ)
 *льго́та (ільго́та)
 *льго́тны (ільго́тны)
 *льдзі́на (ільдзі́на)
 *льнаво́д (ільнаво́д), -да
 *льнаво́дства (ільнаво́дства)
 *льнаво́дчы (ільнаво́дчы)
 *льнамя́лка (ільнамя́лка), *дав.,*
     месн. -лцы
 *льнапу́нкт (ільнапу́нкт), -кта
 *льнасе́мя (ільнасе́мя)
 *льнасе́ялка (ільнасе́ялка), *дав.,*
     месн. -лцы

* Аб напісанні слоў з прыстаў-
 ным *і* або без яго гл. § 28 «Асноў-
 ных правіл правапісу».

*льнасе́яльны (ільнасе́яльны)
 *льнатка́цкі (ільната́цкі)
 *льнатры́ер (ільнатры́ер), -ра
 *льнаце́рка (ільнаце́рка), *дав.,*
     месн. -рцы
 *льно́апрацо́ўчы (ільно́апрацо́ў-
     чы)
 *льно́ачышча́льнік (ільно́ачыш-
     ча́льнік), -ка
 *льно́валакно́ (ільно́валакно́),
     -на́
 *льно́заво́д (ільно́заво́д), -да
 *льно́камба́йн (ільно́камба́йн),
     -на
 *льно́камбіна́т (ільно́камбіна́т),
     -та
 *льно́малата́рня (ільно́малата́р-
     ня)
 *льно́прадзе́нне (ільно́прадзе́н-
     не)
 *льно́праду́кцыя (ільно́праду́к-
     цыя)
 *льно́прамысло́васць (ільно́пра-
     мысло́васць)
 *льно́сушы́лка (ільно́сушы́лка),
     дав. месн. -лцы; *р. мн.* -лак
 *льно́трапа́лка (ільно́трапа́лка),
     дав., месн. -лцы; *р. мн.* -лак
 *льно́трапа́льны (ільно́трапа́ль-
     ны)
 *льно́траста́ (ільно́траста́)
 *льно́ўбо́рачны (ільно́ўбо́рачны)
 *льно́церабі́лка (ільно́церабі́л-
     ка)
 *льно́церабі́льны (ільно́цера-
     бі́льны)
 *льно́церабі́льшчык (ільно́цера-
     бі́льшчык)
 *льно́часа́льны (ільно́часа́льны)

* Аб напісанні слоў з прыстаў-
 ным *і* або без яго гл. § 28 «Асноў-
 ных правіл правапісу».

*льняны (ільняны)
 *льсніца (ільсніца)
 *льсціва (ільсціва)
 *льсцівасць (ільсцівасць)
 *льсцівы (ільсцівы)
 *льсціць (ільсціць), льшчу (ільшчү); льсціце (ільсціце)
 лёдзі, нязм., ж.
 любімец, -мца, месн. -мцу
 любюў, -бві, тв. -боўю
 люд, люду
 людзі, тв. людзьмі
 людскі (людскае абыходжанне)
 людскі (людская гаворка)
 люізіт, -ту
 люксембуржац, -жца, месн. -жцу
 люлі-люлі
 люмінесцэнтны
 люмінесцэнцыя, тв. -цыяй
 люмпен-пралетарыят, люмпен-пралетарыяту
 лютаваць, 3 адз. лютуе
 лютаўскі; Лютаўская рэвалюцыя
 лютэранін, -на
 лютэранства
 люцэрна
 льявцікі
 льявства
 ляднік, ляднік
 ляжак, лежак
 лязг, -гу
 льякала, р. мн. -лаў
 льякальшчык, -ка
 льякарства, р. мн. -ваў
 льямант, -ту
 льямантаваць, -тую
 льямец, -мцу, месн. -мцы
 льямеш, льямеша, аб льямшы
 льямпа

льяпіс, -су
 льяпіць, льяплю, лёпіш
 льяпус, -су
 лярд, лярду
 лясгас, -са
 ляскатаць, -качү, -кочаш
 лясніцтва
 лясок, -ска
 лясун, лесуна
 льяўша, -шы, тв. -шой (-шюю);
 мн. льяўшы, льяўшэй
 льяцець, льячү
 льячыць, льячү, лёчыш
 льячэбна-прафілактчны
 льячэбна-санітарны
 льяшыць, льяшү, льяшыш

М

мабілізацыйны
 мабыць
 маг, мага, аб магу
 магазін, -на
 магазін-салон, магазіна-салона
 магаметанства
 магарыч, -чү, месн. -чы
 магдэбургскі
 магіла, р. мн. магіл; магіла Невядомага салдата
 магістраль, тв. -ллю
 магістрант, -та
 магістратура, р. мн. -түр
 магістрацкі
 магістэрскі
 магналій, -лію, месн. -ліі
 магнацкі
 магнезіт, -ту
 магне́та, нескл., н.
 магнетызаваць, -зүю
 магнетызм, -му
 магневы
 ма́гній, -нію, месн. -ніі
 магніт, -та, (пераноснае) -ту

* Аб напісанні слоў з прыстаўным і або без яго гл. § 28 «Асноўных правіл правапісу».

магнітаелектрычны
 магнітолаг, -га, *месн.* -гу
 магнітомер, -ра, *месн.* -ры
 магніліевы
 магутнасць
 магчымасць і мажлівасць
 мадальнасць
 мадапалам, -му
 мадзёр, -ра, *месн.* -ру
 мадзёрскі
 мадонна
 мадрыгаль, -ла
 мадуляванне
 мадулятар, -ра, *месн.* -ры
 мадыфікаваць, -кую
 мадыфікатар, -ра, *месн.* -ры
 мадыфікацыя
 мадэліраванне
 мадэліраваць, -рую
 мадэліст, -та
 мадэль, *тв.* -ллю
 мадэльёр, -ра, *месн.* -ру
 мадэльшчык, -ка
 мадэмузаэль, *нязм., ж.*
 мадэра
 мадэрата, *нязм.*
 мадэрн, *нязм.*
 мадэрнізаваны
 мадэрнізацыя
 мадэрнізм, -му
 мадэрнісцкі
 маёліка
 маёмасны
 маёнтак, -тка
 маёр, -ра, *месн.* -ру
 маёрскі
 мажарытарны
 мажджёр, -ра, *месн.* -ры
 мазаіка, *дав., месн.* -заіцы
 мазаічнасць
 мазгавы
 мазгі, -гоў, (*анат.*) мозг, -га
 мазжачок, -чка

мазепадобны
 мазок, -зкі
 мазоль, -заль; *мн.* мазалі, *м.*
 мазь, *тв.* маззю
 маіс, -су
 май, мая, аб маі
 майстар, -тра, *месн.* -тру; *мн.*
 майстры
 майстраваць, -рую
 майстэрня, *р. мн.* -рань
 майстэрскі
 майстэрства
 мак, -ку
 макака, -кі, *дав., месн.* -кацы, *ж.*
 макао, *нескл., н.*
 макарона, *мн.* няма
 макаронны
 македонец, -нца, *месн.* -нцу
 макеціраваць, -рую
 макінтош, -ша, *месн.* -шы
 макіявелізм, -му
 маклер, -ра, *месн.* -ру
 макоўнік, -ку
 макра...—першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам
 макраклімац, -ту
 макракозм, -му
 макрамэ, *нескл., н.*
 макрарэльеф, -фу
 макрасвет, -ту
 макраскапічны
 макраспора
 макраструктура
 макрата (*вільгаць*)
 макрацэфаль, -ла, *месн.* -ле
 макрота (*слізь*)
 макрусенькі
 макрэль, *тв.* -ллю
 макрэц, -рацў, *месн.* -рацы
 максім (*кулямёт*), -ма
 максімалізм, -му
 максімалісцкі
 максі-мода

ма́ксімум, -муму, *месн.* -муме
макулату́ра
маку́ха, *дав., месн.* -ку́се
маку́хадрабілка
малаабгрунтава́ны
малаадукава́ны
малаазія́цкі
малаазо́цысты
малаакрэслены
малава́жкі
малавераго́дны
малаве́р'е, *месн.* -р'і
малаво́пытны
малавы́вучаны
ма́лавядо́мы
ма́лагабары́тны
маладагвардзе́йцы
маладасве́дчаны
маладахо́днасць
маладжа́васць
маладзе́йсны
маладзе́ц, -лайца́, *месн.* -лайцу́;
мн. малайцы́
маладзі́к, -ка́
маладзю́сенькі
маладні́к, -ку́
маладо́сць
маладу́шша
малае́зджаны
мала́ец, -ла́йца, *месн.* -ла́йцу
ма́лазразуме́лы
ма́лазямéлле, *месн.* -ллі
малайцава́та
малайчы́на, -ны, *дав., месн.* -ну,
тв. -нам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
-не, тв. -най (-наю)
малакаго́нны
ма́лакалі́берны
малакаме́р, -ра, *месн.* -ры
малако́, у малаца́
малако́лькасны
малако́пераго́нны
малакро́ўе, *месн.* -роўі

малалётак, -тка
ма́ламетра́жны
ма́ланасе́ленасць
ма́ла-памáлу
ма́лапісьме́ннасць
ма́лапрадукцыйны (малапрадук-
цыйная пра́ца)
ма́ларуха́вы
малатабо́ец, -бо́йца, *месн.* -бо́йцу
малатаві́шча, *н.*
малатыра́жны
ма́лаўдо́йны
ма́лаўраджа́йны
малахі́т, -ту
малацьба́
малацьбі́т, -та́
малашэ́рсны
малдава́нін, -на; *мн.* малдава́не,
-ва́н
мале́нства
мале́нькі
малескі́н, -ну
мале́к, -лька́
малі́бдэн, -ну
малі́бдэні́т, -ту
малі́ннік, -ку
мало́дзі́ва
мало́х, -ха, *месн.* -ху
мало́чна-бе́лы
мало́чна-васка́вы
мало́чнакансе́рвавы
мало́чнакі́слы
мало́чна-мясны́
мало́чнатава́рны
ма́лпападо́бны
малы́ш, -ша́, *месн.* -шу́
мальбе́рт, -та, па -це: *але:* узя́ць
па мальбе́рту
мальтузі́янства
малю́сенькі
малю́ск, -ка
маля́р, -ра́, *месн.* -ру́
малярыёлаг, -га, *месн.* -гу

малярѣя
 ма́мант, -та
 манага́мія
 манагра́ма
 манаграфі́чны
 манагра́фія
 манало́г, -га, *месн.* -гу
 манапалізава́ны
 манапаліза́цыя
 манапалісцкі
 манапла́н, -на
 манархі́зм, -му
 манархі́сцкі
 манаты́п, -па
 манафта́нгічны
 манафта́нг, -га
 манго́лаве́д, -да
 манго́лазна́ўства
 манго́ла-татáрскі
 мандары́н, -на
 мане́ж, -жа, *месн.* -жы
 манекéн, -на
 мане́ўр, -ру
 манеўрава́нне
 манеўра́насць
 манеўро́вы
 манжэ́та, *ж., р. мн.* -жэ́т
 маніё́к, -ку
 манікю́р, -ру
 манікю́рша, *р. мн.* -кю́ршаў
 манілаўшчы́на
 маніпулі́раванне
 маніпулі́раваць, -рую
 маніпуля́цыя, *р. мн.* -ля́цый
 маністы́чны
 маніто́р, -ра, *месн.* -ры
 маніфе́ст, -та
 маніфеста́цыя, *р. мн.* -цый
 маніяка́льна-дэ́прэсі́ўны
 маніяка́льны
 манкі́раванне
 манкіро́ўка, *дав., месн.* -ро́ўцы
 ма́нна

мано́кль, -кля, *месн.* -клі
 маномéтр, -ра, *месн.* -ры
 манпансэ́, *нязм., н.*
 манта́ж, -жэ́, *месн.* -жы
 манта́жна-будаўні́чы
 манта́, *нязм., н.*
 манты́лья, *тв.* -ля́й
 манты́са
 мануме́нт, -та
 манумента́льны
 манускры́пт, -та
 манускры́птавы
 мануфакту́ра, *р. мн.* -ту́р
 манце́р, -ра, *месн.* -ру
 манці́раваць, -рую
 маньчжэ́р, -ра; *мн.* маньчжэ́-
 ры, -раў
 манья́к, -ка
 манья́цтва
 марабу́, *нязм., м.*
 мара́к, -ка́
 марака́нец, -нца, *месн.* -нцу
 мараке́н, -ну
 маралізава́ць, -зэ́ю
 мара́ль, *тв.* -ллю
 мара́льна-быта́вы
 мара́льна-паліты́чны
 марапла́ванне
 марапла́вец, -ла́ўца, *месн.* -ла́ўцу
 марато́рый, -рыя
 марафо́н, -на
 марахо́д, -да
 марахо́дзец, -дца, *месн.* -дцу
 марахо́дны
 ма́рганец, -нцу, *месн.* -нцы
 ма́рганцава́ру́дны
 ма́рганцо́вісты
 марга́рын, -ну
 маржа́н і маржа́нэ, -ня́ці
 марзі́ст, -та
 марке́р, -ра, *месн.* -ру, (*машы́на*)
месн. -ры
 маркізе́т, -ту

маркіраванне
 маркоўнік, -ку
 марксізм, -ма (-му)
 марксізм-ленінізм, марксізма-ле-
 нінізма (-му)
 марксіст, -та
 марксісцка-ленінскі
 марксісцкі
 мармелад, -ду
 мармур, -ру, *месн.* -ры
 мармуровы
 марнаслоўе, *месн.* -слоўі
 марнатравец, -траўца, *месн.*
 -траўцу
 марожанае
 марожаніца, *р. мн.* -ніц
 мароз, -зу; *мн.* маразы
 марозатрываласць
 марозаўстойлівасць
 марошка, *дав., месн.* -шцы
 марсельеза
 марсіянін, -на; *мн.* марсіяне,
 -сіян
 мартэн, -на
 мартэншчык, -ка
 марудлівасць
 маруднасць
 марфалагічны
 марфалогія
 марфалаг, -га, *месн.* -гу
 марціра, *р. мн.* -цір
 марш, марша (*музычны твор*);
 (*рух*) -шу
 маршал, -ла; Маршал Савецкага
 Саюза
 маршальскі
 маршальства
 маршападобны
 марш-манеўр, -ру, *месн.* -ры
 маршрут, -ту
 маршчына, *р. мн.* -шчын
 маршыроўка
 марыва

марыец, -рыйца, *месн.* -рыйцу
 марынад, -ду
 марынізм, -му
 марыянэтачны
 марэна
 марэнавы (марэнавая фэрба)
 марэнга, *нязм., н.*
 марэнны, *геал.*
 мар'яннік, -ку
 масава-палітычны
 масава-паточны
 масава-фізкультурны
 масавік, -ка
 масаж, -жу, *месн.* -жы
 масажаванне, -жыю
 масіраванне
 масіроўка, *дав., месн.* -роўцы
 масіў, -сіву
 маскападобны
 маскарэд, -ду
 масквіч, -ча, *месн.* -чў
 маскіраванне, -рўю
 маслааддзяліцель, -ля, *месн.* -лі
 маслабойка, *дав., месн.* -бойцы;
р. мн. -боек
 маслазавод, -да
 масларобчы
 маслаўлоўнік, -ка
 маслёнка, *дав., месн.* -нцы
 маснічына, *р. мн.* -чын
 масоўка, *дав., месн.* -соўцы
 мастак, -ка
 мастацтва
 мастацтвазнаўства
 масток, -тка
 мастыт, -тыту, *месн.* -тыце
 масцітасць
 масьё, *нескл., м.*
 мат, (*шахм.*) -та
 матавіла, *н.*
 матадор, -ра, *месн.* -ру
 матарызаваны
 матарыст, -та

матацыйкл, -ла
 матóк, -ткá
 матóрабудава́нне
 матóразбóрачны
 матóрарамóнтны
 матра́ц, -ца, аб -цы; *але:* ко́ж-
 наму па матра́цу
 матра́с, -са, аб -се; *але:* з ко́ж-
 нага карабля па матра́су
 матра́скі
 матра́кул, -ла
 ма́трычны
 матра́рхат, -ту
 мату́з, -за́
 матч, ма́тчу, аб ма́тчы
 матч-рэва́нш, -шу
 матч-турні́р, матч-турні́ру
 ма́тчын
 матывава́ць, -вóю
 матывіро́вачны
 матывіро́ўка, *дав., месн.* -роўцы
 маты́ль, -ля́, *месн.* -лі́
 маты́ў, -ты́ву
 маты́чанне
 маты́чыць, -чу
 матэ́ль, -ля
 матэма́тыка, *дав., месн.* -тыцы
 матэ́рыя
 матэ́рыял, -лу
 матэ́рыяліза́цыя
 матэ́рыялі́зм, -му
 матэ́рыялі́ст, -та
 матэ́рыялі́стычны
 матэ́рыялі́цкі
 матэ́рыяльна-бытавы
 матэ́рыяльна-тэхні́чны
 матэ́рыяльны
 маўза́лей, -ле́я, *месн.* -ле́і; Маў-
 залей У. І. Ле́ніна
 маўзе́р, -ра, аб -ры; *але:* у раз-
 мерк. *знач.* -ру
 маў́р, -ра; *мн.* маў́ры, -раў
 маўрыта́нскі

махаві́к, -ка́
 махі́зм, -му
 махі́цкі
 махо́р, -хра́, *месн.* -хры́
 маца́к, мацака́
 мацерыко́вы
 маце́ры
 ма́ці, *родн.* ма́ці і ма́церы, *тв.*
 ма́ці і ма́церай
 ма́ці-гераі́ня, ма́ці-гераі́ні
 мацу́нак, -нку
 мацыё́ла
 мацыё́н, -ну
 мацяры́к, мацерыка́
 мацяры́нскі
 мацяры́нства
 мача́нка, *дав., месн.* -нцы; *р. мн.*
 -нак
 мачато́чнік, -ка
 ма́чаха, *дав., месн.* -часе
 ма́чта, *р. мн.* ма́чтаў
 ма́чэнне
 машка́едны
 машта́б, -бу
 машта́бнасць
 машча́енне
 машы́на-аўтама́т, машы́ны-аўта-
 ма́та
 машы́набудава́нне
 машы́набудаўні́к, -ка́
 машы́набудаўні́чы
 машы́на-гадзі́на, машы́на-гадзі́-
 ны
 машы́назна́вец, -знаў́ца, *месн.*
 -знаў́цу
 машы́назнаў́ства
 машы́напі́с, -су, *месн.* -се
 машы́нізава́ны
 машы́нізава́ць, -зóю
 машы́ніза́цыя
 машы́нна-тра́ктарны
 маэ́стра, *нязм., м.*
 мая́к, -ка́

маянтко́вы
 маянэ́з, -зу
 маяра́н, -ну
 маяра́т, -ту
 ма́ятнік, -ка
 ма́ятнікападо́бны
 мегава́т-гадзі́на, мегава́т-гадзі́ны
 мегаве́рц, -ца
 мегаско́п, -па
 мегафо́н, -на
 мегацы́кл, -ла
 мегрэ́л, -ла; *мн.* мегрэ́лы, -лаў
 медабслуго́ўванне
 медава́р, -ра, *месн.* -ру
 медава́рны
 медагля́д, -ду
 медаго́нка
 медае́д, -да
 медазбо́р, -ру, *месн.* -ры
 медалі́ст, -та
 меда́ль, -ля́, *месн.* -лі́; *мн.* ме-
 далі́, медалёў
 меда́льер, -ра, *месн.* -ру
 меда́льён, -на
 меда́льны
 медано́с, -са
 меддапамо́га, *дав., месн.* -мо́зе
 меджлі́с, -са
 медзведзява́ты
 медзведзяня́ і медзведзяне́, -няці
 ме́дзеплаві́льны
 медзь, *тв.* ме́ддзю
 медзяны́
 ме́дінстыту́т, -та
 ме́дналіце́йны
 ме́днало́бы
 ме́днапрака́тны
 ме́дначырво́ны
 ме́днік, -ка
 ме́дны
 ме́дперсана́л, -лу
 ме́дпунќт, -та
 ме́дсанба́т, -та

ме́дсястра́, *р. мн.* -сясцёр
 ме́дўза, *р. мн.* ме́дўз
 меду́ніца
 ме́дфа́к, -ка
 ме́дык, -ка
 ме́дыкаме́нты
 ме́дыка-саніта́рны
 ме́дыка-хіру́ргічны
 ме́дыцы́на
 ме́дыцы́нскі
 ме́дычка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
 -чак
 ме́дычны
 ме́дыя́льны
 ме́дыя́на, *р. мн.* -я́н
 ме́дыя́тар, -ра, *месн.* -ры
 ме́жавы
 ме́зазаў́р, -ра, *месн.* -ры
 ме́зазо́йскі
 ме́залья́нс, -су
 ме́зані́н, -на
 ме́здравáты
 ме́зенец, -нца, *месн.* -нцы
 ме́зены
 ме́ксіка́нец, -нца, *месн.* -нцу
 мела́дра́ма, *р. мн.* -дра́м
 мела́дычнасьць
 мела́дычны
 ме́ладэ́клама́цыя
 мела́незі́ец, -зі́йца; *мн.* мела-
 незі́йцы, -зі́йцаў
 ме́ла́нжавы
 ме́ланхо́лія
 ме́ліярава́ны
 ме́ліяра́тар, -ра, *месн.* -ру
 ме́ліярацы́йны
 ме́ліяра́цыя
 ме́лкаво́ддзе
 ме́ло́дыя, *р. мн.* -дый
 ме́льхі́ёр, -ру, *месн.* -ры
 ме́маранду́м, -ма
 ме́марыя́л, -ла; (*спарты́ўнае*)
 -лу

мемарыяльны
 мембрана
 мемуа́ры, -раў, адз. няма
 мемуары́ст, -та
 мендзялё́вій, -вію, месн. -віі
 мэ́нзула
 мензу́рка, дав., месн. -рцы;
 р.мн. -рак
 мені́нгіт, -ту
 мені́ск, -ка
 менто́л, -лу
 ментузо́вы
 менуэ́т, -та
 менш, прысл.
 меншаві́зм, -му
 меншаві́к, -ка
 меншаві́цкі
 мэ́ншасць
 мэ́ншы
 меню́, нескл., н.
 мерапры́ёмства
 мэ́раць, мэ́раю
 мэ́ргель, -лю, месн. -лі
 мерзлата́
 мэ́рзнуць
 меркава́ць, мярку́ю
 мерканти́лізм, -му
 меркантилі́цкі
 мерканти́льнасць
 меры́дзін, -на
 меры́дзінальны
 меры́дзінны
 мерыно́с, -са
 мерэ́нга, дав., месн. -нзе
 месі́янізм, -му
 месі́янства
 мэ́сніцкі
 мэ́сніцтва
 мэ́сны (мэ́сны склон)
 мэ́сца, аб мэ́сцы
 мэ́сцазнаходжанне
 мэ́сцанараджэ́нне
 мэ́сцапрабыва́нне

мэ́сцапражыва́нне
 мэ́сяц, -ца, месн. -цы; але:
 Мэ́сяц (планета)
 мэ́сячнік, -ка
 метабіё́з, -зу
 метагенéз, -зу
 мэ́тад, -ду
 метадало́гія
 метады́чнасць
 мэ́тал, -лу
 мэ́талаапрацо́ўка
 металагра́фія
 металазна́ўства
 мэ́талаканстру́кцыя
 металало́м, -му
 металано́сны
 мэ́талападо́бны
 мэ́талапрака́тны
 мэ́талапрамы́словасць
 металахі́мія
 металіза́цыя
 металі́чны
 метало́ід, -ду
 металу́рг, -га, месн. -гу
 металу́ргія
 метамарфі́зм, -му
 метамарфо́за
 метані́мія
 метапла́зма
 метаста́з, -зу
 метатэ́за
 мэ́тафара, р. мн. -фар
 метафі́зіка, дав., месн. -зіцы
 метафі́зічны
 метафра́за
 метаце́нтр, -ра, месн. -ры
 метлаві́шча
 мето́дыка, дав., месн. -дыцы
 метра́ж, -жу́, месн. -жы
 метрало́гія
 метра́пёр, -ра, месн. -ры
 метрано́м, -ма
 метрапа́літэн, -на

метрапóлія
 метрдатэ́ль, -ля, *месн.* -лю
 метрó, *нескл., н.*
 метрóвы
 метрóлаг, -га, *месн.* -гу
 мэ́трыка, *дав., месн.* -рыцы
 мэ́тчык, -ка
 меты́л, -лу
 меты́лен, -ну
 меты́с, -са
 метэ́аралагі́чны
 метэ́аралі́т, -та
 метэ́аралогі́я
 метэ́арóлаг, -га, *месн.* -гу
 метэ́ары́т, -та
 метэ́аста́нцыя
 метэ́ор, -ра, *месн.* -ры
 мефісто́фельскі
 ме́х, ме́ха
 механа́збóрачны
 механа́заваць, -зую
 механа́зм, -ма
 меха́нік, -ка
 меха́ніка-машы́набудаўні́чы
 механі́цызм, -му
 ме́цца-сапра́на, *нескл., н.* (голас)
 ме́цца-ты́нта, *нескл., н.*
 ме́цэна́т, -та
 ме́цэна́цкі
 меч, мяча́
 мечано́с, -са
 мечано́сец, -но́сца, *месн.* -но́сцу
 ме́чападо́бны
 мечахво́ст, -та
 меч-ры́ба, меч-ры́бы
 ме́шалка, *але:* бето́намяша́лка;
р. мн. -лак
 мешкаві́на
 мешча́ра́к, -ка; *мн.* мешчара-
 кі, -коў
 ме́д, ме́ду; *мн.* мяды́
 ме́даварэ́нне
 ме́рзлы, -ая, -ае

ме́ртванаро́джаны
 мі́грыраваць, -рырую
 мі́грэнь, *тв.* -нню
 мі́гценне і мі́гаценне
 мі́дзі-спадні́ца
 мі́дыйскі
 міе́літ, -ту
 мі́жаконне
 мі́жбро́ўе, *месн.* -ро́ўі
 мі́жбрыга́дны
 мі́жве́дамасны
 мі́жвённы
 мі́жвідавы́
 мі́жво́лі
 мі́жгаро́дні
 мі́жгатунко́вы
 мі́жго́р'е, *месн.* -р'і
 мі́жземнамо́рскі
 мі́жінстыту́цкі
 мі́жы́рыгацыйны
 мі́жкалга́сны
 мі́жнаро́дны; Мі́жнаро́дны Чыр-
 во́ны Крыж
 мі́жнацыяна́льны
 мі́жпаве́рхавы
 мі́жпаро́дны
 мі́жплане́тны
 мі́жплéчча, *месн.* -ччы
 мі́жра́ддзе, *тв.* -ддзе́м
 мі́жрадко́вы
 мі́жраё́нны
 мі́жрэ́берны
 мі́жрэспубліка́нскі
 мі́жсайо́зны
 мі́жусо́біца
 мі́ж'яру́сны
 мі́зансцэ́на
 мі́зантро́п
 мі́зе́рнасьць
 мі́кра... — першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам
 мі́крааргані́зм, -ма
 мі́крабіёлаг, -га, *месн.* -гу

мікрабіялогія
 мікраклімат, -ту
 мікракосмас, -су
 міракрышталічны
 мікрапорысты
 мікрасаён, -на
 міраскапіраванне
 міраскапія
 міраскоп, -па
 мікратаэлефон, -на
 мікрафаўна
 мікрафільм, -ма
 мікраэлемент, -та
 мікрóметр, -ра, *месн.* -ры
 мікстўра, *р. мн.* -тўр
 міласцівы
 міласціна
 міласэрнасць
 міласэрны
 мілівальтмётр, -ра, *месн.* -ры
 міліграм, -ма
 міліграмы
 міліметры
 мілітарызм, -му
 мілітарыстычны
 мілітарысцкі
 міліцыянер, -ра, *месн.* -ру
 мільён, -на
 мільённы
 мільянер, -ра, *месн.* -ры, (*пра чалавека*) -ру
 мільярд, -да
 мільярды
 мільярдэр, -ра, *месн.* -ру
 мімавólі
 мімаэздам
 мімаэзны
 мімаходам
 мімазавыя
 мінамёт, -та, аб -це; *але:* па мі-
 намету на ўзвод
 мінамётны
 мінамётчык, -ка

мінаносец, -носца, *месн.* -носцы
 міндалепадобны
 міндаль, -ля, (*зборн.*) -лю
 мінерал, -лу
 мінералог, -га, *месн.* -гу
 міні-ансамбль
 міні-культыватар
 міні-мода
 міні-спадніца
 мінімум, -муму
 міні́стр, -ра, *месн.* -ру
 міністэрства
 мініяцюра
 міну́та; Міну́та маўчання
 мінчанін, -ніна; *мн.* мінчане,
 -чан
 міньён, -ну, (*танец*) -на
 міра́ж, -жў; *мн.* -жы
 мі́рра (*расліна*)
 мірыяды, -даў
 місі́с, *нязм., ж.*
 місі́янер, -ра, *месн.* -ру
 місі́янерства
 містыфікаваць, -кую
 містыцызм, -му
 містэр, -ра, *месн.* -ру
 містэрыя
 мітусня
 мітынг, -гу, *месн.* -гу
 мітынгаваць, -гую
 мітэльшпіль, -лю, *месн.* -лі
 міфалогія
 мішэнь, -ні, *тв.* -нню
 міякарды́т, -ту
 млекакормячыя
 млéчны; Млéчны Шлях
 млын, млына́, аб млыне
 мнагабо́р'е, *месн.* -р'і
 мнагавёрсты
 мнагаводдзе, *месн.* -ддзі
 мнагагра́ннасць
 мнагадзётнасць
 мнагазначнасць

мнагаквѣткавы
 мнагалѣтні
 мнагалюдны
 мнагалѣмпавы
 мнагамѣсны
 мнагаплѣдны
 мнагапѣлле, *месн.* -ллі
 мнагаслѣѣ, *месн.* -лѣѣ
 мнагатѣмны
 мнагачлѣн, -на
 мнематѣхніка, *дав., месн.* -ніцы
 мнѣгавугѣльнік, -ка
 мнѣгавякѣвы
 мнѣгагалѣссе, *месн.* -ссі
 мнѣгазямѣлле, *месн.* -ллі
 мнѣгамілѣенны
 мнѣганацыяналны
 мнѣгаплямѣенны
 мнѣгапрадмѣтнасць
 мнѣгаплялѣсткавы
 мнѣгастанѣчнік, -ка
 мнѣгастарѣнні
 мнѣгасямѣенны
 мнѣгацыліндравы
 мнѣжналікавы (назѣѣнік)
 мнѣства
 мѣва, *р. мн.* мѣѣ
 мѣвазнѣвец, -знѣѣца, *месн.*
 -знѣѣцу
 мѣвазнѣѣства
 мѣвазнѣѣчы
 мѣгілкі, *адз. няма*
 мѣжа, мо
 мѣладзь, *тв.* -ддзю
 мѣлат-рыба, мѣлат-рыбы
 мѣнагібрѣд, -да
 мѣнатѣізм, -му
 мѣра, *р. мн.* мѣраѣ
 мѣрфѣй, -фѣю, *месн.* -фѣі
 мѣст, мѣста, на мѣсце
 мѣстабудаванне
 мѣта...— першая частка складаных
 слоѣ, пішацца заѣсѣды разам

мѣтабѣл, -ла
 мѣтавагѣн, -на
 мѣтавелагѣнкі
 мѣтавеласпѣрт, -ту
 мѣтагѣнкі
 мѣтагуртѣк, -ткѣ
 мѣтадрѣм, -ма
 мѣтадрызіна
 мѣтадывѣзія
 мѣтакрѣс, -су
 мѣталѣдка, *р. мн.* -дак
 мѣтамеханізавааны
 мѣтапѣезд, -да
 мѣтапрабѣг, -гу, *месн.* -гу
 мѣтапяхѣта
 мѣтарѣлер, -ра
 мѣтаспѣрт, -ту
 мѣѣчкі
 *мох, мѣху (імхѣ)
 мѣхападѣбны
 мсѣвец, мсѣѣѣца, аб мсѣѣѣцу
 мудрѣц, -раѣѣ, *месн.* -раѣѣ
 мужѣйна, -ны, *дав., месн.* -ну
 мѣзыка (*від мастацтва*)
 музыѣка (*чалавек*), -кі, *дав., месн.*
 -ку, *тв.* -кам
 музыѣказнѣвец, -знѣѣѣца, *месн.*
 -знѣѣѣцу
 музыѣкальна-сцѣнічны
 муѣамѣльна-крупяны
 мулінѣ, нязм., н.
 мультыплѣікацыя
 мѣляр, -ра, *месн.* -ру
 мундзір, -ра, *месн.* -ры
 муніцыпалѣтѣт, -тѣта
 мураваны
 мурѣг, -рагѣ, *месн.* -рагѣ
 мус, -су
 мусѣат, -ту

* Аб напісанні слоѣ з прыстаѣ-
 ным і або без яго гл. § 28 «Асноѣ-
 ных правіл правапісу».

мухамор, -ра
 мушкецёр, -ра, *месн.* -ру
 мы́ла, *памянш.* мыльца
 мылаварня, *р. мн.* -рань, -рняў
 мысленне, -ння
 мыш, мышы, *тв.* мышшу
 мышалоўка, *дав., месн.* -лоўцы;
р. мн. -лобак
 мышаня́ і мышанё, -няці
 мышахо́снік, -ку
 мыш'я́к, -кў
 мэбельшчык, -ка
 мэблева-абі́вачны
 мэбліроўка
 мэбля
 мэ́длік і мэ́ндлік, -ка
 мэ́р, мэ́ра, аб мэ́ру
 мэ́та
 мэ́тазго́дна
 мэ́танакі́равана́сць
 мю́зік-хо́л, мю́зік-хо́ла
 мядзвэ́дзіца
 мядзвэ́дзь, -дзя, *месн.* -дзі
 мядзвэ́дзь
 мядзвэ́дка, *дав., месн.* -дцы
 мядзвэ́днік, -ка
 мядзя́к, медзяка́
 мядзя́нка, *р. мн.* -нак
 мядо́к, -дкў
 мядо́ўнік, -ку
 мяжа́; *мн.* ме́жы, ме́жаў і меж
 мяздрá
 мя́кенькі
 мя́кі́ннік, -ка
 мя́кіш, -шу, *месн.* -шы
 мя́кка
 мя́ккава́ты
 мя́ккакры́лы
 мя́ккалі́сты
 мя́ккаса́рдэчна́сць
 мя́ккаце́ласць
 мя́ккашэ́рсны
 мя́ккі

мякчэ́й
 мяле́ць
 мя́льна-трапа́льны
 мяльчэ́йшы
 мянта́шка, *дав., месн.* -шцы;
р. мн. -шак
 мянту́з, ментуза́
 мяну́шка, *дав., месн.* -шцы; *р. мн.*
 -шак
 мяня́ць
 мярэ́ляк, мерэ́ляка́
 мярцвя́к, мерцвяка́
 мярцвя́чына
 мярэ́жка, *р. мн.* -жак
 мяса́ед, -ду
 мя́сака́мбіна́т, -та
 мя́сакансе́рвавы
 мя́са-мало́чны
 мя́сана́рыхтоўкі
 мя́сапраду́кты
 мя́сапрамы́словасць
 мя́са-раслі́нны
 мя́сару́бка, *р. мн.* -бак
 мя́са-са́льны
 мя́сасаўга́с, -са
 мя́сні́к, мя́сніка́
 мя́стэчка, *р. мн.* -чак
 мя́сцко́м, -ма
 мя́тла; *мн.* ме́тлы, ме́тлаў
 мяце́ж, мяця́жў, аб мяця́жы
 мяце́жнік, -ка
 мяце́ліца, *р. мн.* -ліц
 мяце́, мну; мнём, мняце́
 мя́чык, -ка
 мя́чэць, *тв.* -ццю
 мяша́нец, -нца, *месн.* -нцу
 мяшо́к, -шка́
 мяшча́нства

Н

наадва́ро́т
 наа́дрэ́з
 наапа́шкі

набакі́р
 набалéлы
 набасано́ж
 набáт, -ту
 набóй, -бо́ю, *месн.* -бóі
 набóк, *прысл., але:* на бок, *наз.*
з прыназ.
 набóр, -ру, *месн.* -ры
 набра́клы
 набрыня́ць
 набы́так, -тку
 на бягу́
 навабра́нец, -нца, *месн.* -нцу
 наваго́дні
 навако́лле
 навамóдны
 нава́р, -ру, *месн.* -ры
 наваро́чваць
 навасе́лец, -льца, *месн.* -льцу
 навасе́лле, *месн.* -ллі
 навасе́л, *р. мн.* -лаў
 навастры́ць, навастру́, наво́ст-
 рыш
 наватво́р, -ра
 на вача́х
 наведанне (ра́завае)
 наведванне (шматразо́вае)
 навё́к і навё́кі
 навёла
 наве́рсе, *прысл., але:* на ве́рсе,
наз. з прыназ.
 навё́чна
 навідаво́ку, *прысл.*
 на віду́
 навісь, *тв.* -сся; *р. мн.* -вісей
 наво́бмацак
 наво́ддаль
 наво́дмаш
 наво́дшыбе
 на во́ка
 наво́кал і навако́л
 наво́шта
 навуко́ва-дасле́дчы

навуко́ва-маста́цкі
 навуко́ва-папуля́рны
 навуко́ва-тэарэты́чны
 навуко́ва-тэхні́чны
 навуко́ва-фантасты́чны
 навуча́нне
 навучэ́нец, -нца, *месн.* -нцу
 наву́шнікі
 на вы́бар
 навы́варат
 на вы́вучку
 навы́лет, *прысл., але:* на вы́лет,
наз. з прыназ.
 навы́нас, *прысл.*
 навы́перадкі, *прысл.*
 навы́пуск, *прысл., але:* на вы́-
 пуск, *наз. з прыназ.*
 навы́цяжку
 навява́ць (сму́так, тугу́ і пад.)
 на вякі́
 нагаво́р, -ру, *месн.* -ры
 нагаво́рваць
 наганя́й, -няю, *месн.* -няі
 нага́р, -ру, *месн.* -ры
 на-га́ра
 нага́рваць
 нага́ ў нагу́
 нагбо́м
 нагле́дзеца, -джуся, -дзі́ся;
 -дзя́цца
 нагле́дзець, -джу, -дзі́ш
 на́глуха
 наглыта́цца
 наго́н, -ну
 наго́р'е, *месн.* -р'і
 наго́ткі (*кветкі*), -так; *адз.* на-
 го́тка
 нагру́зчык, -ка
 нагрэ́ў, -рэ́ву
 нагу́л, -лу
 нада́іць, надаю́, надо́іш
 надакучы́ць; *3 мн.* надакуча́ць;
незак. надакуча́ць

нада́лей і надале́й
 на дармаўшчы́ну
 нада́ць, нада́м, надасі́, надасце́;
 нададзі́м, надасце́, нададу́ць
 надбі́ць, надаб'ю́; надаб'ём, на-
 даб'яце́
 на́двае
 надвеча́р
 на двор, *але:* вы́вернуць шэ́рсцю
 надво́р, *присл.*
 надво́р'е, аб надво́р'і
 надвячо́рак, -рка
 на́дгаладзь, *присл.*
 надзе́л, -лу
 надзіма́ць, *зак.* надзьму́ць
 надлама́ны
 надлама́цца, -ламлю́ся, -ло́мішся
 надлама́ць, надламлю́, надло́-
 міш; *незак.* надло́мліваць; над-
 лама́ў; *заг.* надламі́
 надлі́ць, надалью́; надальё́м, на-
 дальця́е
 на до́світку
 надо́ўга
 на́дпіс, -су, па на́дпісу
 надрэ́з, -зу
 на́дта
 нады́сці
 нае́зд, -ду
 нае́зджаны
 на жа́ль
 нажда́к, -ку́
 нажны́цы, -ніц; *адз.* няма
 нажны́н, -ну
 наза́д
 на зарэ́з
 назаўсе́ды, *присл.*
 назаўтра, *присл.* (назаўтра ё́н
 агле́дзеўся), *але:* на заўтра,
наз. з прыназ. (не адкла́двай
 на заўтра)
 на́зіркам
 назло́, *присл.*

на зло́сць
 назо́ла, -лы, *дав., месн.* -ле, *тв.*
 -лай
 назубо́к
 назусі́м
 найвышэй́, *присл.*
 найм, -му
 найме́нш
 наймі́чка, *дав., месн.* -чцы
 на́каз, -зу
 на кара́чках
 нака́сяк
 на́кат, -та, *месн.* -це
 на́каўт, -та
 накаўтава́ць, -ту́ю
 на́кдаўн, -на
 на́кід, -ду
 на́кіп, -пу, *месн.* аб -пе
 на́ко́лькі, *присл.* (на́ко́лькі я
 ве́даю), *але:* на ко́лькі, *ліч.*
 з прыназ. (на ко́лькі ча́стак)
 на́ко́нт
 на́кпіць, на́кплю́, на́кпіш; на́кпі́м,
 на́кпіце́
 на́крыж
 на́ку́льгваць
 на́кцюрн, -на
 на́кштáлт
 на́лама́ны і на́ло́маны
 на́лама́цца, на́ламлю́ся, на́ло́-
 мі́шся
 на́лама́ць, на́ламлю́, на́ло́міш;
незак. на́ло́мліваць; на́лама́ў;
заг. на́ламі́
 на́лгáць
 на́ле́ва
 на́ле́жаць, на́ле́жу, на́ле́жыш
 на́ле́та, *присл., але:* на ле́та,
наз. з прыназ.
 на́ле́т, -ту
 на́ліў, на́ліву
 на́ліць, на́лью́; на́льё́м, на́льця́е,
 на́лью́ць

на лятú
 наляцець, налячú; наляцім, на-
 леціце
 на мазі
 намалót, -ту
 намалóчваць
 намалява́ны
 на́маразь, тв. -ззю
 намасціць, намашчú, намóсціш
 намéраць (*мерай*)
 намéрзнуць
 намéрыцца (*нацэліцца*)
 намéснік, -ка
 намно́га, *присл., але:* на мно́га,
ліч. з прыназ. (на мно́га
гадоу)
 намóлаты
 намóлваць
 намóтваць
 намóчваць
 намóшчваць
 намúляны
 намúляць, -ляю
 на́нава
 на́нач, *присл., але:* на ноч, *наз.*
з прыназ.
 нані́з, *присл., але:* на ні́з, *наз.*
з прыназ.
 нанóс, -су, *месн. -се*
 наня́ць, найму́, ноймеш, нойме
 набóгул
 на пабягу́шках
 напавáл
 напавéр
 напагатóве
 напагатóу (*узяць стрэльбу на-*
пагатóу)
 напакáз, *присл., але:* на пакáз,
наз. з прыназ.
 напакóўваць
 напалаві́ну, *присл., але:* на па-
 лаві́ну, *наз. з прыназ.*
 напале́н, -на (*пірожнае*)

напалóву, *присл.*
 напамі́нак, -нку
 на па́мяць
 напáрстак, -стка
 на парúкі
 напаслё́дак, *присл.*
 на пасляза́ўтра
 напáсці, нападú; нападэ́м, на-
 падзяце́
 напаўго́ласа, *присл.*
 напаўсі́лы, *присл.*
 наперавэ́с
 напераго́нкі
 напéрад
 наперако́р
 напераме́нку
 наперарéз
 напéрці; напро́м, напраце́
 напéу, напéву
 напíтак, -тку
 напíцца, нап'ю́ся, нап'ёшся; на-
 п'ёмся, нап'яце́ся
 наплы́у, наплыву
 напо́перак
 напо́тым
 напра́ва
 напрадвэ́сні
 напракáт
 напралéт
 напралóм, *присл., але:* на пра-
 лóм, *наз. з прыназ.*
 напра́мкі
 на праця́гу
 напро́ст
 напро́швацца
 напры́клад, *пабочн. сл.*
 на прыцэ́л
 напéўна
 напярэ́дні
 напярэ́жы
 нарадаво́лец, *месн. -льцу*
 нараджэ́нне
 нараспéу

нарасхвѣт

на́расць, *р. мн.* на́расценнарау́нѣ, *присл.*

на́рваць; на́рвѣм, на́рвѣцѣ

на́рза́н, -ну

на́ркѣтык, -ку

на́рматыў, -ты́ву

на́ро́д, на́ро́ду (*у спалучэнні**са словамі* ганьбаванне, пра-*кляцце, прысуд і пад., а так-**сама з азначэннямі* — на́ро́да:

прысу́д на́ро́да; украі́нскага

на́ро́да)

на́ро́дазна́ўства

на́ро́дана́сѣ́льні́цтва

на́ро́даўла́ддзе

на́ро́дна-вы́звалѣ́нчы

на́ро́днага́спада́рчы

на́ро́дна-де́макраты́чны

на́ро́дна-паэ́тычны

на́ро́дна-рэ́валюцы́йны

на́ро́днасьць, *р. мн.* на́ро́днасьце́й

на́ро́схры́ст

на́ руку

на́рыс, -са

на́рэ́шце

на́саглотачны

на́салоджа́ваць

на́саро́г, -ро́га, *месн.* -ро́гу

на́ світа́нні

на́сѣ́ннае́чышча́льны

на́сѣ́ннасу́шылка, *р. мн.* -лак

на́сенняво́д

на́сѣ́яны

на́сѣ́яць, на́сѣ́ю, на́сѣ́еш, на́сѣ́е

на́сі́лу, *присл., але:* на́ сі́лу, *наз.**з прыназ.*

на́ скаку́

на́скро́зь

на́ сла́ву

на́сле́даванне

на́ слых́

на́ сма́к

на́сма́рк, -ку

на́сме́рць, *присл., але:* не на́ жы́ццѣ, а на́ сме́рць, *наз. з прыназ.*

на́ сме́х

на́сме́ха́цца

на́спѣ́х

на́ спо́дзе

на́сто́лькі, *присл., але:* на́ сто́лькі, *ліч. з прыназ.*на́стро́й, -ро́ю, *месн.* -ро́іна́стры́г, -ры́гу, *месн.* -ры́зе

на́ступ, -пу

на́су́перак, *прыназ. з дав. скл.*

на́су́праць

на́су́страч

на́су́стрѣчу, *присл., але:* на́ су́стрѣчу, *наз. з прыназ.*

на́су́ха

на́сцеж

на́сці́л, -лу

на́счы́шча́ць

на́счѣ́пліва́ць

на́счѣ́сва́ць

на́сы́п, -пу

на́сядзѣ́цца

на́сяко́мае́дны

на́тары́яльны

на́то́птава́ць

на́тоў́п, -пу

на́тралява́ць, -лю́ю

на́тры́й, -ры́ю, *месн.* -ры́і

на́туралі́зм, -му

на́тхні́ць, -ні́ю; -ні́цѣ

наў́га́д

наў́далу́ю

наў́да́чу, *присл.*

наў́збо́ч

наў́здага́д

наў́здаго́н

наў́зры́д

наў́ме́, *присл.*

наў́мы́сна

на ўра
 наўрад ці
 наўскасяк
 наўскос
 наўсцяж
 наўцёкі
 наўючыць, -чу
 нафталін, -ну
 нафтаправод, -да
 нафтапрадукт, -ту
 нафтасіндыкат, -та
 нафтол, -лу
 на хадзі
 нахіл, -лу
 нацерабіць, 2 адз. нацярэбіш
 нацэрці, натры; натром, натраце
 нацёк, -ку
 націна; зборн. націнне
 націск, -ку
 націснуты
 нацызм, -му
 нацысці
 нацыянал-дэмакрат, нацыянал-
 дэмакрата
 нацыянал-дэмакратычны
 нацыяналізм, -му
 нацыянал-сацыяліст, нацыянал-
 сацыяліста
 нацыянальна-вызваленчы
 нацыянальна-каланіяльны
 нацюрморт, -та
 націгнуты
 нацянькі
 нацярэцца, -плюся, -цярэшся,
 -цярэцца; 3 мн. нацярэцца
 на чале
 начарна
 начасаны
 начлэг, -лэгу, месн. -лэзе
 начос, -су
 начсастаў, -таву
 начыста
 начэрпваць

начэрчваць
 начэсваць
 нашатыр, -ру, месн. -ры
 нашто, прысл., але: на што,
 займ. з прыназ.
 нашчадак, -дка
 нашчапачь
 нашчыпачь, -плю
 нашчэнт
 нашэсце, месн. -сці
 наяву
 нязджаць
 наяўнасць
 неабвяргальны і неабвержны
 неабгрунтаваны
 неабдымны
 неаб'езджаны
 неаб'ектыўна
 неабмежаваны
 неабпалены
 неабсяжны
 неабыйкавы
 неабыйкі і неабыйкі
 неадарвінізм, -му
 неад'ёмны
 неадкладны
 неадкуль
 неаднаразова
 неаднойчы
 не адразу
 неадчэпна
 неадэкватны
 неаімпрэсіянізм, -му
 неакантыянства
 неакласіцызм, -му
 неалагізм, -ма, месн. -ме; але:
 знайсці па неалагізму
 неаламаркізм, -му
 неаліт, -ту
 неарамантызм, -му
 неараны і нявораны
 неасэнсаваны
 неафашысці

неахайнасць

неахвочы

небарака, -кі, *дав., месн.* -ку,
тв. -кам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
-цы, тв. -кай (-каю)

небасхіл, -лу

не без таго

небіткі (небіткоё шкло)

-нёбудзь, *часціца* (з папярэднім
словам звязваецца пры дапамозе злуч-
ка: дзе-нёбудзь, што-нёбудзь)

небыліца

не вярта

не вельмі

невідущы

невуцтва

не выпадкова

невывразна

невысокі

невычарпальны

невялікі (*малы*)невясёлы (*сумны*)

негасцінна

негатывізм, -му

негатыў, -тыва

не глédзячы (*на каго, што-не-
будзь*), *дзеепрысл. з часціцай*,
але: няглédзячы на, прыназ.

негліжэ, нязм.

недаатрымліваць

недаацэньваць

недабёр, -ру, *месн.* -ры

недабраякасны

недавер'е, *месн.* -р'і

недагаворваць

недагледзец (дзіцяці)

недагляд, -ду

не даглядзец (кінакарціны)

недаёсці

недалёкі

недалёт, -ту

недалічваць

недалоў, -лоўу

недамёрваць

недамол, -лу

недапал, -лу

недапёк, -ку

недапрацаваны

недапачы, -пачу́, -пачэ́ш; -пачо́м,
-печа́це

недарма

недарод, -ро́ду, *месн.* -ро́дзе

недарэчы

недасведчанасць

недасёдзец (*пра хлеб*)

недасе́ў, -се́ву

не да смаку

недасо́л, -лу

недасява́ць

не дасядзе́ць (да канца́)

не да тва́ру

недаўгавёчны

недаўлі́к, -ку

недахо́п, -пу

не да ча́су

недачу́ць

недаяда́ць

недаязджа́ць

недвухсэ́нсава

недзеяздо́льны

нежанаты

нежывы́ (*мёртвы*)

нежыцяздо́льны

незадоўга

незале́жна

незамо́жна

не за́мужам

незаму́жня

нездавальняюча

нездарма

нездаро́віца

незлічо́ны

незнаро́к

не з рукі

не з ча́га

не іна́кш

нѣйкі
 нѣйлѡн, -ну
 нѣймавѣрна
 нѣйтралітѣт, -ту, *месн.* -тѣце
 некандыцыйны
 некралѡг, -а, *месн.* -гу
 нектѣр, -ру, *месн.* -ры
 нелегальна
 немавѣдама
 неміласѣрны
 немѣтазгѡдна
 ненавѣдзець, -джу, -дзіш
 ненадѡўга
 не на жѣрт
 ненамнѡга, *присл., але:* не на
 многа, *ліч. з прыназ.*
 ненарѡкам
 ненаўмысна
 неѡн, -ну
 непавѣжлівы
 нѣпагадзь, *тв.* -ддзю
 непагѡдлівы
 непагѡдны
 непадалѣку
 не пад сілу
 непакоіць
 непалѣдкі, *адз. няма*
 непамѣрны
 не па-мойму
 непамысны
 непарѣдак, -дку
 непасѣда, -ды, *дав., месн.* -ду,
тв. -дам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
 -дзе, *тв.* -дай (-даю)
 непаўналетні
 непаўнапраўны
 непаўнацѣнны
 непахісна
 непісьмѣннасць
 неплацѣж, -цяжў
 неправаѡчны
 непрадукцыйны (*непрадукцый-*
ная праца)

нѣпрыяцель, -ля, *месн.* -лю
 нѣпрыяцель, *ваен.* -ля, *месн.* -лю
 неразвѣжліва і неразвѣжна
 нѣраст, -ту
 нерѡважѡры
 нѣруш, -шы, *тв.* -шшу
 несвѣдѡма, *присл.*
 не сѣння заўтра
 несімпатыйны
 неспакойны
 не ставѣць (сілы)
 не сўпраць
 несур'ѣзны
 нѣсці, нясў; нясѣм, несяцѣ; нѣс,
 нѣсла
 несціхана
 нѣта, *нязм., н.*
 нѣта-маса, -сы
 нѣтры, *адз. няма*
 неўдагад
 неўзабаве
 не ў лад
 неўмалотны
 не ў мѣру
 неўпапад
 не ў парў
 неўраджай, -джаю, *месн.* -джаі
 неўраджайны
 неўрапатѡлаг, -га, *месн.* -гу
 неўрастѣнік, -ка
 неўраўнаважаны
 неўрѡз, -зу
 неўрѡлаг, -га, *месн.* -гу
 неўрыт, -ту
 неўспадзѣў
 не хапѣць (не хапѣе рублѣ да
 сѡтні, не хапѣе рукой)
 нѣхаця
 нѣхта, нѣкага
 не хто іншы, як...
 нечаканы
 нечуваны
 нѣчы, нѣчага, нѣчаму і г. д.

не шкада́
 нешта, нечага
 не што іншае, як...
 неэканомна
 не я (*адмоўе*), але: не-я (*філа-софскі тэрмін*)
 неяк
 ні аб кім
 ніадку́ль
 ні адту́ль ні адсю́ль
 нібыта
 нівеліраваць, -рую
 ніводзін *і* ніводны, ніводнага
 нігілізм, -му
 нігілістычны
 нігілісцкі
 нігрóл, -лу
 ні даць ні ўзяць
 ні да чаго *і* ні да чо́га
 нідэрля́ндзец, -дца, *месн.* -дцу
 ніжнялужыцкі
 ніжэйпада́дзены
 ніжэйпадпісаны
 ні за кім
 нізашто́, *прысл., але:* ні за што́,
займ. з прыназ.
 ні за што́ ні пра што́
 нізкаво́льтавы *і* нізкаво́льтны
 ні з кім
 ні з ме́сца
 ні з таго́ ні з сяго́
 нікаці́н, -ну
 нікелі́н, -ну
 нікель, -лю, *месн.* -лі
 нікелява́ць, -люю
 ніко́лькі
 ні на ё́ту
 ні ра́зу
 ні ры́ба ні мя́са
 ні сё́ла ні па́ла
 ні сёе́ ні то́е
 ні скла́ду ні ла́ду
 ні ста́ць ні сёсці́

ні та́к ні гэтак
 ні то... ні то (ні то дождж ні то снег)
 нітрабензо́л, -лу
 нітрагліцэры́на
 нітрала́к, -ку
 нітра́т, -ту
 нітрацэлюло́за
 нітрыфікава́ць, -фіку́ю
 ні туды́ ні сюды́
 ні ў ко́га
 ні ў што́
 ні ў які́м вы́падку
 ніхто́, ніко́га, ніко́му, нікі́м, ні аб кі́м
 ніхто́ іншы
 нічо́га
 нічу́ць
 нічы́й, нічы́йго́, нічы́ймў, нічы́ім
 нічы́йны
 нішто́ іншае
 нішчы́мны
 ніяк
 ніякава́та,
 ніякі́
 но́белі́й, -лію, *месн.* -ліі
 но́ваадкры́ты
 но́вабудо́ўля
 но́вагвіне́йскі
 но́вазапаве́тны
 но́вазела́ндскі
 но́вазяме́льскі
 но́ванабра́ны
 но́ванабы́ты
 но́ванаро́джаны
 но́ванасе́лены
 но́вапабудава́ны
 но́вапаса́ялёнец, -нца, *месн.* -нцу
 но́вапрыбы́ўшы
 но́васпе́чаны
 но́ваство́раны
 но́ваўве́дзены
 но́ваўтво́раны

но́здра, *р. мн.* но́здраў
но́раў, -раву
но́рд, но́рду
но́рд-вэ́ст, но́рд-вэ́сту
но́рд-о́ст, но́рд-о́сту
но́рма, *р. мн.* норм
но́счык, -ка
но́сьбі́т, -бі́та, *месн.* -бі́це
но́табэ́на, -ы, *ж.*
но́ч, *р. мн.* начэ́й; но́ч у но́ч
ну́клеін, -ну
ну́ль, ну́ля, аб ну́лі
ну́ль-пака́зальні́к, -ка
ну́марава́ць, -ру́ю
ну́мара́цыя, *тв.* -цы́яй
ну́мізма́тыка, *дав., месн.* -ты́цы
ну-ну́
ны́рэ́ц, -рэ́ца
нэ́ндза
нэ́пман, -на
нэ́сэсэ́р, -ра, *месн.* -ры
ню́анс, -су
ню́ансавáць, -сýю
ню́х, ню́ху, аб ню́ху
няба́чаны
няба́чны
нябе́сна-блакі́тны
нябла́га
нябо́жчык, -ка
нябо́сь
нябы́т, -ту
нява́жны
няве́рны
няве́руючы
няве́села
няве́яны
няво́пытнасць
няво́раны і неа́раны
нявы́печаны
нявы́прабаваны
нявы́хаваны
нявы́хад, -ду
нягледзячы на, *прыназ., але:*

не гледзячы (*на каго, што-небудзь*), *дзеепрысл. з часці-цай*
нядба́йна
нядо́бра
нядо́бразычлі́вы
нядо́брана́дзе́йны
нядо́брапрысто́йны
нядо́брасумле́нны
нядо́браўпа́радкаваны
нядо́імка, *р. мн.* -мак
нядо́імшчы́к, -ка
нядоў́гатрыва́лы
нядрэ́нна
нязвы́клы
нязвы́зны
нязгра́бны
нязда́тны
няздзе́йснены
няздо́льны
нязло́сны
нязна́йка, -кі, *дав., месн.* -ку, *тв.* -кам; (*у ж. р.*) *дав., месн.* -цы, *тв.* -кай (-каю); *р. мн.*
нязна́ек
няйна́чай
няке́млівы
няке́пскі
няко́ўкі
няко́шаны
нялё́гка
нялі́шне
нялю́дскі
няма дзе́
няма каго́
няма куды́
нямо́жацца
нямо́жна
няна́вісьць
ня́нька, *р. мн.* -нек
ня́ньчыць
няпа́рнакапы́тныя
няплё́нны

няпо́спех, -ху
 няпо́ўны
 няпра́ўда (*хлусня*)
 няпо́ўна
 няра́на
 нярэ́дка, *прысл.*
 нясвёчасо́ва
 нясла́віць, нясла́ўлю, нясла́віш
 нясмáчна
 нясмéлы
 няспóрна
 няспра́ўны
 няспры́тна
 няста́ча
 нясто́мны
 нястра́ўнасць
 нястры́мана і нястры́мна
 нясцёрпны
 няўва́жлівы
 няўва́зка, *р. мн.* -зак
 няўда́ла
 няўда́ча, *р. мн.* -да́ч
 няўдзя́чны
 няўме́ка, -кі, *дав., месн.* -ку, *тв.*
     -кам; (*у ж. р.*) *дав., месн.*
     -цы, *тв.* -кай (-каю); *р. мн.*
 няўме́к
 няўме́льства
 няўпра́ўка, *р. мн.* -вак
 няўро́д, -ду
 няўры́мслівы
 няўсе́длівы
 няўсто́йка, *р. мн.* -сто́ек
 няўту́льна
 няўхі́льна
 няўце́шны
 няўца́м
 няцётны
 нячу́ла, *прысл.*
 няшча́сце, *месн.* -сці
 няяркі
 няясы́ць, -ці, *тв.* -ццю
 няяўка

О

обер... — першая частка складаных
     слоў, пішацца заўсёды праз злучок
 обер-афіцэ́р, обер-афіцэ́ра, *месн.*
     -ру
 обер-канду́ктар, обер-канду́кта-
     ра, *месн.* -ру
 обер-лейтэ́нант, обер-лейтэ́нанта
 обер-пракуро́р, обер-пракуро́ра
 обер-яфрэ́йтар, обер-яфрэ́йтара,
     месн. -ру
 о́го
 о-го-го́
 ом, о́ма
 оммéтр, -ра, *месн.* -ры
 о́мнібус, -са
 о́муль, -ля, *месн.* -лі; *мн.* о́мулі,
     -ляў
 о́нікс, -су
 о́пера, *р. мн.* о́пер
 о́пера-буф, о́перы-буф
 о́перны
 о́піум, -му
 о́піумны
 о́птам
 о́птыка, *дав., месн.* -тыцы
 о́птыка-акусты́чны
 о́птымум, -муму
 о́пус, -са
 о́рган, -на
 о́рдэн, -на; *мн.* о́рдэны
 о́рдэнскі
 о́рдэр, -ра, *месн.* -ры; *мн.* о́рдэры
 о́смас, -су, *месн.* -се
 о́сміевы
 о́смій, -мію, *месн.* -міі
 о́стго́ты, -таў
 о́таскапі́я, -іі
 о́тасклеро́з, -зу
 о́хра і во́хра
 о́хравы і во́хравы
 о́хрысты і во́хрысты

П

па-англііску
 паасобку
 па-бальшавіцку
 пабательённа
 па-бацькоўску
 па-баявому
 пабёл, -лу
 па-беларўску
 пабелены
 паблізу
 пабліскванне
 пабляклы
 пабоішча
 пабойвацца
 паболей і пабольш
 пабольшаць
 пабоўтаць, *незак.* пабоўтваць
 па-братняму
 па-братэрску
 пабрацім, -ма
 па-брацку
 пабудаваць
 пабуджаць
 па-будзённаму
 пабяляць (кацёл)
 павадыр, -ра, *месн.* -ру
 па-ваеннаму
 па-вайсковому
 паварот, -ту
 паваротка, *дав., месн.* -тцы
 паваротлівасць
 па-вар'яцку
 павастрыць, -ру, павострыш
 павастрэць, -рэе, -эюць
 па-вашаму, *присл., але:* па ва-шаму, *займ. з прыназ.*
 павёдаміць, -млю, -міш; *3 мн.* -мяць; *незак.* паведамляць
 паведамлённе
 павёзці, павязу; павязём, павезаць

павёк, *присл.*
 павёр'е
 павёрх, -рха, *месн.* -рсе
 павёрхня
 па-веснавому
 павёсці, -дў; -дзём, -дзяць
 павётра, *тв.* -рам
 павётраачышчальнік, -ка
 паветрадуўка
 павётрана-дэсантны
 паветраплавальны
 павёў, павёву
 павець, *тв.* -ццю; *р. мн.* -цей
 павільён, -на
 павіннасць
 павісець, -вішў, -вісіш; -вісім, -вісіце
 павіскванне
 павіян, -на
 паводдаль
 паводжваць
 паводзіны, -дзін, *адз. няма*
 паводка, *дав., месн.* -дцы; *р. мн.* -дак
 паводле (*чаго*)
 паволжскі
 паволі, *присл., але:* па волі, *наз. з прыназ.*
 павольнасць
 па-воўчаму і па-воўчы
 павохкаць
 павузіць, -вўжу, -вўзіш
 паву́к, -ка
 паву́кападобны
 павуцінне
 павучальна
 павучаць
 павучыны
 па вушы
 павышэнне
 павяваць, -вае; -ваюць
 павязка, *дав., месн.* -зцы; *р. мн.* -зак

павянуць
 павярну́цца, павярну́ся, павёр-
 нешся
 павярхоўнасьць
 па-вяско́ваму
 пагаво́рваць
 пагадзі́нна
 пагадзі́цца, пагаджу́ся, паго-
 дзі́шся
 пагаднё́нне
 пагали́ць, пагалью́, паго́ліш
 пагалё́ска і по́галаска
 пагалю́е
 пага́нец, -нца, *месн.* -нцу
 па-гарадско́му
 пагарачы́цца, -чу́ся, -чы́шся
 пага́рдліваць
 пагаршэ́нне
 па-гаспада́рску
 па-геро́йску
 паглы́біць, -блю, -біш
 паглына́льнасьць
 пагна́цца, паганю́ся, паго́нішся
 па го́рла
 пагранатра́д, -да
 пагро́м, -му
 пагру́жачна-разгру́жачны
 пагэту́ль
 падагрэ́ў, -рэ́ву
 падагу́льняць і падагу́льваць
 пададдэ́л, -ла
 падако́ннік, -ка
 па-дама́шняму
 пада́нне
 падаправа́ць, *зак.* падапрэ́ць
 падапхну́ць; -пхне́м, -пхня́ць
 падарава́ны
 падаро́жжа
 падару́нак, -нка
 падары́ць, -дару́, -до́рыш
 падасла́ць, падсцялю́
 падасла́ць, падашлю́
 пада́так, -тку

падатко́вы
 падаўжэ́нне
 па-даўне́йшаму
 падахво́іць, -хво́чу, -хво́ціш
 пада́цца, пада́мся, падасі́ся, па-
 да́сца; пададзі́мся, падасі́ся, па-
 дада́ўцца
 падбе́л, -лу
 пад бо́кам
 падбо́р, -ру
 падвё́сны
 пад ве́чар
 падво́бланы
 падво́д, -ду
 падво́дка, *дав., месн.* -дцы
 па дво́е
 падво́з, -зу
 падво́зчык, -ка
 падво́рваць
 падво́страны
 падвячо́рак, -рка
 падгаво́рваць
 падгадава́ны
 падга́рваць, -га́рвае і падга́раць,
 -га́рае
 падгле́дзець, -гле́джу
 падго́н, -ну
 падго́р'е, *месн.* -р'і
 падграба́ць
 падгру́па, *р. мн.* -гру́п
 падгра́бці, -грабу́; -грабе́м, -гра-
 бя́ць
 падда́нства
 падда́ць
 паддзёўка
 паддо́нны
 паддо́следны
 паддува́ла
 пад'э́зд, -ду, (*уваход або мес-
 ца*) -да
 пад'э́сці, пад'ём, пад'ясі́,
 пад'э́сць; пад'ядзі́м, пад'ясе́,
 пад'яду́ць

пад'ехаць, пад'еду
 пад'ём, -му
 падзёйнічаць, -чаю
 падзёл, -лу
 падзёя, *р. мн.* падзёй
 падзённа
 па-дзіцячаму
 падзёл, -лу
 падзямёлле
 па-дзяржаўнаму
 падкладка, *дав., месн.* -дцы;
р. мн. -дак
 падклёены
 падклёіць, -лёю, -лёіш; *3 мн.*
 -лёяць
 падкòвападòбны
 падкòлаты
 падкòп, -пу
 падкòрм, -му
 падкòчваць
 падкрэсліваць
 падкўльгваць
 падкупіць, -плю, -кўпіш; *незак.*
 падкупляць *i* падкўпліваць
 падлесе
 падлёт, -ту
 падлїк, -ку
 падлїчыць; *3 мн.* падлїчаць
 падлòмліваць
 падмáзка, *месн.* -зцы
 падмáзчык, -ка
 падма́йстар, -стра, *месн.* -стру
 падмарóжваць, *зак.* падмарóзіць
 падмацўнак, -нку
 падмён'ваць
 падмёсці; -мяцём, -мецяцё; *незак.*
 падмятаць
 падмёрзнуць
 падмёрзлы
 падмóргваць *i* падмїргваць
 паднара́д (*у ботах*), -да
 пад нїз
 паднябённе

паднябёссе
 па-дòбраму
 падòл, -ла
 падòлець, -дòлею
 падòраны
 падòўгу
 падпáл, -лу
 падпара́дкаванасць
 падпарадкòўваць
 падпару́чник, -ка
 падпáсці; -падзём, -падзяцё
 пад па́хі
 падпёрці, падапрý; падапрóm, па-
 дапрацё
 падпёрты
 падпільно́ўваць
 падпїсчык, -ка
 пад поўнач
 падпрэгчы, -рагý, -ражэш; -ра-
 жóm, -ражацё
 падпяра́заны
 падпняць, падапнý
 падрабляць, *зак.* падрабіць
 падра́д, -ду
 падрадзі́цца, падраджýся, пад-
 радзі́ся; *незак.* падраджа́цца
 падра́дчык, -ка
 падрáзаць
 падрэ́ззялённе
 пад ра́ніцу
 па-драпéжніцку
 па-другòе
 па-другóму
 пад рукой (-кòю)
 падрýў, падрýву
 падрýўнік, -ка
 падрэгуля́ваны
 падрэ́зчык, -ка
 падскáкваць
 падскòк, -ку
 падскраба́ць *i* падскрэ́бваць
 падснэ́жнік, -ка
 пад спод, пад спòдам

падсўмак, -мка
 падтаваць, 3 адз. -таё
 падтаць, 3 адз. -тане
 падточка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
 -чак
 падтрасаць, -саю і падтрэсваць,
 -сваю
 падтрымліваць, -ваю
 падтрэсці, -расу; -расём, -расяцё
 падтэкст, -ту
 падужаць, -жаю
 падужэць, -жэю
 па-дурному
 па душы
 паццэпліваць
 паццёк, -ку
 паццяжкі, -жак
 падчапіць, -чаплю, -чэпіш
 падчырыца
 падчас
 падчасаны
 падчыстую
 падчытчык, -ка
 падшкіпер, -ра, *месн.* -ру
 падшлёмнік, -ка
 падшэrxнуць
 падыграць, *незак.* падыгрываць
 падыспытны
 падысці, падыду, падыдзеш
 падыход, -ду
 падыходзіць, -ходжу
 па-дэ-дэ, *нлзм., н.*
 падэшва, *р. мн.* -ваў
 пад'язны
 па-за
 пазакласны
 пазалётася
 пазалэташні
 пазаўчарашні
 па-звёрску
 пазіраваць, -рую
 пазітрон, -на
 пазітывізм, -му

пазітывісцкі
 пазіцыйны
 пазіцыя
 па-зладзёйску
 пазмённа
 пазнаёмлены
 пазуха, *месн.* пазусе; *р. мн.* па-
 зух
 пазыка, *дав., месн.* пазыцы; *р. мн.*
 пазык
 пазыкатрымальнік, -ка
 пазыковы
 па-іншаму
 па-іхням
 паіць, паю, поіш
 паіць-карміць
 пай, паю; *мн.* паі
 пайграць
 паймённа
 пайсці, пайдў, пойдзеш, пойдзе;
 пойдзем, пойдзеце; пайшоў,
 пайшла, пайшло
 пайшчык, -ка
 паказ, -зу
 паказаць, пакажў, пакажаш,
 пакажа
 паказчык, -ка
 пакалонна
 па-камуністычнаму
 пакгауз, -за
 па-кітайску
 паклады, -аў
 паколькі, *злучн., але:* па коль-
 кі, *ліч. з прыназ.*
 пакрысе
 пакт, -та (пакт міру)
 пакулле
 пакульгваць
 пакуль што
 пакутаваць, -тую (*не пакутваць!*)
 паладзін, -на
 паламаны і паломаны
 паламацца, паломіцца

палама́ць, паламлю́, палóміш;
 палама́ў; заг. паламі́
 паланéз, -за
 палані́зм, -ма
 паланці́н, -на
 паласá (чарназёмная паласá);
 р. мн. палóс
 палаталі́заваны
 па-латы́ні
 палахлі́васць
 палáц, -ца, месн. -цы; Палáц
 піяне́раў, Палáц пра́цы
 палаце́р, -ра, месн. -ру, (машы-
 на) -ры
 па́лачка-стука́лачка, па́лачкі-
 стука́лачкі
 палеабата́ніка
 палеагра́фія
 палеазаалóгія
 палеаза́ўр, -ра, месн. -ры
 палеазо́й, -зою
 палеалі́т, -ту
 палеанталóгія, тв. -гіяй
 палеанто́лаг, -га, месн. -гу
 палéглы (палéглае жы́та)
 палемі́заваць, -зую́
 палемі́чны
 па-ле́нінску
 палео́граф, -фа
 палéпшаць (стаць лепшым),
 -шаю́
 палéпшыць (зрабіць лепшым),
 -шу́
 па-ле́тняму
 палéт, -ту
 палі́гамія
 палі́лёт, -лота, месн. -ло́це
 палі́гон, -на
 палі́графічны
 палі́графія
 палі́клініка
 палі́клінічны
 паліме́рны

паліме́ры, -раў
 палімо́рфны
 палінезі́ец, -зі́йца, месн. -зі́йцу
 паліне́іць; 3 мн. -не́яць
 паліно́м, -ма
 палі́п, -па
 палі́раваны
 паліса́ндр, -ру, месн. -ры
 палі́смен, -на, месн. -не
 палі́спаст, -ста, месн. -сце
 палітаддзéл, -ла
 палітасве́та
 палітбу́ро; Палітбу́ро ЦК КПСС
 палітвучо́ба
 палітгра́мата
 палітгурто́к, -тка́
 палітзаня́ткі, -ткаў
 палітзняво́лены
 палі́тінфарма́цыя
 палітра́бота
 палітру́к, -ка́
 палітсаста́ў, -та́ву
 палітупраўле́нне
 палітшко́ла
 паліты́ка-асве́тны
 паліты́ка-выхава́ўчы
 паліты́ка-ма́савы
 паліты́ка-экана́мічны
 паліты́чны
 палі́тэканомія
 палі́тэмі́грант, -та
 палі́тэхні́кум, -ма
 палі́цма́йстар, -тра, месн. -тру
 палішы́нэль, -ля
 палі́эдр, -ра
 палкаво́дзец, -дца, месн. -дцу
 палóм, -му
 палóмні́цтва
 палóн, -ну
 палóнны
 палы́н, -ну́
 па-лю́дску
 палявóдчы

палягальнасць
 паляк, -ка
 паляндвіца, *р. мн.* -двіц
 паляпшэнне
 палярыйметр, -ра, *месн.* -ры
 палярыйна, *р. мн.* -рын
 па-майстэрску
 па-маладзёцку
 памаленьку
 памалу
 па-марксіцку
 па-мастацку
 памёр, -ру, *месн.* -ры
 памёрзнуць
 памёрці, памёр, памёрла; памёр-лі
 памёсны
 памёсячна
 памногу
 па-мойму
 памол, -лу
 памост, -та
 па-мужчынску
 памфлёт, -та
 памфлётыст, -та
 памчацца
 па-мядзвёджаму і па-мядзвёджы
 памяншаемае
 памяранец, -нца, *месн.* -нцы
 памярцвёлы
 памярцвёць
 памяць, *тв.* -ццю
 па-над
 панадвóрак, -рка
 панацэя, *тв.* -цэяй
 па-нашаму, *прysl.*, *але:* па на-шаму, *займ. з прыназ.*
 пангерманізм, -му
 панегірык, -ка
 па некалькі
 панэль, *тв.* -ллю
 пан-Еўропа
 панібрацтва

паніжэць
 панікёр, -ра, *месн.* -ру
 панісламізм, -му
 пánна
 панó, *нязм., н.*
 па-но́вamu, *прysl.*, *але:* па но́ва-му, *прым. з прыназ.*
 пансіён, -на, (*утрыманне*) -ну
 пансіянát, -та
 панславізм, -му
 пантанёр, -ра, *месн.* -ру
 пантónны
 пантэ́ізм, -му
 пантэ́он, -на
 пánцыр, -ра, *месн.* -ры
 панцюркізм, -му
 панэліні́зм, -му
 панядзéлак, -лка
 па-няме́цку
 паня́цце
 пападдзі
 папаёздзіць
 папакóшваць
 па-пáнску
 па парáдку
 пáпараць, *тв.* -ццю
 па-партыйнаму
 папаўдні, *прysl.*
 папахадзіць
 панацёмку, *прysl.*
 пап'ё-машэ, *нязм., н.*
 па-пёршае
 папільётка
 папірус, -су, (*помнік пісьменнасці*) -са
 па-пластóнску
 па-пóльску
 па-пралетáрску
 папраў́дзе, *прysl.*, *але:* па праў́дзе кáжучы, *наз. з прыназ.*
 папрóк, -ку
 па-прóстаму
 папрóсту

па-прыяцельску
 па-птушынаму
 папуа́скі
 папулярызáцыя
 папуры, *нязм., н.*
 папялішча
 папярòчна-кòнтурны
 папярòчнапаласáты
 папярхну́цца
 папярédжанне
 па-пáтае
 парабалі́чны
 паравòзбудавáнне
 паравòзавагòнарамòнтны
 паравòззбòрачны
 пáрагенерáтар, -ра, *месн.* -ры
 парáд, -ду
 парáдак, -дку
 парадаксáльны
 парадзі́раваць, -рую
 парады́гма
 парады́йны
 парады́ст, -та, *месн.* -це
 параё́нна
 паражня́к, -ку
 паразі́тызм, -му
 паралелагра́м, -ма
 паралелепі́пед, -да
 паралéль, *тв.* -ллю
 паралі́тык, -ка
 парáліч, -чу, *месн.* -чы
 парамагнеты́зм, -му
 паранджа́
 па-ранейшаму, *прысл., але:* па
 ранейшаму, *прым. з прыназ.*
 пàранепраніка́льны
 пàраперагравáльнік, -ка
 парапéт, -та
 пàраразмеркава́льнік, -ка
 пàрасімпаты́чны
 пàрасні́к, -ку
 парасóн, -на
 парасòнападòбны

пàрастак, -тка
 парася́ і парасё́, -сяці, *тв.* -сём
 паратúнак, -нку
 параты́ф, -фу
 параўна́льна-гістары́чны
 парафінава́ны
 парафі́раванне
 паракні́ць, -нée
 парашкападòбны
 парашòк, -шкú (*доза лякарства*)
 -шка́
 парашуты́зм, -му
 парвеню́, *нязм., м.*
 паргéлій, -лія, *месн.* -ліі
 паржавéць
 паржы́шчавы
 парк, -ку, (*месца стаянкі транс-
 парту*) -ка
 парка́ленабі́ўны
 парка́ль, -лю
 паркéт, -ту
 парламентары́зм, -му
 парламенцёр, -ра, *месн.* -ру
 парла́менцкі
 парні́кова-цяплі́чны
 парòдыя
 парòжні
 па-рòзнаму
 парòль, -ля
 парòўну
 партаба́к, -ка́
 партакты́ў, -ты́ву
 партарганіза́цыя, *тв.* -цыяй
 партасвё́та
 партаты́ўны
 партбі́лет, -та
 партбюро́, *нязм., н.*
 партвё́йн, -ну
 партвучòба
 партдысцыплі́на
 партз'езд, -да
 партóрг, -га, *месн.* -гу
 партплéд, -да

партрэт, -та
 партрэтыст, -та
 партсгяр, -ра
 партстаж, -жу, *месн.* -жы
 партсход, -ду
 партфэль, -ля, *месн.* -лі
 партызан, -на
 партызанскі
 партыйна-арганізацыйны
 партыйна-гаспадарчы
 партыйна-камсамольскі
 партыйна-палітычны
 партытура, *р. мн.* -тур
 партэнагенэз, -зу
 партэр, -ра, *месн.* -ры
 па-руску
 паручыцель, -ля, *месн.* -лю
 парфір, -ру, *месн.* -ры
 парфумна-касметычны
 парцыён, -ну
 парцье, *нязм., м.*
 парцьера, -ры; *мн.* парцьеры,
 парцьер
 парымхер, -ра, *месн.* -ру
 парытэты
 парыў, -рыву
 па-салаўінаму
 па-салдацку
 па-сапраўднаму
 пасат, -ту
 пасведчанне
 пасвіць, пасу; пасём, пасяцё
 па-свойму
 па-свойску
 па-святóчнаму
 пасёяны
 па-сіроцку
 пасіў, -сіву
 пасквіль, -ля
 пасквілянці
 па-славянску
 пасланец, -нца, *месн.* -нцў
 пасланнік, -ка

пасляабэдзенны
 пасляаперацыйны
 паслядоўна матэрыялістычны
 паслядоўна міралюбны
 паслядоўна рэвалюцыйны
 паслязаўтра
 паслякастрычніцкі
 паслянацскны
 пасляпасяўны
 паслярэвалюцыйны
 пасляслоўе, *месн.* -лоўі
 пастамэнт, -нта
 па-старадаўняму
 пастараль, -лі, *тв.* -ллю
 пастарнак, -ку
 па-старому, *присл., але:* па ста-
 рому звычайо
 пастаў, -тава; *мн.* паставы
 пастка, *дав., месн.* -тцы
 пастой, -тою, *месн.* -тоі
 пастолькі, *присл., але:* па столь-
 кі, *ліч. з прыназ.*
 пастскрыптум, -ма
 паступальны (рух)
 пастфактум, *присл.*
 пастэль, -лі, *тв.* -ллю
 пастэрызацыя
 па-сур'ёзнаму
 па-суседску
 пасцель, -лі, *тв.* -ллю
 пасці, паду; падзём, падзяцё
 пасціла
 пасьянс, -са
 пасябраваць, -рую
 па-сяброўску
 пасяджэнне
 пасялёнец, -нца, *месн.* -нцу
 пасялковы Савёт
 па-сямёйнаму
 пасярэдзіне, *присл., але:* па сярэ-
 дзіне, *наз. з прыназ.*
 па-таварыску
 патанулы

па-твóйму
 патóк, -ку
 патóлаг, -га, *месн.* -гу
 патóлагаанáтам, -ма
 патóчна-канвéерны
 патóчна-серыйны
 патóчна-скóрасны
 патранавáнне
 патра́піць, -плю, -піш
 патрахі, -хóў, *адз. няма*
 патрашы́ць, патрашу́, патро́шыш
 па трóе
 патро́ху
 патру́ль, -ля, *месн.* -лі, (*чалавек*)
 -лю́
 патрулява́нне
 патрыёт, -та
 патры́цый, -цыя, *тв.* -цыем, *месн.*
 -цыю
 патрыя́рх, -ха, *месн.* -ху
 патрыя́рхальны
 патрыя́тызм, -му
 патрэ́нірава́ць (іграка́), -ру́ю
 патрэ́скаць, -вае
 па-трэ́цье
 па-турэ́цку
 патэ́нт, -та
 патэ́нтава́ны
 патэ́нтава́ць, -ту́ю
 патэ́нтавы і патэ́нтны
 патэ́нцыраванне
 патэ́нцыя́л, -лу
 патэ́тыка, *дав., месн.* -тыцы
 патэ́тычны
 патэ́фон, -на
 паў... — першая частка складаных слоў
 пішацца заўсёды разам, але з уласнымі
 назвамі — праз злучок
 паўабаро́на
 паўабаро́т, -та
 паўадчы́нены
 паў-Áзіі
 паўакна́

паўакру́жнасць
 паўа́ркуша
 паўасве́тлены
 паўаўтама́тычны
 паўа́фіцыйны
 паўачка́
 паў-Белару́сі
 паўбяды́
 паўвекавы́
 паўво́страў, -рава
 паўгадавы́
 паўгекта́ра
 паўго́ддзе
 па-ўда́рнаму
 паўдаро́гі
 паўдзеся́тка
 паўднёваа́фрыка́нскі
 паўднёва-захо́дні
 паўднёва́рускі
 паўднёва-ўсхо́дні
 паўжывы́
 паўза
 паўзабы́ццё
 паўзводна
 паўзмро́к, -ку
 паўзці; паўзе́м, паўзяце́
 паўзыхо́дзіць
 паўка́ланія́льны
 паўкіла́метрывы
 паўліста́
 паўлі́травы
 паўме́ра
 паўме́сячны
 паўме́травы
 паўмі́лі
 паўмі́льёна
 паў-Мі́нска
 паўміну́ты
 паўнава́жжасць
 паўнаво́ддзе
 паўнагу́чны
 паўназна́чны
 паўнакрóўны

паўналетні
 паўналецце
 паўнамоцны
 паўнапраўе
 паўнасычаны
 паўнатвары
 паўнацэннасць
 паўночна-заходні
 паўночнаморскі
 паўночнарускі
 паўночна-ўсходні
 паўноўсенскі
 паўперызацыя
 паўправаднік, -ка
 паўпрэд, -да
 паўрубля
 паўстанак, -нка
 паўстанец, -нца, *месн.* -нцу
 паўстанці
 паўсярэдні
 паўтáкт, -та
 паўтарá (рубля, рублямі), паў-
 тары (гадзіны, гадзінамі)
 паўтарагадовы
 паўтаракіламетры
 паўтаралітровы
 паўтараметровы
 паўтарáста
 паўтаратонка
 паўтóн, -ну, (*у музыцы*) -на
 паўтór, -ру
 паўтраця
 паўучáстка
 паўфабрыкáт, -ту
 паўфіна́л, -лу
 паўхвіліны
 паўцэнь, -ню
 па-ўчара́шнiяму, *прысл., але:* па
 ўчара́шнiяму, *прым. з прыназ.*
 паўша́р'е, *месн.* -р'і
 паўя́блыка
 па-філасо́фску
 па-франтаво́му

па-францу́зску
 пахаджа́ць і паха́джваць
 па-ха́тнiяму
 пахвальба́
 пахва́льны; Пахва́льная гра́мата
 пахіснۇ́цца
 па́хнуць, пах, па́хла
 пахо́д, -ду
 пахо́джанне
 пахо́дка, *дав., месн.* -дцы
 пацве́рдзіць
 пацвярджа́нне
 паце́ха, *дав., месн.* -це́се
 паціху
 пацые́нт, *месн.* -нце
 па-цяпе́рашнiяму
 паця́рпець, -плю́, -піш; *3 мн.*
 паця́рпяць
 па-чалаве́чы
 па чарзе́
 па-ча́се
 пачасту́нак, -нку
 па-чацве́ртае
 пачу́ццe; *мн.* пачу́цці (о́рганы па-
 чу́ццяў)
 пачу́ццевы
 пачу́ццё, *мн.* няма (пачу́ццё
 ме́ры)
 пачу́ццёвы
 пачы́м
 пачы́н, -ну
 пачэ́сны
 па́шпарт, -та, -рце, *у размерк.*
знач. па -рту
 па́шпартызáцыя
 па́штальё́н, -на
 па́штáмт, -та
 па́штáмцкі
 па́штма́йстар, -тра, *месн.* -тру
 па́што́ва-тэ́леграфны
 па́штэ́т, -ту
 па́шчыпа́ць, -па́ю
 па шчы́расці

паэзія
паэтызацыя
паэ́тэса, *р. мн.* -тэс
паяды́нак, -нку
паясняяльнае (слова)
пéвень, пéўня, аб пéўні
педагагічны
педаль, *тв.* -ллю; *р. мн.* -лей
педанты́зм, -му
педан́цтва
педінстыту́т, -та
педо́метр, -ра
педпра́ктыка, *дав., месн.* -тыцы
педыкю́р, -ру
педыя́тр, -ра, *месн.* -ру
педыятры́чны
п'едэста́л -ла
пейза́ж, -жу, (*твор жывапісу*)
-жа
п'э́ксы, -саў
пеленга́цыя
пельме́ні, -няў; *адз.* пельме́нь,
-ня, *м.*
пенасіліка́т, -ту
пéні, *нязм., н.* (*манета*)
пеніцы́лін, -ну
пенсіяне́р, -ра, *месн.* -ру
пенснэ́, *нязм., н.*
пёнькавалакно́
пёнькапрадзе́нне
пéня, *тв.* пэ́няй (-няю)
пéпсі-ко́ла, пéпсі-ко́лы
перабе́жка, *дав., месн.* -жцы;
р. мн. -жак
перабе́жчык, -ка
перабо́льшванне
перабудо́ва
пераво́д, -ду, (*грашовы*) -да
пераво́з, -зу
пераво́зчык, -ка
пéравязь, *тв.* -ззю
перага́р, -ру, *месн.* -ры
перага́рваць і перага́раць

перага́ро́джваць
перагі́б, -бу
перагла́д, -ду
перагно́й, -но́ю, *месн.* -но́і
пераго́н, -ну
пераго́ртваць
перагрэ́ў, -рэву
перадава́к, -ка
перадапо́шні
перадгісто́рыя, *тв.* -рыяй
перадго́р'е, *месн.* -р'і
пераддзве́р'е, *месн.* -р'і
перадзві́жнік, -ка
перадзе́л, -лу
перадплéчка
перадру́к, -ку
перадсэ́рдзе
пераэ́зд, -ду, (*чыгуначны*) -да
пераэ́зны
пераёмна́сць
перажы́так, -тку
перазво́н, -ну
пераі́грыванне
пераі́грываць, *зак.* перайгра́ць
перайменава́ць, -ну́ю; *незак.* пе-
раймяно́ўваць
перайна́чыць
перайсці́, перайдú, пры́йдзеш,
пры́йдзе
перака́з, -зу
перака́зчык
перакана́нне
перакана́ўчасць
перака́т, -ту
перака́тчык, -ка
перакаці́-по́ле, перакаці́-по́ля
пераквалі́фіка́цыя, *тв.* -цыяй
перакі́дванне
пéракі́с, -су
перакла́д, -ду
перакла́дчык, -ка
перакла́сці, -кладú; -кладзе́м,
-кладзя́це

перако́пванне
 перакос, -су
 перако́шваць
 перакро́йваць
 перакры́цце, месн. -цці
 перакры́ццё (дзеянне)
 перакуп́шыч, -ка
 пералажы́ць, -лажy, -ложыш
 пералама́ны і перало́маны
 пералама́цца, перало́міцца
 пералама́ць, пераламлю́, перало́-
 міш; пералама́ў; заг. пераламі́
 пераламлэ́нне
 пералё́т, -ту
 пералі́к, -ку
 пералі́ў, -ліву
 перало́м, -му
 пераме́ньваць, зак. перамяні́ць
 пераме́рваць
 пераме́рзнуць
 пераме́рзлы
 перамі́р'е, месн. -р'і
 перамо́жца, -цы, дав., месн. -цу,
 тв. -цам; (у ж. р.) дав., месн.
 -цы, тв. -цай (-цаю)
 перамо́шчваць
 перанасе́ленасьць
 перанася́ленне
 перано́с, -су
 перано́ссе
 перано́счык, -ка
 пераня́ць, перайму́, пры́ймеш
 перапа́йваць (ад перапа́йць)
 перапа́л, -лу
 перапа́лох і пры́палах, -ху
 перапа́ўзі, -зy; -зём, -зяцё
 перапе́ў, -пёву
 перапе́чка, дав., месн. -чцы
 পে́рапіс, -су, месн. -се
 перапі́счык, -ка
 перапла́чаны
 пераплё́т, -ту
 пераплё́тна-брашу́ровачны

пераплё́тчык, -ка
 перапо́нчатакры́лля
 перапрацава́ны
 перапро́шваць
 перапу́д, -ду
 перапу́жаць
 перапы́нак, -нку
 перараза́ць і перарэ́зваць
 пераразлі́к, -ку
 пераржа́вець
 перары́ў, -ры́ву
 перарэ́з, -зу
 перасе́дзець (пра хлеб)
 перасе́ў, -се́ву
 перасо́л, -лу
 перасядзе́ць (пера́чакаць)
 перася́лёнец, -нца, месн. -нцу
 перася́чы; -сячо́м, -сечаце́
 ператраса́ць і ператрэ́сваць
 пературба́цця
 пераўвасабле́нне
 пераўчо́т, -ту
 перахо́д, -ду
 পে́рац, -рцу, месн. -рцы
 пераця́ць, ператну́; ператнё́м,
 ператня́це
 перашы́ек, -шы́йка
 перашэ́птванне
 пераэкзамене́ўка, дав., месн.
 -но́ўцы
 перга́мент, -ту, месн. -нце
 перга́ментны
 পে́р'е, аб পে́р'і
 перламу́тр, -ру
 перло́н, -ну
 пермане́нтны
 পে́рнік, -ка
 পেৰо́н, -на
 перпендыкуля́р, -ра, месн. -ры
 перпéтуум-мо́біле, нязм., н.
 персана́ж, -жа, месн. -жу
 персана́л, -лу
 персаніфіка́цыя

персідскі
 перспектыва
 перуáнец, -нца, *месн.* -нцу
 перфарáтар, -ра, *месн.* -ры
 пёршааснóва, *р. мн.* -аснóў
 першабытнаабшчынны
 першагатунковы
 пёршадрукáр, -ра́, *месн.* -рў
 пёршакатэгóрнік, -ка
 першаклáснік, -ка
 пёршакрынíца, *р. мн.* -ніц
 першакўрснік, -ка
 першамáйскі
 першапрычына, *р. мн.* -чын
 пёршасны
 пёршаэлемент, -та
 перш-наперш
 пёршынец, -нца, *месн.* -нцы, (аб
 дзіцяці) -нцу
 першынствава́ць, -твóю
 першынство
 перыгéй, -гéя, *месн.* -гéі
 перыгéлій, -лія, *месн.* -ліі
 перыёды́ка, *дав., месн.* -дыцы
 перыкарды́т, -ту
 перы́метр, -ра, *месн.* -ры
 перыпеты́я, *тв.* -ты́яй
 перыскапі́чны
 перыстакры́лыя
 перысталі́стыя
 перыста́льтыка, *дав., месн.* -тыцы
 перыферы́йны
 перыферы́чны
 перыфра́за, *р. мн.* -фра́з
 перы́яд, -ду
 перыядыза́цыя
 перыяды́чны
 п'ёса
 пёсенны
 пёсенька, *р. мн.* -нек
 песімі́зм, -му
 песімі́стычны
 пёскападо́бны

пёсня, *тв.* -няй (-няю); *р. мн.*
 пёсень
 петраграфі́чны
 петрагра́фія
 петы́т, -ту
 петы́цыя, *р. мн.* -цый
 пёўчы
 пець, пяю́, пяéш, пяé; пяём, пeя-
 цé, пяю́ць
 печ, *тв.* пёчу; *р. мн.* пeчэ́й
 печанéгі
 печанéжскі
 пéчань, *тв.* -нню; *р. мн.* -ней, *ж.*
 пéчка, *дав., месн.* -чцы; *р. мн.*
 -чак
 півóня, -ні; *р. мн.* півóнь
 пігмéнт, -ту
 пігмeнта́цыя
 піка́нтны
 пікетава́нне
 пікірава́ць, -рую
 піктаграфі́чны
 піктагра́фія
 піла́-ры́ба, пілы́-ры́бы
 пілатава́нне
 пілата́ж, -жу
 пільнава́ць, -ну́ю
 пільшчы́к, -ка
 пінг-по́нг, пінг-по́нга
 пінжа́к, -ка
 пінчэр, -ра, *месн.* -ры
 піражо́к, -жкá
 піраксі́лін, -ну
 піра́міда
 піраміда́льны
 пірамідо́н, -ну
 піраско́п, -па
 піра́цкі
 піро́г, пірага́, аб пірагу́
 піруэ́т, -та
 піры́хій, -хія, *месн.* -хіі
 піса́ць, пішу́, пішаш, піша
 пісьманόсец, -но́сца, *месн.* -но́сцу

пісьменнасць (*сукупнасць пісьмовых помнікаў*)

пісьменнасць (*уменне чытаць і пісаць*)

пісьменнік, -ка

пісьмó, на -мé; *але: у размерк.*

знач. па -мú; пісьмы, пісем

пітвó, аб пітвé

пітэкантрап, -па

піфагарэец, -рэйца, *месн. -рэйцу*

піць, п'ю; п'ём, п'яцэ

пічыка́та, *нескл., н.*

пішча́ць; -чы́м, -чы́цэ

пія́на, *нязм., н.*

піяне́р, -ра, *месн. -ру*

піяне́ратра́д, -да

піяне́рважа́ты

піяні́на, *нескл., н.*

піянісі́ма, *нескл., н.*

піяні́стка, *дав., месн. -тцы; р. мн.*

-стак

пія́стр, -ра

плагія́т, -ту

плагія́тар, -ра, *месн. -ру*

пладаво́дства

пладаво́дчы

пладажэ́рка

пладаза́вязь, *тв. -ззю*

пладазбо́р, -ру, *месн. -ры*

пладазме́н, -ну

пладалі́сцік, -ка

пладанóжка, *дав., месн. -жцы*

пладанóснасць

пладзі́ць, пладжú, плóдзіш

пладо́ва-яга́дны

плазматы́чны

плазмóды́, -ды́я

пла́кса, *дав., месн. -су, тв. -сам;*

(у ж. р.) дав., месн. -се, тв.

-сай(-саю); *р. мн. -саў*

пляку́н-трава́, плаку́н-травы́

пламбава́ць, -бу́ю

пламбі́р, -ра, (*марожанае*) -ру

пла́нава-аператы́ўны

пла́нава-арганіза́цыйны

планавáнне

пла́нава-фіна́нсавы

планавáць, -ну́ю

пла́нава-эканамі́чны

планерадро́м, -ма

планеры́зм, -му

планета́рый, -рыя, *месн. -рыі*

планё́р, -ра, *месн. -ры*

планіме́тр, -ра, *месн. -ры*

плані́раванне (*на самалёце*)

плані́раваць (*на самалёце*), -рую

планісфе́ра

планкто́н, -ну

планкто́навы і планкто́нны

планта́ж, -жу́

пласкаго́р'е, *месн. -р'і*

пласкагу́бцы

пласкадо́нка, *дав., месн. -нцы*

пласт, -та́

пла́стык, -ку

пластылі́н, -ну

пла́стыр, -ру, *месн. -ры*

пласты́чны

пласці́на, *р. мн. -сцін*

пласціністадзю́быя

пласці́нка, *р. мн. -нак*

платáн, -на, (*зборн., матэрыял*)

-ну

платані́зм, -му

платó, *нязм., н.*

плафо́н, -на

плацда́рм, -ма

плаце́ж, -цяжú

плаце́жаздóльнасць

пла́ціна

плаці́на

плаці́ць, плачу́, плаці́ш

плацка́рта, *р. мн. -таў*

плацка́ртны

пла́цце, на -цці; *але: у размерк.*

знач. па -ццю

плач, плачу, аб плачы
 плашч, плашча, аб плашчы
 плебей, -бей, *месн.* -бею
 плебісцыт, -ту
 плёмя, плёмя *i* плёмені; плямё-
 ны, плямён
 племянны
 плёну́м, -ма
 плёсці, пляту́, пляцеш, пляце́;
 пляцём, пляцяцё
 плеу́рыт, -ту
 плёчы, плячэй, *тв.* пляча́мі
 плейда
 плёскат, -ту
 плісірава́ць, -ру́ю
 плісэ, *нязм., н.*
 пло́даздыма́льнік, -ка
 пло́дана́сіць, *3 адз.* плада́но-
 сіць
 пло́дана́шэнне
 пло́дасушы́лка
 пло́скашлі́фава́льны
 плот, пло́та, аб пло́це
 плоу́, пло́ву
 плу́нжэр, -ра, *месн.* -ры
 плутакра́тычны
 плыве́ц, плыу́ца, аб плыу́цу
 плыву́н, -ну́
 плынь, *тв.* -нню; *р. мн.* плы́ней
 плытаго́н, -на
 плытахо́д, -ду
 плыу́чы́ха, *дав., месн.* -чы́се
 плю́ралі́зм, -му
 плю́сква́мперфе́кт, -та
 пляме́ннік, -ка
 пля́міць, пля́млю, пля́міш
 пляска́таносы
 пля́скаць, пля́скаю
 пляска́ць, пляшчу́, плёшчаш,
 плёшча
 пляце́нь, плятня́
 побы́т, -ту
 по́відну

по́гляд, -ду
 по́дзві́г, -гу, *месн.* -гу
 по́дпіс, -су, *месн.* -се
 по́дска́кам
 по́дступ, -пу
 по́дсці́л, -лу
 по́езд; *мн.* паязды́
 по́зірк, -ку
 по́зна
 по́знаспё́лы
 по́знацве́т, -ту, *бат.*
 по́знi
 по́крыва
 по́лаз; *мн.* палазы́; *зборн.* па-
 ло́ззе
 по́ле; *мн.* палі́, палёў
 по́леахо́ўны
 по́ліартры́т, -ту
 по́лібазі́т, -ту
 по́лівале́нтны
 по́лігенéз, -зу
 по́лігі́бры́д, -да
 по́лімеры́я
 по́ліметалі́чны
 по́лісахары́д, -ры́ду
 по́лісэманты́чны
 по́лісі́нтэты́чны
 по́лістыро́л, -лу
 по́лісульфі́ды
 по́літыпа́ж, -жа, *месн.* -жы
 по́літэ́ізм, -му
 по́літэ́істы́чны
 по́літэхні́зацыя
 по́літэхні́зм, -му
 по́літэхні́чны
 по́ліфа́ні́зм, -му
 по́ліфа́ні́чны
 по́ліфа́нія
 по́ліхрама́ты́чны
 по́ліэты́лён, -ну
 по́ліяміе́літ, -ту
 по́лудзе́нь, -дня, *месн.* -дні
 по́лымепадобны

по́лымя, *тв.* -мем, *месн.* -мі
 по́мач, *тв.* -ччу
 по́мніць
 по́мслівы
 по́начы
 по́ні, *нескл., м.*
 по́пелаўлоўнік, -ка
 поп-му́зыка, поп-му́зыкі
 по́пыт, -ту
 по́рах, -ху, *месн.* -ху
 по́рсткі
 порт, -та; *мн.* по́рты
 порт (*тканіна*), -ту
 по́рцік, -ка
 по́ршань, -шня
 по́свіст, -ту
 по́сны
 по́спех, -ху
 по́стаць, *тв.* -ццю
 по́тайкам
 по́тарч
 поўдзень, -дня, *месн.* -дні; наро́-
 ды Поўдня
 поўнагалоссе
 поўнаметражны
 поўнасцю
 поўнаўладдзе, *месн.* -ддзі
 по́цемкі, -мак і по́цемкаў
 по́ціск, -ку
 по́чырк, -ку
 по́шасны
 по́шасць
 по́шта
 по́шукавы
 по́шчак, -ку
 по́яс; *мн.* паясы
 праба́чыць
 прабачэ́нне
 прабе́г, -гу, *месн.* -гу
 прабе́гчыся, -бягу́ся, -бяжы́шся;
 -бяжы́мся, -бежы́цеся
 прабе́жка, *дав., месн.* -жцы
 прабі́цца; -б'ёмся, -б'яце́ся

праблема́тыка, *дав., месн.* -тыцы
 пра́ва; *мн.* правы́, право́ў
 правабярэ́жжа, *месн.* -жжы
 правады́р, -ра́, *месн.* -ру́
 правакацыйны
 пра́ва-лява́цкі
 правамо́цны
 пра́вапаруше́нне
 пра́вапіс, -су, *месн.* -се
 права́рваць
 правасла́ўе, *месн.* -лаўі
 правасу́ддзе
 пра́вафланго́вы
 правэ́зці; -вязе́м, -веза́це
 правентылі́раваць, -рую
 правэ́сці; -дзэ́м, -дзя́це
 праві́зійны
 праві́нцыялі́зм, -му
 право́з, -зу
 пра́га, *дав., месн.* пра́зе
 прага́рваць і прага́раць
 прагарну́ць, -гарну́, -го́рнеш
 прагі́б, -бу
 праглыну́ць; -не́м, -ня́це
 прагля́д, -ду
 прагляда́нне
 прагля́дчык, -ка
 прагматы́зм, -му
 прагназі́раваць, -рую
 прагно́з, -зу
 праго́н, -ну
 прагра́ма-ма́ксімум, прагра́мы-
 ма́ксімум
 прагра́ма-мі́німум, прагра́мы-мі́-
 німум
 прагра́міраванне
 прагрыза́ць, -заю́
 прагрэ́с, -су
 прагрэсі́ўка, *дав., месн.* -сіўцы
 прагрэсі́ўна-прэмія́льны
 прагрэ́ў, -рэву
 прадаве́ц, -даўца́, *месн.* -даўцу́
 прадвё́сне, -ня, *месн.* -ні

прадвешчаны
 прадвяшчаць
 прадзімаць
 прадзіравіцца
 прадзьмуць, -дзьмў, -дзьмеш;
 -дзьмём, -дзьмяце
 прадмаг, -га, месн. -гу
 прадмесце
 прадпрыецец, -мца, месн. -мцу
 прадпрыемства
 прадпрымальны
 прадугаданы
 прадугледзець, *незак.* прадуг-
 гледжваць
 прадчуванне
 прадэкламаваць, -мўю
 прадэманстраваць, -рўю
 прадэфіліраваць, -рую
 прад'яўнік, -ка
 праэкт, -та
 праектаванне
 праэктна-развѣдачны
 праэктны
 праекціроўшчык, -ка
 праекцыйны
 праэкция
 пражэкцёрства
 пражэрлівы
 празаізм, -ма
 празаічны
 празорца, м. і ж., -цы
 празрысты
 праінструктаваць, -тўю
 праінфармаваць, -мўю
 праіснаваць, -нўю і -нўю
 прайгравальнік, -ка
 прайграваньне, -граю; -граём, -гра-
 яце
 праймаць
 прайсці, прайдў, пройдзеш
 пракатна-штампавальны
 пракормліваць
 пракрадацца і пракрадвацца

практыка, дав., месн. -тыцы
 практыцызм, -му
 практычна неабходны
 пракуратура
 праламаны і праломаны
 праламацца, праломіцца
 праламаць, праламлю, праломіш;
 праламаў; заг. праламі
 пралетарыят, -ту
 пралог, -га
 праломліваць, (прамэнне) пра-
 ламляць
 прамёнепадобны
 прамень, -меня і -мянё; *мн.* пра-
 мёні і прамяні, прамёняў і пра-
 мянёў; *зборн.* прамёненне
 праменьчык, -ка
 прамёр, -ру, месн. -ры
 прамёрзнуць
 прамёрзлы
 прамільгнуць; -гнём, -гняце
 прамінуць; -нём, -няце
 прамкааперацыя
 прамкамбінат, -та
 прамоўца, -цы, месн. -цу
 прамтаварны
 прамфінплан, -на
 прамыслова-транспартны
 прамянец
 прамяністы
 пранізілы
 праняць, праймў, проймеш
 прапагандаваць, -дўю
 прапагандысцкі
 прапазіцыя
 прапарцыянальнасць
 прапаўзаць
 прапедэўтычны
 прапісаць (*зарэгістраваць мес-
цапражыванне*)
 прапіска (*рэгістрацыя месца-
пражывання*)
 праплыў, -плыву

праплыць; -лывём, -лывяце
 прапрацава́ны
 прараза́нне і прарэ́званне
 прара́зны
 праржа́вець
 праро́шчванне
 прары́заны
 прары́ў, прары́ву
 прарэ́джванне
 прарэ́з, -зу
 прарэ́чэнзаваны
 прасаваны
 прасі́цель, -ля, *месн.* -лю
 праскраба́ць, *зак.* праскрэ́бі
 прасле́даванне (*не* прасле́д-
 ванне!)
 прасле́даваць, -дую (*не* прасле́д-
 ваць!)
 прасна́к, -ка
 прасо́дыя
 праспéкт, -та
 прастаду́шна
 прастакры́лы
 прастамо́ўны
 прасто́й, -то́ю, *месн.* -то́і
 прасто́р, -ру (*шыро́кі* прасто́р)
 прасто́ра (*беспаве́траная* пра-
 сто́ра)
 прастрэ́л, -лу
 прасце́нак, -нка
 прасце́цкі
 прасціна́; *мн.* про́сціны
 прасці́нны
 прасця́г, -гу, *месн.* -гу
 прасява́ць і прасе́йваць
 прася́дзець і прасе́дзець
 прася́нішча
 прасяны́
 прасячы́, -сяку́; -сячо́м, -сечаце́
 пратакалі́раваць, -рую
 пратапла́зма
 прататы́п, -па
 прато́н, -на

пратруці́ць, -тручу́, -тру́ціш
 пратубе́ранец, -нца, *месн.* -нцы
 пратэ́жэ, *нязм., м.* і *ж.*
 пратэ́з, -за
 пратэ́завáць, -зю́
 пратэ́зна-артапеды́чны
 пратэ́ктара́т, -ту
 пратэ́кцыя
 пратэ́кцыяні́зм, -му
 пратэ́рмінава́ць, -ну́ю
 пратэ́ст, -ту
 пратэста́нт, -та
 пратэста́нцкі
 прафакты́ў, -ты́ву
 прафаргані́затар, -ра, *месн.* -ру
 прафаргані́зацыя
 прафары́ентацыя
 прафашы́сцкі
 прафэ́сар, -ра, *месн.* -ру; *мн.*
 прафесары́
 прафэ́сарска-выкладчы́цкі
 прафесі́йна-тэхні́чны
 прафесі́йны
 прафэ́сія
 прафесіяналі́зм, -му
 прафесу́ра
 прафіла́кто́рый, -рыя, *месн.* -ры́
 прафіла́кты́чны
 прафілява́ць
 прафко́м, -ма
 прафо́рг, -га, *месн.* -гу
 прафсаю́з, -за
 прафсаю́зна-камсамо́льскі
 прафтэ́хадукáцыя
 прафтэ́хшко́ла
 прафшко́ла, *р. мн.* -шко́л
 прахо́д, -ду, (*калі́дор і пад.*) -да
 прахо́дчык, -ка
 прахо́жы
 працадзё́нь, -дня́, *месн.* -дні́
 працаёмка́сць
 працвэра́зіць, -вэражу́, -вэра́зіш,
 -вэра́зіць

працвітаць
 працэджваць, *зак.* працадзіць
 працэдўра, *р. мн.* -дўр
 працэдўрны
 працэнт, -та (*не* процант!)
 працэнтны (*не* процантны!)
 працэс, -су
 працяг, -гу
 працягваць
 працяканне
 працярушвацца
 прачасаны і прачэсаны
 прачнуцца
 прачыніць (*крыху адчыніць*)
 праштэмпеляваць, -люю
 прашчабятаяць, -бячў, -бёчаш
 праэкзаменаваць, -нўю
 праявіцель, -лю
 праязджаць
 праязны
 праясняцца
 прабліск, -ку
 прабвад, -ду; *мн.* правады
 прабдаж, -жу
 прабзвішча, *р. мн.* -шчаў
 пройгрыш, -шу, *месн.* -шы
 пралежань, -жня
 прёмах, -ху, *месн.* -ху
 промысел, -слу
 прбпуск, -ка, (*дзеянне*) -ку
 прбставалося
 прбсталінейны
 прбсьба
 прбтагістарычны
 прбтазаалогія
 прбфіль, -ля, (*напрамак*) -лю
 прбціболевы
 прбцiвaгa
 прбцiвaгaз, -за
 прбцiдзёйніцаць
 прбцiдзёянне
 прбцiдыфтэры́ны
 прбцiзаконны

прбцiлёглы
 прбцiракавы
 прбцiтанкавы
 прбцiяддзе
 прбцма
 прўгкі
 пруданізм, -му
 прўткі
 прыббй, -ббю, *месн.* -ббi
 прыббйтак, -тку
 прыбядняцца
 прыбярэжжа
 прывaл, -лу
 прывалакаць
 прывaрах, -рку
 прывaрваць
 прыварыць, -варў, -варыш
 прывёзці, -вязў; -вязём, -везаць
 прывёсці, -вядў; -вядзём, -ве-
 дзяць
 прўвiд, -ду
 прывiлeя
 прывiлeяваны
 прывбд, -да, (*дзеянне*) -ду
 прывбз, -зу
 прывблжскі
 прывбллe
 прывярзціся
 прыгавбр, -ру, *месн.* -ры
 прыгавбрваць
 прыгажбсць
 прыгарад, -да
 прыгaрваць і прыгараць
 прыгаршчы, прыгаршчаў, *адз.*
няма
 прыгiнaццa
 прыглёдзецца, *незак.* прыгля-
 дацца
 прыглёдзець
 прыгнёт, -ту
 прыгбднiцкi
 прыгбжанькi
 прыгон, -ну

прыгонніцтва
 пры гэтым
 прыд́атак, -тку, (граматычны)
 -тка
 прыдумля́ць
 пры́езд, -ду
 пры́езджы
 пры́ём, -му
 пры́ёмны
 пры́з, -за; *мн.* пры́зы, -зб́у
 пры́завы (пры́завое ме́сца)
 пры́зба, *р. мн.* пры́збаў
 пры́зматычны
 пры́зыў, -з́ыву
 пры́йсці, пры́йд́у, пры́йд́зеш,
 пры́йд́зе; пры́йд́зем, пры́йд́зе-
 це, пры́йд́уць
 пры́кава́ны
 пры́казкавы
 пры́ка́зчык, -ка
 пры́камандзі́рава́ны
 пры́клад, -ду, аб -дзе; *але: у раз-
 мерк. знач. па -ду*
 пры́кла́д, -ду, (*у вінтоўкі*) -да
 пры́кла́дзены
 пры́клёны
 пры́клёіць, *незак.* пры́клёйваць
 пры́ко́латы
 пры́ко́лваць
 пры́ко́рм, -му
 пры́ко́рмлі́ванне
 пры́красць
 пры́куп, -пу
 пры́ла́знік, -ка
 пры́лга́ць, -лгу́, -лжэ́ш; -лжо́м,
 -лжа́це
 пры́ле́пліваць
 пры́ле́т, -ту
 пры́ліў, -лі́ву
 пры́ляце́ць, -лячу́, -ляці́ш; -ля-
 ці́м, -леці́це
 пры́ма-балеры́на, пры́мы-бале-
 ры́ны

прымадо́нна
 пры́майстрава́цца
 пры́мальны
 пры́мара́зак, -зку
 пры́ма́т, -ту
 пры́мацава́ны
 пры́маць
 пры́ме́раць
 пры́мірэ́нства
 пры́міты́візм, -му
 пры́міты́ў, -ты́ву
 пры́мкну́ць
 пры́мо́р'е, *месн.* -р'і
 пры́мо́чваць
 пры́мо́шчваць
 пры́мус, -са
 пры́му́с, -су
 пры́мча́цца
 пры́нёсены
 пры́нёсці
 пры́нцып, -пу
 пры́нцыпо́васць
 пры́па́дак, -дку
 пры́пар, -ру, *месн.* -ры
 пры́пеў, -пе́ву
 пры́печак, -чка
 пры́пёк, -ку
 пры́піса́ць (*дадаць да на́писа-
 нага*)
 пры́пі́ска (*дадатак да на́писа-
 нага*)
 пры́плóд, -ду
 пры́плы́сці і пры́плыць
 пры́пуск, -ку
 пры́пы́нак, -нку
 пры́раб́отак, -тку
 пры́раза́ць і пры́рэзваць
 пры́рашча́нне
 пры́рода́знаўства
 пры́рода́знаўчы
 пры́ро́джаны
 пры́ро́дна-кліма́тычны
 пры́ро́дна-чы́сты

прырост, -ту
 прырошчваць
 прырэчка
 прысак, -ску
 прысветак, -тку
 прысвіснуць
 прысвіст, -ту
 прысвістваць
 прысвойваць
 прысвячаць
 прыскрынак, -нка
 прыслухоўвацца
 прысмак, -ку
 прысмакі, адз. няма
 прысмонтаваць
 прыстасаваны
 прыстукваць
 прыступ, -пу
 прысуд, -ду
 прысуджваць
 прыток, -току
 прытопваць
 прытулак, -лку
 прытульваць
 прытым, *злучн., але: пры тым,*
займ. з прыназ.
 прыўдала
 прыхвасцень, -сня, *месн. -сню*
 прыход, -ду
 прыхода-расходны
 прыцемак, -мку
 прыцэл, -ла, (*дзеянне*) -лу
 прыцэньвацца
 прычапіць, прычапліць, прычэпіш;
 прычэпяць
 прычым, *злучн., але: пры чым,*
займ. з прыназ.
 прычыніць (*няшчыльна зачы-*
ніць)
 прычэп, -па
 прычэпка
 прышашэйны і прышасэйны
 прышчамляць і прышчэпліваць

прышчапіць
 прыярытэт, -тэту
 прыяцель
 прэамбула, *р. мн. -бул*
 прэвентыўны
 прэдыкатыўны
 прэзентаваць, -тую
 прэзідыум, -ма; Прэзідыум Вяр-
 ховнага Савета
 прэзідэнт, -та; Прэзідэнт
 СССР
 прэзідэнцкі
 прэлюдыя
 прэм'ер, -ра, *месн. -ру*
 прэм'ера, *р. мн. прэм'ёр*
 прэм'ер-міністр, прэм'ер-міністра
 прэміраванне
 прэміраваць, прэмірую
 прэміяльны
 прэпаравач, -рую
 прэрагатыва
 прэс-бюро, *нескл., н.*
 прэсінг, -гу
 прэс-канферэнцыя, *р. мн. -цый*
 прэснаводны
 прэс-пап'е, *нескл., н.*
 прэс-служба
 прэстыж, -жу, *месн. -жы*
 прэс-форма, -мы
 прэс-цэнтр
 прэтэндэнт, -та
 прэтэнцыёзнасць
 прэферанс, -са
 прэцэдэнт, -ту
 псеўда...— першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам
 псеўдавучоны
 псеўдакласіцызм, -му
 псеўданавуковы
 псеўданім, -ма
 псеўдарэалізм, -му
 псеўдарэвалюцыйны
 псіхааналіз, -зу

псіхагенёз, -зу
 псіхалагізм, -му
 псіханеўралагічны
 псіханеўрбоз, -зу
 псіхатэрапеўтычны
 псіхіятрычны
 псіхобз, -зу
 птаства
 птушаня і птушанё, -няці
 публічнасць, тв. -сцю
 пўдынг, -гу, месн. -гу
 пуката-ўгну́ты
 пуло́вер, -ра
 пульверызатар, -ра
 пульпі́т, -ту
 пульс, пўлсу
 пўльхны
 пункт, -та
 пунктуацыйны
 пункці́р, -ру, месн. -ры
 пунш, пўншу
 пўрпур, -ру, месн. -ры
 пурызм, -му
 пурытані́зм, -му
 пуск, пўску
 пустасло́ўе, месн. -лоўі
 пустацвёт, -ту
 пусты́ня, р. мн. -тынь
 путч, пўтчу, месн. -чы
 пуцеўкладчык, -ка
 пуцяводны
 пушо́к, -шкў
 пчаля́р, -ра́, месн. -ру́
 пчаля́рства
 пчо́лаапылё́нне
 пшані́чнішча
 пы́л, пы́лу
 пыласо́с, -са
 пыло́к, -лкў
 пы́рнік, -ку
 пытлява́нка
 пытлява́ць, -люю
 пэндза́ль, пэндзя́

пэ́ўна
 пэ́цкаць
 пюпі́тр, -ра, месн. -ры
 пю́рэ, нескл., н.
 п'я́вачны
 пядзя, тв. пядзя́й (-яю)
 пяка́рня
 пялё́стак, -тка; мн. пялё́сткі,
 -ткаў
 пянька́
 пяро́, -ра́, месн. -ры́; мн. пёры,
 пёраў
 пяру́н, перуна́
 пярэ́вараце́нь, -ратня, месн.
 -ратні
 пярэ́дадне, -ня, н.
 пярэ́днепадня́бённы
 пярэ́зімак, -мка
 пясня́р, песняра́, аб песняру́
 пясо́к, -скў
 пясча́на-гліні́сты
 пясча́нік, -ку
 пясчы́нка, дав., месн. -нцы; р. мн.
 -нак
 пята́
 пята́к, пятака́
 пятля́; мн. пётлі, пётляў
 пятна́цаты
 пятна́цацігадо́вы (15-гадо́вы)
 пятна́цаціміні́тны (15-міні́тны)
 пятна́цацаць, тв. -цаццю
 п'я́ўка, р. мн. п'я́вак
 пяце́ра, пяцяры́х
 пяцібо́р'е, месн. -р'і
 пяцівуго́льнік, -ка
 пяціго́ддзе (5-го́ддзе)
 пяціго́дка
 пяцідзе́сяты
 пяцідзе́сяціго́ддзе (50-го́ддзе)
 пяцікіламе́тровы (5-кіламе́тро-
 вы)
 пяціме́тровы (5-ме́тровы)
 пяцімі́ліме́тровы (5-міліме́тровы)

пяціпавярховы (5-павярховы)
 пяцісоткіламетры (500-кіла-
 метры)
 пяцісотпяцідзесяцітонны (550-
 тонны)
 пяцісоценны
 пяцьдзясят, пяцідзесяці, *тв.* пяц-
 цюдзесяцю
 пяцьсот, пяцісот, *тв.* пяццюстамі
 пяць у пяць
 пяцярыйк, пяцерыка
 пячора
 пяшчотны

Р

рабалёнства
 рабіна, *р. мн.* -бін
 рабіннік, -ку, (*птушка*) -ка
 рабіць, раблю, робыш
 рабѡтадавец, -даўца, *месн.*
 -даўцу
 рабѡча-сялянскі
 рабѡчы-спецыяліст, рабѡчага-
 спецыяліста
 рабрѡ; *мн.* рѡбры
 рабселькѡраўскі
 равелін, -на
 рагаліснік, -ку, *бат.*
 рагу, *нескл., н.*
 рад, рада, у радзе
 радавы
 радасны
 радасць, *р. мн.* радасцеѣ
 радзімічы, -чаў
 радзіраваць, -рую
 радѡвішча, *н.*
 радѡк, -дка
 радѡн, -ну
 радыеактыўнасць (*ад радыѣ*)
 радыѣ, *нескл., н.*
 радыѣ... — першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсѣды разам

радыѣабсталяванне
 радыѣаматар, -ра, *месн.* -ру
 радыѣантѣна, *р. мн.* -антѣн
 радыѣастраномія
 радыѣвўзел, -зла
 радыѣвяшчанне, па -ннѣ
 радыегідраметэаралагічны
 радыѣграма, *р. мн.* -грам
 радыѣзавѡд, -да
 радыѣканцѣрт, -та
 радыѣлакацыя
 радыѣпрыѣмнік, -ка
 радыѣстанцыя, *р. мн.* -цыѣ
 радыѣсўвязь
 радыѣтэлеграма
 радыѣфікацыя
 радыѣэлектроніка
 радый, -дыю, *месн.* -дыі
 радыкалізм, -му
 радыкуліт, -ту
 радые-радзюсенькі
 радыйус, -са, *месн.* -се
 радыйус-вѣктар, радыйус-вѣктара
 радыѣтар, -ра, *месн.* -ры
 радыѣцыйны
 раѣн, -на, па -не; *але: у размерк.*
знач. па -ну
 раѣнны Савѣт, *але:* райсавѣт
 раз, рѡзу; *мн.* разы, разѡў і раз;
 па рѡзу
 разагнаць, -гаңѡ, -гѡніш
 разагнуць; -гнѣм, -гняцѣ
 разадзьмўць
 разадраць, раздзярў, раздзярѣш;
 раздзярѣ; раздзярѡм; раздзе-
 рацѣ
 разаслаць, разашлѡ; разашлѣм,
 разашляцѣ
 разаслаць, рассцялю
 разбѣг, -гу, *месн.* -гу
 разбѣжка, *дав.* -жцы
 разбіць, разаб'ю; разаб'ѣм, ра-
 заб'яцѣ

разбóй, -бóю, *месн.* -бóі
 разбóр, -ру, *месн.* -ры
 разбрóд, -ду
 разбурáць
 развáл, -лу
 разварóт, -ту
 развар'явáцца
 разверадзіць, -джú
 развёяны
 развёяцца
 развёяць
 развівáцца (*быць у працэсе раз-
 віцця*)
 развіднёцца
 развóд, -ду
 развóддзе
 развóзчык, -ка
 развявáцца (*пра сцягі*)
 развянчаны
 разгаліноўваць
 разгáр, -ру, *месн.* -ры
 разгíб, -бу
 разглёдзецца
 разглёдзець, -джу, -дзіш
 разглядáць (*абмяркоўваць*)
 разгльáдваць (*малюнкi*)
 разгóйдваць
 разгóн, -ну
 разгóрнуты
 разгóртваць
 разгрэбены
 разгрэбці
 разгúл, -лу
 раздáтчык, -ка
 раздáць, -дáм, -дасі, -дáсьць;
 -дадзім, -дасцё, -дадúць
 раздзімáць
 раздзьмúхваць
 раздóй, -дóю, *месн.* -дóі
 раздóлле, *месн.* -ллі
 раздражніць, раздражніў, раз-
 дражніш; раздражняць
 раз-другі

раз'эзд, -ду, (*чыгуначны*) -да
 раз'эзджаны
 раз за рáзам
 раззбраёне
 раззлавáцца
 разлáд, -ду
 разламáны і разлóманы
 разламáцца, разлóміцца
 разламáць, разламлю, разлóміш;
незак. разлóмліваць; разла-
 маú; *заг.* разламі
 разлэзціся
 разлэпліваць
 разлíк, -ку
 разлíкова-плацёжны
 разлíнёсны
 разлíнеіць, *незак.* разлíнейваць
 разліú, -ліву
 разлóг, -гу, *месн.* -гу
 разлóm, -му
 разлúшчаны
 разлюбíць, *незак.* разлюбляць
 размаляваны
 размарýн, -ну
 размáх, -ху, *месн.* -ху
 размён, -ну
 размёньваць
 размёр, -ру, *месн.* -ры
 размёраць, -раю
 размёрваць і размяраць
 размнажáць і размножваць
 размóл, -лу
 размóлаты
 размóлваць
 размóтваць
 размóчваць
 размýў, -мыву
 размяняцца
 размясціць, -мяшчý, -мэсціш
 разнабóй, -бóю, *месн.* -бóі
 разнавіднасць
 разназнáчны
 разнакóлерны і рóзнакалярóвы

разналісты
 разнамáсны
 разнамóўны
 разнамýсны
 разнаро́дны
 разнаста́йны
 разнасто́пны
 разначы́нец, -нца, *месн.* -нцу
 разнашэ́рсны
 разная́сны
 разнервава́ца
 разно́с, -су
 разно́сіць
 разно́счык, -ка
 разно́шваць
 разно́хваць
 раз-по́раз
 разра́д, -ду
 разрадзі́ць, разраджу́, разра́дзіш
 разраза́ць, -за́ю
 разразны́
 разраў́ціся
 разры́ў, -ры́ву
 разрэ́заны
 разрэкламава́ць, -му́ю
 разупэўні́ванне
 раз у ра́з
 разую́чаны
 разыгра́ца
 разыгра́ць
 разысці́ся
 разыхо́дзіцца
 разьба́
 разьба́р, -ра́, *месн.* -ру́
 раз'ю́шаны
 раз'яда́ць
 раз'ядна́ны
 раз'язджа́цца
 раз'язны́
 раз'ятраны́
 разяў́лены
 раі́цца, раі́шся; раі́цеся, ра́яцца
 рай, ра́ю, аб раі́; *але:* у раі́

ра́яна́, *нескл., м.*
 райвыканко́м, -ма
 райза́, *нескл., м.*
 райко́м, -ма
 райпрамкамбіна́т, -та
 райсаве́т, -та
 райспажыўсаю́з, -за
 райфа́, *нескл., м.*
 райце́нтр, -ра, *месн.* -ры
 рака́, *дав., месн.* рацэ́; *мн.* ра́кі,
 рэ́к
 ракако́, *нескл., н.*
 раке́та-но́сьбіт, раке́ты-но́сьбіта
 ракі́рава́цца
 ракі́роўка
 ракі́тнік, -ку
 ра́курс, -су
 раку́шачнік, -ку
 ралля́, *тв.* ралле́й (-лёю)
 рама́нс, -са
 рамантава́ць, -ту́ю
 рамантызава́ны
 раманты́зм, -му
 рамбаіда́льны
 рамбі́чны
 рамбо́ід, -да
 рамбо́ідны
 рамбо́эдр, -ра, *месн.* -ры
 раме́нны
 раме́ньчык, -ка
 раме́снік, -ка
 раме́сны
 рамо́нак, -нку, (*адзінкавая раслі-*
на) -нка
 рамо́нт, -ту
 рамо́нтна-будаўні́чы
 рамо́нтна-інструме́нтальны
 рамшты́кс, -су, *месн.* -се
 рамясто́в
 ра́нак, -нку
 ранг, ра́нгу, аб ра́нгу
 рандо́, *нескл., н.*
 ра́нены

ранёт, -ту
 ра́нец, -нца, *месн.* -нцы
 ранжёр, -ру, *месн.* -ры
 ра́ница, *тв.* ра́ницей; *р. мн.* -ніц
 ра́нішнік, -ка
 ра́нні
 ранняяспёлы
 ранцё́, *нязм.*
 ра́парт, -та, *месн.* -це
 рапарцічка
 рапс, -су
 рапсодыя
 раса́да
 раса́днік (*не* блытаць з раса́д-
 ні́к!)
 расі́зм, -му
 расі́сцкі
 раска́зваць, -ваю
 раска́зчык, -ка
 раскалупа́ць, *незак.* раскалу́плі-
 ваць
 раска́шляцца
 раска́яцца
 раскватарава́ць, -рую
 раскі́лаць, *незак.* раскі́лзваць
 раскла́д, -ду
 раскла́дваць і раскла́даць
 раско́л, -лу
 раско́пваць
 раско́рмліваць
 раско́ша, *тв.* раско́шай (-шаю)
 раскра́дваць і раскра́даць
 раскро́й, -ро́ю, *месн.* -ро́і
 раскры́ткава́ны
 раскры́шыць
 раслі́наводчы
 раслі́нна-жывёльны
 расо́л, -лу
 расо́льнік, -ку
 распа́д, -ду
 распакава́ны
 распара́дак, -дку
 распараджэ́нне

распара́дчык, -ка
 распасце́рці, -стру́; -стро́м,
 -страце́
 распаўзі́ся
 распаўсю́джанне
 распаўсю́джванне
 распераза́ць, -ражу́, распяра́-
 жаш
 распёшчаны
 распі́л, -лу
 расплю́шчыць
 распра́нены
 распрапагандавáць, -дую
 распрэ́гчы, -рагу́, -ражэ́ш
 распы́рскваць
 распяра́звацца
 распяча́таны
 рассадзі́ць, -саджу́, -са́дзіш
 раса́днік (раса́днік хваро́бы)
 расакрэ́ціць, -рэчу
 рассе́яны
 раску́бі
 рассле́даваць (*не* рассле́дваць!)
 раслі́згаць
 расмя́яцца
 распява́цца
 расстава́цца, *зак.* расста́цца
 расстро́йства
 расстрэ́л, -лу
 расстыко́ўка
 расступо́нены
 расціла́ць
 рассы́пчасты
 рассява́ць
 рассядла́ны
 рассячы́
 раста́мер, -ра, *месн.* -ры
 раста́ць, раста́не; *незак.* раста-
 ва́ць, растае́
 раство́р, -ру
 расто́к, -тка́
 расто́птаць
 растранжы́рыць

растрáтчык, -ка
 растэрмінава́ны
 расхóд, -ду
 расхóдаваць
 расцвёлены
 расцві́сці; расцві́туць
 расці; расце́м, расцяце́
 расцэ́начна-канфлі́ктны
 расцяга́й, -гаю, *кул.*
 расця́гнуты і расця́гнены
 расча́піць (расча́піць ваго́ны)
 расча́плёне
 расча́равана́сць
 расча́саць, -чашу́, -чэ́шаш
 расчо́ска, *р. мн.* -сак
 расчу́ліцца, *зак.* -люся, -ляцца
 расчы́ніць (акно́)
 расчы́сціць, -чы́шчу, -чы́сціш
 расчы́шчаны
 расчэ́плены (*не блытаць з рас-
 чэ́плены!*)
 расчэ́рчваць
 расша́рквацца
 расшма́ргну́цца
 расшну́раваць, -ру́ю, 3 *мн.* -ру́юць
 расшпі́ліць, -пілю́, -пі́ліш
 расшча́міць, -шча́млю́, -шча́міш
 расшча́піць (*ад шча́паць*), -шча-
 плю́, -шча́піш
 расшча́плены (*не блытаць з рас-
 чэ́плены!*)
 расшы́ць
 рата́цыйны
 рату́нак, -нку
 раты́фікава́ць, -кю́
 раты́фіка́цыйны; Раты́фіка́цый-
 ная гра́мата
 раты́фіка́цыя
 ра́унд, -да
 ра́ут, -ту, *месн.* -це
 раўнабе́драны
 раўнава́га
 раўнадзе́йная

раўнадзе́нства
 раўнаду́шнасць
 раўназа́чны
 раўнале́жна
 раўнаме́рна-замару́джаны
 раўнаме́рна-паско́раны
 раўнапра́ўе, *месн.* -раўі
 раўнасі́льны
 раўнаце́нны
 раўці
 рафі́наваны
 рафіна́д, -ду
 рахі́т, -ту
 рахі́тызм, -му
 рахі́тык, -ка
 раху́нак, -нку, (*дакумент*) -нка
 раху́нкаво́дства
 рацыён, -ну
 рацыяналі́зацыя
 рацыяналі́зм, -му
 рацыяналі́стычны
 рашчы́нены (*аб цесце*)
 рашчы́ніць (*цёста*)
 рашы́ць, рашу́, рэ́шыш
 раялі́зм, -му
 раялі́сцкі
 райа́ль, -ля, *месн.* -лі
 раяні́раванне
 рва́цтва
 *рва́цца (ірва́цца)
 *рваць (і́рваць)
 *рдзець (і́рдзець)
 *ржа (і́ржа)
 *ржаве́ць (і́ржаве́ць)
 *ржа́нне (і́ржа́нне)
 *ржы́шча (і́ржы́шча)
 рэ́бататэ́хніка
 ро́г (*у жыве́лы*), ро́га, аб ро́зе;
мн. ро́гі, ро́г

* Аб напісанні слоў з пры-
 стаўным і або без яго гл. § 28
 «Асноўных правіл правапісу».

рог (*вугал*), *ро́га*, на *рагу́*; *мн.*

рагі, рагоў

ро́гападо́бны

ро́гат, -ту

род, ро́ду

ро́дана́чальнік, -ка

ро́здум, -му

ро́знабако́вы

ро́знагало́сы

ро́знакалі́берны

ро́знакаляро́вы і *разнако́лерны*

ро́знакара́нны

ро́знапляме́нны

ро́знаскладо́вы

ро́знаскля́яльны

ро́знасны, *мат.*

ро́знаспрага́льны

ро́значыта́нне

ро́зум, -му

ро́зыгрыш, -шу, *месн.* -шы

рой, ро́ю, аб ро́і; *мн.* раі, раёў

ро́кат, -ту

ро́лікапа́дшы́пнік, -ка

ро́ля, *тв.* ро́ляй; *мн.* ро́лі, ро́ляў

ром, ро́му

ро́мбападо́бны

ро́нда, *нязм., н.*

ро́сквіт, -ту

ро́спач, -чы, *тв.* -ччу

ро́спіс, -су, *месн.* -се

ро́спуск, -ку

ро́ссып, -пу

ро́стань, *р. мн.* ро́станей

ро́стбі́ф, -фу

ро́счырк, -ку

роў (*земляны*), ро́ва; *мн.* равы́,

раво́ў

роў (*плач*), ро́ву

роўнаа́дле́глы

роўнавуго́льнік, -ка

роўнава́лікі

роўнаста́ро́нні

роўня́дзе, *тв.* -ддзе

ро́шчына

рту́тна-кварца́вы

ртуць, *тв.* рту́ццю

рубё́ль, рубля́, аб рублі́

рубі́дый, -дыю, *месн.* -дыі

рубі́н, -на, (*матэрыял*) -ну

рудзя́нец, -нцу́, *бат.*

рудыме́нта́рны

ружжа́, *месн.* -жжы́

ружо́вашчо́кі

ру́капіс, -су, *месн.* -се

рукза́к, -ка́; *мн.* рука́кі

руле́т, -ту

ру́пець (*яму́ ру́піць*)

русі́цызм, -ма

ру́ска-белару́скі

рух, ру́ху

руці́на

руча́й, руча́й

ручні́к, -ка́

ру́бапрамы́словы (*ад* *прамы́сло-васць*)

рубапро́мыславы (*ад* *про́мысел*)

рыды́кюль, -ля, *месн.* -лі

рыкаше́т, -ту

ры́ла, ры́льца

ры́мска-ката́ліцкі

ры́нак, ры́нку

рынг, -га

рыпс, ры́псу

рыс, ры́су

рысо́ра, *р. мн.* -со́р

ры́сся, прысл.

рысь, *тв.* ры́сся

рысе́ня і рысе́нне, -ня́ці

ры́тм, ры́тму

рыту́ал, -лу

рыштава́нне

рышто́к, -тка́

рэа́білітава́ць, -ту́ю

рэа́гаваць, -гу́ю

рэа́ктар, -ра, *месн.* -ры

рэа́ктыў, -ты́ву

рэактыўны
 рэакцыйны
 рэалізм, -му
 рэвальвэр, -ра, *месн.* -ры
 рэвалюцыйна-дэмакратычны
 рэвалюцыя; Вялікая Кастрычніц-
 кая сацыялістычная рэвалю-
 цыя
 рэванш, -шу, *месн.* -шы
 рэваншысцкі
 рэверанс, -са
 рэвізіянізм, -му
 рэвізіянісцкі
 рэвю
 рэгбі, *нязм., н.*
 рэгіён, -на
 рэгістра́тар, -ра, *месн.* -ру
 рэгіяналізм, -му
 рэгла́мент, -ту
 рэгрэс, -су
 рэдзька, *дав., месн.* -дзцы
 рэдказубы
 рэдкалёгія
 рээ́стр, -ра, *месн.* -ры
 рэжым, -му
 рэжысёр, -ра, *месн.* -ру
 рэзалюцыя, *р. мн.* -цый
 рэзананс, -су
 рэ́згіны, рэ́згін, *адз. няма*
 рэ́зедá, аб рэ́зедзé
 рэ́зэрв, -ву
 рэ́зідэнцыя
 рэ́зультатыўны
 рэ́зчыцкі
 рэ́зюмé, *нескл., н.*
 рэ́йд, -ду, (*марскі тэрмін*) -да
 рэ́йс, -са
 рэ́йсфэ́дэр, -ра, *месн.* -ры
 рэка́рдсмен, -на
 рэка́рдыст, -та
 рэ́квіем, -ма
 рэ́квізі́т, -ту
 рэ́квізіцыя

рэкла́ма
 рэко́рд, -да
 рэко́рдны
 рэкру́цкі
 рэ́ле, *нескл., н.*
 рэ́льеф, -фу
 рэляты́визм, -му
 рэ́мень, рэ́меня; *мн.* рамяні
 рэ́меняцвётнік, -ку, *бат.*
 рэ́ міно́р, -ру
 рэ-міно́рны
 рэ́несанс, -су; эпо́ха Рэ́несанса
 рэнтге́надыягно́стыка
 рэпа́ртаж, -жу, *месн.* -жы
 рэпа́трыяцыя
 рэ́пертуа́р, -ру, *месн.* -ры
 рэ́петыцыя, *р. мн.* -цый
 рэ́пеці́раваць, -рую
 рэ́прэзэнта́цыя
 рэспубліка́нскі
 рэстаў́ры́раваць, -ры́рую
 рэ́ўаенсавéт
 рэ́ўматы́зм, -му
 рэ́фарма́цыя; эпо́ха Рэ́фарма́цыі
 рэ́фармі́зм, -му
 рэ́фармі́сцкі
 рэ́феры, *нескл., м.*
 рэ́ферэ́ндум, -му
 рэ́флексі́ўны (*ад* рэ́флэ́ксія)
 рэ́флэ́ктарны (*ад* рэ́флэ́ктар)
 рэ́флектóрны (*ад* рэ́флэ́кс)
 рэ́фрыжэ́ра́тар, -ра, *месн.* -ры
 рэ́цірава́цца
 рэ́цыды́ст, -та
 рэ́цыды́ў, -ды́ву
 рэ́цэнзэ́нт, -та
 рэ́цэ́пт, -та, па -це; *але: у раз-
 мерк. знач.* па -ту
 рэ́ч, *тв.* рэ́ччу
 рэ́чаіснасьць
 рэ́чытаты́ў, -ты́ву
 рэ́эвакуа́цыя
 рэ́экспарт, -ту

С

саа́мы, саа́маў
 саа́ўтар, -ра, *месн.* -ру
 саба́ка, -кі, *дав.* -ку, *тв.* -кам,
месн. -ку, *м.*
 сабаляво́дства
 сабаля́нн*і* сабаля́н*е*, -н*я*́ц*і*
 сабанту́й, -ту́я
 сабатава́ць, -ту́ю
 сабата́ж, -жу, *месн.* -жы
 сабата́жніцтва
 сабеко́шт, -ту
 сабра́ць, збяру́; збераце́
 саве́т, -та; Саве́т Абаро́ны СССР,
 Саве́т Міністраў СССР, Саве́т
 Нацыяна́льнасцей, Саве́т Саю́-
 за, Саве́т Эканамічнай Уза-
 емадапамогі (СЭУ), Саве́т Бя-
 спёкі
 савеціза́цыя
 саве́цкі; Саве́цкая А́рмія, Саве́ц-
 кае грама́дства, Саве́цкая
 дзяржа́ва, Саве́цкая краі́на,
 Саве́цкая ўла́да
 савя́нн*і* савя́н*е*, -н*я*́ц*і*
 са́га, *дав.*, *месн.* са́зе
 сагна́ць, зганю́, зго́ніш
 сад, са́ду, (*дзіцячы*) са́да
 садаві́на
 садаво́дчы
 садакля́дчык
 саджа́льшчык, -ка
 са́джанец, -нца, *месн.* -нцы
 садзьму́ць
 садо́ва-ага́ро́дны
 садо́ўніцтва
 садра́ць, здзяру́; здзяро́м, здзе-
 раце́
 садру́жнасць
 са́жалка, *р. мн.* -як
 сазво́ньвацца
 са зло́сці

саіска́льнік, -ка
 саіска́льніцтва
 сакаві́цкі
 сакаля́нн*і* сакаля́н*е*, -н*я*́ц*і*
 саква́йж, -жа, *месн.* -жы
 сакра́та́р, -ра́, *месн.* -ру́
 сакрата́рыя́т, -та
 сакрэ́т, -ту
 сакрэ́цыя
 салаве́й, -лаўя́, *месн.* -лаўі́
 саладжа́ва
 саладзі́льны
 саладкако́рань, -ню
 саламатрэ́с, -са
 саламя́ны
 салане́ц, -нцў, *месн.* -нцы
 саланча́к, -ку́
 сала́та
 сала́та-аліўе́, сала́ты-аліўе́
 салаўі́ны
 сале́ні́д, -да
 салётра
 салетрава́ць, -ру́ю
 салідо́л, -лу
 саліце́р, -ра, *месн.* -ры
 салодзе́нкі
 сало́мааддзялі́цель, -ля, *месн.* -лі́
 сало́мападава́льнік, -ка
 сало́мапад'е́мнік, -ка
 сало́мараскідальні́к, -ка
 сало́маскладальні́к, -ка
 сало́матранспарце́р, -ра, *месн.*
 -ры
 салонны́ (*ад* сало́н)
 са́льда, *нескл., н.*
 са́льта-мартале́, *нескл., н.*
 са́льтамарталі́ст, -та
 сальфе́джыю, *нескл., н.*
 са́льца
 салю́т, -ту
 саялява́р, -ра, *месн.* -ру
 саялява́рня, *р. мн.* -рань*і* -рняў
 саяляко́п, -па

салянакіслы
 саляпрóмысел, -сла
 сам, само́га, самі́м; *тв. мн. самі́мі*
 са́маабгачэ́нне
 са́маабгравáнне
 са́маабаро́на
 са́маабмежавáнне
 са́маабслуго́ўванне
 са́маадво́д, -ду
 са́маадда́ны
 са́маадрачэ́нне
 са́маадука́цыя
 са́маакупна́сць
 са́маана́ліз, -зу
 са́маахвяравáнне
 са́мавалода́нне
 самаво́льства
 самаву́кам
 самаву́чка, -кі, *дав., месн. -ку, тв. -кам; (у ж. р.) дав., месн. -цы, тв. -кай; р. мн. -чак*
 са́мавызначэ́нне
 са́мавыкры́ццё
 са́мавыпраме́нванне
 са́магартавáнне
 самадзё́йнасць
 самадзё́ючы
 самадзя́ржаўе, *месн. -жаўі*
 самадзя́ржаўна-бюракра́тычны
 са́мазабеспячэ́нне
 са́мазадавальне́нне
 са́мазараджэ́нне
 са́мазаспако́ены
 самазава́л, -ла
 са́маздаво́ленасць
 са́мазневажа́нне
 са́макантро́ль, -лю, *месн. -лі*
 самале́таваджэ́нне
 самале́та-вы́лет, -ту
 самале́т-знішча́льнік, самале́та-знішча́льніка
 самале́т-снара́д, самале́та-снара́да

самалю́бівы
 са́мамаса́ж, -жу, *месн. -жы*
 самаме́та
 самáн, -ну
 самапа́сам
 самáрый, -рыю, *месн. -рыі*
 са́марэгі́струючы
 са́марэгулю́ючы
 са́марэкла́ма
 самаса́д, -ду
 самасе́ў, -се́ву
 самаспла́ў, -ла́ву
 самасу́д, -ду
 са́масуцяшэ́нне
 самату́жна-прамы́словы
 са́маўдаскана́льванне
 самаўла́дства
 самаўпра́ўства
 самаўпэ́ўненасць
 са́мафі́нансавáнне
 самахо́д, -да
 самаце́к, -ку
 самаце́кам
 са́ма што
 са́мба, *нескл., н.*
 самбу́к, -ку
 саме́ц, -мца́
 самле́лы
 сам-на́сам
 само́ па сабе́
 само́хаць
 саму́м, саму́му
 самшы́т, -та, (*зборн., матэрыял*)
 -ту
 сан, са́ну
 санато́рна-куро́ртны
 санато́рый, -рыя, *месн. -рыі*
 сангві́нічны
 сандале́ты, -ле́т; *адз. сандале́та, -ты*
 сандáлі, *адз. сандáля, ж.*
 са́ні, санéй, саня́м, саня́мі, саня́х
 санітарна-аздараўленчы

санітарна-гігієнічны
 санітарна-прафілактычны
 санітарна-хімічны
 сáнкi, -нак, адз. няма
 санкцыяніраваны
 санкю́лёт, -та
 санмі́німум, -муму
 са́нны (са́нная даро́га)
 санскры́т, -ту
 сантані́н, -ну
 сантыгра́м, -ма
 сантыме́тр, -ра, месн. -ры
 сантыметро́вы
 сантэ́хніка
 санура́ч, -ча́, месн. -чу́
 санцапе́к, -ку
 санцаве́т, -ту
 сап, са́пу
 сапрапе́ль, -лю, месн. -лі
 сапраў́дны
 сапраў́ды
 сапрафа́г, -га, месн. -гу
 сапрафі́т, -ту
 сапсавáны
 сапсавáць, -суо
 сапфі́р, -ра, (матэрыял) -ру
 сапці́, сапу́, сапéш; сапём, сапя-
 це́, сапу́ць
 сапьяжа́нка, р. мн. -нак
 саракаве́дзерны
 саракагадзі́нны
 саракаго́ддзе
 саракагра́дусны
 саракадзё́нны
 саракаміну́тны
 саракано́жка, дав., месн. -жцы;
 р. мн. -жак
 саракапудо́вы
 саракарубе́вы
 сарамаці́ць, -мачу́, -маціш
 сардэ́лька, р. мн. сардэ́лек
 сардэ́чна-сасу́дзісты
 сардэ́чнік, -ка, бат. (зборн.) -ку

сардэ́чны
 сарка́зм, -му
 саркасты́чны
 са́рна
 саро́мецца, саро́меюся; саро́ме-
 юцца
 сартава́ць, -туо
 сарціро́ўка, р. мн. -ро́вак
 сасі́сачны
 сасі́ска, р. мн. сасі́сак
 сасквáрыцца
 саскрэ́бены
 саскрэ́бці
 саслі́згваць
 сасма́глы
 сасма́гнуць
 сасмо́ктваць
 сасна́; мн. со́сны, -сен, -снаў
 сасні́ць, сасню́
 сасня́к, -ку́
 сасо́ннік, -ку
 састарэ́ць
 саста́ў, -та́ву
 састо́яцца
 састры́гчы, -гу́, -рыжа́ш; -рыжо́м,
 -рыжа́е
 састы́каваць
 сасу́дзіста-валакні́сты
 сасце́баць
 саты́р, -ра, міф.
 саты́ра
 саты́рык, -ка
 саўга́с, -са
 саўга́сна-калга́сны
 саўдэ́л, -лу
 саўдэ́льнічаць
 саўпартшко́ла
 сафі́стыка
 саф'я́н, -ну
 сахары́н, -ну
 саці́н, -ну
 саці́нёт, -ту
 сацспабóрніцтва

сацстра́х, -ху (сацыяльнае стра-
хаванне)
сацыёлаг, -га, *месн.* -гу
сацыялагізм, -му
сацыял-дэмакратычны
сацыял-згóдніцтва
сацыял-здра́дніцкі
сацыяліза́цыя
сацыялізм, -ма (-му)
сацыял-імперыялізм, сацыял-ім-
перыялізму
сацыялістычны
сацыялогія
сацыял-шавіні́зм, -му
сацыяльна-бытавы
сацыяльна-небяспэчны
сацыяльна-палітычны
сацыяльна-эканамічны
сачы́ць, сачу́, сочыш
саштурхну́ць
сашчамі́ць, сашчамлю́, сашчэ́міш
сашчапі́ць, сашчаплю́, сашчэ́піш
сашчэ́пка
сашчэ́плены
саю́з, -зу, *але:* Саю́за Саве́цкіх
Сацыялісты́чных Рэспу́блік; па
Саве́цкім Саю́зе
саю́зна-рэспу́бліканскі
свабо́далю́бівы
свабо́далю́бства
свабо́дамы́снасць
сваво́льства
сва́стыка
све́дка, -кі, *дав., месн.* -ку, *тв.*
-кам; (*у ж. р.*) *дав., месн.* -дцы,
тв. -кай (-каю)
све́жамаро́жаны
све́рб, све́рбу
све́рдзел, -дла
свет, све́ту
све́тла-блакі́тны
светлаво́кі
светлавы́

све́тла-жо́ўты
све́тла-зялёны
све́тла-ка́ры
све́тла-кары́чневы
све́тла-кашта́навы
све́тла-ружо́вы
све́тла-ру́сы
све́тла-сі́ні
све́тла-чырво́ны
све́тла-шэ́ры
све́цкі
све́кар, -кра, *месн.* -кру
свідрава́льна-расто́чны
свідрава́на
свінагадо́ўчы
свінапа́с, -са, *месн.* -се
свінасаўга́с, -са
свінафе́рма
свіне́ц, -нцу́, *месн.* -нцы
свіні́на
сві́ння, -нні; *мн.* сві́нні, свіне́й,
сві́нням
сві́нчак, -кў
сві́ны
сві́ст, сві́сту
свіста́ць, свішчу́, свішчаш
сві́тэр, -ра, *месн.* -ры
свёдэасабл́івы
свёдэчасо́ва
свой, свайго́
свядо́масць
свьякро́ў, свекрыві́
свьярдзе́лак, -лка
свята́йнік, -ку
святкава́нне
святкава́ць, -кўю
святлабо́язь
святлаво́д
святлаво́дны
святлако́пія
святлалю́б
святламе́р
святламе́трыя

святланосны
 святлапіс
 святлапісны
 святласіла
 святласільны
 святлатэхнік
 святлатэхніка
 святлафільтр
 святлафёр, -ра
 святлацень, -ню
 святло
 святлоаддача
 святлоадчувальнасць
 святлоадчувальны
 святлоадчуванне
 святловымяральны
 святловыпраменьванне
 святловыпрамянэнне
 святлодрукаванне
 святлокапіравальны
 святлокапіравальня
 святлокапіраванне
 святлолюбівы
 святлолячэбніца
 святлолячэбны
 святлолячэнне
 святломаскіроўачны
 святломаскіроўка
 святломаяк
 святлонепранікальнасць
 святлонепранікальны
 святлоперадача
 святлопрапамленне
 святлорассеянне
 святлосігнал
 святлосігналізацыя
 святлосігнальшчык
 святлоўстойлівасць
 святлоўстойлівы
 святлоэкран
 свяцёйшы; свяцёйшы сінод
 свяшчэннадзеёйны
 свяшчэнны

сёвазварот, -ту
 сегмент, -та
 сепрэгацыя
 сёдлападобны
 сезон, -на
 сезонны
 сёйбіт, -та
 сёйсмаметрычны
 секвэстр, -ру, *месн.* -ры
 секвоя
 секстыльён, -на
 секстэт, -тэта
 сексціна
 сектанцкі
 секўнда
 секўндны
 селекцыйна-даследчы
 селекцыйна-насенняводчы
 селёкцыя
 селён, -ну
 селеніт, -ту
 сельгасарцель, *тв.* -ллю
 сельдэрэй, -рэю, *месн.* -рэі
 селькёр, -ра, *месн.* -ру
 сельпо, *нязм., н.*
 сёльскагаспадарчы
 сёльскі Савёт, *але:* сельсавёт
 селядзец, -дцэ, *месн.* -дцы; *але:*
у размерк. знач. па -дцу
 сем, сямі, сямю
 семантыка
 семасіёлаг, -га, *месн.* -гу
 семасіялогія
 сёмдзесят, сямідзесяці, *тв.* сямю-
 дзесяцю
 семэстр, -ра, *месн.* -ры
 семітызм, -му
 семіцкі
 семнаццацігадовы
 семнаццаць
 семсот, сямісот
 сем'янін, -на
 сёмяправод, -да

сенажа́ць, *тв.* -ццю
 сеназбо́р, -ру, *месн.* -ры
 сенако́с, -су
 сенафура́ж, -жў, *месн.* -жы
 сёні, сяне́й, сёням, сёнямі, сёнях
 сен-сіма́нізм, -му
 сенсуа́лізм, -му
 сентыме́нталізм, -му
 сентыме́нтальны
 сентэ́нцыя
 сёнцы, сяне́ц
 сеньё́р, -ра, *месн.* -ру (*у Іспаніі*)
 сенья́рыта (*у Іспаніі*)
 сепары́раванне
 сё́птыма, *муз.*
 серабро́
 серабро́ўста-бе́лы
 сэ́равадаро́д, -ду
 сэ́равугляро́д, -ду
 сераднё́к, -ка
 сераднё́цкі
 се́рбскахарва́цка-ру́скі
 се́рбскахарва́цкі
 серва́нт, -та
 серві́з, -за (*поўны набор пасуды*)
 серві́раваць, -ру́ю
 серві́тут, -тўту
 сернава́цістакі́слы
 сернакі́слы
 серп, сярпа́
 серпанці́н, -ну (*папяровая стужка*)
 се́рпападо́бны
 серпенці́н, -ну, *мін.*
 серсо́, *нескл., н.*
 сертыфіка́т, -та
 се́рыя
 серыйя́л, -ла
 серэна́да
 сесіённы
 сёсі́я
 сеткакры́лыя, *заал.*
 сеўружа́ны

се́ялка
 се́янец, -нца, *месн.* -нцы
 се́яць
 сёе-то́е, сяго́-таго́
 сёй-то́й, сяго́-таго́
 сё́лета і сяго́лета
 сё́нняшні і сяго́нняшні
 сі́бары́цкі
 сі́вер, -ру, *месн.* -ры
 сі́вец, сіўцу́, аб сіўцы́
 сі́гна́л, -лу
 сі́гналі́заваць, -зўю
 сі́катыў, -тўву
 сіла́ба-тані́чны
 сілагі́зм, -ма
 сі́лас, -су
 сі́ласапагру́зчык, -ка
 сі́ліка́т, -ту
 сі́лікаці́раваны
 сі́ліцы́й, -цыю, *месн.* -цыі
 сі́луэ́т, -та
 сі́мбіё́з, -зу
 сі́мвалі́заваць, -зўю
 сі́мвалі́зм, -му
 сі́мвалі́цкі
 сі́мпаты́заваць, -зўю
 сі́мпаты́чны
 сі́мпозі́ум, -ма
 сі́мптаматы́чны
 сі́мптóм, -му
 сі́мулява́ць, -лю́ю
 сі́муля́нцкі
 сі́мфані́зм, -му
 сі́мфаньё́та
 сі́нгарма́нізм, -му
 сі́ндыкалі́зм, -му
 сі́ндыкалі́цкі
 сі́не-зялё́ны
 сі́не-чырво́ны
 сі́нкрэты́зм, -му
 сіно́нім, -ма
 сіно́птык, -ка
 сінтаксі́с, -су, (*кні́га*) -са

сінтэз, -зу
 сінтэзаваць, -зую
 сінтэтыка
 сінусаідальны
 сінхранаскоп, -па
 сінхранізавааны
 сінхранізм, -му
 сінхрафазатрэн, -на
 сінхрацыклатрэн, -на
 сіньёр, -ра (*у Італіі*)
 сіньярына, -ны (*у Італіі*)
 сінявата-зялёны
 сінявата-фіялётавы
 сінявокі
 сінякрылы
 сірата, -ты, *дав., месн.* -цё, *тв.*
 -той (-тою); *мн.* сіроты, сірот
 сіроп, -пу
 сіроцкі і сірочы
 сістэматызавааны
 скаварада; *мн.* скавароды, ска-
 варод
 скавытаць, -вычу, -вычаш
 сказ, сказа
 скалалажанне
 скалькуляваны
 скальпель, -ля, *месн.* -лі
 скамароства
 скамбінаваць, -ную
 скампанаваны
 скампіляваць, -люю
 скампраметавааны
 скандаваць, -дую
 скандал, -лу
 скандый, -дыю, *месн.* -дыі
 скандэнсаваны
 сканструяваць, -руюю
 сканцэнтраваны
 скапатаваць, -тую, *ав.*
 скапіраваны
 скарапісны
 скарасны
 скараспёлка

скарастрэльны
 скарацёчны
 скарб, скарбу
 скаржнік, -ка
 скарміць, -млю (*каму*)
 скарпіён, -на
 скварыца
 скёпсіс, -су
 скёптык, -ка
 скептыцызм, -му
 скёрца, *нязм., н.*
 скётывг-рынг, скётывг-рынга,
спарт.
 скідаць і скідваць
 склад, -да, (*канстытуцыя цела*)
 -ду
 складаназалёжны
 складаназлучаны
 складанаскарочаны
 складападзёл, -лу
 складаўтваральны
 складчына
 склёць, склёю, склёіш; склёець
 склёйванне
 склероз, -зу
 склеротык, -ка
 склон, -ну, *грам.*
 сключ, -да
 скорагаворка
 скорам, -му
 скоранька
 скорапіс, -су, *месн.* -се
 скорасшывальнік, -ка
 скормліванне
 скос, скосу
 скрабянуць
 скразняк, -кў
 скраю, *прысл.*
 скрогат, -ту
 скрупулёзны
 скруха, *дав., месн.* -русе
 скрываіць, скрываілю
 скрываілены

скрыгатаць, -гачу́, -го́чаш
 скрышыць, скрышу́, скрышыш;
 скрышаць
 скрэбці
 скрэмзаць
 ску́ра (*у чалавека*)
 скурамі́т, -ту
 ску́рна-венеры́чны
 ску́так, -тку
 ску́тэр, -ра, *месн.* -ры
 славі́цкі
 славі́яна-грэ́ка-лаці́нскі
 славі́яназна́вец, -зна́ўца, *месн.*
 -зна́ўцу
 славі́яна-ру́скі
 славі́яні́зм, -ма
 слаі́ста-кучавы́
 сла́лам, -ма
 сла́нец, -нца, *месн.* -нцы
 слане́чнік, -ку
 сла́нік, -ку
 сла́няннi і сла́няннэ, -ня́ннцi
 след, сле́ду
 след у сле́д
 слі́зго́та
 слі́звяі́к, -зеві́ку
 слі́навыдзя́ленне
 сло́вавытвóрны
 сло́ва за сло́ва
 сло́вазлучэ́нне
 сло́вазмяне́нне
 сло́вападзе́л, -лу
 сло́ватвóрчасць
 сло́ватлума́чэнне
 сло́ваўжыва́нне
 сло́ва ў сло́ва
 сло́ваўтварэ́нне
 сло́й, сло́я
 сло́ўніка-даве́дачны
 слуга́, -гі, *дав., месн.* -зе́, *тв.*
 -го́й (-го́ю)
 слых, слыху́
 сляза́; *мн.* слёзы, слёз, *тв.* сляза́мі

слязлі́васць
 сляпі́ць, сляплю́, слéпіш
 сляса́рна-штампава́льны
 сма́гнуць
 смак, сма́ку
 смакта́ць, смакчу́, сма́кчаш
 сма́чны
 смерць, *р. мн.* смярце́й
 смех, сме́ху
 сме́ціць, сме́чу, сме́ціш
 смо́ла-дзягця́рны
 смо́ўжападо́бны
 сму́так, -тку
 смяшы́ць, смяшу́, сме́шыш
 снабі́зм, -му
 сна́йпінг, -гу, *месн.* -гу
 снара́д, -да
 снасьць, *р. мн.* сна́сцей
 снатвóрны
 снег, сне́гу, *месн.* сне́зе
 снегапа́д, -ду
 снежа́нскі
 сно́павязáлка, *дав., месн.* -лцы
 сно́пасушы́лка, *дав., месн.* -лцы
 снягі́р, снегі́ра, *месн.* -ры
 со́балегадо́ўля
 сок, со́ку
 со́калападо́бныя
 со́кат, -ту
 со́лад, -ду
 со́лездабы́тчык, -ка
 со́лепрамы́словец, -ло́ўца, *месн.*
 -ло́ўцу
 соль, со́ллю; *мн.* со́лі, со́лей
 сон-трава́, сон-травы́
 со́нцастая́нне
 со́рам, -му
 сорт, со́рту
 со́ртаабме́н, -ну
 со́ртаўча́стак, -тка
 со́сле́пу
 со́смеху
 со́тня, *р. мн.* со́цень

сбѹс, -су
 сбѹченька
 спабáньваць
 спáдзісты
 спадзявáцца; -дзяёмся, -дзеяцеся
 спаднізу
 спадцішкá
 спáдчына
 спадылбá
 спадыспаду
 спажытак, -тку
 спакваля
 спакóй, -кóю, *месн.* -кóі
 спаконвэчны
 спакýса
 спалóх, -ху, *месн.* -ху
 спантáнны
 спартакійда
 спартакіядны
 спартбáза
 спартсмéн, -на
 спартсмéнскі
 спартыўна-мáсавы
 спартыўна-трэніровачны
 спарыннá, *мн. няма*
 спатыкну́цца
 спаўзціся
 спачáтку
 спачы́н, -ну
 спачы́нак, -нку
 спéвы, -ваў (уро́к спéваў)
 спекта́кль, -ля, *месн.* -лі
 спекуля́нт, -та
 спéраду
 спеў, спéву (*птушыны*)
 спецвóпратка, *дав., месн.* -тцы
 спецгру́па, *р. мн.* спецгру́п
 спецко́р, -ра, *месн.* -ру
 спе́цпадрыхто́ўка
 спецшко́ла
 спецы́фіка
 спецыялізава́ны
 спецыялі́ст, -та

спідвéй, -вэя
 спідомéтр, -ра, *месн.* -ры
 спі́на, *тв.* спі́най (-наю)
 спі́рт, спі́рту
 спі́с, спі́са, аб спі́се
 спланава́ць, -ну́ю (*скласці план*)
 сплані́раваць (*аб самалёце*)
 спод, спо́ду
 спорт, спо́рту, аб спо́рце
 спо́ртплячо́ўка, *дав., месн.*
     -чо́ўцы
 спо́саб, -бу
 справакава́ць, -кúю
 спрадвéку
 спраектава́ць, -ту́ю
 спра́жыць і спра́гчы
 спрасо́нку
 спра́сці, спраду́; спрадзём, спра-
     дзяце́
 спружы́на (*не спрунжы́на!*)
 спры́нтэр, -ра, *месн.* -ру
 спры́т, спры́ту
 спúджаны (*ад спúдзіць*)
 спúжаны (*перапалоханы*)
 спы́рскваць
 спэ́цкаць
 спярша́
 спячо́ўка, *дав., месн.* -цы
 срóдак, -дку
 срэбрано́сны
 ссу́кваць
 стаго́ддзе
 стадыён, -на
 ста́ер, -ра, *месн.* -ру
 стаж, ста́жу, аб ста́жы
 сталагмі́т, -та, *месн.* -міце
 сталакты́т, -ты́та
 ста́лебетон, -ну
 ста́леліце́йны
 сталява́р, -ра, *месн.* -ру
 сталя́р, -ра́, *месн.* -ру́
 сталярава́ць, -ру́ю
 стаматы́т, -ты́ту

стан, ста́ну, (*тэхнічны тэрмін*)
 ста́на
 ста́ндарт, -ту
 ста́ндартызава́ны
 ста́ніёлевы
 ста́ніель, -лю, *месн.* -лі
 ста́ножка, *дав., месн.* -жцы
 ста́рагрэ́часкі
 ста́рада́ўні
 ста́ражы́тнару́скі
 ста́ранны
 ста́рарэ́жымны
 ста́расве́тчына
 ста́раслава́нскі
 ста́раста, -ты, *дав., месн.* -ту, *тв.*
 -там; *р. мн.* -таў
 ста́рт, ста́рту
 ста́ршына́ (*ро́ты*), -ны́, *дав., месн.* -не́, *тв.* -но́й (-но́ю)
 ста́ршыня́ (*калгáса*), -ні́, *дав., месн.* -ні́, *тв.* -не́й (-не́ю)
 ста́так, -тка
 ста́тс-сакра́та́р, ста́тс-сакра́тарá, *месн.* -ру́
 ста́тус-кво́, *нескл., н.*
 ста́ту́т, -ту́та
 ста́туэ́тка, *р. мн.* -так
 ста́тысты́ка, *дав., месн.* -тыцы
 ста́ўбня́к, -ку́
 ста́цыяна́р, -ра, *месн.* -ры
 ста́гадо́вы
 ста́гало́вы
 сто́гн, сто́гну
 сто́гра́дусны
 сто́грамо́вы
 сто́дзё́нны
 сто́кілаграмо́вы
 сто́кіламе́тровы
 сто́клета́чны
 сто́кра́т
 сто́ме́тровы
 сто́п-кра́н, сто́п-кра́на
 сто́праце́нтны

сто́пудо́вы
 сто́рублё́вы
 сто́рці́нг, -га
 сто́тыся́чны
 сто́ўпатва́рэнне
 стра́лкова-спа́рты́ўны
 стра́мянны
 стра́нцыяні́т, -ту
 стра́тана́ўт, -та
 стра́тасфе́ра
 стра́тыгра́фія
 стра́тэгі́чны
 стра́усні́к, -ку
 стра́х, стра́ху, аб стра́ху
 стра́ха, стра́хі; *р. мн.* стра́х
 стра́хдэлега́т, -та
 стра́хка́са, *р. мн.* стра́хка́с
 стра́кат, -ту
 стра́мкабярэ́жны
 стра́нцый, -цыю, *месн.* -цыі
 стра́мёньчы́к, -ка
 стра́хні́н, -ну
 стра́л, стра́лу
 стра́лкалі́ст, -ту
 стра́птамі́цын, -ну
 стра́птацы́д, -ду
 сту́дзень, -дзенья, *месн.* -дзёні
 сту́дзеньскі
 студы́ец, -дыйца, *месн.* -дыйцу
 студэ́нцкі
 студэ́нцтва
 стук, сту́ку
 сту́кат, -ту
 сту́пень, -ні; *р. мн.* сту́пеней
 ступня́ходны́я
 сты́к, сты́ку
 сты́лізава́ны
 сты́лісты́ка, *дав., месн.* -тыцы
 сты́ль, сты́лю, аб сты́лі
 сты́лявы
 сты́ляга, -гі, *дав., месн.* -гу, *тв.*
 -гам; (*у ж. р.*) *дав., месн.* -зе,
тв. -гай (-гаю)

стымул, -лу
 стыпендыя, *р. мн.* -дый
 стыпендыят, -та
 стыплъ-чэз, стыплъ-чэзу
 стыхійна-бунтарскі
 стэарын, -ну
 стэлаж, -жа, (*фін., гандл.*) -жу
 стэнаграма, *р. мн.* -грам
 стэнаграфавач, -графую
 стэнаграфічны
 стэп, стэпу, аб стэпе
 стэрлінг, -га, *месн.* -гу
 стэрыйны
 стэрэакін, *ням., н.*
 стэрэаметрычны
 стэрэамэтрыя
 стэрэатыпнасць
 суадказчык, -ка
 суадносіны
 субардынацыя
 суб'ект, -та
 суб'ектывізм, -му
 суб'ектывісцкі
 суб'ектыўна-ідэалістычны
 субінспэктар, -ра, *месн.* -ру
 сублімаваць, -мую
 субота, *р. мн.* субот
 субсідзіраваць, -рую
 субсідыя
 субстантывіраваны
 субстантыўны
 субстанцыйльны
 субстрат, -ту
 субстытуцыя
 субясэдняк, -ка
 сувенір, -ра
 суверэнітэт, -тэту, *месн.* -тэце
 сувязіст, -та
 сувязны
 суглінак, -нку
 суддзя, суддзі, *тв.* суддзёй
 (-дзёю); *мн.* суддзі, суддзяў
 судна; *мн.* судны

суднабудаўніцтва
 суднапад'ёмны
 суднарамонт, -ту
 суднаходнасць
 сузалежны
 сузор'е, *месн.* -р'і
 суіснаванне
 сук; *мн.* сукі; *зборн.* сучча
 сукупнасць
 сульфазол, -лу
 сульфанал, -лу
 сульфат, -ту
 сульфід, -ду
 сульфідзін, -ну
 сульфит, -ту
 сум, сума
 сумесь, *тв.* -сся
 сумысле і сумысна
 сумяшчальніцтва
 сунічнік, -ку
 суп, сума
 супадпарадкаваны
 супервкладка
 суперфасфат, -ту
 супоня
 суправаджаць
 супрацоўніцтва
 супраць і супроць
 супрацьалкагольны
 супрацьбёлевы
 супрацьгніласны
 супрацьпавётраны
 супрацьстаяць
 супрацьэпідэмічны
 супрацьддзе
 супынак, -нку
 супясчаны
 сурагат, -ту
 сурвэтка, *р. мн.* -так
 сургуч, -чэ, *месн.* -чы
 сур'ёзны
 сурок, -ку
 сусвет, -ту

сусвѣтна-гістарычны
 сусвѣтны; Сусвѣтны Савѣт Міру
 сусѣдскі
 сутыкнѣнне
 сутэнёр, -ра, *месн.* -ру
 суфліраваць, -рую
 сухавѣй, -вѣю, *месн.* -вѣі
 сухадол, -лу
 сухажылле, *месн.* -ллі
 сухастой, -тою, *месн.* -тоі
 суцэльнаметалічны
 сучлянѣнне
 сучча
 сфармаваны, *тэхн.*
 сфарміраваны (*арганізаваны*)
 сфармуляваны
 сфатаграфавання
 схаластыка, *дав., месн.* -тыцы
 схематызм, -му
 схіл, схілу
 сход, сходу
 сходны
 сцвярджэнне
 сцѣнапіс, -су, *месн.* -се
 сцерагчы; сцеражом, сцеражаць
 сцѣрці, сцѣр, сцѣрла; сцѣрлі
 сцѣк, сцѣку
 сцїртаванне
 сцэментаваны
 сцѣнарыі, -рыя, *месн.* -рыі
 сцѣнічны
 сцюрдэса, *р. мн.* -дэс
 сцюдзѣны
 сцўжа, *р. мн.* сцўж
 сцярвятнік, -ка
 счапіць (счапіць вагоны)
 счаплѣнне
 счарвівець
 счарнѣць
 счарсцвѣласць
 счасаны і счэсаны
 счасаць
 счэхнуць

счырванѣць
 счысціць
 счытаць (счытаць гранкі з рука-
 пісам)
 счэплены
 счэпшчык, -ка
 счѣрчаны
 счѣрчваць
 сшытак, -тка
 сываратка, *мед.*
 сыграць
 сып, сыпу
 сыпняк, -кў
 сыр, сыру, аб сыры
 сыравіна
 сырадой, -дой, *месн.* -доі
 сырадэля
 сыраёжка
 сыракваша
 сырамалот, -ту
 сыроватка
 сырок, -рка
 сырызна
 сырэц, -рцў, *месн.* -рцы
 сыскаць, сышчў, сышчаш, сышча
 сысўн, -на
 сысці, сыдў, сыдзеш, сыдзе; сы-
 дзем, сыдзеце, сыдуць
 сыходзіць (з гары)
 сысціся, *незак.* сыходзіцца
 сычаня і сычанё, -няці
 сышчык, -ка
 сышчыцкі
 сэнс, сэнсу
 сэрвіс (*абслугоўванне*), -су
 сэрца
 сэрцайка
 сэрцападобны
 сюды-туды
 сюжэт, -та, *месн.* -це
 сюзерэн, -на
 сюрпрыз, -зу
 сюррeалiзм, -му

сябар, -бра, *месн.* -бру; *мн.* сяб-
ры, сяброў
сябелюб, -ба, *месн.* -бе
сягóлета і сёлета
сягóлетні і сёлетні
сягóння і сёння
сягóнняшні і сённяшні
сядáлішчны
сядзёць, -джу; -дзім, седзіце,
сядзяць
сядло; *мн.* сёдлы, сёдлаў
сяды-тады
сяк-так
сякі-такі
сялёдчык, -ка
сяло; *мн.* сёлы, сёл
сямейны; сямейны падрáд, сямей-
нага падрáду
сямёра, семярых
сямібóр'е, *месн.* -р'і
сямівугóльнік, -ка
сямігадо́вы (7-гадо́вы)
сямігóддзе, *месн.* -ддзі
сямігóдка, *дав., месн.* -дцы
сямідзесяці́пяцігадо́вы (75-гадо́-
вы)
сямікля́сник, -ка
сяміме́тровы (7-ме́тровы)
сяміпо́лле
сяміпу́до́вы (7-пу́до́вы)
сям-та́м
сям'я, сям'і; сём'і, сямей, сём'яў
сянні́к, сенні́ка
сяржа́нт, *месн.* -нце
сярэ́браны
сярэбрапла́вільны
сярэдне́вяко́вы
сярэдне́гадавы
сярэднепа́днябённы
сярэднепра́цэнтны
сярэдне́язычны
сярэдне́месячны
сярэдне́ру́скі

сярэ́днясу́тачны
сятча́тка, -тцы
сячка́рня, *р. мн.* -рань і -рняў

Т

тава́р, -ру
тава́раабара́чэнне
тава́раабаро́т, -ту
тава́раабме́н, -ну
тава́рна-паса́жырскі
тава́рыскі
тава́рыш, -ша, *месн.* -шу; *мн.* та-
ва́рышы (*не* таварышы!)
тагасве́тны
тагача́сны
тайм, та́йма
тайм-а́ўт, тайм-а́ўта
такела́ж, -жу, *месн.* -жы
такса́ма
таксамато́р, -ра, *месн.* -ры
таксі, *нязм., н.*
такт, та́кту, (*музычны*) та́кта
та́к-такі
та́к што
талё́рка, *дав., месн.* -рцы
талсто́ўства
тама́т, -ту
таму́ што
та́нга, *нескл., н.*
та́нгенс, -са
та́нгенс-бусо́ль, та́нгенс-бусо́лі
танге́нсо́іда
та́нец, -нца
та́нкабудава́нне
танкадро́м, -ма
танкано́гі
танкапра́д, -да
танкаску́ры
танкасто́вы (*аб дрэве*)
танкасто́вільны (*аб зброі*)
танкастру́нны
танкасце́нны

танкатрубны
 танкашыі
 танкашѳрсны
 таниѳей, таннейшы
 танны
 танцмайстар, -тра, *месн.* -тру
 танчѳей, танчѳейшы
 таниѳсенькі
 талаграфічны
 талаграфіѳя, *тв.* -фіѳяй
 тапалѳгіѳя, *тв.* -лѳгіѳяй
 тапаніміѳя, *тв.* -міѳяй
 тапарышча, *р. мн.* -шчаѳ
 тапачкі, -чак; *адз.* тапач-
 ка
 тапѳлец, -льѳца, *месн.* -льѳцу
 тапкі, -пак; *адз.* тапка, -кі
 тапѳграф, -ѳа
 тапѳлевы
 тапѳля
 тарантул, -ла
 тарантѳла
 тарпаклад, -да
 тарпатѳна
 тарпѳдаванне
 тарпѳдаваѳць, -дѳю
 тарпѳданѳсец, -нѳсѳца
 тарѳакрѳшка
 тарѳарѳз, -за
 тарѳяна-балѳтны
 тарѳяністы
 тарѳянішча
 тарѳаваѳць, -цѳю
 тарчаѳць
 тарчма
 тары-бары
 тарыѳ, -ѳу
 тарыѳікаваѳць, -кѳю
 тарыѳікаѳѳя
 тарѳадѳр, -ра, *месн.* -ру
 тасѳмка
 тата, -ты, *дав., месн.* -ту, *тв.*
 -там

таталітарнасѳць
 татуіроѳка
 татѳмізм, -му
 таѳставаты
 таѳстагѳбы
 таѳстанѳгі
 таѳстанѳсы
 таѳстаскѳры
 таѳсташыі
 таѳсѳянкавыѳ
 таѳталагічны
 таѳталѳгіѳя
 таѳчѳнік, -ка
 тачыльня
 таямніѳца
 твар, тварѳу
 тварѳг, тварагѳ, аб тварагѳ
 тварѳц, -рѳа, *месн.* -рѳѳ
 твор, твѳра
 ткѳанне (*дзеянне*)
 тканнѳ (*зборн.*)
 ткаѳца-прадзільны
 ткаѳці
 ткаѳтва
 тлѳшчаадкладанне
 тлѳшчамалѳчны
 тѳеснасѳць
 тѳесны
 той сѳмы, тагѳ сѳмага
 ток, тѳка, *месн.* на такѳ; *мн.*
 такі; (*электрычны*) тѳку; *мн.*
 тѳкі
 тѳкапрыѳмнік, -ка
 тѳлевы
 тѳлькі што
 том, тѳма; *мн.* тамы
 тѳна-кіламетр, тѳна- кіламетра
 тѳненькі
 тѳнкавалакністы
 тѳнкапрадзѳненне
 тѳнкасукѳнны
 тѳнмайстар, -тра, *месн.* -тру
 тѳнус, -су, *месн.* -се

торма́з, -за, (*у пераносным значэнні*) -зу

торт, то́рта

то́рфабрыке́т, -ту

то́рфаздабы́ванне

то́рфаздабы́ча

то́рфакампо́ст, -ту

то́рфапрадпры́емства

то́рфараспрацо́ўка

то́рфаўбо́рачны

то́рфзаво́д, -да

то́ўстага́лоўка

трава́еды

травапо́лле

травасе́ялка

травасе́янне

травасто́й, -то́ю, *месн.* -то́і

траверсі́раванне

тра́версны

траверці́н, -ну

траге́дыйны

траге́дыя

трагікаме́дыя

траглады́т, -ды́та, *месн.* -ды́це

трады́цыйнасць

траекто́рыя

траі́стасць

траі́ць, траю́, тро́іш

трайня́ты, -ня́т

трайча́сты

тракт, тра́кту, аб тра́кце

трактава́ць, -ту́ю

тра́ктар, -ра; *р. мн.* -ро́ў

тра́ктарабудавá́нне

трале́йбус, -са

тра́лер, -ра, *месн.* -ры

трале́ўка

тралява́ць, -лю́ю

трамва́йна-трале́йбусны

трамплі́н, -на

транзі́стар, -ра, *месн.* -ры

транзі́т, -ту

трансакі́янскі

трансакты́чны

трансатла́нтычны

трансгрэ́сія

транскантыне́нтальны

транскрыбі́раванне

транскрыбі́раваць, -рую

транскры́пцыя

трансла́раваць, -рую

трансла́тарачыя

трансла́чыя

трансла́сія

трансла́зічыя

транспанава́ць, -ну́ю

транспара́нт, -та

тра́нспарт, -ту

транспарта́бельны

транспартава́ць, -ту́ю

тра́нспартні́к, -ка

транспарце́р, -ра, *месн.* -ры

транспарці́р, -ра, *месн.* -ры

траспа́рціро́ўка

транспла́нтачыя

трансфармава́ны

трансфармава́ць, -му́ю

трансфарма́тар, -ра, *месн.* -ры

трансфарма́чыя

трансфармі́зм, -му

траншэ́я, *р. мн.* -шэ́й

трапа́льна

трапасфе́ра

тра́пе́за

трапе́цападо́бны

трапецо́ід, -да, *месн.* -дзе

трапе́чыя, *р. мн.* -цый

трапята́нне

трапя́ткі

тра́са

трасі́раваць, -рую

траска́тня

траста́

трасяні́на

трася́нка

тратуа́р, -ра, *месн.* -ры

траўлер, -ра, *месн.* -ры
 траўма
 траўматалогія
 траўматызм, -му
 графарэт, -та, (*у пераносным значэнні*) -ту
 графэй, -фэя, *месн.* -фэй
 трахеічны
 трахэй, -хэя, *месн.* -хэй, *літ.*
 трахэя
 трахіт, -ту
 трахóма, -мы
 трацкіцкі
 трацяк, -ка
 трашчóтка, *р. мн.* -так
 траяк, -ка
 трóнкі, трóнак
 трóпавы
 трóхактóвы
 трóхбакóвы
 трóхбáльны
 трóхбóр'е, *месн.* -р'і
 трóхвалéнтны
 трóхвёртка, *р. мн.* -так
 трóхвóсэвы
 трóхвугóльнік, -ка
 трóхвымéрны
 трóхвярстóвы
 трóхгадзінны
 трóхгалóсы
 трóхгóддзе
 трóхграмóвы
 трóхгрáннік, -ка
 трóхдзéнны
 трóхзмéнны
 трóхзнáчны
 трóхзубы
 трóхкаляро́вы і трóхкóлeрны
 трóхкамплéктны
 трóхкантóвы
 трóхкапéечны
 трóхкіламетро́вы
 трóхклáсны

трóхкóлавы
 трóхкратны
 трóхклінейны
 трóхклітро́вы
 трóхклóпасцевы
 трóхма́чтавы
 трóхмéрны
 трóхмéсны
 трóхмéсячны
 трóхметро́вы
 трóхміліметро́вы
 трóхмóўны
 трóхно́гі
 трóхпавярхо́вы
 трóхпáлубны
 трóхпáльцы
 трóхпóлле
 трóхрáдка, *р. мн.* -дак
 трóхсóтгóддзе
 трóхстóпны
 трóхтóмнік, -ка
 трóхтóнны
 трóхтысячны
 трóхфáзны
 трóхцалёўка
 трóхчлéн, -на
 трóхэлéктрóдны
 трóхя́русны
 тру́баліцéйны
 тру́баправóд, -да
 тру́бапракáтны
 трубарéз, -за
 трубказуб, -ба
 трумó, *нескл., н.*
 тру́сагадоўчы
 трусы́тнік, -ка
 тру́фель, -ля, *месн.* -лі
 тру́цень, тру́тня, аб тру́тні
 тру́адзіны
 тру́буна́л, -ла
 тру́бухі, -хóў, *адз. няма*
 тры́віяльнасць
 тры́вугóлка, *р. мн.* -лак, *цот.*

трыганамэ́трыя
 трыдзе́вяты
 трыдзе́сяты
 тры́ер, -ра, *месн.* -ры
 трыерава́ць, -ру́ю
 тры́ёд, -да (*электрычная лямпа*)
 тры́зненне
 трызу́бец, -бца, *месн.* -бцы
 трыката́ж, -жу, *месн.* -жы
 трыко́, *нязм., н.*
 трылі́снік, -ку
 трыло́гія
 трылье́н, -на
 трымё́стр, -ра, *месн.* -ры
 трына́ццаты
 трына́ццаць, трына́ццацю
 трыо́, *нязм., н.*
 трыпу́тнік, -ку
 тры́пціх, -ха, *месн.* -ху
 трыснё́г, -нягу́, *месн.* -нягу́
 трысняго́вы
 тры́ста, трохсо́т
 трысце́н, -на
 трысце́
 трысці́на
 трысці́нка
 трымвіра́т, -ту
 трыу́мф, -фу
 трымфа́льны
 трымфа́тар, -ра, *месн.* -ру
 трыфто́нг, -га, *месн.* -гу
 трыхіно́з, -зу
 трыці́кале, *нязм.*
 трыццаціго́ддзе
 тры́яда
 трыяле́т, -та
 трэ́д-юніе́н, трэ́д-юніе́на
 трэ́д-юніяні́зм, трэ́д-юніяні́зму
 трэ́ль, -лі, *тв.* трэ́ллю; *мн.* трэ́лі,
 трэ́лей, трэ́ляў
 трэ́льж, -жа, *месн.* -жы
 трэ́мала, *нязм., н.*
 трэ́малірава́ць, -рую

трэ́нер, -ра, *месн.* -ру
 трэ́нірава́ць, -ру́ю
 трэ́ніроўка
 трэ́пана́цыя
 трэ́сці; трасе́м, трасяце́
 трэ́церазра́дны
 трэ́цеступе́нны
 трэ́чечарго́вы
 трэ́ці, трэ́цяя, трэ́цяе
 трэ́цірава́нне
 трэ́цірава́ць, -рую
 трэ́цякля́снік, -ка
 трэ́цясо́ртны
 трэ́шчына
 Ту-154
 туалéт, -ту, (*прыбіральня*) -та
 тубдыспансе́р, -ра, *месн.* -ры
 туберкулё́з, -зу
 туберкулі́н, -ну
 тугапла́ўкасць
 туляре́мія
 тунгу́с, -са; *мн.* тунгу́сы, -саў
 тунéль, -ля, *месн.* -лі
 ту́павуго́льны
 тур, ту́ра
 ту́рбабудавáнне
 ту́рбагенерáтар, -ра, *месн.* -ры
 ту́рбакампрэ́сар, -ра, *месн.* -ры
 ту́рбарэакты́ўны
 турні́р, -ру, *месн.* -ры
 турне́, *нескл., н.*
 турне́пс, -су, *месн.* -се
 туры́зм, -му
 турысты́чны
 туры́цкі
 турэ́мны
 тустэ́п, -па
 тутаво́дства
 ту́фель, -фля, *месн.* -флі
 ту́флік, -а; *мн.* ту́флікі, -аў
 туш (*фарба*), *ж. тв.* ту́шшу
 туш, *муз., м.* ту́ша
 тхор, тхара́, аб тхары́

тыгель, тыгля
 тыгр, -ра, *месн.* -ры
 тыднёвы
 тыл, тылу, *месн.* тыле
 тыльда
 тым часам
 тынкаваны
 тынкаваць, -кую
 тып, тыпу, (*чалавек*) тыпа
 тыпагравюра
 тыпаж, -жу, *месн.* -жы
 тыпалітаграфія
 тыпізаваны
 тыпізаваць, -зую
 тыпавасць
 тырада, *р. мн.* -рад
 тыраж, -жў, *месн.* -жы
 тыран, -на, *месн.* -не
 тыранічны
 тысячагадовы
 тысячагоддзе
 тысячнік, -ка
 тытан, -на, (*хімічны элемент*) -ну
 тытанамагнетыт, -тыту
 тытаніт, -ту
 тытанічны
 тытулаванне
 тытульны
 тытулярны
 тытунь, -ню, *месн.* -ні
 тытуняводства
 тыф, тыфу, аб тыфе
 тыфозны
 тэадаліт, -та
 тэакратыя
 тэалогія
 тэарэма, *р. мн.* тэарэм
 тэарэтызаванне
 тэарэтык, -ка
 тэарэтычны
 тэатр, -ра, *месн.* -ры
 тэатразнавец, -знаўца, *месн.*
 -знаўцу

тэатразнаўства
 тэатралізацыя
 тэзіс, -са
 тэзізм, -му
 тэкст, -ту, *месн.* -це
 тэксталогія
 тэкстолаг, -га, *месн.* -гу
 тэкстыль, -лю, *месн.* -лі
 тэктоніка
 тэле... — першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам
 тэлеаб'ектыў, -тыва
 тэлеалогія
 тэлебачанне
 тэлебінокль, -ля, *месн.* -лі
 тэлевізар, -ра, *месн.* -ры
 тэлевізійны
 тэлевяшчэнне
 тэлеглядач, -гледач, *месн.* -гле-
 дачў
 тэлетрама
 тэлеграф, -фа, па тэлеграфіе
 тэлеграфаванне
 тэлеграфаванне
 тэлеграфаванне, -графую
 тэлеграфіст, -та, *месн.* -сце
 тэлеграфна-тэлефонны
 тэлеграфны; Тэлеграфнае аген-
 цтва Савецкага Саюза
 (ТАСС)
 тэлекін, *нескл., н.*
 тэлеметр, -ра, *месн.* -ры
 тэле механіка
 тэлепацыя
 тэлеперадача
 тэлескапія
 тэлескоп, -па
 тэлеспектраскоп, -па
 тэlestэрэаскоп, -па
 тэлетайпіст, -га
 тэлефанаграма
 тэлефанізаванне
 тэлефанізаваць, -зую
 тэлефаніраванне

тэлефаніст, -та
 тэлефанія
 тэлефатаграфія
 тэлефён, -на, па тэлефоне
 тэлецэнтр, -ра, *месн.* -ры
 тэма
 тэматыка
 тэмбр, тэмбру, аб тэмбры
 тэмп, тэмпу
 тэмпера
 тэмпераваць, -рўю
 тэмперамент, -ту
 тэмпература
 тэмперацыя
 тэнар (*спявак*) -ра, *месн.* -ру;
 (*голас*) -ру, *месн.* -ры
 тэндэнцыйнасць
 тэндэнцыя
 тэндэр, -ра, *месн.* -ры
 тэніс, -са
 тэнісіст, -та
 тэнісны
 тэорыя, *р. мн.* -рый
 тэрако́тавы
 тэрапеўт, -та
 тэрапія
 тэарызаваць, -зўю
 тэары́зм, -му
 тэра́рый і тэра́рым
 тэары́цкі
 тэра́са, *р. мн.* тэра́с
 тэрмаантра́цйт, -ту
 тэрмабаро́метр, -ра, *месн.* -ры
 тэрмадына́міка
 тэрмаізаля́цыя
 тэрмакінэ́тыка
 тэрмамагні́тны
 тэрмарэгуля́тар, -ра, *месн.* -ры
 тэрмас, -са
 тэрматэра́пія
 тэрмахі́мія
 тэрмаэлектр́он, -на
 тэрмаэлектры́чнасць

тэрмаэле́мент, -та
 тэрмайдзерны
 тэрміда́рыянства
 тэрмінало́гія
 тэрмі́т, -ту, (*заал.*) -та
 тэрмо́метр, -ра, *месн.* -ры
 тэро́р, -ру, *месн.* -ры
 тэрцы́на
 тэрыто́рыя
 тэстамэ́нт, -та
 тэт-а-тэ́т, *нязм.*
 тэтраме́тр, -ра, *месн.* -ры
 тэўто́ны, -наў
 тэ́фтэлі, -ляў
 тэхвучо́ба
 тэхні́мум, -муму
 тэхніка-эканамі́чны
 тэхні́к-інтэ́ндант, тэхніка-інтэ́н-
 да́нта
 тэхні́кум, -ма
 тэхно́лаг, -га, *месн.* -гу
 тэхперса́на́л, -лу
 тэхпрапага́нда

у

у абды́мку
 у адпаве́днасці (у адпаве́днасці
 з зага́дам)
 убаку́, *прысл., але:* у баку́, *наз. з*
прыназ.
 убок, *прысл., але:* у бок, *наз. з*
прыназ.
 убо́р, -ру, *месн.* -ры
 убо́ства
 убро́д, *прысл.*
 убры́кнуць
 увабра́ць, убяру́; убераце́
 увагна́ны
 увагна́ць, уганю́
 увагну́тасць
 увагну́ць, увагну́, увагне́ш
 увайсці́, увайдú, увойдзеш, увой-
 дзе

увасаблённе
уваскраса́ць, *зак.* уваскрэ́снуць
ува́ссяць, *незак.* усы́сяць
ува́сьмёх (толькі аб мужчынах
ці толькі аб жанчынах)
ува́сьмярых (аб мужчынах і жан-
чынах разам і аб істотах н.
роду)
увахо́д, -ду, (*дзверы і пад.*) -да
увача́відкі
уваччу́
увезці, увязу́; увязём, увезя́ць
уве́рсе
уве́рх
уверці́ора, *р. мн.* -ці́ор
уве́сну
увесці, увяду́; увядзём, уведзя́ць
увеча́р
уви́ёлевы
уво́гуле
уво́з, -зу
увосе́нь
увянча́ны
увяра́днік, -ку, *бат.*
угаво́р, -ру, *месн.* -ры
угало́п
угамо́н, -ну
угары́
угле́дзецца
угле́дзець
углы́б, *прысл., але:* у глыб, *наз. з*
прыназ.
углыбі́ню, *прысл., але:* у глыбі-
ню́, *наз. з прыназ.*
угляда́цца і угля́двацца
уго́лас
уго́н, -ну
уго́ру і уга́ру
у́гра-фі́нскі
угрэ́бці
удаве́ц, аб удаўцу́
удалечы́ню, *прысл., але:* у дале-
чы́ню, *наз. з прыназ.*

удалячы́нь, *прысл., але:* у даля-
чы́нь, *наз. з прыназ.*
уда́р, -ру, *месн.* -ры
удаскана́ленне (*стан*)
удаскана́льванне (*дзеянне*)
уда́ўжкі
у даўжы́ню
удваі́х (аб мужчынах і жанчынах
разам і аб істотах н. роду)
удвайне́
уду́х (толькі аб мужчынах)
уджа́ліць
удзвю́х (толькі аб жанчынах)
удзевя́цёх (толькі аб мужчынах
ці толькі аб жанчынах)
удзевя́цярых (аб мужчынах і
жанчынах разам і аб істотах н.
роду)
удзе́л, -лу
удзе́нь
удзеся́цёх (толькі аб мужчынах
ці толькі аб жанчынах)
удзеся́цярых (аб мужчынах і
жанчынах разам і аб істотах
н. роду)
удзе́ўбваць
удзьму́ць, *незак.* удзіма́ць
удо́й, аб удо́і
удо́сталь
удо́ўж
уду́шша, аб уду́шшы
уды́х, уды́ху, аб уды́ху
удэ́гец, -гёйца, *месн.* -гёйцу
уе́зд, -ду
уе́зджаны
уе́зджваць
ужы́так, -тку
узадра́ны
узаема... — першая частка склада-
ных слоў, пішацца заўсёды разам
узаёмаабумо́ўлены
узаёмаадно́сіны, -сін, *адз.* няма
узаёмапавáга

узаемападтрымка
 узаемаправёрка
 узаемапранікнёне
 узаёмаразуменне
 узаёмна звязаны
 узаёмна перпендыкулярны
 у заключёне
 узаконьваць
 узамен
 узараць, узару
 узбагаціць, узбагачу, узбагаціш
 узбярэжжа, *месн.* -жжы
 узвалакаць
 узвар'явацца, -р'ююся
 узвёзці, узвязу; узвезаць
 узвёсці, узвяду
 узвёяць
 узвёд, -да, (*дзеянне*) -ду
 узвышша, *месн.* -шышы
 узвяваць
 узгадніць, узгадню, узгодніш
 узгалюе
 узгавраца
 у згодзе
 узгэрак, -рка
 узгор'е, *месн.* -р'і
 узгрувашчваць
 уздоўж
 уздуцце
 уздым, -му
 уздых, уздыху, аб уздыху
 уздыхнуць
 уз'езд, -ду
 уз'ехаць, уз'еду
 узімку
 узмаваны і узіманы
 узмаваць, узмамлю, узіміш; *не-
 зак.* узімліваць; узмааў; *заг.*
 узімі
 узлэгчы
 узлэзці
 узлэсак, -ску
 узлэссе, *месн.* -сці

узлёт, -ту
 узлом, -му
 узломліваць
 узяцець, узячу, узяціш
 узмах, узмаху, аб узмаху
 узмор'е, *месн.* -р'і
 узмужнеласць
 узагароджванне (*дзеянне*)
 узначальваць
 узнос, -су
 узор, -ру, *месн.* -ры
 узорваць
 узровень, -роўню, *месн.* -роўні
 узрост, -ту
 узрыў, узрыву
 узурпатар, -ра, *месн.* -ру
 узысці, узыду, узыдзеш, узыдзе
 узышаны
 узыданы
 узыджаць
 узяць, вазьму, вазьмеш, вазьме;
 вазьмем, вазьмеце
 указ, -за; Указ Прэзідыума Вяр-
 хоўнага Савета
 укалупнуць; укалупнём, укалуп-
 няць
 укапаны
 укараненне
 укараніць, укараню, укараніш
 укатчых, -ка
 уклад, -ду
 уклёны
 уклёць
 уклінаваць
 уклапаны
 укол, -лу
 укопваць
 укормліваць
 укос, -су
 украінец, -нца, *месн.* -нцу
 украінізм, -ма
 укрышыць, укрышу, укрышыш;
 укрышаць

укúс, укúсу, аб укúсе
 укуси́ць, укушу́, укúсиш
 уладалю́бства
 уладáр, -ра́, месн. -ру́
 ула́джваць
 уладкава́ць, -кúю; незак. улад-
 коўваць
 улама́ны і уло́маны
 улама́ць, уламлю́, уло́міш; незак.
 уло́мліваць; улама́ў; заг. уламі́
 уласна́ручны
 ула́снасць
 улéва
 улéгцы
 улéтку
 улі́к, -ку
 улі́ць, увалью́, увальё́ш, увальё́;
 увальё́м, увалья́це
 уло́мліваць
 уло́ў, уло́ву, месн. -ве
 ультрагу́к, -ку
 ўльтраі́мперыялі́зм, -му
 ўльтракаро́ткахва́левы
 ультрама́рын, -ну
 ўльтрамі́краскапі́чны
 ўльтрафі́ялётавы
 ультыма́тум, -му
 ультыма́тысцкі
 улюбёны
 уляце́ць, улячу́, уляці́ш; уляці́м,
 улеці́це
 умало́т, -ту
 умаўча́ць (утаі́ць)
 умацава́ны
 умё́рзнуць, умё́рз, умё́рзла
 у мо́мант
 умоўна́рэфлекто́рны
 умоўча́ць (сця́рпець)
 умя́рзаць, умя́рз, умя́рзла
 умяшча́льнасць
 унаё́м і уна́ймы
 унакла́дку, прысл.
 у на́яўнасці

универма́г, -га, месн. -гу
 универса́л, -ла
 универсали́зм, -му
 универсальна-фрэ́зерны
 универса́м, -ма
 універсітэ́т, -тэта
 універсітэ́цкі
 універсі́яда
 уні́з, прысл., але: у ні́з, наз.
 з прына́з.
 уні́зе, прысл.
 ўніку́м, -ма
 унітары́зм, -му
 уніфікава́ць, -кúю
 унічыю́, прысл.
 унія́цкі
 уно́чы і уначы́
 ўнтэр-афіце́р, ўнтэр-афіце́ра
 уну́траны
 унутры́, прысл.
 унутрыве́нны
 упа́дак, -дку
 упа́дніцкі
 упа́дніцтва
 упара́дкаванасць
 у па́ру
 упасві́ць, упасу́
 упаўзі́ці, -зú; мн. -зё́м, -зяце́
 упаўнава́жаны
 упаўнава́жыць, упаўнава́жу
 упаце́лы
 упача́тку, прысл., але: у пача́тку,
 наз. з прына́з.
 упэ́рад, прысл.
 упэ́радзе
 упераме́жку (чаргую́чыся)
 упершыню́, прысл.
 упі́хваць і упі́хаць
 упла́ў, прысл.
 уплы́ў, -лы́ву
 упляска́ць, упляшчу́, уплэшчаш
 упо́кат, прысл.
 упо́перак

упор, -ру, *месн.* -ры
 упоравень, *присл.*
 употай і употайкі
 упоцемку, *присл.*
 упраўны
 упрошваць
 прыгожваць
 у прыдатак
 прыкуску, *присл.*
 прысядкі, *присл.*
 прытык, *присл.*
 прыгчы, упрагу, упражэш; упражом, упражаць
 прыскванне
 прыўнены
 прыўненне
 прыцканы
 прыэмешку (*перамешваючыся*)
 прыцэх (*толькі аб мужчынах ці толькі аб жанчынах*)
 прыцярых (*аб мужчынах і жанчынах разам і аб істотах н. роду*)
 ураган, -ну
 ураганны
 урад, -да; Савецкі Урад
 ураджаі, ураджаю, аб ураджаі
 ураджэнец, -нца, *месн.* -нцу
 урадок, *присл.*, *але:* у радок, *наз.*
 з прыназ.
 ураз, *присл.*
 уразбіўку, *присл.*
 уразбрэд, *присл.*
 ураздрэб, *присл.*
 уразліваць
 уразрэз, *присл.*
 урала-алтайскі
 уран, -ну
 ураспыню, *присл.*
 урасцяжку, *присл.*
 уратавацца, -туюся
 уратрапін, -пу
 ураўнаважанасць

ураўнаважыць
 ураўнаваць, -ную
 ураўненне, *мат.*
 урач, -ча, *месн.* -чу
 урачыстасць, -ці
 урачэбна-кансультацыйны
 урачэбны
 урбанізм, -му
 урдў, *нескл.* (мова урдў)
 у розніцу
 уроскідку
 уроссып, *присл.*
 урук, -ку
 урукапашную
 уручную
 урэгуляваны
 урэгуляваць, -люю
 урэшце, урэшце-такі; *але:* урэшце рэшт
 у сапраўднасці
 усведамляць, *зак.* усвядоміць, усвядомлю
 усёагульнасць
 усёагульны
 усёамерыканскі
 усёармейскі
 усёбакова
 усёбаковасць
 усёбаковы
 усёбеларускі
 усёдзець
 усёдлівы
 усёіндыйскі
 усёкітайскі
 усёлітасцівы
 усёмярых (*аб мужчынах і жанчынах разам і аб істотах н. роду*)
 усёнарода
 усёнародны
 усёпланетны
 усёрасійскі
 усёсаслоўны

усёсаюзны; Усёсаюзны Лёнінскі
Камуністычны Саюз Маладзі
(ВЛКСМ)

усёславянскі

усёўкраінскі

усёўладны

усёўладства

усёяны

усёяпёнскі

усёяць

усёабдымны

усё адно

усёахопны

усёвѣданне

усёвѣдны

усёдазвобленасць

усёдаравальны

усёдараванне

усё ж такі

усёзнайка, -кі, *дав., месн. -ку,*

тв. -кам; (у ж. р.) дав., месн.

-цы, тв. -кай (-каю)

усёзнайства

усёзнаішчальны

усёмагўтнасць

усёмагўтны

усёпаглынальны

усёпажыральны

усёперамóжны

усёпранікальны

усё роўна

усёсакрушальны

усё-такі

ускаламўціць, -мўчу

ускара́бкаца, -каюся

усквара́ны

усквара́ць

ускідать, -аюць

усклáсці, ускладу́, ускладзѣш;

ускладзѣм, ускладзѣце

ускóчваць, -ваю, -ваеш

ускра́ек, -ра́йку

ускра́іна

услáвіць, услáўлю

услѣд, *присл.*

усляпую, *присл.*

усма́к, *присл.*

усмѣшка, *дав., месн. -шцы*

усмóктванне

усмóктваць

усмя́тку, *присл.*

усбл, -лу

успамі́н, -ну

успаўзі́ці; спаўзѣм, спаўзѣце

усплѣск, -ку

успры́мліваць

успрымáльнасць

успуджаны

уссяда́ць, *зак. уссѣсці*

устры́млівацца

усту́п (*уводзіны*) -у, (*выемка*) -а

усур'ѣз

усу́тыч, *присл.*

усухамя́тку, *присл.*

усхваля́аны

усхлі́п, -пу

усход, -ду; наро́ды Усходу

усходазна́вец, -наўца, *месн.*

-наўцу

усходазнаўства

усходжасць

усходжы

усходнеславя́нскі

усходняру́скі

усчапі́цца

усча́ты

усчына́ць

усынаві́ць, усынаўлю́, усынаві́ш

уся́, усѣ́й

усявы́шы

уся́кі і усяля́кі

усяля́к

усямѣх (*толькі аб мужчынах ці*

толькі аб жанчынах)

усяно́чная

усясвѣ́тны

усясільны
 утапізм, -му
 уто́йваць
 уто́к, -ткú
 уто́птаць
 утраіх (аб мужчынах і жанчынах
 разам і аб істотах н. роду)
 утрайне́
 утрóх (толькі аб мужчынах ці
 толькі аб жанчынах)
 утрыма́нец, -нца, месн. -нцу
 утры́мліваць
 уту́льваць
 утыліза́цыйны
 утыліта́рна-практы́чны
 утыліта́рнасць
 утыліта́ры́зм, -му
 утыліта́ры́сцкі
 уты́ль, -лю, месн. -лі
 ухаласту́ю
 ухі́л, -лу
 ухілі́зм, -му
 ухілі́сцкі
 уці́ск, -ку
 уцяка́ць
 уцяпля́ць
 уча́дзець
 учара́шні
 учарсцвэ́лы
 учатыро́х (толькі аб мужчынах ці
 толькі аб жанчынах)
 учацвяро́х (аб мужчынах і жан-
 чынах разам і аб істотах н.
 роду)
 учо́с, -су
 учо́т, учо́ту, аб учо́це
 учы́нак, -нку
 ушано́ўваць
 ушасцёх (толькі аб мужчынах
 ці толькі аб жанчынах)
 ушасцяро́х (аб мужчынах і жан-
 чынах разам і аб істотах н.
 роду)

ушчамля́ць
 ушчува́ць
 ушчылну́ю
 ушчыпну́ць
 ушчэ́нт
 ушыркі
 у шырыню
 ую́к, уюка́
 ую́н, уюна́
 уюро́к, уюрка́
 уязджа́ць
 уязны́

Ф

фабза́вуч, -ча, месн. -чы
 фабзаўко́м, -ма
 фабліо́, нескл., н.
 фа́брыка-ку́хня, фа́брыкі-ку́хні
 фабрыка́т, -ту
 фабры́чна-заво́дскі
 фавары́зм, -му
 фаво́р, -ру, месн. -ры
 фагацыто́з, -зу
 фаё́, нескл., н.
 фа́зіс, -су
 фазо́метр, -ра, месн. -ры
 фай, фа́ю, аб фа́і
 файдэшы́н, -ну
 факі́р, -ра, месн. -ру
 факсі́міле, нескл., н.
 факстро́т, -та
 факт, фа́кта, аб фа́кце
 фактагра́фічны
 фактагра́фія
 фа́ктар, -ру, месн. -ры
 факультаты́ўны
 факультэ́т, -тэта
 факультэ́цкі
 фальклары́стыка
 фальклóр, -ру, месн. -ры
 фальсіфіка́цыя
 фальста́рт, -ту

фальцэ́т, -ту
 фальш, фáльшу, аб фáльшы
 фальшы́віць, -шыўлю
 фанабэ́рыца
 фаналагі́чны
 фанало́гія
 фанаты́зм, -му
 фана́тык, -ка
 фанéма
 фанéра-запа́лкавы
 фанéра-мэ́блевы
 фанéтыка
 фанóметр, -ра, *месн.* -ры
 фантазёр, -ра, *месн.* -ру
 фантазі́раваць, -рую
 фанта́зія
 фанта́стыка
 фарао́н, -на
 фарва́тэр, -ру, *месн.* -ры
 фарды́зм, -му
 фармава́ць, -мýю (*надаваць форму*)
 фармако́лаг, -га, *месн.* -гу
 фармалі́зм, -му
 фармалі́н, -ну
 фармалі́сцкі
 фарма́т, -ту
 фармацэ́ўт, -та
 фармацэ́ўтычны
 фармі́раваць, -рýю (*арганізоўваць, камплектаваць*)
 фармулява́ць, -ляю
 фарпóст, -та
 фарпóстны
 фарсі́раваць, -рую
 фарс, fáрса
 фарту́х, -ха, *месн.* -ху
 фарты́сіма, *нескл., н.*
 фартыфіка́цыя
 фартэ́піяна, *нескл., н.*
 фарбо́р, -ру, *месн.* -ры
 фарш, fáршу, аб fáршы
 фаршма́к, -ку

фарынгі́т, -ту
 фарэ́ль, *тв.* -ллю, *ж.*
 фасáд, -да
 фасгéн, -ну
 фасо́ля
 фасо́н, -ну
 фасфараско́п, -па
 фасфарасце́нцыя
 фасфары́т, -ту
 фасфа́т, -ту
 фатаграфава́цца
 фатаграфі́чны
 фатагра́фія
 фаталі́зм, -му
 fáта-марга́на, fáта-марга́ны
 фато́граф, -фа
 фато́метр, -ра, *месн.* -ры
 фату́м, -му
 фа́уна
 фашы́зм, -му
 фашы́ннік, -ку
 фашы́стваючы
 фашы́сцкі
 фаэ́тoн, -на
 фая́нс, -су
 феадалі́зм, -му
 феада́льна-землеу́ласніцкі
 феада́льна-прыго́нніцкі
 федэ́ралі́зм, -му
 федэ́ратыўны
 федэ́рацыя
 феерве́рк, -ку
 фека́ліі, -ліі
 фельд'е́гер, -ра, *месн.* -ру
 фельдфе́бель, -ля, *месн.* -лю
 фелье́тoн, -на
 фэ́льчар, -ра, *месн.* -ру
 фэ́льчарскі
 феміні́зм, -му
 фенамена́лі́зм, -му
 фенаты́п, -пу
 фенóл, -лу
 фенóмен, -на

фэравальфрам, -му
 фэрамагнетызм, -му
 фэрамарганец, -нцу, *месн.* -нцы
 фэрасіліцый, -цыю, *месн.* -цыі
 фэрасплаў, -лаву
 фэрахром, -му
 фэрзевы, *шахм.*
 фэрзь, фэрзя, *м.*
 фэрма, ферм
 фермент, -ту
 ферыт, -ту
 фестон, -ну
 фестываль, -лю, *месн.* -лі
 фетр, фэтру, аб фэтры
 фетыш, -ша, *месн.* -шы
 фетышызаваны
 фетышызм, -му
 фехтавальны
 фешэнебельны
 фён, фёну, (*сушылка*) -на
 фібраліт, -літу, *месн.* -ліце
 фіброед, -ду
 фібрын, -ну
 фібрынаген, -ну
 фіглі-міглі, фігляў-мігляў, *адз.*

няма

фідэізм, -му
 фіёрд, -да
 фізіёлаг, -га, *месн.* -гу
 фізіка-геаграфічны
 фізіка-матэматычны
 фізіка-тэхнічны
 фізіка-хімічны
 фізічны
 фізіялагічны
 фізіятэрапéўт, -та
 фізкульт-ура́ (*вокліч*)
 фізкультурна-мáсавы
 фізкультурна-спартыўны
 фіксаваць, -сую
 фіксаж, -жу, *месн.* -жы
 фіксатуар, -ру, *месн.* -ры
 фіксатыў, -тыву

фікус, -са
 філагенэз, -зу
 філатэлізм, -му
 філэй, -лёу, *месн.* -лэй
 філістэр, -ра, *месн.* -ру
 філістэрскі
 філіял, -ла
 фіблаг, -га, *месн.* -гу
 філосаф, -фа
 фільдэпéрс, -су
 фільм-канцэрт, фільма-канцэрта
 фільтр, фільтра, аб фільтры
 фільтрат, -ту
 філянговы
 фіміям, -му
 фінаддзёл, -ла
 фінал, -лу
 фінальны
 фінансава-крэдытны
 фінансавачь, -сую
 фінансава-эканамічны
 фіна-угорскі
 фініш, -шу, *месн.* -шы
 фінішавачь, -шую
 фінляндзец, -ндца, *месн.* -ндцу
 фірма, фірм
 фіхтэанства
 фіялётава-сіні
 фіялётавы
 фіялка, *р. мн.* фіялак
 фіяска, *нескл. н.*
 флаг-капітан, флаг-капітана
 флагшток, -ка
 фламандскі
 флама́стэр, -ра
 фламінга, *нескл. м.*
 фланг, -га, *дав., месн.* -гу
 фланговы
 фланелёт, -ту
 фларыстычны
 флатавобдзец, -дца, *месн.* -дцу
 флатылія
 флегматызм, -му

флегматык, -ка
 флейтыст, -та
 флэксія, *р. мн.* -сій
 флігель-ад'ютант, флігель-ад'ю-
 танта
 флірт, флірту
 флот; гандлёвага флёту, павётра-
 нага флёту, *але:* Чарнамор-
 скага флёта
 флэцкі
 флуарэсцэнцыя
 флюс, флюсу
 фок-мачта, фок-мачты
 фок-рэя, фок-рэі
 фокус, -са
 фэльецінг, -га
 фон, фону
 фёнаметрычны
 фонд, фонду
 фёндасхвішча
 фёрма, *р. мн.* форм
 фёрмазмёна
 фёрмаўтваральны
 форс, фёрсу
 форс-мажёр, форс-мажёру, *месн.*
 -ры
 фёртэ, *нязм., н.*
 фёрум, -му
 фёсфар, -ру, *месн.* -ры
 фёсфарнакіслы
 фёта, *нескл., н.*
 фётааб'ектыў, -тыва
 фётаапарат, -та
 фётаатэльэ
 фётавітрына
 фётавыстаўка
 фётагазэта
 фётагенічны
 фётаздымак, -мка
 фётакартка
 фётакарэспандэнт, -та
 фётаконкурс, -су
 фётакопія

фёталабараторыя
 фётамантаж, -жў, *месн.* -жы
 фётанарыс, -са
 фётаоптыка
 фётапапэра
 фётаплёнка
 фётарэклама
 фётарэпартаж, -жу
 фётарэпарцёр, -ра, *месн.* -ру
 фётасінтэз, -зу
 фётасфэра
 фётатрапізм, -му
 фётатыпія
 фётатэлеграма
 фётахроніка
 фётаэфэкт, -ту
 фётаэцюд, -да
 фрагмэнт, -та
 фразеалагізм, -ма
 фракцыйны
 фракцыянер, -ра, *месн.* -ру
 фрэнка-вагон, фрэнка-вагона
 фрэнка-прускі
 фрэнкскі
 франтавік, -ка
 франтённы
 франтыспіс, -са, *месн.* -се
 францўзскі
 фрэнцый, -цыю, *месн.* -цыі
 фронт, фронту; *мн.* франты; (*калі фронт мае ўласную назву*)
 -а: І Беларускага фронта
 фрыкадэлька
 фрыкасэ, *нескл., н.*
 фрыкатыўны
 фрэзераваць, -рўю
 фрэзероўшчык, -ка
 фрэйдызм, -му
 фрэйдысцкі
 фтор, фтору, аб фторы
 фтёрыставадародны
 фундамэнтальны
 фундзіраваны

фундук, -кў
 фунікулёр, -ра, *месн.* -ры
 функцияналізм, -му
 функцияніраваць, -рую
 фураж, -жў, *месн.* -жы
 фур'ерызм, -му
 фур'ерыст, -та
 фулёр, -ру, *месн.* -ры
 фурункулёз, -зу
 футбёл, -ла
 футляр, -ра
 футра, *н.*
 футурызм, -му
 футурыстычны
 футурысцкі
 фуфачны
 фуфайка, *дав., месн.* -айцы; *р. мн.*
 -ак
 фэст, фэсту
 фюзеляж, -жа, *месн.* -жы

Х

хаатычны
 хабар, -ру, *месн.* -ры
 хадайніцтва
 хаджылы
 хадзьба
 хакеіст, *месн.* -ісце
 хакэй, -кёя, *месн.* -кёі
 халадзец, -дцў, *месн.* -дцы
 халаднік, -кў
 халестэрын, -ну
 халмагорскі
 халцэдон, -ну
 хамелеон, -на
 хаос (*беспарадак*), -су, аб ха-
 осе
 характар, -ру, *месн.* -ры
 характарызаваць, -зўю
 характарыстыка
 характыво
 харч, хэрчу, аб хэрчы

харэаграфія
 харэічны
 хата, *р. мн.* хат
 хаўтуры, *адз. няма*
 ха-ха-ха
 хацець, хачў, хочаш
 хвалепадобны
 хвалькó, -кá (*ж. р., нескл.*)
 хвалярэз, -за
 хваробатворныя (мікробы)
 хвасцец, хвастца
 хвасцізм, -му
 хвойнік, -ку
 хвощ, хвощчў
 хіба што
 хімізм, -му
 хімікат, -кату, *месн.* -каце
 хіміка-фармацэўтычны
 хіндзі, *нескл., м.*
 хінін, -ну
 хітрэц, -раца, *месн.* -рацў
 хлам, хламу
 хлапец, -пца, *месн.* -пцў
 хлапчаня і хлапчанё, -няці
 хлараваць, -рўю
 хларагідрат, -ту
 хларапласт, -ту
 хларафіл, -лу
 хлараформ, -му
 хларнавацісты
 хлеб, хлеба
 хлебазавод-аўтамат, хлебазаво-
 да-аўтамата
 хлебаякарня, *р. мн.* -рань і
 -рняў
 хлебаробскі
 хлебаробства
 хлеб-соль, хлеба-сolí, *тв.* хлэ-
 бам-солью
 хлопец, -пца, *месн.* -пцу
 хлор, хлору, аб хлоры
 хлорамін, -ну
 хлорпікрын, -ну

хлорыставадарбдны
 хляббк, -бкá
 хмель, хмёлю, аб хмёлі
 хмелявбдства
 хмызняк, -кú
 ход, хóду, (*месца, дзверы*) -да;
   мн. хады
 хóдырам хадзіць
 хóлад, -ду
 хóладаўстойлівы
 хор, хóру; *мн.* хóры, хóраў і хары,
   хароў
 хóрмайстар, -тра, *месн.* -тру
 хоць бы штó
 храбрэц, -рацá, *месн.* -рацú
 храмасóма, *р. мн.* храмасóm
 храматызм, -му
 храмацін, -ну
 хранаграма
 хранаграфічны
 храналагічны
 храналогія
 хранікальна-дакументальны
 хранограф, -фа
 хранолаг, -га, *месн.* -гу
 храп, хрэпу, (*тэхнічнае*) хрэпа
 храпці, храпú, храпэш, храпé;
   храпём, храпяцé
 хром, хрóму
 хромавакіслы
 хромагравіюра
 хрómалітаграфія
 хрómанікелевы
 хрómацинкаграфія
 хрóнаметраж, -жú, *месн.* -жы
 хрóнаметрычны
 хрóнаметрыя
 хрóнаскапічны
 хрустáль, -лю
 хрыбэт, -бтá, *месн.* -бцé
 хрып, хрыпу
 хрысціць, хрышчú, хрысціш
 хрысціянін, -на

хрэн, хрэну
 хрэстаматыйны
 хрэстаматыя
 хрэсьбіны, хрэсьбін, *адз. няма*
 хто б не (хто б не зацікавіўся
   гэтым!)
 хто б ні (хто б ні зацікавіўся
   гэтым, кожны...)
 хто б там ні быў
 хто ж бы
 хто не (хто не працуе, той не
   есць)
 хто-нёбудзь, кагó-нёбудзь
 хто ні (хто ні гляне, кожны...)
 хтó-ніхтó
 хтосьці, кагосьці
 хурáл, -ла, *месн.* -ле
 хутчэй
 хцівец, хціўца, аб хціўцу

Ц

цабэрак, -рка
 цагэльны (завóд)
 цагліна, *р. мн.* цаглін
 цаглыны (зроблены з цэгля)
 цаджэнне
 цадзілка, *дав., месн.* -лцы; *р. мн.*
   -лак
 цалаваць, -лúю
 цалёўка, *дав., месн.* -лёўцы;
   р. мн. -вак
 цаліна
 цанá, *р. мн.* цэн
 цапільна, *р. мн.* -наў
 царадвóрац, -рца, *месн.* -рцу
 ца́разабойства
 царквá; *мн.* цэрквы, -ваў
 царкоўнапрыходскі
 царысцкі
 цацáрка, *дав., месн.* -рцы
 цвердазём, -му
 цвердакаменны

цвердакрылыя
 цвердалобы
 цвердамер, -ра, месн. -ры
 цвердасплаўны
 цвetalюб, -ба
 цвёрдахарактарны
 цвёрды
 цвік, цвіка
 цвіль, тв. цвіллю
 цвісіці
 цвіценне
 цвыркканне
 цвяліць
 цвярдэня, р. мн. -дэнь
 цвярбозы
 цёканне
 цёмень, тв. -нню
 цёмнабрёвы
 цёмнаваты
 цёмнатвары
 цёмрашаль, -ла
 цёмрашальства
 цёмняны
 цёнелюбівы
 цень, -ню
 ценявы
 цёплаабмён, -ну
 цёплааддача
 цёплавоб, -за
 цёплавобзабудаванне
 цёплавыпраменьванне
 цёплаёмістасць
 цёплазабеспячэнне
 цёплазмяшчальнасць
 цёплаізаляцыя
 цёплакроўныя
 цёплалюбівы
 цёпламер, -ра, месн. -ры
 цёпланепранікальны
 цёплапаглынальны
 цёплаперадача
 цёплапераход, -ду
 цёплаправоднасць

цёпларэгуляванне
 цёплатэхніка, дав., месн. -ніцы
 цёплаўтварэнне
 цёплафікаваць, -кую
 цёплафікацыя
 цёплацэнтраль, тв. -ллю
 цёплаэлектрацэнтраль, тв. -ллю
 цёплыня
 цёрасядзёлак, -лка
 цёршыць, -шы, цярушыш
 цёрці, тв.
 цёстамясілка, дав., месн. -лцы;
 р. мн. -лак
 цёцеруковыя
 цёціва
 цёцярук, цёцерука
 цёшча, р. мн. цёшчаў
 цёзка, -кі, дав., месн. -ку; тв.
 -кам; (у ж. р.) дав., месн.
 -цы, тв. -кай (-каю); р. мн.
 цёзак
 цёмнабароды
 цёмнавалосы
 цёмна-вішнёвы
 цёмна-гняды
 цёмна-зялёны
 цёмна-карычневы
 цёмна-русы
 цёмна-сіні
 цёмна-чырвоны
 цёрла, н., р. мн. цёрлаў
 цётка, дав., месн. -тцы; р. мн.
 цётка
 цётак
 ціп-ціп-ціп, выкл.
 цір, ціра
 ціралец, -льца, месн. -льцу
 цісавыя
 цісненне
 ціхаакіяныкі
 ціхенечка
 ціхенька
 цкаваць, цкую
 цнатлівасць

цобаль, -ля, *месн.* -лі
 цўглі, -ляў, *адз. няма*
 цуд, цўду
 цудадзёйнасць
 цўкар, -кру, *месн.* -кры
 цўкарніца
 цукёрка, *р. мн.* -рак
 цукраварня
 цукразаводскі
 цукро́вабура́чны
 цукры́стасць
 цурча́ць
 цыбўк, -ка
 цыбу́лепадóбны
 цыбу́ля
 цывіліза́цыя
 цыга́н, -на
 цыга́рта, *р. мн.* -рэ́т
 цыге́йка, *дав., месн.* -ге́йцы
 цыка́да, *р. мн.* -ка́д
 цыкл, цыкла
 цыклóіда
 цыко́рыя
 цылі́ндрападо́бны
 цымба́лы, -ба́л, *адз. няма*
 цына́нда́лі, *нескл., н.*
 цыні́зм, -му
 цынка́графі́я
 цынкóграф, -фа
 цыра́та
 цырк, цырка
 цырка́вы
 цы́куль, -ля, *месн.* -лі
 цыркуля́рка, *р. мн.* -рак
 цыркуля́цыя
 цыру́льня, *р. мн.* -льняў
 цырыма́нійл, -лу
 цырыма́нійлны
 цырымо́нія
 цыста́рна, *р. мн.* -наў
 цытава́ць, цыту́ю
 цытаде́ль, *тв.* -ллё
 цытво́ра, *ж.*

цы́трус, -су
 цыфе́рбля́т, -ла́та, *месн.* -ла́це
 цыяніза́цыя
 цыяніставадаро́дны
 цы́мьяны
 цыфу!
 цэ́бар, -бра; *мн.* цэ́бры і цабры
 цэ́гла-сырэ́ц, цэ́глы-сырцу́
 цэ́зура
 цэ́йтно́т, -ту
 цэ́йхга́уз, -за
 цэ́лафа́н, -ну
 цэ́луло́ід, -ду
 цэ́люло́за
 цэме́нт, -ту
 цэме́нтава́нне
 цэме́нтава́ць, -ту́ю
 цэ́наўтварэ́нне
 цэ́нз, цэ́нзу
 цэ́нзу́ра
 цэ́нтнер, -ра, *месн.* -ры
 цэ́нтр, -ра, *месн.* -ры
 цэ́нтрабе́жны
 цэ́нтралі́зава́ць, -зу́ю
 цэ́нтралі́зм, -му
 цэ́нтра́льны; Цэ́нтра́льны Ка́мі-
 тэ́т Каму́ністы́чнай па́ртыі Са-
 ве́цкага Саю́за (ЦК КПСС)
 цэ́нтра́сфе́ра
 цэ́нтро́ўка
 цэ́нтры́сцкі
 цэ́нтры́фу́га
 цэ́нтры́фугава́ць, -гу́ю
 цэ́пелін, -на
 цэ́рэбра́льны
 цэ́рэбра́спіна́льны
 цэ́тлік, -ка
 цэ́хавы
 цэ́х-аўтама́т, цэ́ха-аўтама́та
 цэ́хко́м, -ма
 цэ́цэ, *нескл., ж.*
 цю́беце́йка, *р. мн.* -це́ек
 цю́ль, цю́лю, аб цю́лі, *м.*

цюльпán, -на
 цюркалoгiя
 цюркóлаг, -га, *месн.* -гу
 цюркскі
 цюцелька ў цюцельку
 цягавітасць
 цягавіты
 цяганіна
 цягáч, цягачá
 цяглó, *н.*
 цяжáр, -ру
 цяжкаатлёт, -та
 цяжкаатлетычны
 цяжкава́гавы
 цяжкава́ты
 ця́жкі
 цяжэ́рны
 цялёсны
 цяля́ і цялё, -ля́ці
 цяля́ціна
 цямніць, цямню́, цёмні́ш
 цяп-ляп
 цярпе́ць, цярплю́, цярпі́ш; 3 *мн.*
 цярпя́ць
 цяса́к, цесака́
 цясла́р, цесляра́, аб цесляру́

ч

чабо́р, чабару́, аб чабары́
 чаго́-небудзь
 чаго́сьці
 ча́д, ча́ду
 ча́й, ча́ю
 чайнво́рд, -да
 чакáніць
 чалаве́ка-дзе́нь, чалаве́ка-дня́
 чалаве́цтва
 чамада́н, -на
 чаму́-небудзь
 чаму́сьці
 чапля́льнік, чапельні́ка
 чарада́; *мн.* чаро́ды, чаро́д

чарапа́ха, *дав., месн.* чарапасé
 чарва́к, -ка́; *мн.* чэ́рві, чарве́й
 і чарвякі́, чарвяко́ў
 чарвято́чына
 чарга́, *дав., месн.* чарзе́; *мн.*
 чэ́ргі, чэ́ргаў
 чарльсто́н, -на (*танец*)
 чарнабро́вы
 чарнаво́кі
 чарнаго́рцы
 чарназе́м, чарназе́му
 чарнаклё́н, -на (*зборн., матэры-*
ял) -ну
 чарнамора́ц, -ра, *месн.* -рцу
 чарнасліў, -лі́ву
 чарнасо́ценец, -нца, *месн.* -нцу
 чарнашэ́рсны
 чарні́ла, *мн.* ня́ма, *н.*
 чарні́ліца, -цы
 чарні́чнік, -ку
 чарно́быль, -лю, *месн.* -лі
 чаро́мха
 чаро́т, -ту
 чарсцве́ць
 чартапало́х, -ху
 чарты́зм, -му
 чарты́сцкі
 чарце́ж, -цяжа́
 чарцяня́ і чарцяне́, -ня́ці
 чарчэ́нне
 чарэ́нь, -ні, *тв.* чарэ́нню; *р. мн.*
 -ней
 час ад ча́су
 ча́сазлі́чэнне
 часно́к, -наку́
 часо́ваабавя́заны
 часо́піс, -са, *месн.* -се
 частакóл, -ла
 частатаме́р, -ра, *месн.* -ры
 часуча́
 часці́ца
 чатырна́ццацігадо́вы
 чатырна́ццаць, *тв.* -ца́ццю

чатырòхгадòвы
 чатырòхгòддзе, *месн.* -ддзі
 чатырòхклáсны
 чатырòхмéсны
 чатырòхпòлле, *месн.* -ллі
 чатырòхсòтгàдòвы
 чатырòхсòтгòддзе
 чатырòхтòмны
 чатырыста
 чацвэр, чацвяргá, аб чацвяргý
 чацвэ́рты
 чацвярта́к, чацвертака́
 чацвяры́к, чацверыка́
 чаявòд, -да
 чаяпíцце, *месн.* -цці
 чвэ́ртка, *р. мн.* чвэ́ртак
 чвэрцьфíна́л, -лу
 член-карэспандэ́нт, члэ́на-карэс-
 пандэ́нта
 чмель, чмяля́, аб чмялі́
 чмяліны
 чо́рнабарòды
 чо́рна-бу́ры
 чо́рнавалòсы
 чо́рнарабòчы
 чувáшскі
 чуллівасць
 чутно́
 чуццё
 чуць-чу́ць
 чхнуць, *незак.* чхаць
 чыгу́н, -ну́, (*пасудзі́на*) -на́
 чый-не́будзь, чыйго́-не́будзь
 чыйсьці́
 чым папа́ла
 чымсьці́
 чырванадрэ́ўшчык, -ка
 чырваназё́м, -му
 чырванакры́лы
 чырванасця́жны
 чырванافلòцкі
 чырванашчо́кі
 чырвòнаарме́йскі

чырвòна-бу́ры
 чырвòнагвардзэ́ец, -дзэ́йца, *месн.*
 -дзэ́йцу
 чырвòна-кары́чнвы
 чырвòна-сіні́
 чысцё́ткі
 чэкі́сцкі
 чэмпіён, -на
 чэмпіяна́т, -ту
 чэ́рвеньскі
 чэ́ркэс, -са
 чэ́рствы
 чэ́сны
 чэ́хаслава́цкі
 чэ́чэнец, -нца, *месн.* -нцу
 чэ́шскі

Ш

шаблепадо́бны
 шаблòн (*узор*), -ну
 шавіе́т, -ту
 шавіе́тавы
 шавіні́зм, -му
 шавялю́ра
 шакала́д, -ду
 шале́нства
 шалфе́й, -фе́ю, *месн.* -фе́і
 шампíньён, -на
 шанта́ж, -жу́, *месн.* -жы́
 шанцава́ць
 ша́пка-вуша́нка, ша́пкі-вуша́нкі
 шапяля́вы
 шарава́ты
 шарж, -жу, (*малюнак*) -жа
 шасі́, *нязм., н.*
 шасна́ццаць
 шасцё́ра, шасцяры́х
 шасцібо́р'е, *месн.* -р'і
 шасцівугòльні́к, -ка
 шасцідзеся́ты
 шасцідзесяцігòддзе, *месн.* -ддзі
 шасцісòтгòддзе, *месн.* -ддзі

шасцісцвóльны
 шасцярнй, *мн.* шасцёрні, -рань і
   -рняў
 шатлáндскі
 шаўкавóдства
 шаўкапράд, -да
 шаўкатка́цкі
 шаўкóвы
 шаўрó, *нескл., н.*
 шафёр, -ра, *месн.* -ру
 шах, (*тытул*) -ха, аб ша́ху
 ша́хматна-ша́шачны
 ша́хматы, ша́хмат, *адз. няма*
 шахматы́ст, -та
 ша́хскі
 шаша́; *мн.* шашы́
 шашлы́к, -кў
 шашэйны
 шва́гер, -гра; *мн.* -гры
 швэ́дскі
 шво́ран, -рна
 шкада́, *присл.*
 шкарляты́на
 шкарпéткі, -так
 шкэ́льца
 шкі́лёт, -та
 шкі́піна́р, -ру, *месн.* -ры
 шклава́рны
 шклаграфі́чны
 шклапла́ўшчык, -ка
 шкларэ́з, -за
 шклóварэ́нне
 шклóграф, -фа
 шклóзавóд, -да
 шклóфарфóршчык, -ка
 шкляны́
 шко́да (нарабіць шко́ды)
 шко́ла, *р. мн.* школ
 шко́ла-інтэрна́т, шко́лы-інтэрна́-
   та
 шку́ра (*покрыва жывёлы*)
 шлагба́ум, -ма
 шлак, шла́ку

шлакабе́тón, -ну
 шлем, шлё́ма
 шля́хціц, -ца, *месн.* -цу
 шляя́; *мн.* шлёі, шлей
 шматкаляро́вы і шматко́лерны
 шматкіламетрóвы
 шматкро́п'е, *месн.* -п'і
 шматмі́льённы
 шматно́лле, *месн.* -ллі
 шматступе́нны
 шматты́сячны
 шмат'ярусны
 шмуцты́тул, -ла
 шніце́ль, -лю, *месн.* -лі
 шо́лах, -ху
 шо́рах, -ху
 шост, шаста́, аб шасце́
 шоўк, шоў́ку
 шоў́кападо́бны
 шоў́к-сырэ́ц, шоў́ку-сырцу́
 шпага́т, -ту
 шпа́цыр, -ру, *месн.* -ры
 шпацырава́ць, -ру́ю
 шпіе́н, -на
 шпіе́нска-дыверсі́йны
 шпіта́лізава́ць, -зю́ю
 шпіта́ль, -ля, *месн.* -лі
 шпіяна́ж, -жу, *месн.* -жы
 шро́тале́іцыйны
 шрыфт, -ту
 штаб, *р. мн.* штабо́ў
 штаб-афіце́рскі
 штаб-кватэ́ра, штаб-кватэ́ры
 штабс-капіта́н, штабс-капіта́на
 штат, шта́та
 штаты́ў, -ты́ва
 штого́д
 штого́дні
 штодзэ́нь і штоднй
 штодзё́нна
 што-ко́лечы
 што-ко́львек
 штомéсячны

што-небудзь
што-нішто
што папала
штораз
штораніцы
шторм, -му
штосьці
штотыдзень
штотыднёва
штохвілінны
штрэйкбрэхер, -ра, *месн.* -ру
штурм, -му
штурхнуць; штурхнём, штурх-
няце
штык, штыка
штыль, -лю
штэмпеляваць, -люю
шумок, -мкў
шчаня і шчанё, -няці
шчаслівы
шчасце
шчасціць
шчаўе, аблчаўі
шчаўевакіслы
шчодры
шчоблач, *тв.* -ччу
шчупальцы, -льцаў; *адз.* шчў-
пальца, *м.*
шчыпач, шчыплю, шчыпле, шчыпле
шыбануць; шыбанём, шыбаняце
шыварат-навыварат
шызакрылы
шыла, шыльца
шымпанзэ, *нескл., м.*
шынель, -няля, *месн.* -нялі, *м.*
шыпшынік, -ку
шыракалісты
шыракаплёчы
шыракарады
шырата, *геагр.* -ты; *мн.* шыроты,
-рот
шырокавяшчальны

шырокадаступны
шырокакалейны
шырокаўжывальны
шырокаэкранны
шырспажыў, -жыву
шырыня
шыта-крыта
шыфаныёр, -ра, *месн.* -ры
шыфер, -ру, *месн.* -ры
шыфон, -ну
шыфр, -ру, *месн.* -ры
шышняк, -кў
шыя, *тв.* шыяй
шэдэўр, -ра, *месн.* -ры
шэпт, шэпту
шэрабкі
шэраг, -га
шэра-зялёны
шэра-карычневы
шэрань, *тв.* -нню
шэрсцепрадзілыны
шэрсцяткаці
шэсцьдзесят, шасцідзесяці
шэсцьсот, шасцісот
шэф-павар, шэф-павара

Э

эзойскі
эаліт, -ту
эвакуіраваны
эвалюцыйны
эвалюцыянізм, -му
эвалюцыяніраваць, -рую
эгаізм, -му
эге-гэ, *выкл.*
эдэльвэйс, -са, *месн.* -се
эйнштэйні, -нію, *месн.* -ніі
экалогія, *тв.* -яй
эканоміка-геаграфічны
эканомпалітыка
экватор, -ра, *месн.* -ры
эквівалент, -ту

эквілібрыстыка

экза́мен, -ну
 экзамена́тар, -ра, *месн.* -ру
 экзаменацыйны
 экзаты́чнасць
 экзempláр, -ра, *месн.* -ры
 экзоты́ка, *дав., месн.* -тыцы
 экіпірава́ны
 эклекты́зм, -му
 экранізава́ны
 экскава́тар, -ра, *месн.* -ры
 ёкскурс, -су, *месн.* -се
 экскурса́нцкі
 экскурсі́йны
 экслі́брыс, -са
 экслібрысі́ст, *месн.* -це
 экспазіцыйны
 экспанава́ць, -ну́ю
 экспано́метр, -ра, *месн.* -ры
 экспансіяні́зм, -му
 ёкспарт, -ту
 экспартава́ць, -ту́ю
 экспедзірава́ць, -рую
 экспеды́тар, -ра, *месн.* -ру
 экспе́рт, -та, *месн.* -це
 экспе́ртны
 эксперыментава́ць, -ту́ю
 эксперыментальна-дасле́дчы
 эксплуатава́ць, -ту́ю
 эксплуатацыйны
 экспрапры́раваць, -рую
 экспро́мт, -та
 экспрэ́с, -са
 экспрэсіяні́зм, -му
 экстра́кт, -ту
 ёкстранны
 экста́р'ёр, -ру, *месн.* -ры
 экста́рн, -на
 экста́рна́т, -ту
 эксцэ́с, -су
 экс-чэ́мпіён, экс-чэ́мпіёна
 электра... — першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам

электраана́ліз, -зу
 электрава́куумны
 электраво́даляча́бніца
 электраво́збудаўнічы
 электрадынамо́метр, -ра, *месн.* -ры
 электракамба́йн, -на
 электракардыё́граф, -фа
 электралі́т, -літу, *месн.* -ліце
 электраля́мпа
 электрамагнеты́зм, -му
 электраманта́ж, -жы́, *месн.* -жы
 электраманце́р, -ра, *месн.* -ру
 электрапрайграва́льнік, -ка
 электрапыласо́с, -са
 электрасі́нтэз, -зу
 электрastáтыка
 электрато́к, -ку
 электратра́нспарт, -ту
 электратрапі́зм, -му
 электратэрапеўты́чны
 электразне́ргеты́ка
 электро́ліз, -зу
 электро́нна-выліча́льны
 электрафікава́ць, -ку́ю
 электрыфіка́цыя
 элемен́тарны
 элі́ксір, -ру, *месн.* -ры
 эліні́зм, -му
 ёлі́пс, -са
 элю́вій, элю́вію, аб элю́віі
 эмацыяна́льны
 эмба́рга, *нязм., н.*
 эмбрыён, -на
 эмбрыяло́гія
 эмі́грырава́ць, -ры́рую
 эмі́гранцкі
 эмітава́ць, -ту́ю
 эмпі́рызм, -му
 эмпірыякрыты́цызм, -му
 эмпірыяма́нізм, -му
 эмульсі́н, -ну
 эндаде́рма

ёндшпіль, -лю, *месн.* -лі
 энерга...— першая частка складаных
 слоў, пішацца заўсёды разам
 энэргабаланс, -су
 энэргасістэма
 энергетык, -ка
 энтузіязм, -му
 ёпас, -су
 эпідыяско́п, -па
 эпідэміёлаг, -га, *месн.* -гу
 эпізод, -ду
 эпізодзік, -ка
 эпікурэізм, -му
 эпілог, -га
 эпітэлій, -лію, *месн.* -ліі
 эпітэт, -тэта, *месн.* -тэце
 эргатызм, -му
 эрудзіраваны
 эрудыт, -та
 эсэнцыя
 эскадры́лля
 эскала́тар, -ра, *месн.* -ры
 эскала́цыя
 эскало́п, -пу
 эскартава́ць, -ту́ю
 эскі́з, -за
 эскóрт, -ту
 эспера́нта, *нязм., н.*
 эстэзі́метр, -ра, *месн.* -ры
 эстэты́зм, -му
 эстэ́тыка
 эсэ́р, -ра, *месн.* -ру
 эсэ́савец, -ўца
 этажэ́рка, *р. мн.* -рак
 эта́п, -па
 этнагенéз, -зу
 этнаграфі́зм, -му
 ё́тыка
 ётыкéт, -ту
 ётылén, -ну
 ётымалагі́зава́ць, -зую́
 ётымóлаг, -га, *месн.* -гу
 ёўкалі́пт, -та, (*матэрыял*) -ту

ёўклідава тэарэ́ма
 ёўры́стыка
 ёўфані́чны
 ёўфемі́зм, -ма
 ёфéкт, -ту
 ёфіо́пскі
 ёфі́р, -ру, *месн.* -ры
 ёфі́рна-валя́р'янавы
 э-хе-хé
 эцjóд, -да
 эшалóн, -на

Ю

юбілéй, -лéю, *месн.* -лéі
 юбіля́р, -ра, *месн.* -ру
 ювелі́рны
 ЮНÉСКА, *нескл., ж.*
 юніёр, -ра, *месн.* -ру
 юнна́т, юнна́та, аб юнна́це
 юнна́таўскі
 юрыскóнсульт, -та
 юрыскóнсультці
 юрыспрудэ́нцыя
 юсты́цыя
 юсці́раваць, -рую
 юхт, ю́хту, аб ю́хце
 юхто́вы

Я

яблык, -ка; *р. мн.* яблыкаў
 яблынька, *р. мн.* -нек
 яблы́ня, *р. мн.* яблынь
 яблы́чны
 я́вар, -ра, (*драўніна, зборн.*) -ру
 ягадні́к, -ку
 ягамóсьць, -ці, *ж.*
 ягдта́ш, -ша, *месн.* -шы
 ягель, -лю, *месн.* -лі
 ягні́я і ягнё́, -няці
 ягуа́р, -ра, *месн.* -ры
 яд, яду

ядахіміка́т, -ту
 я́дзерка
 я́дзерна-рэакты́ўны
 я́дзерны
 я́дзершчык
 ядлаўцо́вы
 ядло́вец, -ло́ўцу, *месн.* -ло́ўцы
 яднáнне
 яднáць
 ядо́мы
 ядро́; *мн.* я́дры, я́драў
 яе́чня
 я́звенік, -ка
 язджа́лы
 язмíн, -ну
 языка́ты
 язы́чніцкі
 язы́чніцтва
 яйцаклётка
 яйцо́, -ца́; *мн.* яйцы, яе́ц
 якабі́нец, -нца, *месн.* -нцу, *гіст.*
 яканне, *н.*
 як ба́чыш
 як бы
 як бы́ццам
 як жа, як жа ж
 які-небудзь
 якісьці
 як-ко́лечы
 як мага́
 як-небудзь
 як ні ў чым не быва́ла
 як-ні́як
 як папа́ла
 якра́з
 як сле́д
 як то́лькі
 я́лавічына
 ялі́на, на ялі́не
 ялка́васць, -ці, *тв.* -сцю

ялча́ць
 яно́тападо́бны
 янта́р, -ру́, *месн.* -ры
 япо́зназна́ўства
 япо́на-саве́цкі
 япру́к, -ка́
 япруко́вы
 яравізава́ны
 яравізава́ць, -зу́ю
 яравіза́цыя
 я́рка-жо́ўты
 я́рка-зялёны
 я́рка-сіні
 я́рка-фіяле́тавы
 я́рка-чырво́ны
 ярмо́, -ма́; *мн.* я́рмы, я́рмаў
 яршы́сты
 ярына́, *дав., месн.* ярыне́
 ярыца
 ясакáр, -ра, (*зборн., матэрыял*)
 -ру
 ясе́нь, -ня, (*зборн., матэрыял*)
 -ню
 я́слі, -ляў, *адз.* няма
 ясяне́вы
 ятвя́гі, ятвя́гаў
 ятро́ўка, *дав., месн.* ятро́ўцы
 яфрэ́йтар, -ра, *месн.* -ру
 я́хант, -та, (*матэрыял*) -ту
 я́хтавы
 яхт-клуб, яхт-клуба
 яхтсме́н
 ячме́нь, -ню, *месн.* -ні
 я́чнішча
 я́чны
 ячэ́істы (*з многімі ячэйкамі*)
 я́шчарка, *дав.* я́шчарцы
 я́шчур, -ру, *месн.* -ры
 я́шчурны
 яшчо́

НАЗВЫ ДЗЯРЖАЎ, ІХ СТАЛІЦ І НАЙБОЛЬШ ЗНАЧНЫХ ГЕАГРАФІЧНЫХ АБ'ЕКТАЎ

А

Абакан, абаканскі
Абісінія, абісінскі
Абраў-Дзюрсё
Абў-Дабі (ст. Аб'ядн. Араб.
Эміратаў)
Абхазія
Абхазская АССР
Аб'яднаная Рэспубліка Танзанія
Аб'яднаныя Арабскія Эміраты
Агаё, агайскі
Агінскае
Агінская Бурацкая аўтаномная
акруга
Аджарская АССР
Адлер, адлерскі
Адрыянопаль, адрыянопальскі
Адрыятычнае мора
Адыгейская аўтаномная воб-
ласць
Адыгея
Адыс-Абэба, адыс-абэбскі (ст.
Эфіопіі)
Адэн (ст. Нар. Дэм. Рэсп.
Йемен)
Адэса, адэскі
Азарычы, азарыцкі
Азербайджан
Азербайджанская Савецкая Са-
цыялістычная Рэспубліка
Азія, азіяцкі
Азёрскія астравы

Азёў
Азёўскае мора
Ай-Пётры, нязм.
Ака, акскі
Акра, акрынскі (ст. Ганы)
Акцёбінск, акцёбінскі
Алаверды, алавердскі
Аландскія астравы
Алатау, алатаўскі
Алатыр, алатырскі
Албанія, албанскі
Алдан, алданскі
Александрыя, александрыйскі
Аленягорск, аленягорскі
Алеўцкія астравы
Алжыр (ст. Алжырск. Нар. Дэм.
Рэсп.)
Алжырская Народная Дэмакра-
тычная Рэспубліка
Алма-Ата, алма-ацінскі (ст. Ка-
зах. ССР)
Алтай, алтайскі
Алтайскія горы
Альпы, альпійскі
Аляксандра-Неўская лаўра
Аляска, аляскінскі
Амазонка, амазонскі
Амарыльё, нязм.
Амерыка, амерыканскі
Амман, амманскі (ст. Іарданіі)
Амстэрдам, амстэрдамскі (ст.
Нідэрландаў)
Амудар'я, амудар'інскі
Амур, амурскі

Анадыр, анадырскі
 Ангара́, анга́рскі
 А́нгля, а́нглійскі
 Ангбо́ла, а́нго́льскі
 Андалу́сія, а́ндалу́скі
 Андама́нскае мо́ра
 Андо́ра, а́ндора́скі
 Андо́ра-ла-В'е́ха (ст. *Андора́*)
 Андыжа́н, а́ндыжа́нскі
 Ане́га, а́нежскі
 Анкара́, а́нкара́скі (ст. *Турцы́*)
 Антанана́рыву, а́нтанана́рыўскі
 (ст. *Мадагаскара́*)
 Антаркты́да
 Анта́рктыка, а́нтаркты́чны
 Анта́рыо, нязм.
 Антве́рпен, а́нтве́рпенскі
 Анто́паль, а́нтопа́льскі
 Анты́льскія астравы́
 Апені́ны, а́пені́нскі
 А́піа, а́пі́йскі (ст. *Заходняга Са-
моа́*)
 Апóчка, а́по́цацкі
 Апшэро́нскі паўво́страў
 Ара́бская Рэспу́бліка Егі́пет
 Ара́вія, ара́війскі
 Ара́гві, ара́гві́йскі
 Араго́н, араго́нскі
 Ара́льскае мо́ра
 Арара́т, ара́ра́цкі
 Аргенці́на
 Аргенці́нская Рэспу́бліка
 Аргу́нь, а́ргу́нскі
 Арджані́дзе (ст. *Паўн.-Асец.
АССР*)
 Ардо́ны, а́рдэ́нскі
 Арзама́с, а́рзама́скі
 А́рктыка, а́ркты́чны
 Арлеа́н, а́рлеа́нскі
 Армаві́р, армаві́рскі
 Арме́нія
 Армя́нская Саве́цкая Сацыялі-
сты́чная Рэспу́бліка

Аро́л, а́рлоўскі
 Артэ́к, а́ртэ́каўскі
 Арха́нгельск, а́рха́нгельскі
 Арыно́ка, а́рыно́кскі
 Арэ́нбу́рг, а́рэ́нбу́ргскі
 Арэ́са, а́рэ́скі
 Арэ́хава-Зу́ева, а́рэ́хава-зу́еўскі
 Асве́нцім, а́све́нці́мскі
 Асве́я, а́све́йскі
 Асіпо́вічы, а́сіпо́віцкі
 Асіры́я, а́сіры́йскі
 Астраве́ц, а́страве́цкі
 А́страхань, а́страха́нскі
 Асте́ндэ, а́сте́ндскі
 Асуа́н, а́суа́нскі
 Асунсьё́н (ст. *Парагвая́*)
 Асце́р, а́сце́рскі
 Атаба́ска, а́таба́скі́нскі
 Ата́ва, а́таўскі (ст. *Канады́*)
 А́тланты́чны акіа́н
 Ау́еда
 Ау́стралі́йскі Саю́з
 Ау́стра́лія
 Ау́стрыйская Рэспу́бліка
 Ау́стрыя
 Ау́стэрліц, а́ўстэрлі́цкі
 Афганіста́н, а́фга́нскі
 Афі́ны, а́фі́нскі (ст. *Грэцы́*)
 Афры́ка, а́фрыка́нскі
 Ахо́цкае мо́ра
 Ашмя́ны, а́шмя́нскі
 Ашхаба́д (ст. *Туркм. ССР*)
 Аюда́г, а́юда́гскі

Б

Бабру́йск, ба́бру́йскі
 Баб-эль-Мандэ́бскі пра́ліў
 Бага́мскія Астравы́
 Багата́, багаца́нскі (ст. *Калумбі́*)
 Багда́д, багада́дскі (ст. *Ірака́*)
 Багушэ́ўск, ба́гушэ́ўскі
 Ба́дэн, ба́дэ́нскі

Базель, базельскі
 Байкал, байкальскі
 Байкала-Амурская магістраль
 (БАМ)
 Байканур, байканурскі
 Баку, бакінскі (ст. *Азерб. ССР*)
 Балагёе, балагёўскі
 Балатон, балатонскі
 Балгарыя, балгарскі
 Балеарскія астравы
 Балівія, балівійскі
 Балканы, балканскі
 Балтыйскае мора
 Балхаш, балхашскі
 Бамако, бамакоўскі (ст. *Малі*)
 Бамбей, бамбейскі
 Бангі, бангійскі (ст. *Цэнтраль-
наафрыканскай Рэсп.*)
 Бангкок (ст. *Тайланда*)
 Бангладэш, бангладэшскі
 Бандар-Серы-Бегаван (ст. *Бру-
нея*)
 Банджул, банджўльскі (ст. *Гам-
біі*)
 Бандунг, бандунгскі
 Барадзінó, барадзінскі
 Баранавічы, баранавіцкі
 Баранцава мора
 Барбадас, барбадаскі
 Бардо, бардóскі
 Баржомі, баржомскі
 Баркалабава, баркалабаўскі
 Барнаул, барнаўльскі
 Барселона, барселонскі
 Барысаў, барысаўскі
 Баскунчак, баскунчакскі
 Бас-Тэр, бас-тэрскі (ст. *Гвадэ-
лупы*)
 Басфор, басфорскі
 Батнічны заліў
 Батсвана, батсванскі
 Батумі, батумскі (ст. *Адж.
СССР*)

Батэрст, батэрсцкі
 Бафінава Зямля
 Бахрэйн, бахрэйнскі
 Бахчысарай, бахчысарайскі
 Башкірская АССР
 Башкірыя
 Бейрут, бейруцкі (ст. *Лівана*)
 Белавёжская пушча
 Béлае мора, беламорскі
 Беламорска-Балтыйскі канал
 Беларуская Савецкая Сацыялі-
стычная Рэспубліка (БССР)
 Беларусь
 Беласток, беластоцкі
 Беластоцчына
 Бэлград, белгародскі
 Беліз, белізскі
 Белуджыстан, белуджыстанскі
 Бельгія, бельгійскі
 Бельмапан (ст. *Беліза*)
 Бэльцы, бэльцкі
 Бенгазі, бенгазіўскі
 Бенгаля, бенгальскі
 Бендэры, бендэрскі
 Бенін, бенінскі
 Беразінó, беразінскі
 Бераставіца, бераставіцкі
 Берлін, берлінскі (ст. *ГДР*)
 Бермудскія астравы
 Берн, бернскі (ст. *Швейцарыі*)
 Бэрынгаў праліў
 Бэседзь, бэседскі
 Бешанковічы, бешанковіцкі
 Більбао, більбаўскі
 Бірабіджан (цэнтр *Яўр. аўт.
вобл.*)
 Бірмінгем, бірмінгэмскі
 Бісау (ст. *Гвінеі-Бісау*)
 Біскайскі заліў
 Благавешчанск, блажавешчан-
скі
 Блізкі Усход, блізкаўсходні
 Бон, бонскі (ст. *ФРГ*)

Боснія, баснійскі
 Брагін, брагінскі
 Бразавіль, бразавільскі (ст. Кон-
 га)
 Бразілія (ст. Бразілії)
 Бразілія, бразільскі
 Брандэнбурґ, брандэнбурґскі
 Бранск, бранскі
 Бра́слаў, бра́слаўскі
 Браўншвейг, браўншвейгскі
 Браціслава, браціслаўскі
 Брацк, брацкі
 Брно, брненскі
 Бруней, брунейскі
 Бруней Дарусалам
 Брусель, брусельскі (ст. Бельгіі)
 Брыджтаун, брыджтаўнскі (ст.
 Барбадаса)
 Брысталь, брыстольскі
 Брэст, брэцкі
 Брэстчына
 Брэтань, брэтанскі
 Буг, бугскі
 Буда-Кашалёва, буда-кашалёў-
 скі
 Будапешт, будапешцкі (ст. Венг-
 рыі)
 Бужумбура (ст. Рэсп. Бурундзі)
 Бузулук, бузулукскі
 Булаваё
 Булонь, булонскі
 Бурація
 Бурацкая АССР
 Бургундыя, бургундскі
 Буркіна-Фасо
 Бурундзі, бурундзійскі
 Бутан, бутанскі
 Бухара, бухарскі
 Бухарэст (ст. Румыніі)
 Буэнас-Айрэс (ст. Аргенціны)
 Быхаў, быхаўскі
 Быцень, быценскі
 Бягомль, бягомльскі

Бяла-Падляска, бяла-падляскі
 Бялград, бялградскі (ст. Юга-
 славіі)
 Бялінічы, бялініцкі
 Бярдзічаў, бярдзічаўскі
 Бяроза, бярозаўскі
 Бярэзіна, бярэзінскі

В

Вавілон, вавілонскі
 Вадуц, вадуцкі (ст. Ліхтэнштэй-
 на)
 Вайгач, вайгачкі
 Валгаград, валгаградскі
 Валгадонск, валгадонскі
 Валета (ст. Мальты)
 Валожын, валожынскі
 Валынская вобласць
 Вандэя, вандэйскі
 Вануату, вануацкі
 Варна, варненскі
 Варонеж, варонежскі
 Варшава, варшаўскі (ст. Польшчы)
 Васілёвічы, васілёвіцкі
 Васілішкі, васілішкаўскі
 Ватыкан, ватыканскі
 Ватэрлоо, ватэрлоўскі
 Ваўкавыск, ваўкавыскі
 Вашынгтон (ст. Злуч. Штат.
 Амерыкі)
 Везувій
 Велінгтан (ст. Новай Зеландыі)
 Вена, венскі (ст. Аўстрыі)
 Венгерская Рэспубліка
 Венгрыя
 Венесуэла, венесуэльскі
 Венэцыя, венецыянскі
 Вентспілс, вентспілскі
 В'енцьян, в'енцьянскі (ст. Ляо-
 са)
 Вердэн, вердэнскі

Версаль, версальські
 Верхнядзвінск, верхнядзвінські
 Вест-Індія, вест-індські
 Вестфалія, вестфальські
 Ветка, веткаўскі
 В'єтнам, в'єтнамскі
 Вётранка, вётранкаўскі
 Вётрына, вётрынскі
 Відзы, відзскі
 Візантыя, візантыйскі
 Вікторыя, віктарыйскі (ст. Сей-
 шэльскіх Астравой)
 Віла (ст. Вануату)
 Вілейка, вілейскі
 Вілія, вілійскі
 Вільнюс, вільнюскі (ст. Літ.
 ССР)
 Віндхук, віндхукскі (ст. Намі-
 біі)
 Вініпег, вініпэгскі
 Вінніца, вінніцкі
 Віргінскія астравы
 Вісла, віслінскі
 Віцебск, віцебскі
 Віцебшчына
 Влтава, влтаўскі
 Вогненная Зямля, вогнезямель-
 скі
 Волагада, валагódскі
 Вólга, вólжскі
 Вólга-Данскі суднаходны канál
 Вóранава, вóранаўскі
 Высачаны, высачанскі
 Высо́кае, высо́каўскі
 Вы́чагда, вы́чагódскі
 Вы́шні Валачо́к, вы́шневалóцкі
 Вя́зынка, вя́зынскі
 Вя́зьма, вя́земскі
 Вялікабрыта́нія, вялікабрыта́н-
 скі
 Вялікае Ге́рцагства Люксембу́рг
 Вялікае Мядзвѣджае (возера),
 вялікамядзвѣджанскі

Вялікае Нявóльніцкае (возера),
 вяліканявóльніцкі
 Вялікія Дóльцы, вялікадалéцкі
 Вятлúга, вятлúжскі

Г

Гаа́га, гаа́гскі
 Габарóнэ, габарóнскі (ст. Бат.
 сваны)
 Габóн
 Габóнская Рэспу́бліка
 Гавáна, гавáнскі (ст. Кубы)
 Га́грскі хрыбэт
 Гаі́ці, гаі́цянскі
 Галáндія, галáндскі
 Галі́цыя, галі́цыйскі
 Га́лія, га́льскі
 Гальфстры́м
 Га́мбія, гамбі́йскі
 Га́мбург, га́мбургскі
 Га́мільтан (ст. Бермудскіх а-воў)
 Га́на, га́нскі
 Ганалúлу, ганалúльскі
 Ганг, га́нгскі
 Гандура́с, гандура́скі
 Гано́вер, гано́верскі
 Га́нцавічы, га́нцаві́цкі
 Гарадзі́шча, гарадзі́шчанскі
 Гарадо́к, гарадо́цкі
 Гарóна, гарóнскі
 Гары́нь, гары́нскі
 Гаско́нь, гаско́нскі
 Гаўр, гаў́рскі
 Гаўры́занка́р, гаўры́занка́рскі
 Гай́на, гай́нскі
 Гвадалкві́ір, гвадалкві́ірскі
 Гвадэлúпа, гвадэлúпскі
 Гватэма́ла (ст. Рэсп. Гватэ́мала)
 Гвіне́я, гвіне́йскі
 Гвіне́йская Рэспу́бліка
 Гвіне́я-Біса́у
 Гвія́на, гвія́нскі

Гвіяна Французская

Гданьск, гданьскі

Геленджык, геленджыкскі

Гент, гэнцкі

Гёнуя, гёнуэзскі

Германская Дэмакратычная Рэспубліка (ГДР)

Герцагавіна, герцагавінскі

Гжацк, гжацкі

Гібралтар, гібралтарскі

Гімалаі, гімалайскі

Гіндукуш, гіндукушскі

Глазга, глазгаўскі

Глуск, глўскі

Глыбокае, глыбоцкі

Гобі, габійскі

Гомель, гомельскі

Гомельшчына

Горкі (г. абласны), горкаўскі

Горкі (г. раённы), горацкі

Горна-Алтайск

Горна-Алтайская аўтаномная вобласць

Горна-Бадахшанская аўтаномная вобласць

Готхаб (ст. Грэнландыі)

Градзянка, градзянкаўскі

Гранáда (горад)

Грэдзеншчына

Грэдна, грэдзенскі

Грэдны (ст. Чэч.-Інгуш. АССР)

Грузінская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка

Грузія

Грэнада (дзяржава)

Грэнландыя, грэнландскі

Грэск, грэскі

Грэцыя

Грэчаская Рэспубліка

Гудзонаў праліў

Гулістан, гулістанскі

Гур'еў, гур'еўскі

Гусь-Хрустальны

Д

Давыд-Гарадок, давыд-гарадоцкі

Дагестан

Дагестанская АССР

Да́ка, да́кскі (ст. Бангладэш)

Дака́р, дака́рскі (ст. Сенегала)

Далёкі Усход, далёкаўсходні

Далма́цыя, далма́цкі

Дамана́вічы, дамана́віцкі

Дамас́к, дамас́кі (ст. Сірыі)

Дамачо́ва, дамачо́ўскі

Даміні́ка

Даміні́канская Рэспубліка

Данба́с, данба́скі

Дане́ц, дане́цкі

Дане́цк, дане́цкі

Да́нія, да́цкі

Дардане́лы, дардане́льскі

Дар-эс-Сала́м, дар-эс-сала́мскі (ст. Танзаніі)

Дау́рыя, дау́рскі

Даў́гава, даў́гаўскі

Даў́гаўпі́лс, даў́гаўпі́лскі

Даў́гінава, даў́гінаўскі

Джакáрта (ст. Інданезіі)

Джалáл-Аба́д, джалáл-аба́дскі

Джамалу́нгма (Эверэ́ст)

Джамбу́л, джамбу́льскі

Джо́рджтаў́н (ст. Гаяны)

Джыбу́ці (ст. Рэсп. Джыбуці)

Дзві́на, дзві́нскі

Дзві́нск, дзві́нскі

Дзі́він, дзі́вінскі

Дзі́сна, дзі́сенскі

Дзю́сельдарф, дзю́сельдо́र्फскі

Дзяржа́ва Бахрэ́йн

Дзяржа́ва-го́рад Ваты́кан

Дзяржа́ва Ізра́іль

Дзяржа́ва Кампу́чыя

Дзяржа́ва Ка́тар

Дзяржа́ва Кувей́т

Дзяржава Маўрыкій
 Дзяржынск, дзяржынскі
 Дзятлава, дзятлаўскі
 Днепр, дняпроўскі
 Днепрагэс, днепрагэсаўскі
 Днёпрапятроўск, днёпрапятроўскі
 Днестр, днястроўскі
 Добраш, добрашскі
 Дакшыцы, дакшыцкі
 Дон, данскі
 Доха, дохскі (ст. Катара)
 Драгічын, драгічынскі
 Драгобыч, драгобыцкі
 Друскінінкай, друскінінкайскі
 Друць, друцкі
 Друя, друйскі
 Дрыбін, дрыбінскі
 Дрывяты, дрывяцкі
 Дрысвяты, дрысвяткі
 Дрэздэн, дрэздэнскі
 Дублін, дублінскі (ст. Ірландыі)
 Дубіна, дубінінскі
 Дуброўна, дуброўнскі
 Дуброўнік, дуброўніцкі
 Дубулты, дубултаўскі
 Дудзінка, дудзінскі
 Дунай, дунайскі
 Дунілавічы, дунілавіцкі
 Дуўр, дуўрскі
 Душанбэ, душанбінскі (ст. Тадж. ССР)
 Дылі (ст. Усх. Тымора)
 Дэлі, дэлііскі (ст. Індыі)
 Дэмакратычная Рэспубліка Мадагаскар
 Дэмакратычная Рэспубліка Сан-Тамэ і Прынсіпі
 Дэмакратычная Рэспубліка Судан
 Дэмакратычная Сацыялістычная Рэспубліка Шры-Ланка
 Дэтройт, дэтройтскі

F

Егіпет, егіпецкі
 Езярышча, езярышчанскі
 Ёлгава, ёлгаўскі
 Ельск, ёльскі
 Енісэй, енісэйскі
 Епіфань, епіфанскі
 Ерэван, ерэванскі (ст. Арм. ССР)
 Есентукі, есентукскі
 Еўпаторыя, еўпатарыйскі
 Еўразія
 Еўропа, еўрапейскі
 Еўфрат, еўфратскі

Ж

Жабінка, жабінкаўскі
 Жабчыцы, жабчыцкі
 Жалезнаводск, жалезнаводскі
 Жалудок, жалудокі
 Жлобін, жлобінскі
 Жоўтае мора
 Журавічы, журавіцкі
 Жыгулі, жыгулёўскі
 Жыткавічы, жыткавіцкі
 Жытомір, жытомірскі
 Жэмайтэ, жэмайткі
 Жэнева, жэнеўскі

З

Забайкалле, забайкальскі
 Заблудаў, заблудаўскі
 Заволжа, заволжскі
 Заграб, заграбскі
 Заір, заірскі
 Закарпацце, закарпацкі
 Закаўказзе, закаўказскі
 Замбія, замбііскі
 Запаляр'е, запалярны
 Запарожжа, запарожскі
 Заслаўе, заслаўскі

Заура́лле, заура́льскі
 Заходні Ірыян, заходнеірыянскі
 Заходняе Самба
 Заходняя Дзвіна
 Заходняя Саха́ра
 Зеландыя, зеландскі
 Зеленаградск, зеленаградскі
 Зімба́бве, зімбабвійскі
 Златапаль, златапальскі
 Злучанае Каралёўства Вяліка-
 брытаніі і Паўночнай Ірландыі
 Злучаныя Штаты Амерыкі
 (ЗША)
 Зомба, зомбінскі
 Зондскія астравы
 Зэльва, зэльвенскі
 Зямля Франца-Іосіфа

І

Іанічнае мора
 Іарданія
 Іарданскае Хашыміцкае Кара-
 лёўства
 Іберыя, іберыйскі
 Іванава, іванаўскі
 Івана-Франкоўск, івана-фран-
 коўскі
 Івацэвічы, івацэвіцкі
 Івянец, івянецкі
 Іерусалім, іерусалімскі
 Іжэўск, Іжэўскі (ст. Удм. АССР)
 Ізмаіл, ізмаільскі
 Ізраіль, ізраільскі
 Ізяслаў, ізяслаўскі
 Ільмень, ільменскі
 Ілья, ільянскі
 Індакітай, індакітайскі
 Інданезія, інданезійскі
 Індастан, індастанскі
 Індыя, індыйскі
 Іпуць, іпуцкі
 Ірак, іракскі

Іра́кская Рэспубліка
 Іра́н, іра́нскі
 Ірку́цк, ірку́цкі
 Ірла́ндская Рэспубліка
 Ірла́ндзя, ірла́ндскі
 Ірты́ш, ірты́шскі
 Ісламаба́д (ст. Пакістана)
 Ісла́мская Рэспубліка Іра́н
 Ісла́мская Рэспубліка Маўры-
 та́нія
 Ісла́мская Рэспубліка Пакіста́н
 Ісла́ндзя, ісла́ндскі
 Іспа́нія, іспа́нскі
 Ісы́к-Куль, ісы́к-ку́льскі
 Іта́лія
 Італья́нская Рэспубліка
 Іўе, іеўскі

Й

Йакаіці
 Йакахама, йакахамскі
 Йаханесбург, йаханесбургскі
 Яшкар-Ала́, (ст. Марыйск.
 АССР)
 Йе́мен (Народная Дэмакратыч-
 ная Рэспубліка Йе́мен)
 Йе́менская Ара́бская Рэспубліка
 Йёна, йёнскі
 Йіглава, йіглаўскі
 Ё́рк, ё́ркскі
 Ё́ркшыр, ё́ркшырскі

К

Кааператыўная Рэспубліка Га-
 я́на
 Ка́ба-Вэ́рдэ
 Кабарда, кабардзінскі
 Кабардзіна-Балка́рская АССР
 Кабу́л, кабу́льскі (ст. Рэсп. Аф-
 га́ністан)
 Каёна (ст. Гвіяны Франц.)

Қазáнь, қазáнскі
 Қазáхская Савéцкая Сацыяліс-
 тычная Рэспубліка
 Казахста́н, казахста́нскі
 Казбе́к, казбе́кскі
 Казлоўшчына, казлоўшчы́нскі
 Каі́р, каі́рскі (ст. *Егіпта*)
 Какáнд, какáндскі
 Какчэ́таў, какчэ́таўскі
 Калара́да, калара́дскі
 Калгуе́ў, калгуе́ўскі
 Каліма́нтан, каліма́нтанскі
 Калі́нін, калі́нінскі
 Каліні́нград, каліні́нградскі
 Калі́нкавічы, калі́нкаві́цкі
 Каліфо́рнія, каліфа́рнійскі
 Калмы́кія
 Калмы́цкая АССР
 Кало́мба (ст. *Шры-Ланкі*)
 Калу́га, калужскі
 Калумбі́я, калумбі́йскі
 Калхі́да, калхі́дскі
 Кальку́та, кальку́цкі
 Ка́ма, ка́мскі
 Камары́н, камары́нскі
 Камбо́джа, камбаджы́йскі
 Ка́мень-на-О́бі
 Камеру́н, камеру́нскі
 Камо́рскія Астравы
 Кампа́ла, кампа́льскі (ст. *Уган-
ды*)
 Камча́тка, камча́цкі
 Камяне́ц, камяне́цкі
 Камяне́ц-Падольскі
 Кана́да, кана́дскі
 Кана́рскія астравы
 Канбе́ра, канбе́рскі (ст. *Аўстра-
лійск. Саюза*)
 Канста́нціно́паль
 Капатке́вічы, капатке́віцкі
 Капенга́ген (ст. *Даніі*)
 Капетда́г, капетда́гскі
 Ка́пры, капры́йскі

Капы́ль, капы́льскі
 Кара́-Бага́з-Гол
 Карагандá, карагандзі́нскі
 Карадар'я́, карадар'і́нскі
 Каракалпа́кія
 Каракалпа́нская АССР
 Кара́кас, кара́каскі (ст. *Вене-
суэлы*)
 Кара́нская аўта́номная акру́га
 Караку́мы, караку́мскі
 Карале́ўства Бе́льгія
 Карале́ўства Бута́н
 Карале́ўства Да́нія
 Карале́ўства Лесо́та
 Карале́ўства Маро́ка
 Карале́ўства Нарве́гія
 Карале́ўства Непáл
 Карале́ўства Нідэрла́нды
 Карале́ўства Сауда́ўская Ара́вія
 Карале́ўства Сва́зіленд
 Карале́ўства Та́йлэнд
 Карале́ўства То́нга
 Карале́ўства Шве́цыя
 Карача́ева-Чэрке́ская аўта́ном-
 ная во́бласць
 Карды́льеры, карды́льерскі
 Ка́рлавы Ва́ры, карлава́рскі
 Карма́, карма́нскі
 Карпа́ты, карма́цкі
 Ка́рскія Варо́ты
 Карфаге́н, карфаге́нскі
 Карці́на-д'Ампе́ца
 Каршы́, каршы́нскі
 Ка́рыбскае мо́ра
 Ка́рынф, ка́рынфскі
 Карэ́йская На́рoдна-Дэмакра-
 ты́чная Рэспу́бліка (КНДР)
 Карэ́лічы, карэ́ліцкі
 Карэ́льская АССР
 Карэ́я
 Ка́стры (ст. *Сент-Люсіі*)
 Каспі́йскае мо́ра
 Қа́страма́, қа́страмскі

- Кастылія, кастыльскі
 Касцюковічы, касцюковіцкі
 Касцюкоўка, касцюкоўскі
 Катавіцы, катавіцкі
 Каталонія, каталонскі
 Катар, катарскі
 Катманду (ст. *Непала*)
 Каўказ, каўказскі
 Каўнас, каўнаскі
 Кахетыя, кахецінскі
 Кахінхіна, кахінхінскі
 Кашкадар'я, кашкадар'інскі
 Кейптаун, кейптаунскі
 Кембрыдж, кембрыджскі
 Кэмерава, кэмераўскі
 Кенія, кенійскі
 Керч, кэрчанскі
 Кельн, кельнскі
 Кызыл-Арда, кзыл-ардзінскі
 Кігалі, кігальскі (ст. *Руанды*)
 Кіеў, кіеўскі (ст. *УССР*)
 Кінгісеп, кінгісэпскі
 Кінгстан (ст. *Ямайкі*)
 Кінгстаун (ст. *Сент-Вінсент і Грэнадзіны*)
 Кінешма, кіняшэмскі
 Кіншаса, кіншаскі (ст. *Заіра*)
 Кіпр, кіпрскі
 Кіравабад, кіравабадскі
 Кіраваград, кіраваградскі
 Кіраў, кіраўскі
 Кіраўск, кіраўскі
 Кіргізія
 Кіргізская Савецкая Сацыяліс-
 тычная Рэспубліка
 Кірыбаці
 Кіславодск, кіславодскі
 Кіта (ст. *Эквадора*)
 Кітай, кітайскі
 Кітайская Народная Рэспубліка
 (КНР)
 Кішынеў, кішынеўскі (ст. *Малд.
 ССР*)
- Клайпеда, клайпедскі
 Клецк, клецкі
 Клімавічы, клімавіцкі
 Клічаў, клічаўскі
 Ключаўская сопка
 Княства Ліхтэнштэйн
 Кобрын, кобрынскі
 Козьмадзям'янск
 Кольскі паўвостраў
 Комі АССР
 Комі-Пярмяцкая аўтаномная ак-
 руга
 Конакры (ст. *Гвінеі*)
 Конга, кангалезскі
 Копысь, копыскі
 Корсіка, карсіканскі
 Коста-Рыка, коста-рыканскі
 Кот-д'Івуар
 Коханава, коханаўскі
 Крамянчуг, крамянчугскі
 Кранштат, кранштацкі
 Краснаводск, краснаводскі
 Краснадар, краснадарскі
 Краснапольша, краснапольскі
 Краснаярск, краснаярскі
 Круглае, круглянскі
 Кру́пкі, крупскі
 Крыварожжа
 Крывічы, крывіцкі
 Крывы Рог, крыварожскі
 Крым, крымскі
 Крыт, крыцкі
 Крычаў, крычаўскі
 Куала-Лумпур (ст. *Малайзіі*)
 Куба, кубінскі
 Кубань, кубанскі
 Кувейт, кувейцкі
 Кудымкар, кудымкарскі
 Кузбас, кузбаскі
 Кузнецк, кузнецкі
 Куйбышаў, куйбышаўскі
 Кукунор, кукунорскі
 Куляб, кулябскі

Куньлунь, куньлуньскі
 Курá, курынскі
 Куранец, куранецкі
 Курасіо, *мязм.*, курасіўскі
 Курган, курганскі
 Курдыстан, курдыстанскі
 Курляндзя, курляндскі
 Курск, кўрскі
 Кўршчына
 Курўльскія астравы
 Кустанай, кустанайскі
 Кутаісі, кутаіскі
 Кызыл, кызыльскі (ст. *Тув.*
АССР)
 Кяхта, кяхцінскі

Л

Ла-Валёта, ла-валецкі
 Лагас, лагаскі (ст. *Нігерыі*)
 Лагішын, лагішынскі
 Лагойск, лагойскі
 Ладажскае возера
 Лазана, лазанскі
 Лакарна, лакарнскі
 Ла-Манш, ла-маншскі
 Ламбардыя, ламбардскі
 Ламэ, ламэйскі (ст. *Тога*)
 Лангедок, лангедокскі
 Лань, ланскі
 Лаос, лаоскі
 Лаоская Народно-Дэмакратыч-
 ная Рэспубліка
 Лаперуза праліў
 Лапландыя, лапландскі
 Ла-Плата, ла-плацкі
 Латарынгія, латарынгскі
 Латвійская Савецкая Сацыяліс-
 тычная Рэспубліка
 Лейпцыг, лейпцыгскі
 Лельчыцы, лельчыцкі
 Лёна, лёнскі
 Лёніна, лёнінскі

Ленінабад, ленінабадскі
 Ленінград, ленінградскі
 Лёнінск, лёнінскі
 Лёпель, лёпельскі
 Лёсота, лёсотаўскі
 Лёзна, лёзненскі
 Лётцы, лятчанскі
 Ліберыя, ліберыйскі
 Лібрэвіль, лібрэвільскі (ст. *Га-
 бона*)
 Лівадзія, лівадзійскі
 Ліван, ліванскі
 Ліванская Рэспубліка
 Ліверпул, ліверпульскі
 Лівія, лівійскі
 Ліда, лідскі
 Лідзіцэ, лідзіцкі
 Ліепая, ліепайскі
 Ліён, ліёнскі
 Лілóngве (ст. *Малаві*)
 Ліль, лільскі
 Ліма, лімскі (ст. *Перу*)
 Лімोज, ліможскі
 Ліпецк, ліпецкі
 Лісабон, лісабонскі (ст. *Парту-
 галіі*)
 Літва
 Літоўская Савецкая Сацыяліс-
 тычная Рэспубліка
 Ліхтэнштэйн, ліхтэнштэйнскі
 Ловаць, ловацкі
 Лодзь, лодзінскі
 Лоеў, лоеўскі
 Ломжа, ломжынскі
 Лондан, лонданскі (ст. *Вяліка-
 брытаніі*)
 Лос-Анджэлес, лос-анджэлескі
 Лосвіда, лосвідскі
 Луанда, луандскі (ст. *Анголы*)
 Луганск, луганскі
 Лужнікі, лужнікоўскі
 Лукомль, лукомльскі
 Лунінец, лунінецкі

Лусáка, лусáкскі (ст. *Замбіі*)
 Лусóн, лусóнскі
 Луцк, лúцкі
 Львоў, львоўскі
 Любань, любáнскі
 Любляна, любля́нскі
 Любча, любча́нскі
 Люксембúрг (ст. *Герц. Люксем-
 бург*)
 Люцэрн, люцэр́нскі
 Ля́хавічы, ля́хавіцкі

М

Маáс, маáскі
 Магада́н, магада́нскі
 Магады́ша, магады́шскі (ст. *Са-
 малі*)
 Магелáнаў праліў
 Магілеў, магілеўскі
 Магілеў-Падóльскі
 Магілеўшчына
 Магнітаго́рск, магнітаго́рскі
 Мадагаска́р, мадагаска́рскі
 Мадры́д, мадры́дскі (ст. *Іспаніі*)
 Мазамбі́к, мазамбі́кскі
 Мазы́р, мазы́рскі
 Майда́нак, майда́нкаўскі
 Майко́п, майко́пскі
 Майнц, ма́йнцкі
 Македо́нія, македо́нскі
 Макéнзі, макéнзінскі
 Мала́ба (ст. *Экватар. Гвінеі*)
 Мала́ві, ма́лавійскі
 Маладзéчна, маладзéчанскі
 Мала́йзія, малайзі́йскі
 Мала́йскі архіпела́г
 Малары́та, малары́цкі
 Мала́я, мала́йскі
 Мала́я Азія, малаазія́цкі
 Малда́вія
 Малдаўская Савéцкая Сацыяліс-
 ты́чная Рэспу́бліка (МССР)

Ма́ле, малéйскі (ст. *Мальдываў*)
 Малі́, малі́йскі
 Мальды́вы, мальды́ўскі
 Мальды́ўская Рэспу́бліка
 Ма́льта, мальты́йскі
 Манáгуа, манагуа́нскі (ст. *Ні-
 карагуа*)
 Манáка, манáкскі (ст. *кн. Ма-
 нака*)
 Манáма, манáмскі (ст. *Бахрэй-
 на*)
 Манблáн, манблáнскі
 Манго́лія
 Манго́льская Нарóдная Рэспу́б-
 лі́ка (МНР)
 Мані́ла, мані́льскі (ст. *Філіпін*)
 Манпелье́, манпелье́скі
 Манро́вія, манраві́йскі (ст. *Лі-
 берыі*)
 Манрэáль, манрэáльскі
 Мантэвідéо (ст. *Уругвая*)
 Маньчжу́рыя, маньчжу́рскі
 Ма́нчэстэр, манчэ́стэрскі
 Мапу́ту (ст. *Мазамбіка*)
 Марáвія, мара́ўскі
 Мардо́вія
 Мардоўская АССР
 Ма́р'іна Го́рка, мар'і́наго́рскі
 Мармуровае мо́ра
 Маро́ка, марака́нскі
 Маро́ні (ст. *Каморскіх Астравой*)
 Марсэ́ль, марсэ́льскі
 Марці́ніка, марці́ніскі
 Мары́нская вóдная сістэ́ма
 Мары́йская АССР
 Масáндра, масáндраўскі
 Ма́серу (ст. *Лесота*)
 Маска́т (ст. *Амана*)
 Масквá, маско́ўскі
 Масквá-рака́, маскварэ́цкі
 Масквá-Тавáрная
 Масты́, масто́ўскі
 Ма́тачкін Шар (праліў)

Маўрыкій, маўрыкійскі
 Маўрытанія, маўрытанскі
 Махачкала́ (ст. Дагест. АССР)
 Мбаба́не, мбаба́нскі (ст. Свазі-
 ленда)
 Медэо, нязм.
 Мэкка
 Меконг, меконгскі
 Мэксіка
 Мексіка́нскія Злучаныя Штаты
 Меланэзія, меланезійскі
 Мельбу́рн, мельбу́рнскі
 Мэне́нг (ст. Науру)
 Месапа́тамія, месапа́тамскі
 Месі́нскі праліў
 Мэхі́ка, мэхі́канскі (ст. Мексікі)
 Мётча, мётчанскі
 Міёры, міёрскі
 Міжэ́мнае мо́ра, міжземнамо́р-
 скі
 Мікала́еўшчына, мікала́еўшчын-
 скі
 Мікаше́вічы, мікаше́віцкі
 Міла́н, міла́нскі
 Мілас, міласкі
 Мінгрэ́лія, мінгрэ́льскі
 Міндана́о, міндана́ўскі
 Мінск, мінскі (ст. БССР)
 Міншчына
 Мір, мірскі
 Міргара́д, міргара́дскі
 Місісі́пі, місісі́пскі
 Місу́ры, місуры́йскі
 Мічыга́н, мічыга́нскі
 Мо́нтэ-Ка́рла, мо́нтэ-ка́рлінскі
 Мо́ра Ла́пцевых
 Мо́рані
 Мсці́слаў, мсці́слаўскі
 Мукдэ́н, мукдэ́нскі
 Му́рманск, му́рманскі
 Мю́нхен, мю́нхенскі
 Мядзведжаго́рск, мядзведжаго́р-
 скі

Мядзел, мядзельскі
 Мязэ́нь, мязэ́нскі
 М'я́нма

Н

Навагрудак, навагрудскі
 Навадзві́нск, навадзві́нскі
 Навае́льня, навае́льнінскі
 Навапо́лацк, навапо́лацкі
 Наго́рна-Караба́хская аўтаном-
 ная вобласць
 Наго́рны Караба́х, наго́рнакара-
 ба́хскі
 Наго́я, наго́йскі
 Найро́бі, найро́бскі (ст. Кеніі)
 На́льчык (ст. Каб.-Балк. АССР)
 Нама́нган, нама́нганскі
 На́мібія, на́мібі́йскі
 На́нкін, на́нкінскі
 На́нсі, на́нсійскі
 На́нт, на́нцікі
 На́ра-Фа́мінск, на́ра-фа́мінскі
 На́рач, нарача́нскі
 На́рва, на́рвскі
 Нарве́гія, нарве́жскі
 Нарма́ндыя, норма́ндскі
 На́ро́дная Дэмакраты́чная Рэс-
 публі́ка Я́емен
 На́ро́дная Дэмакраты́чная Рэс-
 публі́ка Эфі́опія
 На́ро́дная Рэспу́бліка А́нго́ла
 На́ро́дная Рэспу́бліка Ба́нгладе́ш
 На́ро́дная Рэспу́бліка Бе́нін
 На́ро́дная Рэспу́бліка Ко́нга
 На́ро́дная Рэспу́бліка Ма́зам-
 бі́к
 На́ро́дная Сацыялі́сты́чная Рэс-
 публі́ка А́лба́нія
 На́роўля, нараўля́нскі
 На́рымскі край
 На́рын, на́рынскі
 Нар'ян-Ма́р, нар'ян-ма́рскі

Нáса, нáсаўскі (ст. Багамскіх
Астравой)

Наўру, наўрскі

Нахічэвáнская АССР

Нахічэвáнь (ст. Нахічэв. АССР)

Нджамена (ст. Рэспублікі Чад)

Неапалітанскі заліў

Неапаль, неапалітанскі

Негарэлае, негарэльскі

Нéнецкая аўтаномная акруга

Непáл, непáльскі

Нéрчынск, нéрчынскі

Нёман, нёманскі

Нігер, нігерскі

Нігэрыя, нігэры́йскі

Нідэрлáнды, нідэрлáндскі

Ніжні Тагі́л, ніжнетагі́льскі

Нізóк, нiзаўскі

Нікалáеў, нікалáеўскі

Нікалáеўск-на-Амúры

Нікарагуа, нікарагуáнскі

Нікасі́я, нікасі́йскі (ст. Кiпра)

Нiл, нiльскі

Нiцца, нiццкi

Нiягáра, нiягáрскі

Нiямéй, нiямéйскі (ст. Нiгeра)

Нóварасiйск, нóварасiйскі

Нóвасiбiрск, нóвасiбiрскі

Нóвая Гвiнéя, нóвагвiнéйскі

Нóвая Зелáндия, нóвазелáнд-
скі

Нóвая Зямл́я, нóвазямéльскі

Нóвая Каледонiя, нóвакаледон-
скі

Нóвая Мыш, навамы́шскі

Ноўгарад, наўгарóдскі

Ноўка, ноўскі

Нуакшóт, нуакшóцкі (ст. Маў-
рытанii)

Нукуалóфа (ст. Тонга)

Нукýс (ст. Каракалп. АССР)

Нумéа (ст. Новай Каледонii)

Нью-Йóрк, нью-йóркскі

Ньюфаўндлэнд, ньюфаўндлэнд-
скі

Нья́са, нья́скі

Нясвiж, нясвiжскі

Няшчэ́рда, няшчэ́рдзiнскі

О

Об, óбскі

Обаль, óбальскі

Одра, óдрынскі (у Польшчы i
ЧССР)

О́дэр, óдэ́рскі (у ГДР)

О́ксфард, аксфóрдскі

Омск, óмскі

О́ржыца, óржы́цкі

О́рша, арша́нскі

О́сака, óсакскі

О́сла, óслаўскі (ст. Нарвегii)

Ост-И́ндия, ост-iндскі

О́хрыд, óхры́дскі

Ош, óшскі

О́я, о́йскі

П

Павóлжа, павóлжскі

Па́га-Па́га (ст. Усходняя Са-
моа)

Падмаскóўе, падмаскóўны

Падсвiлле, падсвiльскі

Па́дуя, падуáнскі

Па-дэ-Калé

Па́кіста́н, па́кіста́нскі

Па́ла́нга, па́ла́нгскі

Палата́

Палéссе, палéскі

Палесци́на, палесци́нскі

Па́лех, па́лехскі

Палiне́зия, палiне́зiйскі

Палта́ва, палтаўскі

Па́ми́р, па́ми́рскі

Памо́р'е, памо́рскі

Пампе́і, пампе́йскі

Пана́ма, панáмскі (ст. Рэсп. Па-
нама)

Папакатэпетль
 Папезтэ (ст. Франц. Палінезіі)
 Папуа — Нова Гвінея
 Парагвай, парагвайскі
 Парамарыба (ст. Сурынама)
 Партугалія
 Партугальская Рэспубліка
 Парыж, парыжскі (ст. Францыі)
 Парычы, парыцкі
 Паставы, пастаўскі
 Патсдам, патсдамскі
 Паўднёва-Асецінская аўтаномная вобласць
 Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка
 Паўднёва-Кітайскае мора
 Паўднёвая Карэя
 Паўладар, паўладарскі
 Паўночна-Асецінская АССР
 Паўночнае мора
 Паўночна-Казахстанская вобласць
 Паўночная Амерыка, паўночна-амерыканскі
 Паўночная Асцыя
 Паўночная Букавіна
 Паўночная Дзвіна
 Паўночны Каўказ, паўночнакаўказскі
 Паўночны Ледавіты акіян
 Пекін, пекінскі (ст. Кітая)
 П'ёмонт, п'ёмонцкі
 Пэнза, пэнзенскі
 Пенсільванія, пенсільванскі
 Перакоп, перакопскі
 Перамышль, перамышльскі
 Пераслаўль, пераслаўскі
 Перм, пермскі
 Пёрсія, персідскі
 Перу, перуанскі
 Першамайск, першамайскі
 Петразаводск (ст. Карэл. АССР)
 Петрапаўлаўск, петрапаўлаўскі

Петрапаўлаўск-Камчацкі
 Пётрыкаў, пётрыкаўскі
 Пецярбург, пецярбургскі
 Печанга, печангскі
 Пікардыя, пікардыйскі
 Пінск, пінскі
 Піншчына
 Пірэнеі, пірэнейскі
 Пітсбург, пітсбургскі
 Пітэрсбург, пітэрсбургскі
 Плаешці, плаешцінскі
 Плешчаныцы, плешчаныцкі
 Пліса, пліскі
 Пльзень, пльзэнскі
 Пнампéнь (ст. Камбоджы)
 Пóзнань, пазнанскі
 Пóлацк, пóлацкі
 Пóлаччына
 Пóльская Рэспубліка
 Пóльшча
 Пóразава, пóразаўскі
 Пóрта-Нóва (ст. Беніна)
 Порт-Артур, порт-артурскі
 Порт-Луі, порт-луіскі (ст. Майрыкія)
 Порт-Морсбі (ст. Папуа-Новай Гвінеі)
 Порт-о-Прэнс (ст. Гаіці)
 Порт-оф-Спéйн (ст. Трынідада і Табага)
 Порт-Саід, порт-саідскі
 Праванс, праванскі
 Прага, пражскі (ст. Чэхаславакіі)
 Прая (ст. Каба-Вэрдэ)
 Пржавальск, пржавальскі
 Проня, пронскі
 Пружаны, пружанскі
 Прусія, прускі
 Прут, прэцкі
 Прыамур'е, прыамурскі
 Прыбайкалле, прыбайкальскі
 Прыбалтыка, прыбалтыйскі

Прыморскі край
 Прыпяць, прыпяцкі
 Прэсна, прэсненскі
 Прэторыя (ст. *Пайдн.-Афрык.*
Рэсп.)
 Пскоў, пскоўскі
 Пуацьё, нязм.
 Пухавічы, пухавіцкі
 Пуціўль, пуціўльскі
 Пуэрта-Рыка, пуэрта-рыканскі
 Пхеньян, пхеньянскі (ст. *КНДР*)
 Пціч, пцічанскі
 Пярну, пярнускі
 Пяцігорск, пяцігорскі
 Пячора, пячорскі

Р

Рабат, рабацкі (ст. *Марока*)
 Рагачоў, рагачоўскі
 Радашковічы, радашковіцкі
 Радунь, радунскі
 Разо (ст. *Дамінікі*)
 Ракаў, ракаўскі
 Расійская Савецкая Федэратыў-
 ная Сацыялістычная Рэспублі-
 ка (РСФСР)
 Расія, расійскі
 Расказава, расказаўскі
 Расоны, расонскі
 Расоха (рака), расохінскі
 Растоў-на-Доне
 Ратэрдэм, ратэрдэмскі
 Раўбічы, раўбіцкі
 Ржэў, ржэўскі
 Рона, ронскі
 Рослаўль, рослаўльскі
 Роўна, ровенскі
 Руан, руанскі
 Руанда
 Руандыйская Рэспубліка
 Рубікон (рака)
 Руб-Эль-Халі (пустыня)

Рудзенск, рудзенскі
 Рудня, руднянскі
 Ружаны, ружанскі
 Румынія, румынскі
 Русь, рускі
 Рыга (ст. *Латв. ССР*)
 Рыжскае ўзмор'е
 Рым, рымскі (ст. *Італіі*)
 Рыо-дэ-Жанейра, рыо-дэ-жа-
 нейрскі
 Рыўэра, рыўэрскі
 Рэйк'явік, рэйк'явікскі (ст. *Іс-
 ландыі*)
 Рэймс, рэймскі
 Рэйн, рэйнскі
 Рэспубліка Афганістан
 Рэспубліка Балівія
 Рэспубліка Батсвана
 Рэспубліка Бурундзі
 Рэспубліка Вануату
 Рэспубліка Венесуэла
 Рэспубліка Гаіці
 Рэспубліка Гамбія
 Рэспубліка Гана
 Рэспубліка Гандурас
 Рэспубліка Гватэмала
 Рэспубліка Гвінея-Бісау
 Рэспубліка Джыбўці
 Рэспубліка Заір
 Рэспубліка Замбія
 Рэспубліка Зімбабве
 Рэспубліка Інданезія
 Рэспубліка Індыя
 Рэспубліка Ісландыя
 Рэспубліка Каба-Вэрдэ
 Рэспубліка Калумбія
 Рэспубліка Камерун
 Рэспубліка Кенія
 Рэспубліка Кіпр
 Рэспубліка Кірыбачі
 Рэспубліка Коста-Рыка
 Рэспубліка Кот-д'Івуар
 Рэспубліка Куба

Рэспубліка Ліберыя
 Рэспубліка Малаві
 Рэспубліка Малі
 Рэспубліка Мальта
 Рэспубліка Нігер
 Рэспубліка Нікарагуа
 Рэспубліка Панамы
 Рэспубліка Парагвай
 Рэспубліка Перу
 Рэспубліка Сан-Марына
 Рэспубліка Сейшэльскія Астравы
 Рэспубліка Сенегал
 Рэспубліка Сінгапур
 Рэспубліка Судан
 Рэспубліка Сурынам
 Рэспубліка Сьера-Леоне
 Рэспубліка Трынідад і Табага
 Рэспубліка Уганда
 Рэспубліка Філіпіны
 Рэспубліка Чад
 Рэспубліка Чылі
 Рэспубліка Эквадор
 Рэспубліка Экватарыяльная Гвінея
 Рэспубліка Эль-Сальвадор
 Рэчыца, рэчыцкі
 Рэюньён, рэюньёнскі

С

Саарская вобласць
 Савоя, савойскі
 Садружнасць Багамскіх астра-
 воў
 Садружнасць Дамінікі
 Сакольнікі, сакольніцкі
 Саксонія, саксонскі
 Салавецкія астравы
 Саламонавы Астравы
 Салаўкі, салавецкі
 Салехард, салехардскі
 Салігорск, салігорскі
 Салікамск, салікамскі

Салонікі, салонікскі
 Сальвадор, сальвадорскі
 Самалі, самалійскі
 Самалійская Дэмакратычная
 Рэспубліка
 Самарканд, самаркандскі
 Самур-Апшэронскі канал
 Сан, санінскі (ст. Йемен. Араб.
 Рэсп.)
 Сінга, сінгінскі
 Сінгарскі праліў
 Санкт-Пецярбург, санкт-пецяр-
 бургскі
 Сан-Марына (ст. Рэсп. Сан-Ма-
 рына)
 Сан-Паўлу, сан-паўльскі
 Сан-Сальвадор (ст. Эль-Сальва-
 дора)
 Санта-Дамінга (ст. Дамінік.
 Рэсп.)
 Сан-Тамэ (ст. Сан-Тамэ і Прін-
 ксіпі)
 Сант'яга, сент'ягскі (ст. Чылі)
 Сан-Францыска, сан-францыскі
 Сан-Хасэ, нязм. (ст. Коста-
 Рыкі)
 Сан-Хуан (ст. Пуэрта-Рыка)
 Сапоцкін, сапоцкінскі
 Сараева, сараеўскі
 Саранск (ст. Мард. АССР)
 Саратаў, саратаўскі
 Сарбона, сарбонскі
 Сардзінія, сардзінскі
 Сарэнта, сарэнцкі
 Саўдаўская Аравія
 Сафія, сафійскі (ст. Балгарыі)
 Сахалін, сахалінскі
 Сахара, сахарскі
 Сацыялістычная Народная Лі-
 війская Арабская Джамахірыя
 Сацыялістычная Рэспубліка
 В'етнам (СРВ)
 Саюз М'янма

Саю́з Саве́цкіх Сацыялісты́чных
Рэспу́блік (СССР)

Сва́зіленд, свазіле́ндскі
 Сване́тыя, сване́цкі
 Све́ржань, све́ржанскі
 Светлабо́рск, светлабо́рскі
 Сві́р, сві́рскі
 Свіслач, свісла́цкі
 Сві́цязь, сві́цязьскі
 Свядло́ўск, свядло́ўскі
 Свяці́лавічы, свяці́лавіцкі
 Севаста́паль, севаста́пальскі
 Севі́лья, севі́льскі
 Седан, седа́нскі
 Сейшэ́льскія Астравы
 Сэна, сэ́нскі
 Сен-Дэні, сен-дэні́йскі (ст. *Рэю-
ньёна*)
 Сенега́л, сенега́льскі
 Сент-Вінсэнт і Грэнадзі́ны
 Сент-Джорджэс (ст. *Грэнады*)
 Сент-Лю́сія
 Сэрбі́я, сэрбскі
 Сэрпу́хаў, сэрпу́хаўскі
 Сеу́л, сеу́льскі (ст. *Паўдн. Карэі*)
 Сібі́р, сібі́рскі
 Сідней, сіднейскі
 Сіле́зія, сіле́зскі
 Сімфе́ропаль
 Сінгапу́р, сінгапу́рскі (ст. *Рэсп.
Сінгапур*)
 Сіро́ціна, сіро́цінскі
 Сіры́йская Ара́бская Рэспу́бліка
 Сіры́я
 Сіхатэ́-Алі́нь, сіхатэ́-алі́нскі
 Сіцы́лія, сіцы́лійскі
 Сія́нь, сія́ньскі
 Скандына́вія, скандына́ўскі
 Скіда́ль, скіда́льскі
 Ско́п'е, ско́п'еўскі
 Славэ́нія, славэ́нскі
 Слаўга́рад, слаўга́радскі
 Сло́нім, сло́німскі

Слу́цк, слу́цкі
 Случ, случа́нскі
 Слۇ́чына
 Смале́нск, смале́нскі
 Смале́ншчына
 Смаляві́чы, смаляві́цкі
 Сма́ргонь, сма́ргонскі
 Сну́ды, сну́дзэнскі
 Сож, со́жскі
 Со́львычаго́дск, со́львычаго́дскі
 Со́ль-Іле́цк, со́ль-іле́цкі
 Со́нечнабо́рск, со́нечнабо́рскі
 Со́чы, со́чынскі
 Спа́рта, спарта́нскі
 Спа́скае-Лу́тавінава
 Стакго́льм, ста́кго́льмскі (ст.
Шве́цыі)
 Стамбу́л, стамбу́льскі
 Ста́рая Ру́са, старару́саўскі
 Старо́бін, старо́бінскі
 Ста́рыя Даро́гі, старадаро́жскі
 Стаўра́паль, стаўра́пальскі
 Сто́лін, сто́лінскі
 Стоў́бцы, стаўбо́ўскі
 Стра́сбург, стра́сбургскі
 Стрэ́шын, стрэ́шынскі
 Сты́р, сты́рскі
 Су́ва, суві́йскі (ст. *Фіджы*)
 Судан, суданскі
 Судзе́ты, судзе́цкі
 Судзіслаў́ль, судзіслаў́скі
 Су́здаль, су́здальскі
 Су́крэ, нязм. (ст. *Балі́віі*)
 Султа́нат Ама́н
 Сума́тра, суматры́нскі
 Су́мы, сумскі
 Су́раж, су́ражскі
 Сурха́ндар'я, сурха́ндар'і́нскі
 Сурына́м, сурына́мскі
 Суху́мі, суху́мскі (ст. *Абхаз.
АССР*)
 Суэ́ц, суэ́цкі
 Сце́панаке́рт, сце́панаке́рцкі

Сызрань, сызранскі
 Сыктыўкар (ст. *Комі АССР*)
 Сырдар'я, сырдар'інскі
 Сьёра-Лебнэ, сьёра-лебнскі
 Сялява, сяляўскі
 Сяміпалацінск, сяміпалацінскі
 Сянган, сянганскі (ст. *Ганконга*)
 Сянно, сёніенскі

Т

Тагалэзская Рэспубліка
 Таганрог, таганрогскі
 Таджыкістан, таджыкістанскі
 Таджыкская Савецкая Сацыя-
 лістычная Рэспубліка
 Тайвань, тайваньскі
 Тайлэнд, тайлэндскі
 Таймыр
 Таймырская (Далгана-Ненец-
 кая) аўтаномная акруга
 Талас, таласкі
 Талачын, талачынскі
 Талды-Курган, талды-курганскі
 Талін, талінскі (ст. *Эст. ССР*)
 Тамань, таманскі
 Тамашоўка, тамашоўскі
 Тамбоў, тамбоўскі
 Танжэр, танжэрскі
 Танзанія, танзанійскі
 Тарава, тараўскі (ст. *Кірыбаці*)
 Тарту, тартускі
 Тасманія, тасманскі
 Татарская АССР
 Татарыя
 Татры, татранскі
 Ташаўз, ташаўзскі
 Ташкент (ст. *Узбек. ССР*)
 Тбілісі (ст. *Груз. ССР*)
 Тоба, тагалэзскі
 Токіа, такійскі (ст. *Японіі*)

Томск, томскі
 Тонга, танганскі
 Трабзон, трабзонскі
 Троя, траянскі
 Трускавец, трускавецкі
 Трыест, трыэцкі
 Трынідад і Табага
 Трыпалі, трыпалійскі (ст. *Лівіі*)
 Туапсэ, туапсінскі
 Тува, тувінскі
 Тувалу, нязм.
 Тувінская АССР
 Тула, тульскі
 Тулон, тулонскі
 Туніс (ст. *Туніск. Рэсп.*)
 Туніская Рэспубліка
 Тур, турскі
 Тура, турынскі
 Тураў, тураўскі
 Тургай, тургайскі
 Туркменістан, туркменістанскі
 Туркменія
 Туркменская Савецкая Сацыя-
 лістычная Рэспубліка
 Турцыя, турэцкі
 Турэцкая Рэспубліка
 Тхімпху (ст. *Бутана*)
 Тыбэт, тыбецкі
 Тыбр, тыбрскі
 Тыгр, тыгрскі
 Тымор, тыморскі
 Тырана, тыранскі (ст. *Алба-
 ній*)
 Тырнава, тырнаўскі
 Тырэнскае мора
 Тэгеран, тэгеранскі (ст. *Ірана*)
 Тэгузігальпа (ст. *Гандураса*)
 Тэль-Авіў, тэль-авіўскі (ст. *Із-
 раіля*)
 Тэмза, тэмзенскі
 Тэрмэз, тэрмэзскі

У

Уагадугу, уагадугскі (ст. Буркі-
на-Фасо)

Уаза, уазскі

Ўбарць, убарцяньскі

Уваравічы, уваравіцкі

Уганда, угандыйскі

Удмурція

Удмурцкая АССР

Ўжгарад, ўжгарадскі

Ўзбекістан, узбекістанскі

Ўзбэцкая Савецкая Сацыяліс-
тычная Рэспубліка

Ўзда, уздзёнскі

Украіна

Украінская Савецкая Сацыяліс-
тычная Рэспубліка (УССР)

Ўла, ўльскі

Уладзівасто́к, уладзівасто́цкі

Уладзімір, уладзімірскі

Улан-Батар (ст. Манголіі)

Улан-Удэ (ст. Бурацк. АССР)

Ульянаўск, ульянаўскі

Ўмань, ўманскі

Унёча, унёцкі

Урал, уральскі

Уральск, уральскі

Урангеля востраў

Ургенч, ургенцкі

Уругва́й, уругва́йскі

Урэчча, урэцкі

Усу́ры, усуры́йскі

Усходне-Казахста́нская воб-
ласць

Усходне-Кіта́йскае мо́ра

Усходне-Сібі́рскае мо́ра

Усходні Тымо́р

Усходняе Само́а

Усходняя Рэспубліка Уругва́й

Усць-Абака́н, усць-абака́нскі

Усць-Арды́нская Бура́цкая аў-
таномная акру́га

Усць-Арды́нскі

Усць-Каменаго́рск, усць-камена-
го́рскі

Уфа́, уфі́нскі (ст. Башк. АССР)

Уша́ча (рака)

Уша́чы, уша́цкі

Уэ́лен, уэ́ленскі

Уэ́льс, уэ́льскі

Ф

Фары́нава, фары́наўскі

Феадосі́я, феадасі́йскі

Федэра́льная Ісла́мская Рэспуб-
ліка Камо́рскія Астравы́

Федэраты́ўная Рэспубліка Бра-
зілі́я

Федэраты́ўная Рэспубліка Гер-
ма́ніі (ФРГ)

Федэраты́ўная Рэспубліка Ніге́-
ры́я

Федэра́цыя Маля́йзія

Ферга́на, ферга́нскі

Фермапі́лы, фермапі́льскі

Фіджы, фіджыйскі

Філадэльфі́я, філадэльфі́йскі

Філіпі́ны, філіпі́нскі

Фінля́ндская Рэспубліка

Фінля́ндзя

Фларэ́нцыя, фларэ́нцыйскі

Фор-дэ-Фран́с (ст. Марці́нікі)

Франкфу́рт-на-Ма́йне

Франкфу́рт-на-О́дэры

Францу́зская Рэспубліка

Францу́зя

Фру́нзе (ст. Кіргі́з. ССР)

Фрыта́ўн, фрыта́ўнскі (ст. Сьера-
Леона́)

Фунафу́ці (ст. Тувалу)

Х

Хабараўск, хабараўскі
 Хакасія
 Хакаская аўтаномная вобласць
 Халопенічы, халопеніцкі
 Халхін-Гол, халхін-гольскі
 Ханіяра, ханіярскі (ст. Саламон.
 Астравой)
 Ханка (возера), ханкінскі
 Ханой, ханойскі (ст. В'етнама)
 Ханты-Мансійск
 Ханты-Мансійская аўтаномная
 акруга
 Харарэ (ст. Зімбабве)
 Харватыя, харвацкі
 Харкаў, харкаўскі
 Харог, харогскі
 Хартум, хартумскі (ст. Судана)
 Харэзмская вобласць
 Хатынь, хатынскі
 Хахлама, хахламскі
 Хашымін, хашымінскі
 Хельсінкі, хельсінскі (ст. Фін-
 лянды)
 Херсён, херсёнскі
 Хібіны, хібінскі
 Хірасіма, хірасімскі
 Хмяльніцкая вобласць
 Хмяльніцкі
 Хойнікі, хойніцкі
 Хоцімск, хоцімскі
 Хуанхэ, хуанхэйскі

Ц

Цалінаград, цалінаградскі
 Цалінны край
 Целяханы, цяляханскі
 Цэрак, цэрскі
 Церахоўка, церахоўскі
 Ціраспаль, ціраспальскі
 Ціроль, цірольскі

Ціса, ціскі
 Ціхвін, ціхвінскі
 Ціхі акіян, ціхаакіянскі
 Цусімскі праліў
 Цхалтуба, цхалтубскі
 Цхінвалі, цхінвальскі
 Цымервальд, цымервальдскі
 Цэйлон, цэйлонскі
 Цэлебэскае мора
 Цэнтральнаафрыканская Рэс-
 публіка
 Цюмень, цюменьскі
 Цюрынгія, цюрынгскі
 Цюрых, цюрыхскі
 Цяньцзінь, цяньцзіньскі
 Цянь-Шань, цянь-шаньскі
 Цярнопаль, цярнопальскі

Ч

Чавусы, чавускі
 Чад, чадскі
 Чанстахова, чанстахоўскі
 Чарапавец, чарапавецкі
 Чарджоў, чарджоўскі
 Чаркасы, чаркаскі
 Чарнагорыя, чарнагорскі
 Чарнаўцы, чарнавіцкі
 Чарнігаў, чарнігаўскі
 Чарнобыль, чарнобыльскі
 Чачэрска, чачэрска
 Чашнікі, чашніцкі
 Чорнае мора, чарнаморскі
 Чувашская АССР
 Чувашыя
 Чудское возера
 Чукоцкая аўтаномная акруга
 Чыкага, чыкагскі
 Чылі, чылійскі
 Чымкент, чымкентскі
 Чырвонае мора
 Чырвоная плошча
 Чыта, чыцінскі

Чэбаксары (ст. Чуваш. АССР)
 Чэлябінск, чэлябінскі
 Чэрвень, чэрвенскі
 Чэркэск, чэркэскі
 Чэрыкаў, чэрыкаўскі
 Чэхаславакія
 Чэчэна-Інгушская АССР
 Чэчэна-Інгушэція

Ш

Шанхай, шанхайскі
 Шарамэцьева, шарамэцьеўскі
 Шарашова, шарашоўскі
 Шаркоўшчына, шаркоўшчынскі
 Шатландыя, шатландскі
 Швейцарская Канфедэрацыя
 Швейцарыя
 Швэцыя, швэдскі
 Шклоў, шклоўскі
 Шпіцбэрген, шпіцбэргенскі
 Шпрэ, шпрэйскі
 Шры-Ланка, шры-ланкійскі
 Штутгарт, штутгарцкі
 Шуміліна, шумілінскі
 Шушанскае
 Шчара, шчарынскі
 Шчучын, шчучынскі

Э

Эвенкійская аўтаномная акруга
 Эгэйскае мора
 Эквадор, эквадорскі
 Экватарыяльная Гвінея
 Эліста, элісцінскі (ст. Калм. АССР)
 Эль-Аюн (ст. Зах. Сахары)
 Эльба, эльбінскі
 Эльбрус, эльбрускі
 Эльзас-Латарынгія, эльзас-латарынгскі
 Эль-Кувейт (ст. Кувейт)

Эль-Мансура, эль-мансурскі
 Эрзурум, эрзурумскі
 Эр-Рыяд (ст. Саудаўскай Аравіі)
 Эстонія
 Эстонская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка (ЭССР)
 Эфіопія, эфіопскі

Ю

Югаславія, югаслаўскі
 Юкан, юканскі
 Юкатан, юкатанскі
 Юлійская Краіна
 Юра, юрскі
 Юрацішкі, юрацішкаўскі
 Юрмала, юрмальскі
 Ютландыя, ютландскі

Я

Ява, яванскі
 Якуція
 Якуцк (ст. Якуцк. АССР)
 Якуцкая АССР
 Ялта, ялцінскі
 Ямайка, ямайскі
 Ямал, ямальскі
 Ямала-Ненецкая аўтаномная акруга
 Ямусукра (ст. Кот-д'Івуара)
 Янавічы, янавіцкі
 Янгіёр, янгіёрскі
 Янгон (ст. Саюза М'янма)
 Японія, японскі
 Яраслаўль, яраслаўскі
 Ясельда, ясельдзінскі
 Ясень, ясенскі
 Ясная Паляна, яснапалейскі
 Яундэ, яундскі (ст. Камеруна)
 Яўрэйская аўтаномная вобласць
 Яя, яйска

ПРОЗВІШЧЫ*

Абразцоў	Астроўскі	Бёрбанк
Абўхаў	Астўжаў	Біёшу, <i>нязм.</i>
Авагáдра	Асцьé дэ ля Віжэры	Біё
Авенáрыус	Ауэзаў	Бізé, <i>нязм.</i>
Авіцэна	Афанáсьеў	Бікчэнтáеў
Авяр'янаў	Ахлópкаў	Бічэр-Стóў
Агароў	Багалéпаў	Бію Франсуá
Адóеўскі	Багалюбаў	Біянкі, <i>нязм.</i>
Áды Эндрэ, <i>нязм.</i>	Багамóлец	Благанрáваў
Ажéшка Эліза	Багарóдскі	Благóй
Альмíнскі	Багданóвіч	Бòгаяўлénскі
Аляб'еў	Баграціён	Бóжыдар Лáўрыч
Ама́ду Жóржы	Бадуэн дэ Куртэнé	Бонч-Бруевíч
Амеры́га Веспúчы	Ба́йран, аб Ба́йране	Бо́цеў
Андрэ́а дэль Са́рта	Бакáчыо Джавáні	Брадзі́хін
Áндэрсэн-Нéксэ Ма́р- цін	Балáкіраў	Брант
Áненкаў	Бальмóнт, аб Баль- мóнце	Браўн
Áнтыкайнен	Баляслаўскі	Бржазоўскі
Арбéлі, <i>нязм.</i>	Бамаршэ́ П'ер Агю- стéн Карóн	Брулоў
Арбу́заў, Арбу́заву	Барадзін	Бру́на Джарда́на
Арджанікідзе Сяргó, <i>нязм.</i>	Барадúля, <i>дав., месн.</i>	Бру́саў
Арка́дзьеў, Арка́дзь- еву	Барадúлю	Брыль, аб Брылю
Арно́льдзі	Бараты́нскі	Брэ́дэль
Арсéньеў	Барб'é, <i>нязм.</i>	Брэхт Бэ́ртальт
Арыёста, <i>нязм.</i>	Баркла́й дэ То́лі	Буало́ Нікала́
Áрыстаў	Ба́ўэр, аб Ба́ўэру	Бу́бнаў
Арыста́фан	Бацві́ннік	Бубя́ннóў
Арысто́цель, аб Ары- сто́целю	Ба́цюшкаў	Будзё́нны
Аса́ф'еў	Безыме́нскі	Будны́ Сымóн
Аспéнка	Белаву́саў	Буйло́ Канста́нцыя
Астраві́цянаў	Бенуá, <i>нязм.</i>	Бурдэ́нка
Астраву́маў	Берго́льц	Бу́тлераў
Астрагла́заў	Берлі́эз Гекто́р	Буш'é, <i>нязм.</i>
Астрагра́дскі	Бе́рнал	Бушы́ла, Бушы́лу
	Бетхо́вен	Бырлэдзі́ну Алякса́ндру
	Бе́хцераў	Бэ́кан
		Бю́лаў
		Бюфо́н

* У Слоўнік уключаны прозвішчы, якія выклікаюць пэўныя цяжкасці пры напісанні.

Бяда́, Бядзе́
 Бялі́нскі
 Бяло́ў
 Бялы́ніцкі-Біру́ля
 Бяляе́ў
 Бяры́нда Па́мва
 Вадап'янаў
 Ваздзві́жанскі
 Вазнясе́нскі
 Ва́йнанен
 Вайцяхо́ўскі
 Валко́нскі
 Валча́цкая Але́на
 Вальга́ Святасла́віч і
     Святасла́вавіч
 Вальтэ́р
 Ван Го́г
 Ван Дэ́йк
 Ван дэр Мей́лен
 Ван Э́йк
 Вараб'ё́ў
 Ва́рэс
 Васі́льеў
 Васі́льчанка
 Ва́ска да Га́ма
 Васкрасе́нскі
 Васняцо́ў
 Вату́цін
 Ваўчо́к Ма́рка
 Вашчы́ла, Вашчы́лу
 Вашынгто́н Джордж
 Вая́н-Куцюр'ё́, *нязм.*
 Ведзяне́еў
 Венецыя́наў
 Ве́нцлава Анта́нас
 Веняві́цінаў
 Вераса́еў
 Верашча́гін
 Веро́к'ё́, *нязм.*
 Веса́лоўскі
 Віва́льдзі
 Віке́нцеў
 Ві́льямс

Віярдó Палі́на
 Во́лкаў
 Воўк-Левана́віч
 Вунт
 Вучэ́ціч
 Высо́цкі
 Вышалéскі
 Вышасла́ўскі
 Вэ́рдзі, *нязм.*
 Вя́земскі
 Вяры́адскі
 Вярсто́ўскі
 Вяры́шгара
 Вяры́га-Дарэ́ўскі
 Вярэ́йскі
 Вя́снін
 Габрыеля́н
 Гайдн
 Галакці́ёнаў
 Галаў́ня, Галаў́ні
 Галі́лей Галі́лео
 Гальдэ́нвэйзер
 Галы́нішчаў-Куту́заў
 Га́ме́р, аб Га́ме́ру
 Га́ндзі Раджы́ў
 Гарагля́д
 Гарлахва́цкі
 Га́рсія, *нязм.*
 Га́ртны Ці́шка
 Гарыба́льдзі
 Гастэ́ла Мікала́й, Га-
     сте́лу Мікала́ю
 Гаў́птман
 Гаўс
 Гацьé
 Га́шак
 Геарга́дзе, *нязм.*
 Геаргі́у-Дэ́ж
 Геды́мін
 Гей-Люса́к
 Ге́йнэ
 Ге́кель
 Гельве́цый

Гельмго́льц
 Ге́ндэль
 Георгіе́ўскі
 Ге́ракл
 Ге́расімаў
 Ге́рцэн
 Гесі́ёд
 Ге́тэ Іага́н Во́льф-
     ганг
 Гі́ дэ Мапаса́н
 Гільдэбра́нт
 Гірланда́йо Даме́ніка
 Гіацы́нтаў
 Гле́бка, Гле́бку
 Гліе́р
 Гне́дзіч
 Го́лсуарсі, *нязм.*
 Го́йя Франсі́ска
 Гра́фіцю, *нязм.*
 Гро́тэваль
 Грыго́р'ёў
 Гу́мбальт
 Гуры́елі
 Гу́тэнберг
 Гюё́ Раймо́н
 Дабралу́баў
 Дабранра́ваў
 Даві́дэнка
 Давы́даў
 Давы́дэнка
 Дады́яні
 Дадэ́ Альфо́нс
 Далга́рукаў
 Далгі́х, *нязм.*
 Дальто́н
 Дамаскі́н Іаа́н
 Дантэ́ Алі́ге́ры, *нязм.*
 Дарга́мыжскі
 Джава́ньелі, *нязм.*
 Джо́уль
 Дзегця́роў
 Дзі́дрэ Дэні́, *нязм.*
 Дзі́кенс

Дзімітраў	Зэгерс	Касцюшка
Дзімітэрка	Зялінскі	Каўцкі
Дзьюі, <i>нязм.</i>	Іагансён	Кацюбінскі
Дзюба, Дзюбе	Ібаруры Далорэс	Кашавой
Дзюклó, <i>нязм.</i>	Ібн Сіна	Квінтыліян
Дзюрынг	Ібсен Гёнрык	Кэнэдзі, <i>нязм.</i>
Дзядзюшка, Дзя-	Іванаў Усэвалад	Кёрэс
дзюшку	Іваноў	Кетлінская
Дзякаў	Ільін-Жэнеўскі	Кім Ір Сэн
Дзямэнцьеў	Ільінскі	Кірылаў
Дзям'янаў	Ілья Мурамец	Клаўзевиц, аб Клаў-
Дзяржавін	Іофэ, <i>нязм.</i>	зевіцу
Дзяржынскі	Ірасек Албіс	Клёпча, <i>дав.</i> Клёпчу
Доўнар-Запольскі	Ісаакян	Клімэнцьеў
Дрбджын	Іакубоніс	Клімук, аб Клімуку
Дундзіч Алёка	Іамелі, <i>нязм.</i>	Ключэўскі
Дунін-Марцінкевіч	Іо́жэф Атыла	Кляўчэня, Кляўчэні
Дурнаво, <i>нязм.</i>	Іорданс	Койвіста Маўна,
Дыягён	Іотуні, <i>нязм.</i>	<i>нязм.</i>
Дэбюсі, <i>нязм.</i>	Іоўкаў Іардан	Конан Дойл Артур
Дэкарт	Іохані, <i>нязм.</i>	Қосмадзям'янская
Дэ Кастэр Шарль	Кавалёнак, аб Кава-	Қостычаў
Дэмакрыт	лёнку	Крамско́й
Дэніс	Кавеньяк	Крашаніннікаў
Дэфó Даніэль	Кажадуб, аб Кажа-	Кржыжаноўскі
Жаліо-Кюры, <i>нязм.</i>	дубе	Крупёня, Крупёні
Жалтоўскі	Казьма Пруткоў	Крывашэў
Жалябаў	Кайгародаў	Кузьма Чорны, Кузь-
Жалязноў	Какінакі, <i>нязм.</i>	мэ Чорнаму
Жамчужнікаў	Камейша, Камейшу	Куінджы, <i>нязм.</i>
Жарэс	Кампанёла Тамáза	Кўйбышаў
Жолудзеў	Канабееўскі	Кукрынiксы, -саў
Жуль Верн, Жуля	Канапля, Канаплі	Кўпер Джэймс Фені-
Вёрна	Кандрат Крапіва,	мóр
Журба, Журбё	Кандра́ту Крапівё	Кўусінен
Жусьё, <i>нязм.</i>	Кандра́цьеў	Куцын, Куцыну
Жыска́р д'Э́стэ́н Ва-	Каралёнка	Кушчэўскі
леры	Карвалан Луіс	Кюёе, <i>нязм.</i>
Заўялаў	Карнаву́хаў	Кюхельбёкер
Захарыядыс	Карняйчук	Лавуазье, <i>нязм.</i>
Звягінцаў	Карпёнка-Ка́ры	Лажэ́чнікаў
Зіза́ній Лаўрэ́нцiй	Каста́ньё Андрэ́а	Ла́зараў
Златаву́ст	Ка́стра Рус Фіде́ль	Ланавой

Ландáу, *нязм.*

Лаўрэнцьеў

Лафантэн

Леанáрда да Вінчы,

нязм.

Леанідаў

Лебедзеў

Ле Карбюзье, *нязм.*

Лёмешаў

Лепяшы́нскі

Ліне́й Карл

Ліліента́ль

Літві́наў

Лопэ дэ Вэ́га, *нязм.*

Лугаўско́й

Лукрэ́цый

Луму́мба Патры́с

Ляві́цкі

Ляво́нцьеў

Ляско́ў

Ма́ерава

Мазáчча, *нязм.*Ма́йбарада, *дав.*

Ма́йбарадзе

Мака́ранка

Макраву́саў

Малча́наў

Ма́лышаў

Малье́р Жан Ба́ціст

Ма́мін-Сібіра́к

Ма́нізер

Мантэвэ́рдзі, *нязм.*Мантэ́ск'е, *нязм.*

Мардві́наў

Марты́наў

Марці́нківічус

Марэ́сьеў

Матэ́йка

Мдыва́ні, *нязм.*

Медава́раў

Меерхо́льд

Межелáйціс Эдуа́р-
дас

Ме́леж, аб Ме́лежу

Мендзя́лееў

Меражко́ўскі

Мерацко́ў

Меры́мэ Праспе́р

Метрэве́лі, *нязм.*

Мешча́нінаў

Мешча́ракоў

Мікелáнджэ́ла

Міклуха-Макла́й

Міку́ла Селя́нінавіч

Міхо́элс

Мо́рзе, *нязм.*

Мо́царт Во́льфганг

Амаде́й

Му́саргскі

Мю́нхга́ўзен

Мю́нцэр

Мянжы́нскі

Нава́і Алі́ше́р

Навасі́льцаў

Наву́менка

Нагні́беда

Надзэ́ждзін

Налба́ндзя́н

На́нсен Фры́цье́ф

Напа́леон

На́сэр Гама́ль Абде́ль

Наўга́ро́дцаў

Невя́льско́й

Не́едлы́ Здэ́нак

Немі́ро́віч-Да́нчанка

Несмя́янаў

Не́сцераў

Ніде́рле, *нязм.*

Нікі́цін

Но́вапала́нскі

Но́вікаў-Прыбо́й

Нью́тан

Нэ́ні П'э́тра

Нэ́ру, *нязм.*

Нэру́да Па́бла

Няжда́нава

Някра́саў

Обру́чаў

О́жагаў

О́зераў

О́сіпаў

О́ўэн Ро́берт

Пала́дзін

Палзуно́ў

Палта́рацкі

Паляво́й

Панця́лееў

Папа́ддзін, Папа́ддзі́ну

Парахня́, Парахні́

Пасте́р Луі́

Па́табня́

Паусто́ўскі

Пераве́рзеў

Пераво́шчыкаў

Персі́янінаў

Песта́лоцці

Пэ́сцель

Петрашэ́ўскі

Пэ́цефі́ Ша́ндар

Піка́со Па́бла

Піятро́ўскі

Піятухо́віч

Плаці́ні, *нязм.*

Пляха́наў

Пляшчэ́ў

Праабра́жэ́нскі

Прако́ф'еў

Пржава́льскі

Пы́р'еў, Пы́р'еву

Пяро́ўская

Пятру́сь Бро́ўка,

Петрусь Бро́ўку

Рабесп'е́р

Раго́йша, Раго́йшу

Радзі́шчаў

Раждэ́ственскі

Разенцвэ́йг, аб Ра-
зенцвэ́йгу

Ракасо́ўскі

Ралан Рамэн	Спенсер Гэрберт	Тыцыян
Расіні, <i>нязм.</i>	Сразнёўскі	Тычына Паўло, Ты-
Рассохін	Сталэтаў	чыне Паўлу
Расстрыхін	Страдывары, <i>нязм.</i>	Уайльд Аскар
Растрэлі, <i>нязм.</i>	Струвэ, <i>нязм.</i>	Уат Эдвард
Рафэль Санці	Студзіцкі	Уат Джэймс
Робсан Поль	Стуруа, <i>нязм.</i>	Увядзенскі
Рошчын	Стшалёцкі	Уітмен Уолт
Румянцаў	Стыль Андрэ	Уладамірскі
Русо Жан Жак	Стэндаль	Уладзіміраў
Руставэлі Шата	Стэфенсан	Уладзімірскі
Рыкарда	Субоцін	Уладзіслаўскі
Рымскі-Корсакаў	Судрабкалн	Уладыск
Рытхэу	Сунь Ятсэн	Уладычанка
Рыхтэр Святаслаў	Сухаво-Кабылін	Уласаў
Рэмбрант	Сухэ-Батар	Уласенка
Рэнтген	Суэцін	Уленшпігель Тэль
Рэфармацкі	Сцюарт	Ульянаў
Савіных	Счыталкін	Ўмаў
Сакалоў	Сырамолатаў	Урангель, аб Уран-
Салаўхін	Сэрвантэс	гелю
Салаўёў-Сядой	Сядоў	Урубель
Салтыкоў-Шчадрын	Сядых, <i>нязм.</i>	Урублёўскі
Саракалётаў	Сямёнаў-Цян-Шанскі	Усеваложскі
Сартр	Сяргееў-Цэнскі	Усясвяцкі
Сар'ян Марцірос	Табідзе, <i>нязм.</i>	Уэлс Гэрберт
Саўрасаў	Тактагул Сатылганаў	Уюн
Свярдлоў	Талстой	Фадзееў
Севяргін	Тальёні, <i>нязм.</i>	Фальканэ Эцён
Сен-Сімон	Тальяці, <i>нязм.</i>	Фарадэй, аб Фара-
Серада, Серадэ	Тарле, <i>нязм.</i>	дэю
Сэчанаў	Тарычэлі, <i>нязм.</i>	Фэдзін
Скабальцын	Тарэз Марыс	Феербэх, аб Феер-
Скаварада, Скава-	Тацішчаў	бэху
радэ	Твэн Марк	Фейхтвэнгер Ліён
Скарападскі	Традзьякоўскі	Феручы, <i>нязм.</i>
Скарына Францыск,	Транёў	Філіп Жэра́р
Скарыне Фран-	Трацякоў	Фірдаусі Абулькасім
цыску	Траякураў	Флабэр Гюстаў
Скіба, Скібе	Траяпольскі	Фліёр
Скодрабагатаў	Трубяцкой	Фукідзід
Смётана Бёдржых	Трыгубаў	Фур'е Шарль
Сонцаў, Сонцава	Турсун-Задэ, <i>нязм.</i>	Фядотаў

Хаджа Насредзин	Чарвякоў	Шчўкін
Хаджы-Мурат	Чаркасаў	Шчёрба, аб Шчёрбе
Хакслі, нязм.	Чарных, нязм.	Шырма Рыгор, Шыр-
Халтурын	Чарнышоў	ме Рыгору
Хасэ Марці, нязм.	Чарнышэўскі	Шэварднадзе, нязм.
Хайм Амар	Чарняхоўскі	Шэкспір Вільям
Хеердал	Чурлёніс	Шэлі, нязм.
Хемінгуэй Эрнэст	Чыбурданідзе	Шэнгелія, -ліі
Хемніцэр	Чынгісхан	Шэньбэ, нязм.
Хітраво, нязм.	Чычэрын	Эдысан
Хмяльніцкі	Чэбышаў	Эйве Макс
Хо Шы Мін	Чэхаў	Эйнштэйн
Хрысціянавіч	Шалаўраў	Энгельгарт
Хрэнікаў	Шалгуноў	Эндзэліні
Цвірка	Шаляпін, аб Шаля-	Эндыкат
Цвэйг Стэфан	піне	Эпімах-Шыпіла
Церпігораў	Шамякін, аб Ша-	Эразм Ратэрдэмскі
Цімашэнка	мякіне	Эрнесакс Густаў
Ціміразеў	Шапенгаўэр	Эрэнбурґ
Ціта, Іосіф Броз	Шапэн Фрыдэрык	Эўклід
Ціта	Шарамецьеў	Эўрыпід
Цітоў	Шарстабітаў	Юр'еў
Ціхаміраў	Шастаківіч	Яблачкаў
Ціханаў	Шастапа́лаў	Якабсан Аўгуст
Цыцэрон	Шатабрыян	Якобі, нязм.
Цыялкоўскі	Шаумян	Якуб Кёлас
Цэдэнбал	Шаўчэнка	Янка Купала, Янку
Цэрэтэлі, нязм.	Шахаўскай	Купалу
Цюмёнеў	Шміт	Ярмо́лава
Цютчаў	Шо́лам-Алэйхем	Ярмо́ленка
Цюцённік	Шоў	Яро́менка
Ця́пінскі Васіль	Штраус	Яру́гін
Цярэ́нцьеў	Шчадры́н	Ярузе́льскі Войцех
Цярэ́шчанка	Шчакаці́хін	Яршоў
Чаада́еў	Шча́рбіна, Шча́рбіне	Ясе́нін
Чайбалсан	Шча́сліўцаў	Ясе́нскі Бру́на
Чанту́рыя, -ры	Шча́сны	Яфі́маў
Чарво́ненка	Шчо́галеў	Яшча́рыцын

АСАБОВЫЯ ІМЕНЫ*

МУЖЧЫНСКІЯ ІМЕНЫ

Авяр'ян (Авяр'янавіч, Авяр'янаўна)
 Агафён (Агафёнавіч, Агафёнаўна)
 Агэй (Агеевіч, Агееўна)
 Адам (Адамавіч, Адамаўна)
 Адрыян (Адрыянавіч, Адрыянаўна)
 Азár (Азаравіч, Азараўна)
 Азáрый (Азár'евіч, Азár'еўна)
 Акім (Акімавіч, Акімаўна)
 Акінф (Акінфавіч, Акінфаўна)
 Аксён (Аксёнавіч, Аксёнаўна)
 Алэг (Алэгавіч, Алэгаўна)
 Алфэрый (Алфэрыевіч, Алфэрыеўна)
 Альбэрт (Альбэртавіч, Альбэртаўна)
 Аляксáндр (Аляксáндравіч, Аляксáндраўна)
 Аляксéй (Аляксéевіч, Аляксéеўна)
 Амбрós (Амбрósавіч, Амбрósаўна)
 Амбрósій (Амбрósьевіч, Амбрósьеўна)
 Амós (Амósавіч, Амósаўна)
 Анатóлій (Анатóльевіч, Анатóльеўна)
 Анатóль (Анатóлевіч, Анатóлеўна)
 Андрыйян (Андрыйянавіч, Андрыйянаўна)
 Андрэй (Андрэевіч, Андрэеўна)
 Анісім (Анісімавіч, Анісімаўна)

Антóн (Антóнавіч, Антóнаўна)
 Анúфрый (Анúфрыевіч, Анúфрыеўна)
 Анцімóн (Анцімóнавіч, Анцімóнаўна)
 Анціп (Анціпавіч, Анціпаўна)
 Апалінáр (Апалінáравіч, Апалінáраўна)
 Апалінáрый (Апалінáр'евіч, Апалінáр'еўна)
 Апалóн (Апалóнавіч, Апалóнаўна)
 Апанáс (Апанáсавіч, Апанáсаўна)
 Афанáсій (Афанáсьевіч, Афанáсьеўна)
 Арка́дзіі (Арка́дзьевіч, Арка́дзьеўна)
 Арка́дзь (Арка́дзевіч, Арка́дзеўна)
 Арсён (Арсёнавіч, Арсёнаўна)
 Арсёніі (Арсёньевіч, Арсёньеўна)
 Архіп (Архіпавіч, Архіпаўна)
 Арцёмій (Арцём'евіч, Арцём'еўна)
 Арцём (Арцёмавіч, Арцёмаўна)
 Арэ́ст (Арэ́ставіч, Арэ́стаўна)
 Аста́п (Аста́павіч, Аста́паўна)
 Аўдзéй (Аўдзéевіч, Аўдзéеўна)
 Аўксéнцій (Аўксéнцьевіч, Аўксéнцьеўна)
 Афінагён (Афінагёнавіч, Афінагёнаўна)
 Баляслаў (Баляслававіч, Баляславаўна)

* У Слоўнік уключаны асабовыя імёны, якія распаўсюджаны сярод насельніцтва Беларусі, сустракаюцца ў мастацкай літаратуры і перыядычным друку. Пры мужчынскіх імёнах у дужках даюцца ўтвораныя ад іх імёны па бацьку.

Бани́фаций (Бани́фачевіч, Бани́-
фа́цьеўна)

Бары́с (Бары́савіч, Бары́саўна)

Бенядзі́кт (Бенядзі́ктавіч, Беня-
дзі́ктаўна)

Бранісла́ў (Бранісла́вавіч, Бра-
нісла́ваўна)

Бярна́рд (Бярна́рдавіч, Бярна́р-
даўна)

Вадзі́м (Вадзі́мавіч, Вадзі́маў-
на)

Валеры́й (Валер’евіч, Валер’-
еўна)

Валянці́н (Валянці́навіч, Валян-
ці́наўна)

Валяр’я́н (Валяр’я́навіч, Ва-
ляр’я́наўна)

Варлаа́м (Варлаа́мавіч, Варла-
а́маўна)

Васі́лій (Васі́льевіч, Васі́љеўна)

Васі́ль (Васі́левіч, Васі́леўна)

Вацла́ў (Вацла́вавіч, Вацла́-
ваўна)

Венья́мін (Венья́мінавіч, Венья́-
мінаўна)

Венядзі́кт (Венядзі́ктавіч, Веня-
дзі́ктаўна)

Вікенці́й (Вікенцьевіч, Вікенць-
еўна)

Ві́ктар (Ві́ктаравіч, Ві́ктараўна)

Вінце́нт (Вінце́нтавіч, Вінце́нтаў-
на)

Вісары́ён (Вісарыё́навіч, Вісары-
ё́наўна)

Віта́лій (Віта́льевіч, Віта́љеўна)

Віта́ль (Віта́левіч, Віта́леўна)

Віто́льд (Віто́льдавіч, Віто́ль-
даўна)

Войце́х (Войце́хавіч, Войце́хаў-
на)

Восі́п (Восі́павіч, Восі́паўна)

Вячасла́ў (Вячасла́вавіч, Вяча-
сла́ваўна)

Галакці́ён (Галакці́ёнавіч, Га-
лакці́ёнаўна)

Гапéй (Гапéевіч, Гапéеўна)

Гардзéй (Гардзéевіч, Гардзé-
еўна)

Гаўры́л (Гаўры́лавіч, Гаўры́-
лаўна)

Гаўры́ла (Гаўры́лавіч, Гаўры́-
лаўна)

Гена́дзій (Гена́дзьевіч, Гена́дзь-
еўна)

Гена́дзь (Гена́дзевіч, Гена́-
дзеўна)

Гéнрых (Гéнрыхавіч, Гéнрых-
хаўна)

Геóргій (Геóргіевіч, Геóргіеўна)

Герáсім (Герáсімавіч, Герáсі-
маўна)

Гéрман (Гéрманавіч, Гéрма-
наўна)

Глеб (Глё́бавіч, Глё́баўна)

Гу́рый (Гу́р’евіч, Гу́р’еўна)

Давы́д (Давы́давіч, Давы́даўна)

Дамі́нік (Дамі́нікавіч, Дамі́ні-
каўна)

Дані́іл (Дані́ілавіч, Дані́ілаўна)

Дані́ла (Дані́лавіч, Дані́лаўна)

Дарафе́й (Дарафе́евіч, Дара-
фе́еўна)

Дзмі́трый (Дзмі́трыевіч, Дзмі́т-
рыеўна)

Дзяме́нцій (Дзяме́нцьевіч, Дзя-
ме́нцьеўна)

Дзямі́д (Дзямі́давіч, Дзямі́-
даўна)

Дзям’я́н (Дзям’я́навіч, Дзям’-
я́наўна)

Дзяні́с (Дзяні́савіч, Дзяні́саўна)

Еліза́р (Еліза́равіч, Еліза́раўна)

Елісе́й (Елісе́евіч, Елісе́еўна)

Емяля́ён (Емяля́ёнавіч, Емяль-
я́наўна)

Ераме́й (Ераме́евіч, Ераме́еўна)

Ерафѣй (Ерафѣевіч, Ерафѣеўна)
 Ермалай (Ермалаевіч, Ермалаеўна)
 Еўдакім (Еўдакімавіч, Еўдакімаўна)
 Еўсцігнѣй (Еўсцігнѣевіч, Еўсцігнѣеўна)
 Засім (Засімавіч, Засімаўна)
 Захár (Захáравіч, Захáраўна)
 Захáрый (Захáр'евіч, Захáр'еўна)
 Зіно́вій (Зіно́ўевіч, Зіно́ўеўна)
 Іва́н (Іва́навіч, Іва́наўна)
 Ігна́т (Ігна́тавіч, Ігна́таўна)
 Ігна́цій (Ігна́цьевіч, Ігна́цьеўна)
 Ізмаі́л (Ізмаі́лавіч, Ізмаі́лаўна)
 Ізяслаў (Ізясла́вавіч, Ізясла́ваўна)
 Іларыён (Іларыёнавіч, Іларыёнаўна)
 Ілья́ (Ільі́ч, Ільі́нічна)
 Інакѣ́нцій (Інакѣ́нцьевіч, Інакѣ́нцеўна)
 Іосі́ф (Іосі́фавіч, Іосі́фаўна)
 Іпалі́т (Іпалі́тавіч, Іпалі́таўна)
 Іра́клій (Іра́кліевіч, Іра́кліеўна)
 Іса́й, (Іса́евіч, Іса́еўна)
 Ісафа́т (Ісафа́тавіч, Ісафа́таўна)
 Казі́мір (Казі́міравіч, Казі́міраўна)
 Кандра́т (Кандра́тавіч, Кандра́таўна)
 Кандра́цій (Кандра́цьевіч, Кандра́цьеўна)
 Канста́нцін (Канста́нцінавіч, Канста́нцінаўна)
 Капіто́н (Капіто́навіч, Капіто́наўна)
 Карне́й (Карне́евіч, Карне́еўна)
 Карп (Ка́рпавіч, Ка́рпаўна)
 Касья́н (Касья́навіч, Касья́наўна)
 Кіры́л (Кіры́лавіч, Кіры́лаўна)

Кіры́ла (Кіры́лавіч, Кіры́лаўна)
 Кліме́нт (Кліме́нтавіч, Кліме́нтаўна)
 Кліме́нцій (Кліме́нцьевіч, Кліме́нцьеўна)
 Кузьма́ (Кузьмі́ч, Кузьмі́нічна)
 Купры́ян (Купры́янавіч, Купры́янаўна)
 Ларыё́н (Ларыё́навіч, Ларыё́наўна)
 Лаўры́н (Лаўры́навіч, Лаўры́наўна)
 Лаўрэ́нцій (Лаўрэ́нцьевіч, Лаўрэ́нцьеўна)
 Леана́рд (Леана́рдавіч, Леана́рдаўна)
 Леані́д (Леані́давіч, Леані́даўна)
 Леапóльд (Леапóльдавіч, Леапóльдаўна)
 Леў (Льво́віч, Льво́ўна)
 Лука́ (Лукі́ч, Лукі́нічна)
 Лук'я́н (Лук'я́навіч, Лук'я́наўна)
 Лю́двіг (Лю́двігавіч, Лю́двігаўна)
 Ляво́н (Ляво́навіч, Ляво́наўна)
 Ляво́нцій (Ляво́нцьевіч, Ляво́нцьеўна)
 Мадзэ́ст (Мадзэ́ставіч, Мадзэ́стаўна)
 Мака́р (Мака́равіч, Мака́раўна)
 Мака́рый (Мака́р'евіч, Мака́р'еўна)
 Максі́м (Максі́мавіч, Максі́маўна)
 Марк (Ма́ркавіч, Ма́ркаўна)
 Марке́л (Марке́лавіч, Марке́лаўна)
 Марці́н (Марці́навіч, Марці́наўна)
 Мацвѣ́й (Мацвѣ́евіч, Мацвѣ́еўна)

Мечыслаў (Мечыслававіч, Мечыславаўна)
 Мікалай (Мікалаевіч, Мікалаеўна)
 Мікіта (Мікітавіч, Мікітаўна)
 Міласлаў (Міласлававіч, Мілаславаўна)
 Мінай (Мінаевіч, Мінаеўна)
 Міраслаў (Міраслававіч, Міраславаўна)
 Мірон (Міронавіч, Міронаўна)
 Мітрафан (Мітрафанавіч, Мітрафанаўна)
 Міхаіл (Міхайлавіч, Міхайлаўна)
 Міхей (Міхеевіч, Міхееўна)
 Мсціслаў (Мсціслававіч, Мсціславаўна)
 Мяфодзій (Мяфодзьевіч, Мяфодзьеўна)
 Навум (Навумаўна, Навумаўна)
 Назар (Назараўна, Назараўна)
 Неафіт (Неафітавіч, Неафітаўна)
 Нэцер (Нэцеравіч, Нэцераўна)
 Нікадзім (Нікадзімавіч, Нікадзімаўна)
 Нікаандр (Нікаандравіч, Нікаандраўна)
 Ніл (Нілавіч, Нілаўна)
 Ніфант (Ніфантавіч, Ніфантаўна)
 Нічыпар (Нічыпаравіч, Нічыпараўна)
 Няфёд (Няфёдавіч, Няфёдаўна)
 Павел (Паўлавіч, Паўлаўна)
 Палікарп (Палікарпавіч, Палікарпаўна)
 Памфіл (Памфілавіч, Памфілаўна)
 Панкрат (Панкратавіч, Панкратаўна)

Панкратій (Панкратьевіч, Панкратьеўна)
 Панцеляймон (Панцеляймо́навіч, Панцеляймо́наўна)
 Панцелэй (Панцелеевіч, Панцелееўна)
 Парамон (Парамонавіч, Парамонаўна)
 Парфён (Парфёнавіч, Парфёнаўна)
 Парфён (Парфёнавіч, Парфёнаўна)
 Патан (Патана́віч, Патанаўна)
 Пахом (Пахома́віч, Пахомаўна)
 Пётр (Пятро́віч, Пятроўна)
 Піліп (Пілі́павіч, Пілі́паўна)
 Пімен (Пімена́віч, Піменаўна)
 Платон (Платона́віч, Платонаўна)
 Пракоп (Прако́павіч, Прако́паўна)
 Прако́пій (Прако́п'евіч, Прако́п'еўна)
 Пратас (Прата́савіч, Прата́саўна)
 Пратасій (Пратасье́віч, Пратасьеўна)
 Про́хар (Про́хара́віч, Про́хараўна)
 Радзівон (Радзівона́віч, Радзівонаўна)
 Радзім (Радзі́мавіч, Радзі́маўна)
 Радзі́мір (Радзі́міра́віч, Радзі́міраўна)
 Радзі́слаў (Радзі́сла́вавіч, Радзі́славаўна)
 Рамуальд (Рамуа́льдавіч, Рамуа́льдаўна)
 Расці́слаў (Расці́сла́вавіч, Расці́славаўна)
 Ратмі́р (Ратмі́ра́віч, Ратмі́раўна)

Рóберт (Рóбертавіч, Рóбертаўна)
 Руслáн (Руслáнавіч, Руслáнаўна)
 Рыгóр (Рыгóравіч, Рыгóраўна)
 Савéлій (Савéльевіч, Савéльеўна)
 Сазóн (Сазóнавіч, Сазóнаўна)
 Самсóн (Самсóнавіч, Самсóнаўна)
 Самуіл (Самуілавіч, Самуілаўна)
 Сафóн (Сафóнавіч, Сафóнаўна)
 Сафрóн (Сафрóнавіч, Сафрóнаўна)
 Святаслаў (Святасла́вавіч, Святасла́ваўна)
 Севасцья́н (Севасцья́навіч, Севасцья́наўна)
 Серафі́м (Серафі́мавіч, Серафі́маўна)
 Сідар (Сі́даравіч, Сі́дараўна)
 Спірыдо́н (Спірыдо́навіч, Спірыдо́наўна)
 Станіслаў (Станісла́вавіч, Станісла́ваўна)
 Сцяпа́н (Сцяпа́навіч, Сцяпа́наўна)
 Сямё́н (Сямё́навіч, Сямё́наўна)
 Сярге́й (Сярге́евіч, Сярге́еўна)
 Та́рас (Та́расавіч, Та́расаўна)
 Трафі́м (Трафі́мавіч, Трафі́маўна)
 Тры́фан (Тры́фанавіч, Тры́фанаўна)
 Уладзі́мір (Уладзі́міравіч, Уладзі́міраўна)
 Уладзі́слаў (Уладзі́слававіч, Уладзі́славаўна)
 Ула́с (Ула́савіч, Ула́саўна)
 Улья́н (Улья́навіч, Улья́наўна)
 Усэ́валад (Усэ́валадавіч, Усэ́валадаўна)

Усці́н (Усці́навіч, Усці́наўна)
 Уся́слаў (Уся́слававіч, Уся́славаўна)
 Фадзе́й (Фадзе́евіч, Фадзе́еўна)
 Фамá (Фамі́ч, Фамі́нічна)
 Феакці́ст (Феакці́ставіч, Феакці́стаўна)
 Феафа́н (Феафа́навіч, Феафа́наўна)
 Феафі́л (Феафі́лавіч, Феафі́лаўна)
 Фэ́лікс (Фэ́ліксавіч, Фэ́ліксаўна)
 Фё́дар (Фё́даравіч, Фё́дараўна)
 Філа́рэт (Філа́рэтавіч, Філа́рэтаўна)
 Філа́т (Філа́тавіч, Філа́таўна)
 Філімо́н (Філімо́навіч, Філімо́наўна)
 Флары́ян (Флары́янавіч, Флары́янаўна)
 Фло́р (Фло́равіч, Фло́раўна)
 Фо́ка (Фо́кіч, Фо́кічна)
 Францы́ск (Францы́скавіч, Францы́скаўна)
 Фро́л (Фро́лавіч, Фро́лаўна)
 Фядо́с (Фядо́савіч, Фядо́саўна)
 Фядо́т (Фядо́тавіч, Фядо́таўна)
 Харла́мп (Харла́мпавіч, Харла́мпавіч)
 Хартóн (Хартóнавіч, Хартóнаўна)
 Цімафе́й (Цімафе́евіч, Цімафе́еўна)
 Ці́т (Ці́тавіч, Ці́таўна)
 Ці́хан (Ці́ханавіч, Ці́ханаўна)
 Цярэ́нцый (Цярэ́нцьевіч, Цярэ́нцьеўна)
 Эдуа́рд (Эдуа́рдавіч, Эдуа́рдаўна)
 Эпіма́х (Эпіма́хавіч, Эпіма́хаўна)
 Эра́ст (Эра́ставіч, Эра́стаўна)
 Ю́лій (Ю́льевіч, Ю́льеўна)

Юль'ян (Юль'янавіч, Юль'янаўна)
 Юрый (Юр'евіч, Юр'еўна)
 Ягор (Ягоравіч, Ягораўна)
 Якаў (Якаўлевіч, Якаўлеўна)
 Якiм (Якімавіч, Якімаўна)
 Якуб (Якубавіч, Якубаўна)
 Яраслаў (Яраслававіч, Яраславаўна)
 Яўген (Яўгенавіч, Яўгенаўна)
 Яўгеній (Яўгеневіч, Яўгеньеўна)

Яўмён (Яўмёнавіч, Яўмёнаўна)
 Яўмёній (Яўмёневіч, Яўмёньеўна)
 Яўсёй (Яўсеевіч, Яўсееўна)
 Яўстафій (Яўстаф'евіч, Яўстаф'еўна)
 Яўхім (Яўхімавіч, Яўхімаўна)
 Яўцэй (Яўцеевіч, Яўцееўна)
 Яфім (Яфімавіч, Яфімаўна)
 Яфрэм (Яфрэмавіч, Яфрэмаўна)

ЖАНОЧЫЯ ІМЕНЫ

Агафія, Агаф'я
 Агнэса
 Агнія
 Агрыпіна
 Ада
 Аксана
 Аксіння
 Акуліна
 Ала
 Алёся
 Алёна
 Аліна
 Альбіна
 Аляксандра
 Аляўціна
 Амалія
 Анастасія
 Анжэліка
 Анісса
 Антаніда
 Антаніна
 Анфіса
 Арына
 Арыядна
 Аўдэцца
 Браніслава
 Валерыя
 Валянціна

Ванда
 Варвара
 Васіліса
 Вёра
 Вераніка
 Вікторыя
 Вілёна
 Вірынёя
 Вольга
 Галіна
 Ганна
 Генрыэта
 Глафіра
 Глікерыя
 Глорыя
 Дар'я
 Дзіяна
 Дамна
 Еўдакія
 Ефрасіння
 Жанна
 Жульэта
 Зарына
 Зінаіда
 Зоя
 Іна
 Інга
 Інёса

Іраіда
 Ірына
 Ірэна
 Ія
 Калерыя
 Каліса
 Канстанцыя
 Капіталіна
 Караліна
 Кацярына
 Кіра
 Клара
 Клаўдзія
 Ксёнія
 Ларыса
 Леакадзія
 Леальгіна
 Леаніла
 Лідзія
 Лізавэта
 Лілія
 Ліліяна
 Лія
 Ліяна
 Луіза
 Лукер'я
 Любоў, *род.* -ові
 Людміла

Малання	Пелагэя	Ульяна
Мальвіна	Праскоўя	Усціння
Маргарыта	Раіса	Фаіна
Марфа	Рыма	Фаціна
Марыэта	Рэгіна	Фёя
Марына	Рэната	Фёкла
Марыя	Сабіна	Флёра
Матрэна	Святаслава	Фядора
Мая	Святлана	Фядосся
Мілана	Серафіма	Хрысціна
Міласлава	Сільвія	Эла
Міраслава	Сófія, Сóf'я	Элеанора
Муза	Станіслава	Эльвіра
Надзёя	Стэла	Эма
На́на	Сцепаніда	Эмілія
Настасся	Сцяфанія	Юзэфа, Юзафіна
Наталля	Сюзанна	Юлія
Неаніла	Таіса, Таісія	Юльяна
Ніна	Тамара	Ядвіга
Нінэль	Таццяна	Яніна
Нона	Тэрэза	Яраслава
Паліна	Уладзіслава	Яўгенія

З М Е С Т

Прадмова да шостага выдання	3
Беларускі алфавіт	6
Прынятыя ў слоўніку скарачэнні	7
Асноўныя правілы правапісу	8
Ужыванне вялікай літары (8). Правапіс галосных (15). Правапіс зычных (20). Правапіс мяккага знака і апострафа (24). Правапіс канчаткаў (26). Аб напісанні разам і праз злучок (32). Складаныя словы (40). Складанаскарачаныя словы (42). Літарныя абрэвіатуры (42). Правілы пераносу (44).	
Слоўнік	47
Назвы дзяржаў, іх сталіц і найбольш значных геаграфічных аб'ектаў	221
Прозвішчы	243
Асабовыя імёны	249

Справочное издание

ЛОБАН Николай Павлович

СУДНИК Михаил Романович

ОРФОГРАФИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

Минск, издательство «Народная асвета»

На белорусском языке

Даведчае выданне

ЛОБАН Мікалай Паўлавіч

СУДНІК Міхаіл Раманавіч

АРФАГРАФІЧНЫ СЛОЎНІК

Загадчык рэдакцыі *М. П. Станкевіч*. Рэдактар *В. М. Захарэвіч*. Мастак *І. І. Бокій*. Мастацкі рэдактар *Н. Л. Шаўшукова*. Тэхнічны рэдактар *С. І. Ліцкевіч*. Карэктары *В. С. Бабеня, І. С. Яромчык*.

ИБ № 2867

Здадзена ў набор 31.05.89. Падпісана ў друк 09.04.90. Фармат 84 × 108¹/₃₂. Паперы друк. № 2. Гарнітура літаратурная. Высокі друк з ФПФ. Умоўн. друк. арк. 13,44. Умоўн. фарба-адбіт. 13,65. Ул.-выд. арк. 11,67. Тыраж 200 000 экз. Заказ 2586. Цана 60 к. Выдавецтва «Народная асвета» Дзяржаўнага камітэта БССР па друку. 220600, Мінск, прасіскт Машэрава, 11. Мінскі ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга паліграфкамбінат МВПА імя Я. Коласа. 220005, Мінск, Чырвоная, 23.